„Nekateri so zgubili glave!" (3. str.) – „Za Grčijo me je sram" (4. str.) – Pogovor z bralci (7. str.)

PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

LJUBLJANA, PETEK, 15. SEPTEMBRA 1967 • LETO IX., ŠT. 251 • CENA 50 PAR (50 STARIH DINARJEV)

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK JOŽE SMOLE
ODGOVORNI UREDNIK DUŠAN BENKO

PRVA IZDAJA

MARKO NIKEZIĆ ODPOTOVAL V FRANCIJO — Državni sekretar za zunanje zadeve Marko Nikezić je včeraj odpotoval na uradni obisk v Francijo, kamor ga je povabil francoski zunanji minister Couve de Murville. Na sliki: pred odhodom Marka Nikezića s Surčina. Telefoto: Tanjug

Znova boji na prelazu Natul Peking odbil predlog Indije

Kitajska grozi, da bo poslala letalstvo nad indijske enote New Delhi: zaenkrat niso potrebni posebni vojaški ukrepi

NEW DELHI, GANGTOK, PEKING, 14. sept. (Tanjug, UPI). Indijski obrambni minister Svaran Sing je izjavil, da so kitajske enote davi ponovno začele s topovi obstreljevati indijske položaje na prelazu Natula na meji med Sikkimom in Tibetom. Poprej pa je obrambno ministrstvo sporočilo, da je bilo na meji sinoči mirno, medtem ko so pred tem zatišjem Kitajci včeraj s topovi in minometi tri ure obstreljevali indijske položaje. Še pred tem so se na prelazu, ki je visok približno 4500 m, spopadle indijske in kitajske patrulje.

Svaran Sing je danes poudaril, da si bo Indija prizadevala ponovno vzpostaviti mir na meji med Sikkimom in Tibetom. Dejal je, da so poročila kitajskega radia in časopisnih agencij o teh spopadih »docela popačena«. Takšen opis mejnih spopadov, je pristavil, lahko samo zapelje kitajsko ljudstvo, ne more pa prepričati sveta o indijskih napadalnih namenih, saj vsi vedo, da ukrepajo indijske enote edinole v samoobrambi.

V Gangtoku so danes sporočili, da je v dosedanjih bojih na meji padlo ali bilo ranjenih 300 kitajskih vojakov. Predstavnik indijskega obrambnega ministrstva je tudi dejal, da so indijske sile imele v istem času 80 padlih in ranjenih. V teh podatkih pa niso upoštevane žrtve spopada, ki se je davi ponovno začel, ko so začeli streljati s kitajske strani.

Indijska vlada je sinoči obravnavala položaj na sikkimski meji in sklenila, da v tem trenutku razen pozornosti niso potrebni nobeni posebni vojaški ukrepi. Te vladne ocene sledijo posredno tudi iz sklepa, po katerem ne bodo spremenili načrta o obisku obrambnega ministra Svarana Singa, ki je danes dopoldne že odpotoval na štiridnevni obisk v Moskvo, nato pa bo v New Yorku vodil indijsko delegacijo na generalni skupščini OZN. To nalogo so mu zaupali po odstopu zunanjega ministra Cagle.

Sinoči so iz previdnosti zatemnili glavno mesto Sikkima Gangtok. V Sikkimu so mobilizirali tudi enote civilne zaščite, ki so jih ustanovili med zadnjim spopadom s Kitajsko pred petimi leti. Sicer pa je, kot poročajo iz Sikkima, v Gangtoku mirno in življenje gre svojo običajno pot.

V New Delhiju poudarjajo, da ponudba za sestanek krajevnih poveljnikov še zmeraj velja. Če bodo Kitajci iskreno hoteli končati spopad, bo Indija pripravljena priti »do polovice poti«, so davi izjavljali pristojni krogi. V teh izjavah pa je sporno vprašanje, katera oblast je pravzaprav poklicana sprejemati sklepe. V New Delhiju se nagibajo k misli, da se spopad ni začel brez vednosti in potrditve Pekinga, vendar ne izključujejo niti možnosti, da je spopad nasledek precej nejasnega položaja v Tibetu, ki meji s Sikkimom in kjer je bila po prejšnjih poročilih ogrožena avtoriteta vojaškega poveljnika. V takšnih okoliščinah, razlagajo v New Delhiju, ne kaže Indiji nič drugega, kot da z največ-

●●●● Nadaljevanje na zadnji strani

OAE bo posredovala v Nigeriji

V Kinshasi končana konferenca članic organizacije afriške enotnosti

KINSHASA, 14. sept. (Reuter, Tass, UPI, AFP). Generalni sekretar OZN U Tant je v govoru na sklepni seji afriške konference na vrhu pozval afriške države, naj uporabljajo organizacijo afriške enotnosti kot orodje za ureditev medsebojnih odnosov. Poudaril je koristnost takšnih regionalnih organizacij in opozoril, da počasen napredek na tem torišču ne sme zbuditi malodušja, saj je treba upoštevati etnično in kulturno raznolikost afriške celine.

Prav zdaj, je dejal, ko pojenjuje, kot se zdi, aktivnost OAE, morajo afriški državniki ukrepati za uresničitev smotrov medafriškega sodelovanja. Pristavil je, da je to pomembno ne le za Afriko.

Udeleženci konference afriških voditeljev v Kinshasi so sprejeli resolucijo in z njo pozvali Kenijo in Somalijo, da mirno uredita mejni spor. Deklaracijo v tem duhu sta podpisala šef kenijske delegacije in podpredsednik Kenije Daniel Moy in šef somalske delegacije premier Ibrahim.

Agencija UPI je zvedela, da so na konferenci sestavili odbor iz uglednih afriških državnikov, ki bo poskušal posredovati v državljanski vojni v Nigeriji. V odboru so med drugim etiopski cesar Haile Selasie, liberijski predsednik Tubman, zambijski predsednik Kenneth Kaunda in neki ganski državnik. Zaenkrat še niso sklenili, kje in kdaj se bo sešel odbor, niti ne, ali bo pozval predstavnike oblasti v Lagosu in Enuguju, naj se srečajo na nevtralnem ozemlju.

Na današnji konferenci šefov držav in vlad OAE so sklenili, da bo prihodnji redni sestanek organizacije v začetku septembra leta 1968 v Alžiru.

✲ Nadaljevanje na zadnji strani

Bombe na progo Hanoi — Kitajska

Šest bivših kandidatov zahteva razveljavitev volitev v Južnem Vietnamu

SAIGON, 14. sept. (AFP.) Ameriški bombniki so včeraj na treh krajih presekali železniško progo, ki s severozahoda povezuje Hanoi s Kitajsko. Težki bombniki B-52 pa so davi dvakrat bombardirali severnovietnamske položaje blizu demilitarizirane cone; nekaj ur poprej pa so z ameriških vojnih ladij in s kopnega v enem doslej najhujših obstreljevanj zasuli z granatami, bombami in raketami severnovietnamske enote, ki so napadle položaje ameriških pešakov in saigonskih enot južno od demilitarizirane cone. Napad so zavrnili, vendar je padlo šest mornariških pešakov, 99 pa je bilo ranjenih.

Ameriško poveljstvo je davi sporočilo, da so se ponovno začeli boji v delti reke Mekonga, 65 km južnozahodno od Saigona.

Po uradnih saigonskih podatkih je prejšnji teden padlo v bojih v Vietnamu 242 ameriških vojakov, ranjenih pa je bilo 1490. To so največje enotedenske izgube v zadnjih dveh mesecih. Po neuradnih podatkih je od leta 1961 padlo v Vietnamu 13.219 Američanov, ranjenih pa je bilo 81.669.

Šest bivših kandidatov nedavnih predsedniških volitev v Južnem Vietnamu, ki jih je organizirala saigonska vojaška oblast, je ustanovilo »opozicijski blok« in zahtevalo razveljavitev volitev. Predstavnik tega bloka, bivši predsedniški kandidat Truong Din Dzu je na tiskovni konferenci izjavil, da so bile volitve lažne. Od začasne narodne skupščine je zahteval, naj razveljavi volitve, na katerih sta zmagala sedanja voditelja vojaške junte v Sai-

✲ Nadaljevanje na zadnji strani

Marko Nikezić odpotoval na uradni obisk v Pariz

Na povabilo zunanjega ministra Couve de Murvilla bo v Franciji do 18. septembra

PARIZ, 14. sept. (Tanjug). Jugoslovanski državni sekretar za zunanje zadeve Marko Nikezić je danes dopotoval v Pariz na štiridnevni uradni obisk Francije. Marko Nikezić je dopotoval v Pariz na povabilo francoskega ministra za zunanje zadeve Couve de Murvilla. Med obiskom v Parizu bo Marka Nikezića sprejel tudi francoski predsednik Charles de Gaulle.

Na letališču »Beograd« v Surčinu so se od Marka Nikezića poslovili funkcionarji DSZZ in odpravnik poslov francoskega veleposlaništva.

Skupaj z državnim sekretarjem so v Pariz odpotovali njegov pomočnik Mitja Vošnjak, šef kabineta državnega sekretarja Zdenko Svete in šef odseka v DSZZ Stevan Šoć.

Marko Nikezić, ki je odpotoval v Pariz na povabilo zunanjega ministra Couve de Murvilla, se bo mudil v Franciji od 14. do 18. septembra, nato pa se bo vrnil v Beograd. S tem bo državni sekretar vrnil obisk francoskemu zunanjemu ministru Couve de Murvillu, ki se je mudil pri nas lansko jesen.

Zaključni razgovori Tito - Novotny

BRIONI, 14. sept. (Tanjug.) — Danes popoldne so bili na Brionih sklepni razgovori med predsednikom republike in predsednikom ZKJ Josipom Brozom Titom in predsednikom ČSSR in prvim sekretarjem CK KP Češkoslovaške Antoninom Novotnim ter njunimi sodelavci. O obisku in razgovorih bo objavljeno sporočilo.

Sprejem pri Titu pred odhodom v tujino

BEOGRAD, 14. sept. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel novoimenovano in pooblaščena veleposlanika SFRJ v Belgiji Miloša Lalovića in v Maliju dr. Zdravka Pečarja pred njunim odhodom na nova položaja.

Delegacija JLA se je vrnila iz ČSSR

BEOGRAD, 14. sept. (Tanjug.) — Delegacija JLA, ki jo je vodil državni sekretar za narodno obrambo generalpolkovnik Nikola Ljubičić, se je vrnila danes popoldne v Beograd po večdnevnem uradnem in prijateljskem obisku v Češkoslovaški socialistični republiki. Tam se je mudila na povabilo ministra za narodno obrambo ČSSR armadnega generala Bohumila Lomskega.

Sihanuk odpoklical diplomate iz Pekinga

PHNOM PENH, 14. sept. (UPI). Voditelj kamboške države princ Norodom Sihanuk je danes izjavil, da bo iz Pekinga odpoklical vse kamboške diplomate, razen enega, ki bo opravljal veleposlaništvo. Pojasnil je, da na ta način Kambodža protestira zaradi subverzivnih dejavnosti Kitajske proti sedanji oblasti v Kambodži. Dodal pa je, da ta odločitev ne pomeni tudi pretrganja diplomatskih stikov med obema deželama.

Skromen avgust v industriji

Proizvodnja manjša kot lanskega avgusta, izvoz pa tudi manjši kot uvoz

BEOGRAD, 14. sept. (Tanjug). Podatki, ki so jih sporočili na tiskovni konferenci v zveznem zavodu za statistiko, kažejo, da se nadaljuje težnja po počasnem nazadovanju industrijske proizvodnje, začeta že letos v aprilu. Proizvodnja je bila v avgustu 2 odst. manjša od povprečne mesečne proizvodnje v lanskem letu in za 1 odst. manjša kakor v istem mesecu lanskega leta. Tako se je indeks industrijske proizvodnje za osem mesecev letošnjega leta ustavil na 100.

Čeprav proizvodnja v celoti nazaduje, so posamezne skupine nekoliko napredovale. Tako na primer je v primerjavi s prvimi osmimi meseci lanskega leta proizvodnja nafte narasla za 11 odst. in za toliko tudi proizvodnja papirja. Proizvodnja električne energije se je povečala za 10 odst., grafične industrije za 8, živilske za 7, barvaste metalurgije pa za 5 odst.

Najbolj se je zmanjšala proizvodnja v tem času v premogovni industriji, in sicer za 14 odst., v lesni pa za 5 odst. Manjša kakor v prvih osmih mesecih lanskega leta je bila proizvodnja tudi v

●● Nadaljevanje na zadnji strani

Za nacionalno politiko tudi nacionalni sklad?

Republiški izvršni svet razpravljal o financiranju otroškega varstva v Sloveniji

LJUBLJANA, 14. sept. Republiški izvršni svet je na današnji seji pod predsedstvom Staneta Kavčiča obravnaval izhodišča za pripravo tez za republiški zakon o financiranju nekaterih oblik družbenega varstva otrok.

S tem zakonom, ki naj bi bil sprejet še letos, naj bi prispevali k izpopolnitvi družbenega varstva otrok, ki ga sicer že izvajamo v okviru šolstva, zdravstvenega in socialnega varstva itd., vendar še hudo zaostaja za potrebami. Med zaposlenimi v Sloveniji je kakih 40% žensk in smo se v tem pogledu povzpeli pod svetovni vrh, v dnevno varstvo pa je vključenih komaj 4% otrok do 15. leta starosti. Čedalje bolj potrebujemo najrazličnejše oblike otroškega varstva, naslonjene predvsem na šolo in ob njej, kot na pr. varstveno vzgojne ustanove, celodnevno delo šole, prehrana itd., ki pa jih tudi v Sloveniji nismo razvili, čeprav ravno v naši republiki ugotavljamo najbolj zaostrene demografske in sociološke razmere ter najvišji narodni dohodek.

Razprava je poudarila, da je otroški dodatek le ena izmed oblik družbene skrbi za vzgojo in varstvo otrok. V prihodnje naj bi se ta skrb bolj osredotočila na razvoj ustreznih družbenih institucij, kar bo prispevalo tudi k večjemu izenačevanju pogojev za razvoj in vzgojo otrok.

Letos sprejeti splošni zakon o financiranju nekaterih oblik družbenega varstva otrok omogoča, da s posebnim prispevkom iz osebnega dohodka, ki ga bomo zbirali po načelu vzajemnosti in solidarnosti in ga bo vsako leto določala skupščina SR Slovenije, v republiki sami uredimo sistem otroškega dodatka in tudi določamo dinamiko razvoja drugih oblik otroškega varstva. Pri tem se republiški izvršni svet nagiba k mnenju, da bi bilo za začetek koristno ustanoviti skupni nacionalni sklad za financiranje otroškega varstva. Tako bi laže vodili nacionalno politiko na tem področju. Sklad bi upravljali predstavniki občin. Ker pa se otroško varstvo v pretežni meri uresničuje v občinah in so zato ponekod močne težnje za ustanovitev tudi občinskih skladov, bo treba to vprašanje še nada-

● Nadaljevanje na zadnji strani

Pozitivni odgovori na pobudo Tita

Pavičević v Sudanu – Stambolić v Senegaliji – Vukmanović v Mehiki

NAIROBI, 14. sept. (Tanjug). Danes je odpotoval iz Kenije v Sudan namestnik državnega sekretarja za zunanje zadeve Miša Pavičević, ki je kot osebni odposlanec predsednika Tita izročil poslanico predsedniku Kenyatti in se z njim pogovarjal o Srednjem vzhodu.

Ker je sudanski zunanji minister na konferenci OAR v Kinshasi, se je Miša Pavičević nato pogovarjal s Kialom, stalnim sekretarjem kenijskega zunanjega ministrstva.

V izjavi za tisk na letališču v Nairobiju je Pavičević posebej poudaril, da so se vsi šefi držav vzhodne Afrike, ki jim je izročil poslanico predsednika Tita, pozitivno odzvali na pobude predsednika Tita za politično rešitev krize na Srednjem vzhodu.

Od Miše Pavičevića so se na letališču poslovili visoki funkcionarji kenijskega zunanjega ministrstva ter veleposlanika SFRJ v Keniji in Somaliji — Mišo Stojaković in Živko Jošilo.

Senegalski predsednik Leopold Sedar Senghor je sprejel danes posebnega odpo-

●●● Nadaljevanje na zadnji strani

Sprejema pri Miki Špiljku

BEOGRAD, 14. sept. (Tanjug). Predsednik ZIS Mika Špiljak je sprejel danes odpravnika poslov kanadskega veleposlaništva g. Thomasa Hamunda in se pogovarjal z njim o nadaljnjem razvoju sodelovanja med Jugoslavijo in Kanado.

Mika Špiljak je sprejel danes tudi predsednika sveta guvernerjev Lige društev Rdečega križa g. Barroso in njegovega sekretarja Joseja Homeza. Sprejema sta se udeležila tudi predsednik in generalni sekretar JRK generalpolkovnik dr. Djura Mešterović in dr. Jovica Patrnogić.

Elhami Nimani veleposlanik v Libiji

BEOGRAD, 14. sept. (Tanjug). Z ukazom predsednika republike je za izrednega in pooblaščenega veleposlanika SFRJ v kraljevini Libiji imenovan dosedanji pooblaščeni minister v DSZZ Elhami Nimani.

Neuspeli bombni atentati v Hongkongu

HONGKONG, 14. sept. (UPI). V zadnjih 24 urah so neznanci podtaknili 8 bomb po raznih ustanovah britanskih kolonialnih oblasti, eno bombo pa tudi v knjižnico ameriške informacijske službe. To je prvič, da je ameriška agencija v Hongkongu postala predmet napadov. Bombe so pravočasno odkrili in demontirali.

Predlog za uskladitev pokojnin v Sloveniji

LJUBLJANA, 14. sept. — Vse je treba storiti, da bi dobili upokojenci, ki so bili upokojeni do konca leta 1964, uskladene pokojnine že v začetku novega leta. Tako so sklenili na današnji skupni seji izvršilnega odbora in odbora za vprašanja invalidsko-pokojninskega zavarovanja skupščine republiške skupnosti socialnega zavarovanja.

(Podrobno na 2. strani)

FRANCE BEVK:

Dvajset let

Te dni poteka dvajset let, odkar je bilo Slovensko Primorje priključeno k Jugoslaviji. Dvaindvajset let pa je preteklo tudi od tistega prvega maja, ko smo z razvito zastavo in partizansko pesmijo odkorakali iz gozdov in samot v sončno Vipavsko dolino proti Gorici in Trstu. To je bil najlepši dan mojega življenja. A ne samo mojega, nekateri, ki je bil z menoj, je občutil isto kot jaz. Za nami so bila leta poniževanja pod fašizmom, za nami meseci naporov, pomanjkanja in smrtnih nevarnosti. Srca so vzklikala: »Pa smo le dočakali, pa smo le doživeli!« Pred nami se je odpirala široka zarja končne svobode. Njena pesem, ki je v trpljenju zorela, nam je slednjič dozorela. Peli so jo skalnati vrhovi in globoke soteske, narava in ljudje. Izpolnjeno je bilo hrepenenje, ki nam je polnilo srca od kmečkih puntov dalje.

Prekipevali smo od radosti in ponosa, grenila nas je le misel, da niso bile izpolnjene vse naše sanje. Vendar si nismo mogli očitati, da nismo storili prav vsega, da bi končno zmagala pravičnost. Zavedali smo se, da bi bili brez žrtev deležni še večjih krivic. Bili smo zadeti, a smo znali tudi razočaranje prenesti z dostojanstvom in ponosom.

Živo se spominjam slavnosti priključitve. Ponosno so vihrale slovenske zastave, toliko let zasramovane, v zanosu je pela naša beseda in preganjana pesem. To je bil naš veliki praznik, ki smo ga dolgo čakali in slednjič dočakali.

Odvihrale so zastave, utihnile besede zanosa in odzvenele pesmi. Doživljali smo trdo vsakdanjost. Tako je življenje. Ne bom drzno trdil, da so nam leta, ki so sledila, trosila cvetje na pot. Vendar so me z začudenjem zadevale trde besede, ki so se oglašale. Z začudenjem in žalostjo, zakaj s tem je bila zadeta moja ljubezen. In ne samo moja, ampak ljubezen mnogoterih, ki s srcem visijo na pridobitvah, kupljenih s krvavami žrtvami. Če omenjam hude besede, ne mislim samo na tiste nergače, ki so se prevarili v krivih računih in govorijo iz žolča. Mislim na tiste rojake, ki so že pozabili na svojo nekdanjo bedo in ne pomislijo, kaj so z bojem pridobili.

Ni še dolgo od tega, kar sem slišal: »Našim ljudem se še nikoli ni tako dobro godilo, a še nikoli ni bilo toliko zabavljanja.« To mi je govoril trezen, preudaren mož, ki ne živi z glavo v oblakih. Ni mislil samo na narodne in demokratične svoboščine, ampak predvsem na materialno stanje. Nad tem sem se zamislil. To mi je potrjevalo besede nekaterih, v preteklosti najrevnejših, ki so mi zatrjevali, da se jim ni še nikoli tako dobro godilo. Vem, da niso lagali, govorili so resnico. Niso pričakovali raja na zemlji, ampak samo človeka vredno življenje. In v tolažbo mi je misel, da so partizani trpeli in umirali za te ljudi, a ne za nenasitneže, ki imajo dovolj, a bi hoteli še več. Če bi bila ogrožena naša svoboda in življenje teh ljudi, bi bil prenekateri izmed borcev pripravljen še enkrat oditi v gozdove.

To niso prazne besede, četudi bodo morda pri tem ali onem vzbudile posmeh. O tem so me prepričale besede tovariša pred dnevi: »Rad bi dal življenje, če bi bile izpolnjene vse naše sanje.« Razumel sem ga. V mislih so mu bili štirje mejniki pesnika Župančiča. In na uho mi je zapelo: »Za kar sem umrl, bi hotel še enkrat umreti.« To niso bile moje besede, ponovil sem verze pesnika Kajuha. »Da«, mi je sobesednik pritegnil z bleskom v očeh, »za to kar smo dosegli, bi se izplačalo še enkrat umreti.« Povejte mi po resnici, ali je to vredno posmeha!

To sem hotel povedati ob dvajsetletnici priključitve! Partizanom, ki so umrli za nas, vsa hvaležnost in zahvala! Mislim, da ga ni med nami, ki bi hotel še enkrat zaživeti leta pod fašizmom. Pogosto mi je bilo težko pri srcu od samih hudih besed, zdaj, ko sem to povedal, mi je laže.

BOJI NA INDIJSKO-KITAJSKI MEJI ŠE NISO PRENEHALI — Na gorskem prelazu Natula, ki je visok 4500 m, so kitajske čete včeraj ponovno obstreljevale indijske čete. Indijski predlog za ustavitev sovražnosti pa so Kitajci zavrnili. Na sliki: prelaz Natula na sikkimsko-tibetanski meji pred obmejnimi spopadi. Telefoto: UPI

Predlog za uskladitev pokojnin v SR Sloveniji

Nove pokojnine bi izplačevali že z novim letom

LJUBLJANA, 14. sept. Vse je treba storiti, da bi dobili upokojenci, ki so bili upokojeni do konca leta 1964, uskladene pokojnine že v začetku novega leta. Tako so sklenili na današnji skupni seji izvršilnega odbora in odbora za vprašanja invalidsko pokojninskega zavarovanja skupščine republiške skupnosti socialnega zavarovanja. Razpravljali so o prvem predlogu, kako naj bi uskladili pokojnine v naši republiki po pooblastilih, ki jih daje spremenjeni 102. člen temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju.

Predlog so pripravili v republiškem zavodu za socialno zavarovanje in gre pravzaprav za prvi poskus, kako bi odpravili nesorazmerja, ki jih je bila ustvarila pretvedba pokojnin po enotnih zveznih prevedbenih količnikih v naši republiki.

Temeljno izhodišče za pripravo predloga je določila že skupščina republiške skupnosti na julijskem zasedanju, ko je sklenila, naj bi uskladili tiste pokojnine, ki so bile priznane po splošnih predpisih, saj so prav tu nesorazmerja največja. Z uskladitvijo naj bi torej dosegli, da bi odpravili razlike med pokojninami iz raznih obdobij pred 1. januarjem 1965. Pokojnine kasneje upokojenih so bile namreč že valorizirane za skupno 42,56%.

Sam predlog je razdelil pokojnine na tri razdobja s tem, da je sestavljavec določil enotna merila za vse upokojence, ki so bili upokojeni do leta 1960. V razpravi pa so opozorili, da so upokojenci do leta 1957 med najbolj prizadetimi in da bi kazalo tudi prvo obdobje razdeliti na dve z različnimi odstotki povišanja. S tem bi dosegli še večjo uskladitev pokojnin. Izraženi so bili še drugi predlogi, odbora pa sta se dogovorila, da je treba vsak predlog itak dokumentirati in predvsem preskusiti. Komunalni zavodi naj bi po enotnem vzorcu preračunali določeno število pokojnin, da bi namreč videli, če bi bil poglavitni namen, to je uskladitev pokojnin različnih obdobij, dosežen.

Vsi dosedanji predlogi se sučejo v tej smeri, da bi se pokojnine vseh prejšnjih obdobij približale okrog trem četrtinam povprečnega osebnega dohodka, ki je bil dosežen leta 1964 v naši republiki, seveda ob delovni dobi 35 let. Predlogi pa puščajo pokojninski sistem nedotaknjen, se pravi, da sta osebni dohodek in delovna doba edini merili za določanje pokojnine. Če bi namreč hoteli odpraviti še druga nesorazmerja med pokojninami posameznih kategorij upokojencev, bi morali spremeniti sam sistem. To pa je stvar celotne revizije pokojninskega sistema in se torej zdaj po teh predlogih v to ne spuščajo. Razlike pa nastajajo, ker so osebni dohodki v različnih podjetjih in ustanovah in tudi po gospodarskih panogah različni in tega v sedanjem pokojninskem sistemu ni mogoče izravnati, če ostanemo pri osebnem dohodku in pri delovni dobi kot temeljnih merilih za določitev pokojnine.

V razpravi obeh odborov so posebej poudarili, da obravnavanje teh predlogov nikakor ne bi smelo ustvarjati videza, da bodo zdaj in v prihodnje s to uskladitvijo odpravljene vse razlike. En problem bo rešen, odprto pa še ostane, kako bi odpravili tudi tiste razlike, ki o njih upokojenci zdaj veliko govore.

Odbora sta na koncu sklenila, da je treba vse dokumentirane predloge pripraviti v takem času, da jih bo skupščina lahko pravočasno sprejela in da bi dobili upokojenci uskladene pokojnine že z novim letom. Hkrati so se dogovorili, naj bi preverili tudi finančno plat uskladitve, če bo namreč v skladih dovolj denarja za izplačila. Že na današnji seji so povedali, da je še nekaj rezerv, ki bi jih lahko uporabili v ta namen. Končne številke pa bodo znane, ko bodo zavodi opravili poskusne uskladitve po variantnih predlogih.

V. JARC

Ob novem predpisu naj bo zagotovljen še denar

CELJE, 14. sept. Tudi današnji pogovor o programu dela prosvetno-kulturnega zbora skupščine SRS, ki je bil v Celju, je pokazal, da hočejo ljudje imeti v šolstvu, znanosti in kulturi več doslednosti, vztrajnosti in večjo organiziranost, kadar gre za programiranje razvoja tega področja. Na pogovor v Celju je predsednik prosvetnokulturnega zbora Miloš Poljanšek povabil poslance tega zbora republiške skupščine in predstavnike kulturnoprosvetnega ter družbenopolitičnega dela v občinah Celje, Brežice, Krško, Laško, Mozirje, Sevnica, Slovenske Konjice, Šentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah, Velenje, Žalec, Dravograd, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem in Slovenj Gradec.

Posvetovanje je pokazalo, da si ljudje posvetovanj z najvišjimi republiškimi organi zelo želijo. Predlagajo ga tudi za takšne prilike, ko gre za razreševanje konkretnih vprašanj. O predlaganem dolgoročnem delovnem programu prosvetnokulturnega zbora in o programu za sezono 1967/68 pa je bilo danes večkrat slišati zahtevo, da mora biti vsak zakon, naročilo itd. usklajen s finančnimi možnostmi.

J. S.

V nedeljo med dolenjske polharje

Nekaj turističnih prireditev v Sloveniji ob koncu tedna

LJUBLJANA, 14. sept. Med prireditvami, ki bodo v nedeljo privabile največje število obiskovalcev, bo po vsej verjetnosti »Noč med dolenjskimi polharji«, ki bo na Koščakovem hribu pri Grosupljem. Prireditev se bo začela že ob 15. uri. V večernem programu bodo med drugimi nastopali polharji, kronist, zgodovinar Valvazor, učenjak Jošt Cepidlaka, hudič s polhi, segavi Krjavelj in Deseti brat, folklorna skupina in drugi. Če bo slabo vreme, bo prireditev najbrž padla v vodo. Če pa bo sijalo sonce, potem si lahko obiskovalci privoščijo tudi krajše izlete v okolico Grosupljega.

V Dolenjskih Toplicah bo že v soboto ob 20. uri nastopil vokalno instrumentalni ansambel »Rdeči dečki« iz Maribora. Ob tej priložnosti bodo, kakor napovedujejo, izvolili tudi najbolj simpatično plesalko. Prireditev bodo zaključili z nočnim kopanjem v knežjem bazenu. Naslednjega dne, t. j. 17. septembra, bo ob 14. uri v Dolenjskih Toplicah promenadni koncert, zvečer ob 18. uri pa bo nastopil DPD Dušan Jereb iz Novega mesta. Peli bodo solisti Ivanka Kraševec, Tatjana Gros in Ferdo Gernedel. Tudi to prireditev bodo zaključili z nočnim kopanjem v knežjem bazenu. To bo obenem tudi zadnja izmed kulturnih in zabavnih prireditev ob 200-letnici zdravilišča Dolenjske Toplice.

V Krškem bodo imeli v nedeljo ob 15. uri veliko tombolo.

Nekaj prireditev bo tudi na Gorenjskem. Tako bodo v soboto ob 16. uri priredili v hotelu Grad Hrib v Predvoru vinsko trgatev, ki jo bodo združili s folklornim natopom in srečolovom. V Kranju bo v nedeljo ob 19.30 nastopil v dvorani kina Center umetniški ansambel nacionalne ljudske armade NDR, ki se bo predstavil s svojim zborom, orkestrom in baletnim ansamblom. V nedeljo ob 10. uri pa bodo na stadionu v Stražišču pri Kranju motorne dirke za prvenstvo Gorenjske v speedwayu.

K nadaljnji liberalizaciji gospodarskih odnosov s tujino

O predlogih za spremembe zunanjetrgovinskega in deviznega režima

LJUBLJANA, 14. sept. Strokovni odbor za gospodarsko sodelovanje s tujino republiške gospodarske zbornice je na današnji seji razpravljal o spremembah deviznega in zunanjetrgovinskega režima za l. 1968. Novi devizni režim, ki je v veljavi od začetka letošnjega leta, vsebuje mnoge elemente, ki omogočajo povoljnejše vključevanje našega gospodarstva v zunanjetrgovinsko menjavo. Na njegovi podlagi zunanjetrgovinska menjava uspešno narašča in tako izvoz kot uvoz sta prispevala k stabilizaciji.

Zlasti v naši republiki je izvoz učinkovito pripomogel k povečanju industrijske proizvodnje. Vendar pa ob teh pozitivnih elementih ugotavljamo tudi negativne pojave, kot je npr. dejstvo, da uvoz raste mnogo hitreje kot izvoz, tako da se je povečal deficit v plačilni bilanci s konvertibilnim področjem, medtem ko imamo s klirinškim področjem v plačilni bilanci velik suficit. V regionalnem pogledu se potemtakem zunanjetrgovinska menjava ne razvija posebno zadovoljivo. Omenjeni pojavi kot tudi gibanja na domačem trgu, spremembe v kreditni politiki itd. narekujejo nadaljnje spremembe in dopolnitve deviznega režima.

V začetku današnje seje so poudarili, da so se priprave za izdajo predpisov v zvezi s spremembami v zunanjetrgovinskem in deviznem režimu v zveznem merilu precej zavlekle. Na seji so obravnavali predloge 4 odlokov s tega področja, še doslej pa ni bil predložen odlok o regionalnem usmerjanju izvoza in uvoza in tudi ne odlok o razvrstitvi blaga v posamezne kategorije izvoza in uvoza. V zvezi s tem je bil zveznim organom v imenu gospodarstva naše republike poslan tudi poseben protest. Po zakonu o deviznem poslovanju bi morali biti namreč omenjeni predpisi objavljeni do 1. oktobra, da bi lahko stopili 1. januarja prihodnjega leta v veljavo.

Stališča gospodarstva naše republike v zvezi z najavljenimi spremembami zunanjetrgovinskega in deviznega režima je republiška gospodarska zbornica izoblikovala na svoji nedavni skupščini. Takoj so poudarili, da ne bi imelo nobenega smisla menjati osnove današnjega sistema. Potrebno pa bi bilo spremeniti nekatere konkretne določbe v režimu, ki so se v dosedanji praksi izkazale kot slabe in pomanjkljive. Pomanjkljivosti v sistemu pogojno svobodnega uvoza ali uvoza blaga za širšo potrošnjo so predvsem posledica stare administrativne prakse ne pa sistema kot takega. Treba se je zavzemati za čim večjo nadaljnjo liberalizacijo ekonomskih odnosov s tujino, ki jo naj spremlja ustrezna ekonomska zaščita domačega trga, predvsem s kvalitetnimi instrumenti (carine). Z zunanjetrgovinskim in deviznim režimom je treba čimprej uskladiti tudi režim carin, kreditno monetarno politiko itd. Uskladiti je treba menjavo z vzhodnoevropskimi in drugimi klirinškimi deželami in to z ekonomskimi instrumenti in tudi z vnašanjem večje poslovnosti na to področje. Pospeševati je treba izvoz na vseh frontah (ne samo z deviznim režimom) in to predvsem na konvertibilno področje.

Na današnji seji so najprej razpravljali o teh osnovnih izhodiščih, nato pa tudi konkretno o posameznih določilih predlogov novih odlokov, in sicer: o razdeljevanju globalne devizne kvote, blagovnih in deviznih kontingentov, vezavi uvoza na izvoz ter pogojno prostem uvozu. Predloge teh odlokov je izdelala medresorska delovna skupina predstavnikov zveznega sekretariata za zunanjo trgovino, zveznega sekretariatata za finance, zvezne gospodarske zbornice in narodne banke. Na seji so predlagali več sprememb k omenjenim odlokom. Na koncu so razpravljali tudi o informaciji o organizaciji in delovanju carinske službe v SR Sloveniji in o organizaciji carinske službe v SFRJ. Zavzeli so se za decentralizirano organizacijo carinske službe in tudi za decentralizirano nagrajevanje v njej in zlasti še za modernizacijo carinskega postopka. V carinskem postopku bi bile potrebne posebne olajšave pri carinjenju blaga, ki ga uvažamo zaradi izvoza.

A. J.

Uporaba pospeševalnikov nizkih energij

LJUBLJANA, 14. sept. — Mednarodna agencija za atomsko energijo bo v dneh od 20.—27. septembra t. l. priredila v Ljubljani skupaj z nuklearnim inštitutom »J. Štefan« sestanek fizikov, ki bo posvečen uporabi pospeševalnikov za osnovne in aplikativne raziskave v fiziki. Namen sestanka je stimulacija fizikalnih raziskav in pospeševanja znanstvenega in tehnološkega napredka, posebej v korist dežel v razvoju – članic agencije za atomsko energijo. Program predavanj, seminarjev in demonstracij, ki je povezan z uporabo pospeševalnikov tako za raziskave kot za vzgojo, bo nudil udeležencem najsodobnejši pregled razvoja pospeševalnikov in njihove uporabe v razne namene.

Do konca leta milijon 700 tisoč

LJUBLJANA, 14. sept. — V letošnjem letu, v katerem je število prebivalstva v Jugoslaviji naraslo na 20 milijonov, bo število prebivalstva v SR Sloveniji po predvidevanjih republiškega zavoda za statistiko doseglo milijon 700 tisoč. Konec julija je namreč število prebivalstva v SR Sloveniji znašalo milijon 692 tisoč. Letni naravni prirastek je namreč v naši republiki 15 tisoč.

J.

Barosso v Novem Sadu

NOVI SAD, 14. sept. (Tanjug). Predsednik sveta guvernerjev Mednarodne lige Rdečega križa in predsednik nacionalnega Rdečega križa Mehike Jose Barosso se je mudil danes v Novem Sadu.

Pisma bralcev

Pamfle. najgrše sorte

Med »pesmimi« v 55.—56. št. Problemov, ki sem jih prebral, sem se posebej ustavil pri dveh Andreja Brvarja, ki presegata — pustimo estetiko ob strani — vse meje čisto navadne človeške dostojnosti. Človek je presenečen, da tako oblivanje z greznico nekih – najbrž čisto še ne odmrlih in pokopanih, nekoč vendarle svetlih in svetih idealov slovenskega ljudstva vobče in ne le nekih komunistov — najde prostora v reviji, ki naj bi bila zavetje in odsev miselnosti mlajšega rodu. Če bi ti dve »pesmi« zapisal na kakšne planke ali na zid bodi s kredo bodi z ogljem, ali če bi izšli na letaku in bili razmetani med ljudi, bi se najbrž zganila naša policija in zasledovala krivca, mogoče bi se celo javni tožilec zamislil nad početjem. Ker sta pa izšli v neki reviji, spadata v področje estetike, umetnosti, ali kaj že, pač pod nekaj nedotakljivega, in ni treba, da se kdo ob to spotika, ker bi sicer trpela naša ljuba demokracija, svoboda vesti, bila bi prizadeta sama sveta umetnost.

Upal sem in bil prepričan, da bo Delo, ki ne bi smelo biti gluho za človeške in za narodove vrednote ob teh političnih pamfletih najgrše sorte jasno in odločno povedalo, da te stvari ne le da nimajo nič opraviti z nekakšno, še tako svobodno umetnostjo, pač pa da je to umazan, zlonameren napad na neke – nedvomno zgodovinske vrednote slovenskega naroda. V naši zgodovini je bore malo velikih, svetlih trenutkov poleg golega dejstva, da smo se kljub tisočletnemu suženjstvu obdržali v življenju. Nedvomno pa osvobodilna borba slovenskega ljudstva za njegovo svobodni prostor na soncu spada med take trenutke in je močno potrdilo te naše dove vitalnosti, tega nam dandanašnji najbrž nihče na svetu več ne oporeka, prav gotovo niti naši nekdanji smrtni sovražniki ne. Druga stvar je, kaj vse se je v dvajsetih letih izmaličilo, kaj vse od velikih sanj, ciljev in obljub posameznikov in celote, in kdo je kriv za to. Ločeno od tega ostane dejstvo, da se je slovenski narod ohranil samo po borbi za svojo ekzistenco ne glede na današnje »ušive pokojnine«.

Preseneča in vznemirja me ta mentaliteta, ki pri slovenskem narodu ne vidi več nič drugega od navadne kurbe do kurbe na kvadrat, ki vidi nek proletariat, ki »kozla na Marxa in Lenina in delavsko samoupravljanje« in »ki bi prodal fabriko za kozarec žganja, za prvo kurbo na voglu ali za škatlico smrdljive drave«, in ki nam čisto resno veleva, naj zginemo pod smrdljivo nebo . . »med ulice in razne prehode, kamor vodijo postarane gospe svoje cucke na večerno sčanje«. Nisem presenečen nad vso to estetiko, ni nova — na cesti namreč ali po oštarijah, nisem radoveden, kam hočejo z njo; rad bi pa vedel, kaj sploh hočejo poleg tega, da bi mi izginili »nazaj pod smrdljivo nebo«. Kaj?

Pričakoval sem, da bo Delo o tem povedalo jasno besedo, ker gre za politični pamflet in ne zgolj za neke pesmi, ki jih je treba meriti z estetskimi merili in čutom. Berem pa le naslednje: »Do brutalnosti konkreten, idejno političnо angažiran je v svojih verzih Andrej Brvar. Človeške prizadetosti je v njem **kljub problematičnosti** *(podčrtal M. K.) kar zadeva poetično realizacijo — še največ.«*

Gre torej zgolj za problematičnost? Samo to. Kaj pa če je za vsem tem »kozlanjem na Marksa, Engelsa in delavsko samoupravljanje« le še kaj več?

MIŠKO KRANJEC

PRIPIS UREDNIŠTVA

V recenziji 55.—56. številke Problemov, ki je bila objavljena v »Delu« 13. septembra, ni bilo zapisano mnenje uredništva.

O obeh sramotilnih pesmih piše v današnjem »Delu« na 5. strani France Vreča r.

Neprizadeto prizadet

V Delu z dne 1. IX. 1967 sem prečital pod rubriko pisma bralcev pismo prof. dr. Ranta »Sorško polje zopet v nevarnosti« in podobno pismo Janka Potočnika, zraven pa »pojasnilo« investitorja samo k pismu dr. Ranta.

Gre za gradnjo avtocampinga z bencinsko črpalko vred na enem izmed redkih še čistih predelov Gorenjske v odseku med Medvodami in Kranjem.

Ne poznam ne historiata ne projekta tega avtocampinga ne večletne želje turističnih delavcev. Pismi dr. Ranta in J. Potočnika imata proti tej akciji tehtne ugovore in vsi, ki še ljubimo prvobitno naravo bolj kot »civiliziranо« komerciализem, smo enostavno proti tej lokaciji in če je ta avtocamping sploh potreben, potem naj se locira nekje odzdaj, tako da ne bo prizadel zadnjih čistih ostankov Gorenjske. Žal ni tu mesta za razpravo o tem. Zato čisto na kratko:

Tendenca investitorja je jasna — hotel bi zgraditi avtocamping in bencinsko črpalko, prostor za ta namen pa se »nudi« (to je: ni še pozidan) na omenjenem odseku med Jeprco in Kranjem. Zato ne smatram za resno, da bi spodbijal investitorjeve »argumente« iz objavljenega pojasnila, češ da je »izbrana lokacija dobra«, zato ker so statistično našteli, da naj bi tu skozi vozilo toliko in toliko turistov več kot l. 1965, in da je zato »očitno«, da je izbrana in predlagana lokacija dobra . . . argumenta, da so dali za to lokacijo idejo turisti sami . . . da je na opuščeni makadamski cesti v dolžini 400 m, ki že sedaj služi svojemu namenu že itak dan »zameteka« za avtocamping, dalje, da je ta okolica zato vedno ponesnažena, polna odpadkov, praznih konserv (kakor da bi teh konserv katerikoli paznik vsak dan sproti ne bi mogel kamorkoli odpeljati in da je tudi to vzrok, da bi se tam moral zgraditi avtocamping!), nadalje argument — pripovedka, da se bo iz tega zasnovanega avtocampa videlo bolje na Gorenjsko s pogledom na Julijske Alpe in Karavanke, prav kakor da bi se sedaj ne videlo . . . da bo pri tem šlo sicer nekaj gozda k vragu in da bi »zaradi lepše urejenosti le pridobil na svoji vrednosti in podobno . . . nato še neko število soglasja republiškega sekretariata za gospodarstvo, katera ne govori neposredno o določenem objektu.

In na koncu argument-repek: »Menimo, da je iz podatkov, ki smo jih našteli, dovolj jasno razvidno, da je gradnja avtocampa na tem mestu utemeljena . . .

»Utemeljena« je morda komercializem, nikakor pa ne šarjenje po ostankih gozdov v Sorški dolini z objekti bodisi še tako dobrih kvalitet — in to ne samo na tem mestu, temveč na celotnem tem odseku. Poleg tega je na tem celotnem odseku (dolgem cca 25 km!) že tako dovolj bencinskih črpalk in še ena se predvideva za Medvodami!

Neprijetno je, da se pripravlja zopet nekaj podobnega, kot je bil primer za očuvanje Soške (ne Sorške) doline.

Inž. RUDI MAČUS
Ljubljana

Kaj še ovira obtok blaga

Poslanci odbora za blagovni promet bodo obiskali potrošniška središča v državi

BEOGRAD, 14. sept. (Tanjug). Do konca tega meseca bo končana analiza o blagovnem prometu v naši deželi, ki jo na podlagi zelo široko izpeljane ankete v industriji in trgovini pripravlja zavod za proučevanje trga.

Odbor zveznega zbora zvezne skupščine za blagovni promet, ki je to napovedal, je ugotovil, da je pravilno funkcioniranje trga izredno važno za nadaljnje izvajanje gospodarske reforme, ker pospešuje obtok kapitala in s tem omogoča bolj ekonomično delo v gospodarstvu. V prometu pa še ne gre vse gladko, čeprav smo zadnje leto mnogo storili za oživitev tržnih zakonov. Zato je cilj analize, ki jo zdaj pripravlja odbor za blagovni promet, da pokaže, kaj še ovira boljši obtok blaga na trgu.

Na današnji, prvi jesenski seji tega odbora, je bilo rečeno, da se metode dela razlikujejo od dosedanjih. Namesto statističnih podatkov in povprečja, ki ponekod ne prikažejo prave slike, uporablja zavod za proučevanje trga neposredno podatke iz gospodarstva. Zato so strokovnjaki te ustanove v juliju in avgustu obiskali 745 industrijskih organizacij in 560 trgovskih podjetij. Pozneje so posebej preverili posamezne podatke še v 50 industrijskih kolektivih.

Urejanje podatkov bo kmalu končano, nekatere sklepe pa je mogoče povzeti iz njih že zdaj, kakor je danes obvestil poslance direktor zavoda Julije Drasinover. Tako vlada v industriji precejšen optimizem v pogledu naraščanja vrednosti proizvodnje do konca leta, kar pa ne velja za gibanje zalog.

Poslanci odbora za blagovni promet so danes sklenili, da se bodo razdelili v več skupin in obiskali največje potrošniške centre v deželi, da bi bili bolj pripravljeni na bližnjo razpravo o blagovnem prometu na podlagi analize, ki jo pripravlja zavod.

Vezane hranilne vloge so se letos znatno povečale

V avgustu so vse vloge narasle za 54, potrošniški krediti pa so padli za 21 milijonov Ndin

BEOGRAD, 14. sept. (Tanjug). Naraščanje hranilnih vlog in upadanje potrošniških kreditov kot stalni pojav v gibanju denarnih sredstev prebivalstva smo imeli tudi v avgustu. Čeprav v sezoni letnih počitnic mnogi občani vzamejo nekaj denarja s hranilnih knjižic, je bilo razpoloženje varčevalcev táko, da se je tudi v avgustu znesek hranilnih vlog povečal v primerjavi z julijem za 54 milijonov Ndin.

Tako so hranilne vloge zadnje dni avgusta po prvih podatkih službe družbenega knjigovodstva narasle na 6.544 milijonov N din in več kot za 10% presegle stanje v decembru lanskega leta.

Razen stalnega naraščanja vzbuja gibanje hranilnih vlog pozornost letos tudi spričo novega pojava. Znatno namreč tudi naraščajo vezane hranilne vloge. Vtem ko so se hranilne vloge na vpogled, od začetka leta povečale za 7%, so vezane z odpovednim rokom nad leto dni narasle približno za 34%. V bankah in poštni hranilnici je zdaj že petina vezanih vlog, kar je vsekakor napredek, če pomislimo, da so varčevalci prej neradi nalagali denar na vezane roke. Za banke so vezani roki »kvalitetna sredstva«, kakor jih strokovno imenujejo, ker jih je mogoče porabiti tudi za investicije.

Potrošniški krediti so v avgustu padli še za 21 milijonov N din, tako da znašajo zdaj 2,771 milijonov. Od začetka leta jih je za 14% manj in gotovo bodo še padali, če se režim odobravanja teh kreditov ne bo spremenil. Pri tem pa gre samo za potrošniške kredite, ki jih odobravajo banke ali trgovinska in druga podjetja, toda na podlagi sredstev, ki jih jemljejo iz bank. Zajeti niso blagovni krediti, ki jih odobravajo neposredno iz svojega poslovnega sklada trgovina in proizvodne organizacije.

V Rogaški Slatini simpozij o zdraviliščih

ROGAŠKA SLATINA, 14. sept. — Jutri bo tu simpozij znanstvenega društva za zgodovino zdravstvene kulture Jugoslavije. Na sestanek bodo prišli številni strokovnjaki iz raznih krajev države, zlasti pa iz klimatoloških središč. Obravnavali bodo zgodovinski razvoj klimatobalneo-talasoterapije in naravnih zdravilišč v naši državi. Srečanje bo potekalo v znamenju proslave 80-letnice magistra farmacije Franca Minařika iz Maribora, ki bo v Rogaški Slatini govoril o nekaterih manj znanih podatkih za zdravilne vrelce iz 19. stoletja. Razen tega so pripravili referate še primarij dr. Eman Pertl, ki bo govoril o prvih 50-letih zdravilišča Slatina Radenci, docent dr. Draga Černelč pa je pripravila komparativno študijo vpliva pomorske in višinske klime na alergične otroke, znani strokovnjak prof. dr. Rudolf Leskovar pa bo govoril o zdravilnih vrelcih v Rogaški Slatini v 16. stoletju.

F. S.

Razprava o kodifikaciji rodbinske zakonodaje

NOVO MESTO, 14. sept. — Socialni delavci, predstavniki socialnovarstvenih ustanov iz črnomeljske, metlike, novomeške in trebanjske občine so se danes dopoldne sestali v Novem mestu. Razpravljali so o dopolnitvi rodbinske zakonodaje, kategorizaciji otrok, krajevni pristojnosti in intervencijah postaj milic v družinske razmere. Socialni delavci, ki se ukvarjajo s problematiko socialnega skrbstva, se srečujejo z nerazrešljivimi vprašanji, ker jim obstoječa zakonodaja ne nudi tistih možnosti, kot bi jih pri svojem delu morali imeti. V praksi uporabljajo zakone, ki so stari 20 let in so v precejšnjem rakoraku s prakso. Posvetovanja se je udeležil tudi dr. Lipaj, pravni svetovalec pri republiškem sekretariatu za zdravstvo in socialno varstvo.

D. S.

Delavcu dajmo možnost za učinkovito delo in ustvarjalno samoupravljanje

S posveta mestnih sindikalnih svetov glavnih mest Jugoslavije

LJUBLJANA, 14. sept. »V zvezi sindikatov Ljubljane ugotavljamo, da šele sedaj nastajajo resnični ekonomski in družbenopolitični pogoji za dejanski razmah in bogato vsebino samoupravljanja v delovnih kolektivih,« je med drugim dejal v svojem uvodnem referatu predsednik ljubljanskega mestnega sindikalnega sveta Rudi Bregar na posvetovanju mestnih sindikalnih svetov glavnih mest naših republik in avtonomnih pokrajin.

Posvetovanje, kakršno je bilo danes, je že tradicionalno. Za drugimi mesti, ki so že bila gostitelj, je letos na vrsti Ljubljana. Vsako leto razpravljajo o drugi temi, danes pa so obravnavali vprašanje, kakšna je naloga sindikatov v sedanjih razmerah samoupravljanja.

Ob tem, ko so ugotavljali, da je šele sedaj čas za resnično uveljavitev in utrditev samoupravljanja, so poudarili, da je prišel čas velike preizkušnje zrelosti samoupravljavcev in sposobnosti ekonomskih tehničnih in drugih operativnih kadrov. Naloga sindikatov ob tem pa je, da se v interesu svojih članov odločno uprejo vsem tistim težnjam, ki želijo s tem, da predimenzionirajo posamezne težave, doseči odstopanja od ciljev reforme. Če je ponekod omajan ugled sindikalne organizacije, potem je zdaj čas, da sindikati začnejo bolj odločno obračunavati s škodljivimi težnjami. Tu gre za poskuse, da bi težave odpravljali z novo emisijo denarja in tako spet pospešili hitrejši razvoj gospodarstva. Zavedati se moramo, da so se delovni ljudje strinjali in se še strinjajo z reformo! Zato nikakor ne kaže mižati ob življenjskih problemih članov. Dejali so, da delovni človek mora imeti zagotovilo za jutri, mora imeti možnost za učinkovito delo in ustvarjalno samoupravljanje s plodovi svojega dela. Prav zaradi tega se kaže zavzemati za dosledno selektivno politiko v gospodarstvu in se upirati umetnemu podaljševanju »umiranja« neperspektivnih gospodar. dejavnosti. Zelo skrbno pa naj bi sindikati spremljali zaposlenost in zaposlovanje, borili pa naj bi se proti odpustom, ki jih nesposobni operativni kadri večkrat vidijo kot edini izhod iz težav, ker se ne znajo prilagoditi novim zahtevam gospodarstva. Selektivna kadrovska politika in pravilna usmeritev gospodarstva kot celote pa bosta omogočili ne samo zaposlitev sedaj odvečnih delavcev, temveč tudi zaposlitev mladih delavcev in strokovnjakov, pred katerimi so marsikje trdno zapahnili vrata.

Rezultati in pozitivni procesi, ki jih opažamo v zadnjem času, so kljub mnogim težavam spodbudni in hrabrijo politične sile za še doslednejše uresničevanje reforme. Vendar sindikati večkrat slišijo, da se preveč ukvarjajo z gospodarskimi zadevami, da je to naloga drugih, bolj poklicanih! Vendar pa je za sindikate zelo pomembno, da proučujejo, kako gibanja, ki jih sprošča reforma, odsevajo na položaj delavca-proizvajalca in upravljavca. Zato pri celotnem delu sindikatov velja spremljati predvsem ta aspekt.

Popoldne so udeleženci posvetovanja obiskali tovarno hranil »Kolinsko« in se s predstavniki kolektiva samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij pogovarjali, kako premagujejo gospodarske težave ter kako delajo samoupravni organi in družbenopolitične organizacije v tovarni.

V. ČERNELČ

Danes plenum CK ZK Črne gore

TITOGRAD, 14. sept. (Tanjug). V Titogradu bo jutri 10. seja CK ZK Črne gore. Plenum bo obravnaval dosedanjo aktivnost za reorganizacijo Zveze komunistov, določil nadaljnje naloge na tem torišču in proučil predlog sklepa o spremembah v načinu in oblikah organiziranja komunistov.

V Turiški vasi pričakujejo že jutri prve goste

SLOVENJ GRADEC, 14. sept. — Danes se je sestal na zadnji seji pripravljalni odbor za proslavo ob podelitvi domicila II. SNOUB Ljuba Šercerja, ki bo v nedeljo, 17. septembra, na letališču v Turiški vasi pri Slovenj Gradcu. Pogovorili so se o tehničnih pripravah za izvedbo proslave; med drugim o ureditvi prometne službe, okolja, napisnih tabel, predvsem pa o sprejemu prvih borcev, ki bodo prišli že v soboto popoldne. Za nedeljo pričakujejo, če bo lepo vreme, okoli 5000 gostov.

F. S.

KO SI GRADITE SVOJO HIŠO, SI NE POZABITE OGLEDATI VELIKE IZBIRE KVALITETNEGA

STAVBENEGA POHIŠTVA PRI SLOVENIJALES

garažna, vhodna in ostala stanovanjska vrata, okna, parket.

V HALI »D« GOSPODARSKEGA RAZSTAVIŠČA NA TITOVI CESTI V LJUBLJANI.

♥♥♥ V RADENCIH SE DOBIMO NOVA LEPO UREJENA SAMOSTREŽNA RESTAVRACIJA VIKEND

PETER MOZOLEC USKLAJENO

Riše Marijan Bregar

„Nekateri so zgubili glave!“

Moderna in cenejša proizvodnja s sodobno opremo v Tekstilindusu

— Težko je povsem zanesljivo ugotoviti vzrok, zakaj so se julija in avgusta, ki veljata za nesezonska meseca v prodaji tekstila, v tekstilni industriji zmanjšale zaloge blaga — v naši tovarni za blizu 30 odstotkov, je dejal glavni direktor Tekstilindusa Rudi Polak in dodal: Sicer pa — tržne razmere so takšne, da ni čudno, če so nekateri malodane zgubili glave.

— Marsikje so, recimo, kar vsevprek znižali cene; tudi takšnemu blagu, ki gre zelo dobro v denar. Tako so najbolj iskane modne tkanine vrgli v isti koš kot resnično nekulturno blago. Če pa nekdo dobro blago prodaja globoko pod lastnimi cenami, si seveda negospodarno zapravlja lastno materialno osnovo.

Povprašal sem: kakšna pa je vaša osebna razlaga vzrokov za zmanjšanje zalog v nesezonskem času kislih kumaric?

— Skoraj gotovo bo vzrok v tem, da trgovina ob hudi restrikciji kreditnih sredstev kratko malo ne more več kupovati uvoznega blaga, saj ga je treba plačati vnaprej. Za razliko od tega plačuje trgovina domači industriji običajno šele mesec po dobavi blaga. Sicer pa vam lahko veliko pove tudi to, da še zdaj, ko gre poletje že h koncu, trgovine naročajo poletno blago. To se pravi, da trgovina praktično nima zalog in posluje tako rekoč iz rok v usta.

»Čeprav vaš kolektiv zaradi dokajšnjih zalog seveda ne more biti zadovoljen, pa je vendarle koristno, da so zaloge vsaj v industriji. Pravzaprav gre pri nas za dokaj izjemen primer, ko pravite, da imate pri 16 milijardah starih din brutoprodukta kar 8 milijard lastnih obratnih sredstev.«

— Menda res imamo to prednost, da smo v preteklosti na splošno pravilno vrednotili in usmerjali lastna finančna sredstva. Tudi ob zaključnem računu za minulo leto se nam je zdelo pametno, da milijardo starih din namenimo za obratna sredstva.

Fluktuacija je silila k avtomatizaciji

Zanimivo, da so v Tekstilindusu — predvsem zato, da bi se ognili veliki fluktuaciji zaposlenih, ubrali pot v modernizacijo proizvodnje. Ker je pač pred leti iz podjetja s 3600 ljudmi sleherno leto odhajalo v druge kolektive kakih 500 do 600 delavcev, so zaradi tega trpeli veliko škodo. Z modernizacijo in avtomatizacijo so tako začeli najprej tam, kjer so avtomati lahko nadomestili največ ljudi. V tkalnici je zdaj zaposlenih za skoraj 500 ljudi manj kot pred štirimi leti, ko so se lotili rekonstrukcije.

Seveda bi bilo investicijsko breme često dovolj veliko — bolj znano, če bi rekonstrukcijo raztegnili na večje število let. To pa ni mogoče, že zaradi tega ne, ker se je pokazala tako velika razlika med produktivnostjo z novo in produktivnostjo s staro strojno opremo. Praktično se je torej pokazala boleča razlika v osebnih dohodkih za delo ob starih in novih strojev.

Nova oprema je torej prinesla z večjo produktivnostjo, z boljšimi možnostmi, da sleđe zahtevam trga, z večjim dohodkom ter z večjimi osebnimi dohodki pravzaprav tisto, kar terja reforma. Zanimivo, da jih je torej fluktuacija delovne sile že pred leti odločno potisnila na reformni tir.

Letos za 800 milijonov nove opreme

Kolektivu Tekstilindusa pa bi skoraj gotovo bolj koristilo, če bi se bili modernizacije proizvodnje lotili najprej pri koncu in ne pri začetku proizvodnega procesa. Ni mogoče trditi, da ni bilo prav, da so z modernizacijo tkalnice tako občutno zmanjšali število zaposlenih. Vendar pa je že vrsto let problem naše tekstilne industrije in seveda tudi Tekstilindusa v šibki končni obdelavi blaga. Če pa hočejo slediti tujini, potem je treba blago kar se da visoko oplemenititi.

Prav v tem je škoda, da zaradi omejenih možnosti za plemenitenje tkanin v Tekstilindusu doslej niso mogli dovolj ustreči sodobnim zahtevam trga oziroma mode. Že do konca tega leta pa bodo z lastnim denarjem pognali v tek za 800 milijonov starih dinarjev modernih strojev. Ta oprema bo zadoščala za plemenitenje tkanin, ki jih izdelajo v svojem podjetju. Potem ko bo Tekstilindus nakupil še preostalo opremo v vrednosti kake 1.2 milijarde starih dinarjev, pa bodo plemenitilne zmogljivosti na voljo tudi za opravljanje storitev drugim tekstilnim podjetjem; ali pa se bodo v Tekstilindusu odločili za kupovanje tkanin za dokončno obdelavo.

»Kakšna pa bo vaša nadaljnja pot za uvajanje sintetičnih tkanin,« sem povprašal direktorja Polaka.

— Predvsem je za našo usmeritev pomembno, da vemo to, da se po tako izrednem razmahu v svetu spet čedalje bolj ogrevajo za klasične bombažne tkanine.

Prihodnje leto modni »Afrika print«

Računati moramo torej z visoko kakovostno obdelavo bombažnih modnih tkanin. Seveda pa nam nova oprema omogoča tudi hitrejše uvajanje sintetike. Medtem ko bomo, recimo, letos naredili približ. 600.000 tekočih metrov tkanin iz sintetike in iz mešanic s sintetiko, bomo lahko že prihodnje leto izdelali kaka 2 milijona takšnih tkanin.

»Seveda boste skušali pri tem korakati kar se da vštric z evropsko modo?!«

— Vsekakor! Po zaslugi tesnejšega sodelovanja z vsemi modnimi kreatorji v Sloveniji pa tudi po zaslugi tesnejšega sodelovanja naših kreatorjev s strokovnjaki v Franciji, Veliki Britaniji, Zahodni Nemčiji in Italiji — zadnje čase pa tudi z modnimi ustvarjalci iz ZDA — res skoraj nič več ne zaostajamo za modo. Za prihodnjo poletno sezono na primer že zdaj pripravljamo dva modna krika: drzne afriške barve in vzorčne kombinacije — tako imenovani »Afrika print« in mehiške vzorce.

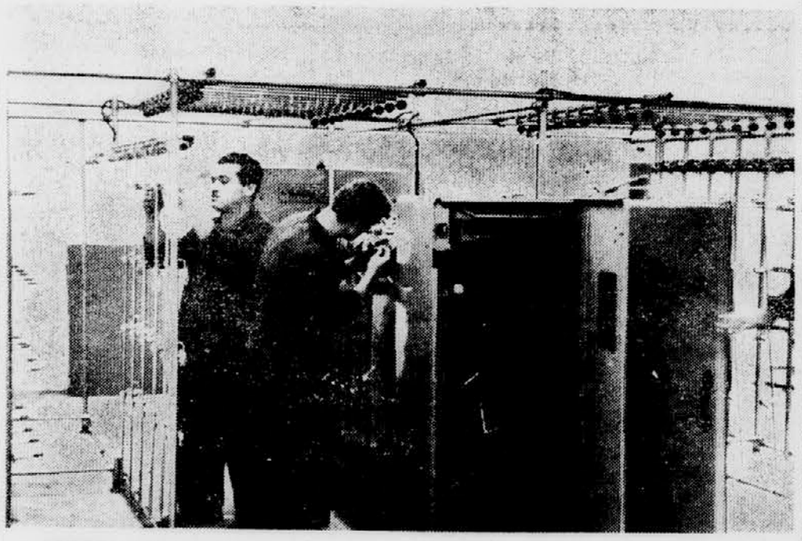
»Gotovo vam takšni čedalje bolj modna usmeritev in kvalitetnejša finalizacija tkanin povečujeta tudi izvozne možnosti. S koliko odstotki izvoza od skupne proizvodnje bi bilo v prihodnosti realno mogoče računati v vašem podjetju?«

— Najprej naj rečem, da izvažamo skoraj izključno le na konvertibilno območje. Zdaj prodajamo v tujino okoli 25% naše skupne proizvodnje. Računamo pa, da bomo ta delež lahko povečali še za kakih 15%.

F. JERAS

Prihodnje leto v TAM 5.000 vozil

V TAM že pripravljajo proizvodni plan za prihodnje leto. Po statutu podjetja morajo namreč organi samoupravljanja sprejeti proizvodni plan za prihodnje leto — potem ko je bil 10 dni v razpravi pri delovni skupnosti — najkasneje do konca septembra tekočega leta. Predvidevajo, da bodo prihodnje leto v tovarni izdelali 5000 vozil. Predlog za 5000 vozil je za 6 odst. večji od letošnjega plana. Po tonaži in po vrednosti pa predstavlja to samo povečanje za 1 odstotek. To neznatno povečanje je posledica večjega števila TAM 2000, zmanjšanja vozil TAM 5000 in zmanjšanja števila avtobusov.

S SODOBNIMI STROJI DO KAKOVOSTNIH MODNIH TKANIN — V kranjskem Tekstilindusu so se rekonstrukcije lotili že pred štirimi leti. Osnovni cilj je visoko kakovostno plemenitenje tkanin in tako nameravajo nakupiti še za 2 milijardi dinarjev sodobnih strojev. Za 800 milijonov starih dinarjev nove opreme bo začelo obratovati že do konca tega leta; tako tudi ta predsukalni stroj, ki ga zdaj montirajo in ob katerem se mudita Anton Požek ter Jože Jezeršek. Foto: F. Jeras

TURISTE BO ZANIMALO...

Dubrovniški hoteli so polni

Čeprav se turistična sezona odmika, so dubrovniški hoteli še vedno polni, saj imajo še vedno 3500 gostov, med njimi 50 domačih. Tudi druge nastanitvene zmogljivosti so precej zasedene. Za zasebne sobe ni podatkov, v kampu Račica pa je zdaj 500 gostov, v domu počitniške zveze 180, v avtokampu okoli 350 in v drugih domovih okoli 1000.

V Makarski ne bodo spreminjali cen

Turistične organizacije makarskega področja so že zbrale podatke o nameščenih zmogljivostih, da bodo prihodnje leto lahko pravočasno ponudile ležišča pri zasebnikih domačim in tujim turistom. Cene bodo ostale enake kakor so bile letos. Domačini želijo, da bi čim več zmogljivosti zasedli domači gostje.

Trajektne zveze ukinjajo

Od pretekle nedelje so v Hrvatskem primorju ukinjene tri trajektne zveze, in sicer trajekt, ki je z Reke odhajal v Porozine ob 16.30 in odhajal iz Porozin ob 13,30, nadalje iz Rabca v Porozine ob 10. in 12. in iz Porozin v Rabac ob 11. in 15.30 ter iz Paga v Karlobag ob 17. trideset in iz Karlobaga v Pag ob 19. Pričakujejo, da bodo v drugi polovici septembra ukinili še več trajektnih zvez.

»Vinkovška jesen«

Letošnja kulturno-turistična prireditev »Vinkovška jesen« bo od 15. do 24. septembra. Priprave so domala zaključene. Prireditev bo v znamenju izvirne slavonske folklore, svatbenih običajev, trgatve jabolk in drugih priložnostnih svečanosti. V nedeljo, 17. t. m., bodo dekleta v narodnih nošah blokirala cestne dohode v Vinkovce in prve motorizirane turiste obdarovala, prav tako pa bodo obdarovani tudi prvi potniki, ki bodo prispeli v mesto z železnico.

Turisti o Kraljevici

Zdaj ko je glavne turistične sezone konec, je prav, da povemo, kaj sodijo turisti o Kraljevici. Slišati je bilo mnogo pohval na račun prirodne lepote kraja, čistoče in bistrine morja in zalivov, čeprav so bili prizanesljivi glede na občasne umazanije z nafto. Nadalje so turisti zadovoljni s čistočo v hišah, gostoljubnostjo in ustrežljivostjo najemnikov. Tudi čistoča ulic in parkov je zadovoljiva. Največ kritike pa je naperjene proti ostankom ruševin še iz časa vojne v samem središču mesta in proti neurejenosti lepe kraljeviške obale.

»Eno morje – dve obali«

Oktobrske prireditve v Opatiji bodo letos že desetič po vrsti. Letos se bodo končale z zabavnim nastopom pod geslom »Eno morje — dve obali«. Sodelovali bodo najbolj znani italijanski in naši pevci zabavnih melodij, konferansje pa bo z italijanskega malega in velikega ekrana znani Walter Chiari. Nedvomno bo prireditev privabila veliko domačinov in tujcev.

Septembra v Opatiji ne bo več tujih gostovanj. Na programu bo le še nekaj filmskih predstav in nastopov domačega folklornega ansambla Zora.

V Iskri si utrjujejo položaj

Proizvodnjo so povečali za petino, ostanek dohodka pa podvojili

Potem ko so lani prebrodili krizo, v katero so zašli pred dvema letoma, so v kranjski Iskri letos precej utrdili svoj položaj. Povečali so proizvodnjo in pospešili prodajo, kar jim je ob nekaterih drugih ukrepih precej izboljšalo finančni položaj. To se med drugim kaže tudi v precej večjem ostanku čistega dohodka. Medtem ko je lani ostalo za sklade 440 milijonov starih dinarjev, se je letos že v prvi polovici leta nabralo toliko in še nekaj več.

Za letos so planirali vrednost proizvodnje v višini 22 milijard dinarjev, kar je za 18 odstotkov več kot lani. Kot pa kaže, bo tudi ta številka presežena. Do konca julija so namreč izpolnili že 60 odstotkov letnega plana in presegli lanski obseg proizvodnje v istem času za petino, čeprav se število zaposlenih ni povečalo.

V zadnjem času se najbolj zavzemajo za razvoj in razširitev telefonije, ki sedaj predstavlja približno četrtino celotne proizvodnje. V novem obratu, ki so ga dogradili lani, so imeli v začetku še težave, iz katerih pa so se sedaj že nekako izkopali. Proizvodnjo v tem obratu bodo letos povečali za dobro desetino, prihodnje leto pa še znatno več. Prodaja avtomatskih telefonskih central z vsem priborom jim gre zelo dobro, saj imajo precej že za naprej prodano.

Po vrednosti najmočnejši izdelek pa so še vedno električni števci. Vsak dan jih izdelajo kakih 2200. Zanimivo je, da gredo zelo slabo v denar dvotarifni števci, po katerih je bilo lani tako povpraševanje. Tedaj so jih izdelali celo po 700 na dan. Ko pa so hoteli proizvodnjo še povečati, so se zaloge teh izdelkov začele nepričakovano kopičiti. Sedaj izdelajo le še po kakih 100 dvotarifnih števcev na dan.

Proizvodnjo izdelkov stikalne tehnike so letos povečali skoraj za tri četrtine. Tak porast so jim narekovale analize tržišča. Vendar pa prodaja ni šla v korak s tem povečanjem, zato so se začele kopičiti zaloge. Sedaj so asortiment izdelkov nekoliko spremenili in ga prilagodili tržišču, razen tega pa so za drugo polovico leta nekoliko zmanjšali proizvodni plan.

Lani je nastal zastoj v prodaji električnih vrtalnih strojčkov, tako da so že pričeli razmišljati o tem, da bi jih spisoh opustili. Ko pa so proučili razmere na tržišču, so se odločili, da jih bodo še naprej izdelovali. Odločitev se je pokazala kot dobra, saj se je letos obrnilo precej na bolje. V sedmih mesecih so izdelali za 380 milijonov dinarjev vrtalnih strojčkov, za prihodnje leto pa planirajo proizvodnjo v vrednosti 1.8 milijarde dinarjev.

S svojimi tradicionalnimi izdelki, kinoprojektorji, v Iskri nimajo težav, saj jih lahko sproti prodajo. Novi 8 mm kinoprojektor, ki so ga pričeli poskusno izdelovati pred letom dni in s katerim so vzbudili na nekaterih sejmih po svetu precej zanimanja, še izpopolnjujejo. Zanj bodo morali poiskati kupce predvsem v zahodnih državah, ker je za naš standard to še preveč luksuzen izdelek.

Lani pa so prenehali izdelovati dinamo za luč pri kolesu, ker ob precejšnjem uvozu cenejših dinam iz vzhodnih držav na tržišču niso preveč uspevali, sedaj se pripravljajo, da dinamo znova pričnо proizvajati. Staregа bodo nekoliko preuredili, predvsem pa pocenili in z novim računajo na uspeh na tržišču.

Kranjska Iskra se je pričela v zadnjem času vse bolj usmerjati v izvoz, še posebno pri tistih izdelkih, za katere je domači trg premajhen. Lani so prodali tujim kupcem za milijon 971 tisoč dolarjev izdelkov, letošnji plan pa predvideva nekaj več kot 2 milijona dolarjev izvoza. Po dosedanjih rezultatih sodeč, ga bodo izpolnili. Ob sorazmerno visokem izvozu pa je neugodna njegova razdelitev, saj ga je kar štiri petine usmerjeno v vzhodne države in na področje ostalega kliringa.

Največji uvoznik Iskrinih izdelkov je Turčija, ki kupuje predvsem števce ter izdelke telefonije in kinoakustike. Med vzhodnimi državami prednjači Nemška demokratična republika, s katero že dalj časa sodelujejo na področju stikalne tehnike, letos pa so sklenili tudi dolgoročno pogodbo. Od držav s konvertibilno valuto je najboljši kupec Iran, za njim pa Švica, ki kupuje največ vrtalne strojčke. V zadnjem času poskušajo prodreti na italijansko tržišče. Doslej so tam že uspeli dobiti nova naročila za telefonske elemente

L. STRUŽNIK

Veliko potovanj v tujino

Mariborska poslovalnica Kompasa je organizirala doslej 182 potovanj na tuje z 12.000 udeleženci

Letos se je izredno povečalo zanimanje domačih turistov za potovanja v tujino. Ta ugotovitev velja zlasti za Italijo, Avstrijo, Madžarsko, Češkoslovaško in še nekatere druge države, za katere je odpravljena viza.

Mariborska poslovalnica Kompasa je organizirala doslej 182 potovanj v tujino, ki se jih je udeležilo kakih 12.000 ljudi. V razne kraje države je bilo doslej 92 potovanj, na katerih so prepeljali okrog 5600 potnikov. To je povedal direktor mariborske poslovalnice Kompasa Rado Lebar na pogovoru o delu in problemih poslovalnice ter o pospeševanju turizma v Mariboru in drugih krajih severovzhodne Slovenije.

Poslovalnica Kompasa je izposojala avtobuse kolektivom, ki so potovali v lastni organizaciji. Bilo je tudi več strokovnih ekskurzij. Letos so dosegli več kot 25 milijonov Sdin prometa pri posredovanju letovanj za tuje in domače turiste. Lani so v vsem letu dosegli na tem področju le okrog 18 milijonov. Ta ugotovitev je vsekakor zanimiva, saj pri dajanju informacij opažajo, da se vedno več domačih strank zanima za letovanja v tujini. Največ Mariborčanov in drugih prebivalcev severovzhodne Slovenije odhaja na letovanja v Bolgarijo, Romunijo, Češkoslovaško, Madžarsko, Avstrijo in Italijo.

Pri vsakodnevnem delu opažajo, da se zmanjšuje število strank, ki potujejo na delo v tujino. Prav tako sta se zmanjšala tudi izdajanje mednarodnih železniških vozovnic in prodaja letalskih vozovnic. Menjava tujih valut se je povečala, čeprav ne zamenjujejo več tujega denarja na vlakih in na kolodvoru, kjer je to dejavnost prevzel železniški turistični biro. Pri menjavi valute opažajo, da se ni povečala menjava pri tujih turistih, temveč predvsem pri naših delavcih, ki prihajajo domov na počitnice. Do konca avgusta so pri mariborskem Kompasu menjali za okrog 170 milijonov Sdin tujih valut. Največ je bilo mark, šilingov ter švicarskih in francoskih frankov.

Za jesenska potovanja so oddali že večje število mest na posameznih izletih. Samo za september je mariborska poslovalnica Kompasa prodala že 40 potovanj v Švico, Francijo, Italijo, Češkoslovaško, Madžarsko in Avstrijo in daljših potovanj po Jugoslaviji.

V turističnem letu so pri mariborskem Kompasu popolnoma preuredili prostore, za kar so dali okrog 30 milijonov Sdin. Maribor pa je dobil v mariborskem gradu okusno in estetsko urejeno poslovalnico s povečanim prostorom za stranke in s posebnim prostorom, kjer prodajajo spominke, uvožene cigarete, alkoholne pijače in filme. Razmišljajo o možnosti, da bi začeli v tem oddelku prodajati tudi uvožena kozmetična sredstva. V sodobno urejenem lokalu na Trgu svobode so uredili tudi ventilacijo in izboljšali delovne pogoje uslužbencem.

M. KOS

Modernizacija solinske cementarne

Za prenovitev cementarne »Prvoborac« pri Solinu bo kolektiv podjetja »Dalmacija-cement« porabil 165 milijonov novih dinarjev, in to v glavnem iz svojih sredstev. Cementarna je bila zgrajena v začetku tega stoletja. Po prenovitvi, se pravi verjetno po poldrugem letu, bo to ena najmodernejših cementarn v Evropi. Na leto bo lahko proizvedla 450.000 ton cementa, kar je skoraj dvakrat več od sedanjih zmogljivosti. Samo za najmodernejšo opremo, ki jo bodo uvozili iz ZR Nemčije in Češkoslovaške, bodo porabili 5.5 milijona dolarjev.

Sončnice so dobro obrodile

Tako kot pšenica, katere pridelek je bil v Makedoniji rekorden, so tudi sončnice letos obrodile, kakor še nikoli. Čeprav končni rezultati še niso znani, ker to kmetijsko kulturo še spravljajo, kmetijski strokovnjaki trdijo, da bo povprečni pridelek znašal najmanj 1000 kilogramov na hektar in da bo dvakrat večji od lanskega. Pridelovalci so v glavnem zadovoljni z odkupno ceno, ki se giblje okrog 100 din za kilogram. Pripominjajo pa, da jim zadruge pri odkupu zaračunavajo neupravičeno visoke marže.

Vinko Šumrada — Radoš

Moj najtežji marš

Ob 25-letnici Šercerjeve brigade

Po večdnevnih hudih bojih pred Ribnico in italijanskem porazu v Jelenovem žlebu se je Šercerjeva brigada zadnje dni marca 1943 premaknila v Podpresko pri Loškem potoku. Spotoma sem izvedel, da so se mati, sestri in nečaka nedavno vrnili iz internacije v Trevisu, zato sem zaprosil za kratek dopust. To so storili tudi nekateri drugi Ložani. Tako smo šli skupaj z Ninom Strletom, Filipom in Ivanko čez Petelinjek proti domu. Vsi smo želeli obiskati svoje domače, seveda, ako bo mogoče priti do njih, ker je bila bela garda v dolini zelo aktivna. Zvečer smo se ustavili na Dolenjih Poljanah, mali in popolnoma prazni vasici, odkoder so belogardisti preselili vse vaščane v dolino, da ne bi mogli podpirati partizanov. Ivanka je z nekaterimi terenci takoj v mraku odšla v dolino. Imela je namen priti do tete v Markovcu, da bi dobila kaj hrane. Dobro uro po njihovem odhodu je bilo slišati streljanje iz smeri, kamor so se napotili. Kmalu nato so pričele padati po Poljanah topovske granate, po čemer smo sklepali, da Italijani menijo, da je prišla sem brigada, a nas je bilo vsega le šestero. Trije so odšli v dolino, drugi trije pa smo prespali deževno noč v Novakovi hiši, odkoder nas ni prepodilo niti bombardiranje niti misel, da bi utegnili priti beli. Proti jutru so se vrnili Ivanka in njeni spremljevalci ter nam povedali, da so pri Markovcu trčili na belogardiste, ki so bili v zasedi in usekali po njih. Zaradi teme so naši imeli srečo, le Ivanka je bila lažje ranjena v nogo. Tako s hrano ni bilo nič. Pozneje smo izvedeli, da je bele vodil Rajdek iz Pudoba, Ivankin oče in zagrizen belogardist.

Zjutraj smo odšli do bataljona Notranjskega odreda v Otrobovec. Tu sem naletel na komisarja naše brigade Janeza Hribarja, ki je prišel sem z namenom, da spremlja transport več sto novomobiliziranih Primorcev do brigade na Dolenjsko. Ko me je zagledal, je odločil, naj jaz opravim njegovo nalogo, ker da ima o menda še neke druge opravke. Hočeš nočeš sem moral sprejeti ukaz. Dogovorili smo se, da bo šel odredov bataljon zvečer v dolino po hrano za primorske tovariše, naslednjo noč pa bomo krenili na pot.

Bataljon se je v mraku spustil proti Kozariščam, midva z bratom Tonetom, katerega sem našel v bataljonu, pa sva se namenila proti najinemu domu v Podgori. Brat mi je povedal, da morava biti skrajno previdna, ker so belogardisti menda prepričani, da bova prej ali slej poizkušala priti v stik z domačimi, in pogosto postavljajo zasedo pred našo hišo. Zato nisva šla po poti z Vrha v dolino, temveč sva Podgoro zaobšla ter se v rahli mesečini priplazila čez polje prav do ceste, ki vodi iz Igo vasi mimo naše hiše dalje v vas. Na robu ceste sva legla in prisluškovala. Ura je šla že proti polnoči, bil je popoln mir, tako varljiv, da sem se že hotel dvigniti. Toda brat me je zadržal in zašepetal: »Počakajva še nekaj minut, ako so beli v zasedi, ne bodo dolgo mirovali, in če se le zganejo, jih bova čutila.« Kmalu sva čula, kako je nekdo na sosedovih stopnicah zdrsnil po stopnicah. »Sosed da to ne more biti,« mi reče Tone v uho. »moža ima v internaciji, ona pa hodi s kurami spat, zelo je boječa!« Oglasil se je še pritajeni žvižg in topotanje korakov. Ritensko sva plezala nazaj po zeljnikih, pred Igo vasjo prečkala cesto in se pričela vzpenjati na Kucelj. Šele ko sva se dovoli oddaljila od vasi, se je Tone oglasil: »Da nisva tako previdna, pa bi šla . . .« Verjetno je hotel reči »k vragu«, toda tisti hip je zaropotalo v Kozariščah. S hrano, kot kaže, ne pojde gladko, bataljon se je usekal z belimi. Streli so prebudili Italijane v Starem trgu, pričeli so nabijati s topovi okrog Kozariščа in tudi čez naju je zatulilo nekaj granat. Vrnila sva se v Otrobovec, kamor se je proti jutru vrnil tudi bataljon. Ker so ga iznenada napadli po hišah in v zvoniku skriti belogardisti, za katere niso pričakovali, da bodo ostali v vasi čez noč, je bil ves uspeh prehranjevalne akcije le breja telica.

V Otrobovcu je čakalo na nadaljnjo pot tristodvajset novincev iz Primorske. Bili so že tretji teden na pohodu, nekateri so prišli celo od onstran Soče. S kurirji in zaščitno četo so se cikcak prebijali med neštevilnimi italijanskimi posadkami in nato čez staro mejo, ki je bila še vedno zasedena z desettisočimi vojakov. Na pohodu so doslej le vsak drugi ali tretji dan dobili kaj malega hrane, od utrujenosti in lakote so bili mršavi, onemogli in otopeli. Nikoli, ne prej ne pozneje, se nisem srečal s tako sestradanimi ljudmi in le bral sem nekoč, kako prevzame sestradanega človeka ena sama misel: jesti, jesti.

Mesar je pobil telico, toda odvrženo drobovje je bilo v hipu razstrgano na koščke, zagorelo je sto malih ognjišč in že je le pogreto ali polkuhano izginilo v lačnih želodcih. Nato je šla isto pot telica, a tudi izdatni kosi mesa niso nasitili lačne množice. Ko smo se pripravili na pohod, mi je Hribar dejal, da je naša brigada odšla čez Kočevsko proti Beli Krajini. Do nje bo dolga in nevarna pot, zato naj se zavedam odgovornosti in vse ljudi pripeljem v brigado. Brigade potrebujejo nove borce, vsakteri je dragocen. To sem vedel tudi sam, toda ker smo imeli za spremstvo transporta le eno četo I. Šercerjevega bataljona, vsega kakih štirideset borcev s komandirjem Smrekarjem, me je naloga zaskrbela. Do takrat nisem nikoli prišel dalje od Drage in Medvedjeka, vsa nadaljnja pot mi je bila neznana in zaščitni četi prav tako. Še kako sem se zavedal odgovornosti! Imeli smo sicer vodnika, toda kaj bo, ako nas na poti presenetijo Italijani in razbijejo ali presekajo kolono; kaj bo z zaupanimi in neoboroženimi tovariši, ki se niti prav ne zavedajo nevarnosti.

Proti večeru smo krenili na pot, srečno prešli cesto pri Babnem polju in nad razsvetljenim Prezidom z utrjeno italijansko posadko. Še pred jutrom smo šli skozi Drago in dalje po gozdni cesti čez Medvedjek. Novinci so hodili kot samodejni stroji, togo so stopali drug za drugim. Pri počitku visoko na Medvedjeku so spet zagoreli ognji; kuhali so si čaj iz robidovega listja, edino zelenje, ki so ga našli te prve dni aprila 1943 v nepreglednih kočevskih gozdovih. To jih seveda ni moglo nasititi, toda vsaj nekaj toplega je ogrelo prazne želodce.

Na Ravnah pred Borovcem smo se ustavili. Vodič je poiskal tamkajšnjega terenca Cvara, ki nas je oskrbel z vrečo fižola. Fižol je bil star in trd, nad dve uri smo ga vrteli v kotlih in ga toliko skuhali, da je bil vsaj užiten. Nato smo šli dalje; dolga enolična, počasna kolona se je pomikala po neznani Kočevski.

Od tega dne dalje, vse do prihoda v brigado, so za našo prehrano skrbeli Italijani. Seveda to niso storili hote, temveč po naključju, toda prehranili smo se vendar. Ko smo južno od Morave prečkali cesto, so nam domačini povedali, da pred nami za zdaj ni nevarnosti, pač pa da bi utegnili Italijani priti po cesti iz Kočevja ter slediti brigadi, ki je pred dnevi šla isto pot, ter tako naleteli na nas. Zato smo poslali kolono s kuhinjo hitro naprej čez Muha vas in ji pustili le desetino borcev za predhodnico, vsi drugi z orožjem pa smo ostali za zaščitnico, da bi zadržali Italijane, ako bi zasledili našo kolono. Toda Italijanov ni bilo, vsaj po zemlji ne. Toda kmalu je glavnina prešla skozi Muho vas, so priletela nad vas sovražna letala in v nekem hlevu pobila dvoje govedi. Tako smo bili preskrbljeni z mesom z obilno kosilo, in še krompirja so nam dali prijazni, v vasi preostali kočevski Slovenci. Dvakrat zaporedoma smo skuhali toliko hrane, da bi normalno nasitili vsaj tisoč ljudi. Toda v kotlih se je mahoma zjasnilo in tudi drobovina je šla svojo že poznano pot.

Po karti smo pregledali našo nadaljnjo pot. »Ferdrenk, Ferderb,« je bral moj sopotnik Nino Strle, brigadni kulturnik, ki se je z nami vračal v brigado. »Kdo, vraga, je kdaj čul za tako prismojena krajevna imena? Kočevarji so res imeli smisel za humor!«

(Konec jutri)

Elementi razpleta

Drugi del prekinjenega izrednega zasedanja generalne skupščine in njeno redno zasedanje bosta morala očitno posvetiti dobršen del pozornosti poskusom za razplet srednjevzhodne krize. Od junijske vojne do današnjih dni se je v zvezi s tem izčistilo nekaj temeljnih realnosti, mimo katerih generalna skupščina najbrž ne bo mogla.

Prva med temi realnostmi je ta, da ni mogoče čakati na »dozorevanje časa«. Sedanje stanje ni mrtvo, stvari se v njem spreminjajo.

Z vsakim dnevom, ki mine, se začasna okupacija spreminja v molče tolerirano, s tem pa dejansko priznano nasilno spremembo meja. Po drugi svetovni vojni podobnega primera še ni bilo, saj so se vsi spopadi po vrsti končali na ozemeljskem statusu quo. Skoraj odveč je že ponavljati, da to nasprotuje samim temeljem vsega mednarodnopravnega reda, ki velja v okviru OZN. Mednarodnemu pravnemu redu je bila vržena rokavica; in vsakdo vé, da bi se v rokavici, ki bi ne bila pobrana, skrivala kapitulacija pred izzivom. Povedano naravnost: če naj se ohrani vsaj minimum pravno fiksiranih ali pa tudi običajnih pravil za ravnanje v mednarodnih odnosih, je treba ob tem rušilnem zgledu ukrepati. Tega se zdaj, kakor pričajo dejstva, zaveda prevladujoča večina članstva OZN.

Druga realnost je tale. V obilici mednarodnih stikov, ki so se razvili po srednjevzhodni vojni, se je izčistilo spoznanje, da bo morala pot k ureditvi krize vključiti dve osnovni postavki: umik na predvojne meje in mednarodne garancije za ozemeljsko nedotakljivost vsemu Srednjemu vzhodu. To sta dve prioritetni točki. Verjetno bodo sila težavna in dolgotrajna pogajanja, ki čakajo vse prizadete, terjala od generalne skupščine kompleksen »paket« ukrepov; kakšna naj bo notranja medsebojna razporeditev posameznih elementov paketa in kakšno naj bo časovno zaporedje, pa bo najbrž mogoče ugotoviti šele v poznejših fazah razprave.

In tretja realnost: tako Arabci kakor Izrael imajo svoje dolgoročne nacionalne interese, a tudi politične potrebe, ki pritiskajo nanje v tem trenutku. Oboji imajo svoje »jastrebe« in svoje »golobe«. Sedanje nenormalno stanje s podaljševanjem v nedogled potiska v ospredje »jastrebe«, kopiči pa nove in nove težave pred tistimi silami, ki so pripravljene lotiti se političnega, torej mirnega reševanja krize.

D. DOLINAR

Generalska eskalacija

Ob lanskem Westmorelandovem nastopu pred ameriškim kongresom je Walter Lippman opozoril, da Churchill še sredi najhujše vojne ni dovolil generalom, da bi se izmuznili civilni oblasti izpod kontrole in sami razlagali zakonodajni oblasti vojaške in strateške zahteve: vendar je v ameriški javnosti tudi po tem dogodku še prevladovalo brezskrbno prepričanje, podobno mitu, češ, v Združenih državah 'e dvesto let staro tradicijo, po kateri je vojska brezpogojno podrejena civilni oblasti, ni nevarnosti, da bi se zgodilo kaj takega, kar je Francija doživljala leta 1958 in tri leta pozneje, v polnem jeku alžirske krize.

Kaže, da se je ta brezskrbnost razblinila ob izjavi, ki jo je dal oni dan upokojeni letalski general Scott: »V tej deželi velja za umazano govoriti, da bi vojska utegnila prevzeti oblast. Toda če poklicni politiki ne morejo ohraniti reda in zakonitosti, tedaj je čas, da to storimo mi, z vsemi sredstvi, ki jih imamo na voljo,« je povedal general, kar so pred njim govorili že uporni kondotjeri alžirske vojne.

Ta izjava ni po nakijuju iztrgan citat, marveč simptom stvarnosti, ki jo danes srečujemo na ameriških tleh. Glede na ameriške »civilistične« tradicije je naravnost groteskno, če komandant korpusa marincev general Green na javnem shodu razlaga, kako je za Američane in njihovo blaginjo vojna v Vietnamu veliko bolj važna kot urejanje rasnih problemov doma, in če general McCornell v direktni disputi s svojim obrambnim ministrom, kateremu je podrejen, ultimativno postavi: ali še močnejše bombardiranje Severnega Vietnama ali pa 800.000 novih vojakov.

Ob tem ni mogoče mimo ugotovitve, da je v tem agresivnem dialogu med generali in civilno oblastjo slednja tista, ki popušča, in da so zaznavna prva znamenja, ki navajajo na misel, da se je z ustavo določeni sistem ravnotežja med zakonodajnimi in izvršilnimi institucijami ter vojsko začel krhati.

M. ŠUSTAR

ZVITOREPEC
ZVITOREPEC
ZVITOREPEC

ŽENTEL: TRETJI NA OPREZU

»Rude Pravo«, Praga

„Za Grčijo me je sram"

Zadnji intervju grškega skladatelja Mikisa Teodorakisa

Dan preden ga je grška policija aretirala, je imel Mikis Teodorakis pogovor s tujim novinarjem, ki se je takrat mudil v Atenah. Po vojaškem udaru je bil Teodorakis eden od voditeljev grškega demokratičnega odpora. Znani skladatelj in poslanec levičarske stranke EDA je bil tudi predsednik »Lambrakisove mladine«, organizacije, ki šteje 200.000 članov. Pogovor je tekel takole:

»Ste po vsem svetu znan skladatelj in hkrati zelo aktiven politik. O čem bi radi govorili: o politiki ali o umetnosti?«

»V tem trenutku nisem ne skladatelj ne politik. Sem samo patriot, eden od članov demokratičnega odporniškega gibanja, ki se bori proti fašistični diktaturi in proti tujcem, Američanom, ki so uničili grško demokracijo in našo nacionalno neodvisnost.«

»V odsotnosti so bili obsojeni na pet let zapora zaradi žalitve kralja in kraljice — matere. Kaj mi lahko poveste o tem?«

»Na procesu proti morilcem poslanca Lambrakisa sem bil ena od obremenilnih prič. Ob tej priložnosti sem izjavil, da pada moralna krivda za umor na takratnega kraljevega adjutanta Arnaudisa in na Frederiko, kraljico — mater. Povedal sem samo to, kar mislijo vsi Grki, to je, da se je ukaz za umor porodil na dvoru.«

»Ali se zato skrivate?«

»Ne. Skrivam se zato, ker so 21. aprila, ko je izbruhnil vojaški puč, prišli k meni na dom in me hoteli aretirati. Odtistihmal je moja hiša obkoljena, policaji pa strahujejo mojo družino. Prekopali so ves vrt, zlezli so v kanale, skratka, storili so vse, da bi me našli. Zakaj? Prvič zato, ker sem predsednik mladinske organizacije in imam torej vse možnosti, da organiziram odporniško gibanje proti diktaturi.«

»Ni prvič, da ste z eno nogo v zaporu . . .«

»Pripadam generaciji, ki je med vojno sodelovala v odporniškem gibanju. Leta 1942 so me aretirali Italijani, leta 1944 gestapo, leto kasneje pa grški fašisti. Leta 1947 sem bil deportiran na Ikaro, drugič pa so me odpeljali tja leta 1948, naslednje leto pa na Makronisos. Od leta 1959, ko sem se vrnil v Grčijo, so mi vedno grozili z ječo, včasih pa fašisti celo s smrtjo.«

»Ilegala mora biti za tako aktivnega človeka, kot ste vi, zelo mučna?«

»Najhuje je, ker sem ločen od otrok. Tega diktatorjem ne bom nikoli odpustil. Kar pa zadeva drugo, se počutim bolje kot prej, ker je življenje manj težko. Moja domišljija jadra v dalj, svetlim dnevom nasproti, ki jih bo naš narod prav gotovo doživel. Zavest, da vsaj malo prispevam k tej bodočnosti me navdaja z radostjo.«

»Kako pa preživljate svoje dneve?«

»V aktivnem boju proti tiranom. Tako čas hitro mineva. Tudi študiram veliko in od časa do časa komponiram. Pravkar sem končal knjigo o 130-letni zgodovini Grčije, ki ima naslov ‚Mi Grki'. Včasih pridejo seveda tudi trenutki, ko se moram zateči v skrivališča. Prav v takih trenutkih se mi sprosti vsa domišljija.«

»Ali imate priložnost biti na tekočem o dogajanju v Grčiji in v svetu?«

»Seveda: poslušam radio ter berem grške in tuje časopise, da ne govorim o informacijah, ki jih dobim s pomočjo naše organizacije.«

»Pravite, da še komponirate. Ali so se vaše misli o glasbi kaj spremenile po 21. aprilu?«

»Včasih se mi zdi, da bi napisal svoje najboljše delo, če bi bil svoboden. Čutim, da ustvarjalne sposobnosti v meni kar prekipevajo. Lansko poletje sem na gori Likabeto dirigiral dva nova oratorija grškega avtorja. Blizu Korinta imam studio, in mislil sem, da se bom lahko zatekel tja in se ves posvetil glasbi. Sedaj je šlo vse po zlu. Diktatura nas je vse osramotila. Čutim se ponižan: sram me je za Grčijo in za vse tiste, ki prekrižanih rok čakajo, da jim bo kdo čast prinesel na pladnju. Zame so najvažnejši: čast, ponos, dolžnost. Vse drugo je na drugem mestu, celo ustvarjanje. Sicer pa, kakšno le naj bo ustvarjanje v sramoti, v strahu in v kompromisu? Ustvarjanje je akt svobode, in dokler so v Grčiji razni Patakosi, ne more biti ustvarjalne dejavnosti. Prav zato sedaj sploh ne morem imeti svojih misli o muziki. Danes je moj jaz identičen z voljo po maščevanju v imenu človeštva, Grčije in umetnosti.«

»Zakaj pa so po vašem mnenju prepovedali vašo glasbo?«

»Moja glasba in pesmi, ki sem jih vse napisal za narod, so pognale korenine pri ljudeh. Te korenine so močna vez med ljudstvom in njegovimi tradicijami. In prav ‚tradiciji narod išče in najde svoj ponos, svojo varnost in svojo moč. Lahko si torej predstavljate, kako nevarno je lahko orožje take vrste za hlapce tujcev. Preganjajo me, ker sem ‚Grk', medtem ko oni niso drugega kot valpti Nemke Frederike in ameriškega veleposlanika Talbota. Moje pesmi odražajo dušo Grčije, tujci in njihovi hlapci pa vedo, kaj je ta duša zmožna, ko nastopi pravi trenutek.«

»Mi hočete povedati, kakšni so bili vaši prvi vtisi, vaše prve misli v noči 21. aprila?«

»Ko sem bil enkrat prepričan, da se bom lahko izognil diktatorskim kremljem, sem se nasmehnil. Kar zadeva mene, sem vedel, da so se polkovniki zmotili, da so me podcenjevali, ko so mi dali dve uri časa. Policija je namreč prišla pome ob pol petih zjutraj, takrat pa sem bil že daleč od doma. Moja prva misel je veljal prijateljem, ki jih je bilo treba opozoriti; potem pa letakom, s katerimi smo pozvali narod na demonstracije na trgu Ustave. Toda ura je bila že sedem, na koledarju pa se je bralo 21. april; bilo je prepozno. Naslednjega dne sem šel s prijatelji v ilegalo. Za veliko noč smo se zbrali nekje v Atenah in sprejeli sklep, ki se mi zdi zgodovinsko pomemben: začel se je odpor. Narod, ki je bil takoj pripravljen boriti se proti diktaturi, se je začel organizirati in razčiščevati pojme. Iz kaosa tiranije bo zasijala luč, Grčija se bo spremenila in bo postala pomlajena in obnovljena nacija. Narod, ki se bo osvobodil v boju in z bojem, bo zgradil novo Grčijo.

ESPRESSO

Latinska Amerika kupuje orožje v Evropi

RIO DE JANEIRO — Čile, Argentina, Peru in Brazilija kupujejo moderna vojaška letala v zahodnoevropskih državah, in to navzlic ameriškim protestom. Skupno vrednost teh naročil cenijo na približno 100 milijonov dolarjev.

V Santiagu so uradno sporočili, da je Čile kupil od Velike Britanije 21 reaktivnih letal. V Peruju je minister za letalstvo José Gajardi izjavil, da se pogajajo z Veliko Britanijo o nakupu letal »Canberra«. Pristavil je, da bi Peru rad kupil tudi francoska letala, zlasti »Mirage«. Argentina je kupila več letal od ZDA, zdaj pa se pogaja o nakupu novih letal v zahodnoevropskih državah. Prav tako se je zvedelo, da bi rada Venezuela kupila od ZR Nemčije 80 letal.

To stališče več latinskoameriških držav je ameriški kongres obsodil kot kršitev monopola ameriške vojne industrije v tem delu sveta.

Kongo bo obnovil stike s Kairom?

KAIRO — Kongo (Kinshasa) bo poslal v Kairo odposlanca, da bi ponovno odprli veleposlaništvo in navezali diplomatske stike, pretrgane pred več kot dvema letoma, ker so takrat Moizu Čombeju onemogočili, da bi bil navzoč na afriški konferenci na vrhu v Kairu. Večina afriških voditeljev je takrat potrdila ta ukrep zoper Čombeja kot sovražnika kongovskega premiera Patricea Lumumbe.

Težave ameriške integracije

Konferenca latinskoameriških ministrov v Asuntionu je doživela neuspeh

POSEBEN TANJUGOV DOPIS

RIO DE JANEIRO, septembra. Prvi korak na poti latinskoameriške gospodarske integracije in vzpostavitve skupnega kontinentalnega trga je bil brezuspešen. Na desetine posebnih časopisnih poročevalcev, ki so pohiteli v Asuntion, da bi ploskali triumfalnemu pohodu latinskoameriških integracionistov, je z mračnimi sklepi v razmišljanjih spremljalo ta konec prvega sestanka zunanjih ministrov vsega kontinenta, posvečenega gospodarskemu združevanju.

Plamen razdora je zagorel, ko šefi diplomacije še niso prav sedli za mizo k pogajanjem. Meja razdora je bila potegnjena že prej. Tradicionalna linija, ki deli to področje na razmeroma močnejše in manj razvite dežele: na eni strani Brazilija in Argentina, na drugi pa Paragvaj, Ekvador in Bolivija.

Kljub neuspehu konference še ne gre za končni poraz ideje, marveč za to, da so izpustili iz rok prvo upanje. Ministrski zbor v Asuntionu je med drugim jasno potrdil, da vse latinskoameriške dežele v načelu sprejemajo ustanovitev skupnega trga za 250 milijonov porabnikov. Glede zaželenega cilja torej ni bistvenih razlik. Spor je nastal, ko so izbirali pot, po kateri bi bolj brez bolečin prišli do skupnega cilja.

Paragvajsko zasedanje ministrov je bilo predvsem razbijanje nevarnih utvar, da je mogoče zelo preprosto uresničiti ta sicer veliki cilj. Latinskoameriška panorama je zdaj zelo pestra ne samo na gospodarskem, marveč tudi na političnem področju. V tej družbi je mnogo »jabolk razdora«, ki jih ustvarja neokolonialistična navzočnost ZDA. Washington se namreč odločno upira vsaki bistveni spremembi medameriških ravnotežnih odnosov, bogatega Severa in siromašnega Juga.

Latinskoameriška integracija je nedvomno kontinentalni imperativ, pa tudi pionirsko dejanje. Tu je sicer prevladalo prepričanje, da je gospodarski in socialni razvoj kontinenta glavna naloga narodov Latinske Amerike. S tem je bila, resda z velikimi napori, potisnjena v ozadje militaristična formula, da je treba utrditi kontinentalno varnost, preden se bo začelo delo za pospešitev gospodarskega razvoja. To pa je važno, ker je zdaj 60 % latinskoameriškega področja pod čvrsto roko vojaških voditeljev.

Kje je potemtakem vir razdora? Štirje ugledni izvedenci, med katerimi je znani Raul Prebich, so na prošnjo čilskega predsednika Eduarda Freia, voditelja tega prizadevanja, sestavili droben načrt o kontinentalni integraciji. Ti strokovnjaki pravijo, da je treba izbojevati tri zmage, da bi končno triumfirali v boju za kontinentalno združitev: prvič, odstraniti zaostalo strukturno bazo gospodarstva, posebej dedičino na pol fevdalne vasi, drugič, povečati produktivnost dela in zagotoviti velik dotok svetovne tehnologije v kontinentalni krvni obtok, in tretjič, vzpostaviti trg za 250 milijonov porabnikov.

Treba je torej iz temeljev spremeniti sedanji položaj, čemur se upirajo mnoge mračne sile, zlasti kmetijska oligarhija. Za to »dejanje stoletja« so potrebne prav tako ogromne materialne in človeške sile: 20 do 25 milijard dolarjev investicij letno v obdobju dveh do treh desetletij in vojska 500.000 znanstvenikov in strokovnjakov. Narodi Latinske Amerike vedo, da nimajo lastnih sredstev, da bi šli z velikimi koraki naprej.

Sestanek v Asuntionu je pokazal, da so ZDA uradno zahtevale sodelovanje v kontinentalnih integracijskih forumih. To je doslej edina velika gospodarska sila, ki je zahtevala (najmanj) status »opazovalca« v forumu, ki naj uskladi napore za gospodarsko enotnost Latinske Amerike. Washington je to zahtevo celo simbolično spremljal z zmanjšanjem nekaterih carinskih pregraj za prodajo latinskoameriškega blaga na ameriškem trgu in poudaril, da bodo južni sosedje dobili 250 milijonov dolarjev letno.

Ministrski zbor te severnoameriške prošnje ni zavrnil, čeprav se vsi zavedajo, da bo skupni trg odprl vrata tudi kapitalu ZDA, da bo laže krožil po tem kontinentu. Preprost račun avtorja integracije je omejen na tole: tuji investitorji bodo imeli koristi, toda latinskoameriška korist bo še večja. Toda narodi Latinske Amerike zdaj ne žele, da bi ZDA ostale tuj partner v tem poslu. Nihče pa ne zanika, da se ZDA v Asuntionu že storile korak naprej, medtem ko so integracionisti storili korak nazaj.

Zaskrbljenost vzbuja to, da je prišlo v Asuntionu do krize znotraj »latinskoameriške cone svobodne trgovine« — ALALC. Ta kriza tli že precej dolgo, šele zdaj pa je izbruhnila, ker je bilo treba končno sprejeti avtomatizem v carinski »razorožitvi« teh 11 dežel. ALALC je sicer ključna trdnjava latinskoameriške integracije, tako da je tudi ta kriza prekrižala račune vseh pristašev iskrenega združevanja. Ekvador, Bolivija in Paragvaj so zahtevali, da se jim od 1. januarja prihodnjega leta odpravijo vse bistvene carinske takse za prodajo blaga znotraj ALALC, česar dve »velesili« (Brazilija in Argentina) ne sprejemata.

Ko se je začel odvijati klobčič razdora, je prišel na dan tudi problem značaja zaželenega skupnega trga. Paragvajski predsednik Stroessner je v ministrskem zboru rekel, da ne bi smeli misliti na ustanovitev »supervlade«. V tem pogledu se je strinjal z Brazilijo in Argentino, ki odklanjata ustanovitev nadnacionalnega mehanizma integracije. Čile in »skupina Bogote« pa se spet nagibljeta prav na to stran. Tako se stvar združevanja čedalje bolj zapleta. Zato neposredne perspektive niso rožnate.

Bilo pa bi vendar napačno zanikati sleherno koristnost ministrskega zasedanja v Paragvaju, kjer je zadnje dni praktično potekal dvojni sestanek: ministrov 11 dežel ALALC ter ministrov ALALC in dežel srednjeameriške gospodarske skupnosti. Zmagala je ideja o ustanovitvi koordinacijskega komiteja, ki bo v prihodnje skrbel za združitev teh dveh latinskoameriških gospodarskih skupnosti, da bi prišlo do kontinentalne integracije. Sklenili so tudi več delnih sporazumov o postopni »carinski razorožitvi« in usklajanju gospodarske politike. Morda pa je vendar največja korist od konference ministrov, da se je ko milni mehurček razpršila ideja, da je integracija magična palička, s katero se lahko razrešujejo vse kontinentalne tegobe in nesporazumi.

MOMA PUDAR

Rehabilitacija krimskih Tatarov

V začetku septembra je sovjetska vlada s posebnim dekretom rehabilitirala Tatare, ki so živeli na Krimu in so jih po drugi svetovni vojni izselili v Srednjo Azijo, večinoma v Uzbekistan. Stalin jih je leta 1945 v okviru ukrepov proti raznim narodom, ki med vojno menda niso pokazali dovolj lojalnosti, obtožil sodelovanja z Nemci. Doslej so rehabilitirali že šest drugih manjših narodov. Tatarov je bilo na Krimu okrog pol milijona. Na osnovi dekreta, ki ga je zdaj objavila vlada z razlago, da je zrasla že nova generacija in da je čas pozabiti stare prepire, se Tatari iz Srednje Azije lahko vrnejo v svoja bivša domovanja na Krimu, če to želijo.

Še ta teden sojenje Debrayu?

RIO DE JANEIRO — Bolivijske oblasti so sporočile, da bo proces proti francoskemu časnikarju Regisu Debrayu in še šestim ljudem, ki jih obtožujejo, da so sodelovali v gverilskem boju, verjetno konec tega tedna. Kot trdijo, so sodni proces preložili, da bi se lahko Debrayevi odvetniki seznanili z vsem gradivom, na podlagi katerega so ga obtožili, da je s še šestimi ljudmi sodeloval v uboju 33 Bolivijcev in v drugih gverilskih akcijah.

General Barrientos je sporočil, da bodo proti obtožencem uporabili vso ostrost zakonov.

VIETNAMSKA VSAKDANJOST — Celo mirni prizori iz Južnega Vietnama se ne morejo otresti prisotnosti vojne. Slika vietnamskih kmetic na poti v mesto bi bila lahko idilična fotografska študija, če je ne bi spremljala surova vojna resničnost v obliki ameriških marincev, ki po isti poti odhajajo na nove položaje. Telefoto: UPI

Ekvador in Bolivija — rekorderja prevratov

RIO DE JANEIRO — V zadnjih 36 letih samo dve latinskoameriški deželi — Mehika in Urugvaj — nista doživeli državnega in vojaškega udara. To poudarjajo v poročilu latinskoameriškega gospodarskega in družbenega inštituta. Ekvador in Bolivija sta vsaka z devetimi državnimi udari na čelu tega seznama. Skupno je bilo na tem kontinentu po letu 1930 nad 80 državnih udarov.

Politična nestabilnost in gospodarske krize so stalni spremljevalci teh militarističnih uzurpacij obiasti. Se zdaj je nad 60 % latinskoameriškega ozemlja pod komando vojaških vlad in voditeljev. Ta študija posebej opozarja na to, da val militarizma v Latinski Ameriki, ki je kontinent z največjim številom prevratov, še ne upada.

Ta zanimiva statistika priča, da sta Argentina in Paragvaj vsaka s sedmimi državnimi udari takoj za Ekvadorom in Bolivijo. Po šest prevratov je doživelo ljudstvo Gvatemale in Salvadora, po pet pa Brazilija in Haiti.

Najobilnejša žetev na Madžarskem

BUDIMPESTA — Madžarska je imela letos najobilnejšo žetev v svoji zgodovini in tako madžarsko kmetijstvo že tretje leto zapored preskrbuje s kruhom prebivalstvo iz svojih virov. V Madžarski posejejo pšenico na približno na 2 milijona juter zemlje. To je pravzaprav edina kultura, za katero predpišejo, na kolikšni površini jo morajo zasejati, kar je obvezno za vsa državna posestva in kmetijske delovne zadruge.

Ameriške zlate rezerve se zmanjšujejo

WASHINGTON — Ameriški svet za zvezne rezerve je sporočil, da so se zlate rezerve zmanjšale julija za 33 milijonov dolarjev in da znašajo zdaj nekaj več kot 13 milijard dolarjev. To je že tretji mesec zapored, kar se zmanjšujejo ameriške zlate rezerve, medtem ko se je v prvih mesecih letos položaj nekoliko izboljšal. Vendar ni, kot so navedli v poročilu, večjih razlogov za zaskrbljenost, saj so se ameriške zlate rezerve v prvih sedmih mesecih letos zmanjšale le za 99 milijonov dolarjev, medtem ko so se v istem času lani za 393 milijonov dolarjev.

Svet za rezerve pa ni pojasnil, zakaj so se zmanjšale ameriške zlate rezerve v juliju. Iz dobro obveščenih washingtonskih krogov se je zvedelo, da je ameriška industrija kupila v zveznih zakladnicah za približno 15 milijonov dolarjev zlata, preostali primanjkljaj zlata pa je nastal zaradi precejšnjega pritiska na londonsko borzo zlata, ko je izbruhnila kriza na Srednjem vzhodu. Kot je znano, so ZDA udeležene pri zlatih rezervah angleške banke s petdesetimi odstotki.

Kreisky napada vlado

DUNAJ — Šef opozicije dr. Kreisky je izjavil, da morajo Avstrijci spoznati, da sami drago plačujejo prihod ljudske stranke na oblast. Kreisky je ob začetku predvolilne kampanje za občinske volitve v Zgornji Avstriji dejal, da je sedanja politika Klausove vlade »ranljiva« v vrsti pomembnih notranjih in zunanjepolitičnih vprašanj. Ostro je očital vladi dr. Klausa zaradi njenega spravljivega in premalo učinkovitega stališča v zvezi z reševanjem južnotirolskega problema, vrnitve Habsburžanov in primanjkljaja v proračunu.

To stališče Kreiskega do sedanje vladne politike napoveduje, kot menijo tukaj, zelo oster boj med vladajočo in opozicijsko stranko v prihodnjih dveh letih, ko bodo nove parlamentarne volitve.

Razpisna komisija pri
Vzgojnem zavodu
Frana Milčinskega
v Smledniku
razpisuje
prosto delovno mesto
UČITELJA
za zgodovino in zemljepis
(oz. za zgodovino in glasbeni pouk)
za nedoločen čas
Pogoj: PRU ali P
(poskusno delo bo 4 mesece).
Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 7741

Upravni odbor
Osnovne šole
Franca Pasterka–Lenarta
v Mežici
razpisuje
za določen čas mesto
TELESNOVZGOJNEGA UČITELJA
7670

Zagonetna kulturna revolucija

Kje je „zadnja zavora"?

Ocene o državljanski vojni na Kitajskem so pretirane

9. nadaljevanje

Po zadnjem nadaljevanju tega feljtona so najnovejši dogodki sprožili povsem aktualen moment, vprašanje, ki ga postavlja zdaj ves svet bolj s strahom, kakor z običajnim zanimanjem v zvezi s Kitajsko. To je vprašanje, ali obstaja v tej deželi kakšna oblast ali kak avtoritativen in od vseh priznan organ, ki lahko sproži zadnje »varnostne zavore«, preden bi vlak »kulturne revolucije« povzročil še hujša, morda tudi katastrofalna trčenja?

Neki resen zahodni novinar, eden tistih, ki se prištevajo med boljše poznavalce Kitajske, je nedavno izrecno in kategorično odgovoril na to vprašanje: »Kitajska je na robu državljanske vojne.« Žal cela vrsta notranjih tragičnih dogodkov na Kitajskem, gledanih bolj z našimi kakor s kitajskimi očmi, daje povod za takšne ali podobne mračne prognoze.

Iz mesta Kantona, metropole kitajskega Juga, še vedno prihajajo zastrašujoče vesti, da se tudi človek, ki je sedem let preživel na Kitajskem in ki je šele te dni zapustil Peking, težko orientira, kaj je pri tem realnega in kaj sforsirana, preveč mračna slika.

Toda če Kanton spričo nesprejemljive drastičnosti in nenavadnosti nekaterih poročil tudi pustimo ob strani, še vedno ostane več drugih dogodkov in »logičnih« dejstev, ki bi nas, če bi se ravnali po zakonih preproste logike in običajne matematike, privedle res do poraznih sklepov.

Sodeč po vseh dosedanjih uradnih poročilih so od skupnih 28 kitajskih pokrajin in velikih okrožij (Peking, Šanghaj, Tjencin) novi revolucionarni komiteji ali maoisti,« **kakor jih zdaj navadno imenujejo, prevzeli doslej oblast samo v osmih, v drugih dvajsetih pa je oblast slej ko prej v rokah »ljudi v partiji, ki hodijo po poti kapitalizma«, to se pravi tistih, ki jih s sedanjo terminologijo imenujejo »antimaoiste«.** Na podlagi takšnih navidezno logičnih premis pride človek do nesmiselnega sklepa, da je še pet šestin Kitajske proti Mao Ce Tungu, samo ena šestina pa zanj. V tistih pokrajinah namreč, kjer oblasti še niso prevzeli iz rok ljudi, ki hodijo po poti kapitalizma«, živi kakih 600 milijonov Kitajcev, vtem ko jih živi v pokrajinah pod kontrolo revolucionarnih komitejev (»maoistov«) samo kakih 100 milijonov.

Na takšnih navidezno logičnih in realističnih premisah so najbrž nastale tudi črne ocene o »robu državljanske vojne« in skoraj že izvršeni nacionalni dezintegraciji Kitajske. Možno je, da so na podlagi takšnih komponent nastale tudi zadnje ocene Pentagona, da bombe, vržene ob kitajski meji ali jutri morda onkraj meje, ne bodo dosegle tistega učinka, ki bi ga imele v monolitni in granitno čvrsti državi in družbeni tvorbi LR Kitajske.

V vseh teh ocenah in prognozah, pa naj bodo po preprosti logiki še tako potembne, pa naj bodo še tako odsev res tragičnega in dramatičnega trenutka v kitajski zgodovini, pa kaže, da na en element lahkotno pozabljajo. To je moment tiste »zadnje zavore«, ki je doslej še nikoli niso izpustili iz rok.

Po znanih požigih in orgijah v britanskih ustanovah v Pekingu je končno vse britansko osebje s šefom misije Hopsonom vendarle zapustilo goreče poslopje in šlo skozi »zadnji varnostni kordon«, ki ga je po vsem postavila vojska. Čeprav zločeste ameriške bombe že padajo deset kilometrov daleč od kitajske meje, je ostal neki ujeti pilot živ in zdrav v orkanu gneva in besa desettisočev rdečegardistov na mitingu v Nankingu. Zadnja zavora in zadnji varnostni kordon torej vendarle obstajajo. Kaj bi se sicer zgodilo s tistimi nesrečnimi britanskimi uslužbenci ali navadnim vojakom McNamarine vojnega stroja, če teh meja in zavor ne bi bilo?

V najhujših incidentih, zlasti ko so bili tujci ogroženi, je bilo čutiti nekje roko glavnega dirigenta, znana je bila natančna meja, ki je ne smejo prestopiti. Poznali so jo seveda tisti, ki so jo določili, ne pa zmeraj tudi tisti, za katere je veljala. Ta meja se žal čedalje bolj premika in velike dileme in nevarnosti so ravno v tem, kako na obeh ali na več straneh ugotoviti, kje je stvarna kritična točka.

Treba bi bilo končno razčistiti tudi vprašanje, ali je Kitajska res na »meji državljanske vojne«. Sedanja realnost je taka, da nihče ne more zanikati, da divja v deželi nekakšna »državljanska vojna« na mnogih področjih — kadrovskem, organizacijskem, ideološkem, moralnopolitičnem, kulturnem itd. in da vse to spremlja mnogo streljanja in človeških žrtev.

Toda to še zdaleč ni tista meja, ki bi označevala državljansko vojno v pravem pomenu te besede in v smislu ogrožanja nacionalne nedotakljivosti in državne suverenosti LR Kitajske. Te meje — a o tem moramo biti trdno prepričani — ne bodo prestopili niti najsrditejši nasprotniki in tekmeci. To je tisti skupni splošni kitajski povezovalni faktor, ki dela vse skupine kljub mnogim delitvam in razlikam enotne v nečem — v ambicijah, da napravijo iz Kitajske veliko in močno svetovno silo. Brž čas so tu nekje tudi tiste zadnje »varnostne zavore« zadnje meje, ki jih nikoli ne bodo smeli prestopiti.

V takšnem prepričanju tudi sklepamo to feljtonistično serijo.

Njene ambicije so bile zelo skromne — da prikažejo zamo en izrezek iz celotne slike sodobnih kitajskih dogajanj, in sicer pretežno tistih, ki se nanašajo na spore v kitajskem vodstvu. Prikazati popolno sliko, pomeni: poskusiti odgovoriti še na »tisoč in eno vprašanje«, kakor pravijo navadno Kitajci, naj omenjmo samo nekatera vprašanja, ki se jih skoraj sploh se niso dotaknili: »kulturna revolucija« in položaj preprostega človeka na Kitajskem, »revolucija« in gospodarstvo, »revolucija« in partija, sindikati, mladina, »revolucija« in ekonomsko-socialna stvarnost Kitajske, »revolucija« in vojska, »revolucija« in vietnamska vojna, »revolucija« in kitajsko-sovjetski spor, kakšni so nadaljnji upi in perspektive in končno, kakšne so izkušnje in doživetja jugoslovanskega novinarja, ki je sedem let pošiljal poročila iz Pekinga.

Ta in podobna vprašanja bodo šele morala priti na vrsto. Za lažjo orientacijo in boljše medsebojne stike bi bil pisec zelo hvaležen bralcem, če bi v pismih povedali nekaj besed o kvalitetah in slabih straneh te serije in izrazili morebitne želje, pobude ali vprašanja za naslednji poskus v istem smislu. Pisec bi iz vsega srca pozdravil takšna poročila, naslovljena na Branka Bogunovića, Tanjug, Beograd.

BRANKO BOGUNOVIĆ

Novice

LJUBLJANA: **tuji ansambli v Slovenski filharmoniji — Slovenska** filharmonija začne v ponedeljek, 18. septembra, vpisovati abonmaje za simfonične in komorne koncerte. Poleg domačih izvajalcev bo imela Slovenska filharmonija v prihodnji sezoni v gosteh tudi tuje ansamble: radijski komorni orkester iz Leipziga, filharmonični orkester iz Los Angelesa, simfonični orkester in zbor iz Vidma (Uidne), češki filharmonični orkester iz Prage, komorni orkester iz Versaillesa in simfonični orkester Južnonemškega radia.

LJUBLJANA: **gostovanje armadne umetniške skupine iz NDR** — Po uspelih nastopih v Beogradu, Zagrebu in nekaterih drugih mestih prihajajo člani umetniškega ansambla ljudske armade Nemške demokratične republike »Erich Weinert« kot gost beograjskega Doma armije tudi v Slovenijo. V nedeljo 17. septembra, bodo priredili koncert v Kranju naslednji dan v Ljubljani in v torek, 19. septembra v Velenju. Ansambel so ustanovili leta 1950. Njegovi prvi člani so bili nadarjeni amaterji iz vrst vojaških enot. Pozneje so začeli sistematično izobraževati pevce, instrumentaliste in plesalce, tako da je to zdaj množičen ansambel, v katerem delujejo posebej balet, zbor, veliki orkester, zabavni orkester in kabaret. Od ustanovitve do konca preteklega leta je

imel ansambel »Erich Weinert« 2.975 predstav, ki jih je priredil ne samo doma, marveč tudi v Sovjetski zvezi, Češkoslovaški, Poljski Romuniji, Bolgariji in Madžarski. Z gostovanjem pri nas ansambel vrača obisk umetniškemu ansamblu beograjskega Doma JLA, ki je bil od 1. do 16. junija v Nemški demokratični republiki. Na sliki: folklorna skupina umetniškega ansambla »Erich Weinert«.

LJUBLJANA: **nagrajena pionirska glasila** — Zveza prijateljev mladine Slovenije in uredništva otroških ter mladinskih časopisov Ciciban, Pionir, Pionirski list in Kurirček so v okviru jugoslovanskih pionirskih iger priredili razpis za najboljše pionirsko oziroma šolsko glasilo, ki bo sveže, samostojno in domiselno obdelalo temo JPI »Moj domači kraj«. Predstavniki vseh prirediteljev razpisa so se včeraj dopoldne zbrali v prostorih založbe Mladinska knjiga in razdelili nagrade najboljšim glasilom.

Na razpis se je odzvalo 40 uredništev šolskih in pionirskih glasil s približno 200 številkami. Prvo nagrado, pisalni stroj, so prejele »Solzice«, ki izhajajo na o. š. Prežihov Voranc v Ljubljani (na sliki: učenka s te šole sprejema nagrado). Druga nagrada, fotoaparat, je pripadla glasilu o. š. Tomo Brejc v Kamniku »Cvetoča vejica. Tretje, četrto in peto mesto so zasedla in prejela knjižne nagrade glasila o. š. dr. Vita Kraigherja Ljubljana-Bežigrad »Lastovka«, podružnične šole Peče pri Moravčah »Palček« in o. š. Tišina v Prekmurju »Valovi Mure«. Med uredniki naših mladinskih časopisov in člani pionirskih uredniških odborov se je razvil živahen pogovor, ki bi mu prav lahko rekli že prava izmenjava mnenj ter izkušenj.

GORIČANE: **zadnji dan razstave** — V gradu Goričane pri Medvodah bo v nedeljo, 17. septembra, zadnji dan odprta razstava »Sodobna japonska keramika«. V poletnih mesecih si jo je ogledalo okrog 7000 obiskovalcev. Posebno obiskana so bila predavanja Klare Kosove o ikebani in predstave kratkih filmov o Japonski, ki so jih predvajali skoraj vsako nedeljo. Sedaj pripravljajo v Goričanah razstavo predmetov, ki jih je zbrala zbirateljica in pisateljica Alma Karlinova med svojim desetletnim popotovanjem po svetu.

TRBOVLJE: **»Slavček« potuje v Bolgarijo** — Danes bo odpotovalo v Bolgarijo 65 pevcev mešanega zbora »Slavček« iz Trboveij. Deset dni bodo gostje rudarskega zbora »Temeljko Nenkov« iz Pernika, ki je bil lani na obisku v Trbovljah. Trboveljski pevci ki imajo trdne stike s pevci rudarskega Pernika že več kot 30 let, bodo tamkaj priredili štiri koncerte. Pod vodstvom Tomislava Šopova je zbor pripravil za gostovanje spored pesmi slovenskih skladateljev.

OHRID: **skupščina bibliotekarjev** — V Ohridu bo danes in jutri druga skupščina Zveze društev bibliotekarjev Jugoslavije, na kateri bodo med drugim razpravljali o razvoju bibliotekarstva pri nas in o odnosu med bibliotekarstvom in znanstvenimi informacijami.

FRANC MINAŘIK Foto: D. M.

Franc Minarik osemdesetletnik

Jutri bodo v Viteški dvorani mariborskega pokrajinskega muzeja počastili z raznimi odlikovanji moža, ki je pomemben zlasti kot zgodovinar in raziskovalec farmacevtskega zdravilstva na Slovenskem.

Sprejel me je v laboratoriju lekarne v Gosposki ulici, kamor še vedno redno zahaja. Leta, ki si jih je do danes naložil, se mu komajda poznajo. Vedno dobre volje, živahen, pripravljen za dovtipe, gladkega obraza, svežih, skoraj rdečih lic — ne, prav nič starčevskega ni na njem.

»V Smolniku pri Rušah,« je odgovoril, ko sem ga vprašal za kraj rojstva. »In ker je to bivša občina Maribor-Tabor in sedanja velika občina Maribor, sem pravzaprav rojen Mariborčan,« se je pošalil. »Ja, kaj bi pravzaprav radi vedeli?« je nadaljeval. Če hočete vedeti o mojem delu, vam lahko postrežem s tiskanimi podatki. Kaj drugega pa tako ni važno,« je še dodal in mi ponudil v branje kar precej dolg seznam podatkov, nekateri so bili objavljeni tudi v Deutsche Apotheker - Zeitung. Prav v tem zadnjem je predsednik mednarodnega združenja zgodovinarjev farmacije Georg Edmund Dann zapisal, da je Franc Minařik najstarejši še živeči soustanovitelj tega združenja.

»Da, to je bilo ali v Švici ali v Avstriji, ne, menda je bilo v Innsbrucku,« je rekel živahno, ko je opazil, da berem Dannov članek. — »Veste, o zgodovini zdravilstva takrat še ni bilo mnogo povedano, za naše kraje pa sploh ne. Zato sem se tega lotil.«

O tem je Franc Minařik res veliko pisal in proučeval. Več kot sto raznih znanstvenih sestavkov, člankov, publikacij, kar je bilo objavljeno v slovenskih, hrvaških in srbskih znanstvenih revijah ter v revijah te stroke v Nemčiji, Avstriji, v Italiji. Med največjimi publikacijami je tudi »Olimje«, študija o lekarni, za katero je najbrž turistično ali katero drugo društvo v Podčetrtku napisalo na veliko reklamno tablo, da je to najstarejša lekarna v Evropi.

»Pa ni, žal, ni. Prvo lekarno v Evropi so imeli v benediktinskem samostanu v Monte Cassinu,« je razložil F. Minařik. »Sicer pa, ali se vam ne zdi, da preskakujeva dogodke. Začela sva z mojim rojstvom, pa vam še nisem povedal, da so moji starši s Češkega in da je bil moj oče pohorski glažutar. Najbrž sem se zaradi tega tudi lotil zgodovine pohorskega steklarstva in jo napisal v posebni knjigi »Pohorske steklarne«. Izšla je lani. No, pa ne samo zato, ker je bil moj oče steklar, temveč tudi zato, ker se steklo v moji stroki stalno pojavlja in ga moram poznati tudi po tej strani.«

Listal sem po zajetni knjigi, lepo opremljeni z ilustracijami, in prebral v Teplyjevem predgovoru, da je avtor F. Minařik pri raziskovanju pohorskega steklarstva prepešačil celo Pohorje in marsikje sam kopal; obiskal je vse tiste kmetije, ki so še hranile domače steklarske izdelke kot družinske spominke. In še je bilo tu zapisano, da se je Minařik s to svojo knjigo uvrstil ne samo med zgodovinarje steklarstva, temveč tudi Pohorja.

»Kako, da ste se odločili za farmacevta?« sem vprašal.

»Doma nas je bilo trinajst otrok. Jaz sem imel že zgodaj rad naravo, rastline in živali, pozneje sem se navdušil tudi za kmetijo, odločilnega pomena pa je najbrž bilo, da me je k temu pripravil domači lekarnar v Rušah.«

In zatem se je razvil pogovor, v katerem je Minařik pripovedoval o svoji poskusni dobi na Češkem, o svojem študiju, o tem, da je bil že zgodaj humanist in pacifist po prepričanju — in da je to seveda ostal še zdaj — da je začel l. 1917 s samostojnim delom na Bledu in da je l. 1927 prišel v Maribor.

»Tu se je začelo pravzaprav tudi moje zgodovinsko delo. Veste, poleg receptorstva nisem mogel še dodatno študirati na univerzi, kar bi sicer želel. Zato sem se lotil zgodovinarstva. Saj najbrž veste, da sem zbral in uredil tudi posebno muzejsko zbirko v Pokrajinskem muzeju v Mariboru, v kateri je prikazana zgodovina lekarništva na Slovenskem.«

»In še vaše sedanje delo?«

»Še delam,« je odgovoril živahno, »in rad bi dokončal, če bom zmogel, zgodovino mariborske farmacije. Zdaj zbiram gradivo po raznih arhivih, po časnikih, slovenskih in avstrijskih. Dela je precej, saj računamo, da je prva mariborska lekarna nastala tam nekje l. 1580 . . .«

In spet sva bila v zgodovini, o kateri najraje govori. Tudi sedanjost ga seveda zanima, vendar pravi, da si je težko ustvariti iz skopih poročil objektivno sliko. Poslušati in brati poročila od vsepovsod pa jemlje preveč časa. In še sva govorila o njegovih potovanjih, lani je prisostvoval v Atenah mednarodnemu kongresu zgodovinarjev farmacije in tudi predaval tam, pa spet o njegovem znanstvenem delu, o katerem najraje govori. Veliko manj pa o sebi. Zato sem se moral res poslužiti drugih virov, da sem zvedel, kaj vse je dosegel. Med drugim je l. 1957 prejel Schelenzovo plaketo, ki se podeljuje vsako drugo leto in še tedaj samo enemu zgodovinarju. To je tudi najvišje odlikovanje, ki ga zgodovinar lekarništva lahko doseže.

»In kaj pravite o vaši slavnosti, ki se pripravlja?«

»Čeprav ne bi smel nič vedeti o njej, sem seveda kljub temu zvedel in se je zelo veselim. Predvsem zato, ker vidim, da domača oblast, da strokovni kolegi z domače ter s tujih kvalitet priznavajo moje delo za zgodovino farmacije. To me veseli — a vendar bi bil raje namesto osemdeset star vsaj sedemdeset let. To je temna črta v tem mojem veselju. Ampak, tega ni treba zapisati . . .«

FRANC ŠRIMPF

Prometna tehniška šola

Več novosti v izobraževalnem programu mariborske univerze

V novem programu, ki ga bodo v mariborski delavski univerzi začeli izvajati sredi septembra, sicer ni bistvenih sprememb v primerjavi s programom iz preteklega izobraževalnega obdobja. Tudi osnovni koncept je ostal isti. Vendar je v programu nekaj novosti, ki jih želimo predstaviti.

Letos bodo pripravili v okviru DU osnovno šolo za odrasle. Ta je obstajala sicer tudi lani, vendar le v obliki tečajev. Letos bo osnovna šola samostojna in bodo ob zaključku izdajali tudi spričevala (lani so izdajale spričevala redne šole). Mariborska osnovna šola za odrasle bo hkrati tretja taka šola v Sloveniji.

Tudi letos bo DU nadaljevala z jezikovnimi tečaji. V primerjavi s tečaji iz lanskega leta pa bodo, kakor zagotavljajo, bolje pripravljeni. Od dosedanje klasične metode poučevanja bodo prešli na intenzivnejši način s pomočjo avdiovizualnih sredstev.

V splošnem izobraževanju pomenijo novost predavanja, ki bodo posvečena stanovanjski kulturi: opremi stanovanja in zlasti boju proti kiču. DU bo organizirala tudi več razstav umetniških reprodukcij in prikazala razne stile in obdobja likovne umetnosti. Take razstave bo pripravila po podjetjih in šolah, seveda če bodo šole in podjetja pokazale razumevanje za to vrsto izobraževanja svojih ljudi. DU ima lasten fond umetniških reprodukcij za vsako obdobje. Razen slik bo DU oskrbela tudi predavatelja, ki bo vodil obiskovalce po razstavi.

V strokovnem izobraževanju pripravlja kolektiv mariborske DU prav tako več novitet. Tako bodo pripravili tečaj za vodilne ljudi v trgovini in za prodajalce pod naslovom Psihologija v prodaji. Nov bo tudi tečaj, na katerem bodo predavali o medsebojnih odnosih, npr. odnos preddelavca do delavca in narobe.

Zares posebno priložnost bodo imeli delavci v prometni stroki. DU bo namreč pripravila v novi sezoni prometno tehniško šolo ter enoletno poklicno šofersko šolo. Obe šoli sicer delujeta v Zagrebu, vendar bo mariborska DU organizirala v Mariboru predavanja, seveda v slovenščini. Le spričevala bosta izdali šoli v Zagrebu, prav tako bo tudi učni program povzet po hrvaškem vzorcu. Obiskovalci bodo dobili naziv prometnega tehnika oziroma visokokvalificiranega delavca. Prva šola traja tri, druga pa eno leto. Šoli bosta posebnega pomena zlasti za transportna in avtobusna podjetja, saj bodo njihovi ljudje naposled lahko dobili tudi uradno kvalifikacijo in primeren naziv.

Posebno pozornost bo kolektiv DU posvetil družbenemu izobraževanju. Razen dosedanjih oblik bo uvedel tudi nekatere nove. Tako bodo pripravili seminar za predsednike delavskih svetov in upravnih odborov, seminar o krajevnih skupnostih in o njihovi vlogi v družbenem življenju, nov bo tudi seminar za odbornike občinskih skupščin, ki jim bodo ponudili program, v katerem bi se izvoljeni odborniki seznanili s sistemom občinske uprave.

Seveda bo DU ohranila že dobro vpeljane oblike izobraževalnega dela iz prejšnjih sezon, kot je šola za starše, šola za življenje, politični seminarji ob sredah in druge. Razumljivo pa je, da bi DU lahko razvila še večjo dejavnost, predvsem pa popestrila sedanjo s kadrom najboljših predavateljev, če bi imela boljše prostore in več denarja. Sami bodo zbrali 32 milijonov S dinarjev, skupščina jim dodeljuje 28 milijonov. Potrebe za izvajanje programa pa so večje, še posebej, ker bi radi razvili lastno raziskovalno dejavnost, s pomočjo katere bi ugotovili, kakšne so in kje so potrebe za izobraževanje odraslih.

F. ŠRIMPF

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI

razpisuje

ob stoletnici dramatičnega društva v Slovenskem gledališkem letu

ABONMA za sezono 1967-68

DRAMA SNG

obnavlja za novo sezono naslednje lanskoletne abonmaje:
A, B, C, D, E, F, G, H, K, U, S, red POPOLDANSKI, NEDELJSKI POPOLDANSKI, PETEK VEČERNI in red PRVA REPRIZA.

Opozarjamo na abonma PRVE REPRIZE. Namenjen je obiskovalcem, ki si želijo čimprej ogledati uprizoritev posameznih dramskih del. Predstave abonmaja PRVE REPRIZE bodo ob nedeljah ob 19. uri, tako da si bodo te predstave lahko ogledali tudi obiskovalci izven Ljubljane. V sezoni 1967/68 bodo imeli vsi abonmaji po osem predstav. Vsi večerni abonmaji, razen reda PETEK VEČERNI IN PRVE REPRIZE, so gibljivi in niso vezani na stalni dan v tednu.

OPERA SNG:

obnavlja za novo sezono vse lanske rede abonmajev: PREMIERSKI, A, B, C, D, E, F, G, H, K, U, P, POPOLDANSKI IN NEDELJSKI POPOLDANSKI.
Premierski abonma v Operi dobi v sezoni šest premier, vsi ostali redi abonmaja pa po sedem opernih oziroma baletnih predstav. Izjema je le red NEDELJSKI POPOLDANSKI, ki bo imel v Operi štiri predstave v sezoni. Vsi večerni abonmaji razen reda P (ta bo imel predstave ob sobotah zvečer) niso vezani na stalni dan v tednu.
Skupni abonma za Dramo in Opero ni pogoj. Abonent lahko dobi abonma samo za Dramo ali samo za Opero.

REPERTOARNI NAČRT ZA SEZONO 1967/68

DRAMA SNG:

Veliki oder: Ivan Cankar »Hlapci«, Aishilos »Oresteia«, W. Shakespeare »Hamlet«
Komorni oder: A. P. Čehov »Ivanov«, Primož Kozak »Kongres«, A. T. Linhart »Miss Jenny love«
Oder Komedija: S. Beckett »Čakajoč na Godota«, J. Anouilh »Beckett«

OPERA SNG

A. Foerster »Gorenjski slavček«, D. Švara »Ocean«, G. Verdi »Aida«, G. Puccini »Madame Butterfly«, Ch. Gounod »Faust«, J. Haydn »Svet na mesecu«, L. Janaček »Katja Kabanova« in premieri baletnih del:
Baletni večer P. I. Čajkovski »Simfonija«, B. Ipavec »Serenada«, G. Auric »Soba«, S. Prokofjev »Romeo in Julija«.

VPISOVANJE ABONENTOV

LANSKE ABONENTE DRAME in OPERE bomo vpisovali do 21. septembra od 9. do 11.30 in od 16. do 19. v prostorih Uprave SNG, Ljubljana, Cankarjeva 11/I po razporedu:

v petek, 15. septembra: reda K in U
v soboto, 16. septembra: dramska reda S in Prva repriza
v ponedeljek, 18. septembra: reda Popoldanski in Nedeljski popoldanski
v torek, 19. septembra: operni red P in dramski red Petek večerni
v sredo, 20. septembra: zamudniki iz vseh redov
v četrtek, 21. septembra: zamudniki vseh redov

Operni Premierski abonma bomo vpisovali vse dni do 21. septembra.

NOVE ABONENTE DRAME IN OPERE bomo vpisovali od 25. do 30. septembra, vsak dan od 9. do 11.30 in od 16. do 19. v Upravi SNG Ljubljana, Cankarjeva 11/I.

Lanske in nove abonente vljudno opozarjamo, da je vpis abonmaja mogoč samo s predložitvijo osebne izkaznice podpisnika abonmaja.

CENE, UGODNOSTI, PLAČEVANJE ABONMAJA

Kakor doslej nudi SNG tudi v novi sezoni svojim abonentom ugodnost plačevanja v obrokih, toda največ v osmih. Abonent plača pri vpisu prvi obrok, nadaljnje obroke pa v naslednjih mesecih. Posamezni obrok je treba plačati najpozneje do 14. v mesecu.

Za DRAMO je cena sedežu v abonmaju od 20 do 56 Ndin za osem predstav v sezoni, za OPERO pa od 22,40 do 61,60 Ndin za sedem predstav v sezoni. Za operni premierski abonma veljajo premierske cene.

Stalni obiskovalci predstav DRAME SNG — abonenti — bodo imeli pri vstopnini cca 30 odst. popusta z ozirom na dnevne cene, abonenti reda »NEDELJSKI POPOLDANSKI« pa izdaten popust 45 odst. z ozirom na dnevne cene.

Abonenti OPERE bodo imeli pri vstopnini cca 30 odst. popust z ozirom na dnevne cene.

OBISKOVALCI DRAME IN OPERE SNG!

Poslužite se ugodnosti, ki vam jih nudi abonma! Tako boste deležni izdatnega popusta, hkrati pa si boste ob vpisu izbrali in zagotovili sedež, ki vam bo po volji. K vpisu vas vljudno vabi

UPRAVA SNG LJUBLJANA

Pod črto

Sramotilni pesmi

Ne vem, kakšen zlonameren nagib je bil v mladem Andreju Brvarju, da je v svoj pesniški navdih izcedil nemalo hudih zmerljivk, ko je pisal pamfletistični pesmici »Balada« in »Sklicujem zborovanje« in ki ju je revija za kulturo in družbena vprašanja »Problemi« natisnila v zadnji številki (55—56). Ali se mu ni prav nič zazdevalo — pa tudi tistemu, ki mu je dal imprimatur — da se je v svoji razbrzdanosti lotil tistih ljudi, ki so zmeraj pošteno mislili, ki so iz notranje nuje šli v bojni metež, in jih zdaj krivi, zakaj niso za zmeraj ostali v gozdovih?

Sposodil si je učitelja predvojaške vzgoje in ga »pesniško« seciral od tam, ko »maha z zeka izkaznico«, ga vlači skoz zdravstveni dom in sanatorij in mu še v krsti ne da miru, do žene v črnem, ki se je tiščijo trije otroci in ki so »ves čas jokali, ker jih je morda tiščalo lulat«. Odkod Andreju Brvarju tolikšna »hrabrost«, da je z degeneriranimi pomagali, ki naj bi bila pesem, opljuval nekdanjega preprostega borca? Kakšno drugačno pojmovanje oziroma sprejemanje tega teksta je iluzorno.

Še huje je s pamfletom »Sklicujem zborovanje«. Tu Brvar svoj proletariat — gre za našega delovnega človeka — zlasti ženske razglaša za »kurbe na kvadrat« in priporoča, naj si vsi skupaj nadenejo drugo ime, »da ne boste žalili oktobra in pariške komune«. Skratka, ljudem iz njegove »fabriške četrti« je imputiral najbolj spolzke instinkte. Odveč je že ponoviti: prav gotovo jih ni »pesniško« obdelal zategadelj, da bi jih spravil na svojo »zveličavno« pot.

Andrej Brvar (morebitni psevdonim?) za zdaj zanesljivo ne živi od poezije in bržčas še dolgo, dolgo ne bo ne na Slovenskem, ne kje drugod. Indicije so, da ni lačen in mu tudi ne želim, da bi bil. Zato naj pomisli, da je storil veliko krivico dobro ve komu in da je zablodil, če meni, da lahko pisari o vsem, kar ga čudnega spreletava. Skorajda ne bi bilo nápak, če bi jo zdajle kam potegnil, še živih učiteljev predvojaške vzgoje namreč ni malo!

F. VREČAR

KULTURNI KOLEDAR

Gledališče

DRAMA

Sobota, 16. sept., ob 20. uri: Romain Weingarten: L'ETE (Poletje). Gostuje pariško Žepno gledališče z Montparnassa (Théâtre de poche — Montparnasse, Paris). Izven abonmaja. Vstopnice so v prodaji v Drami. Vstopnice so v prodaji v Drami. Izven abonmaja.
Ob 20. uri: Mrak: MARIJA TUDOR. Gostovanje Drame SNG v Kostanjevici na Krki. Predstava v okviru dolenjskega kulturnega festivala.
Ponedeljek, 18. sept., ob 16 in 19.30: Goldoni: PRIMORSKE ZDRAHE (komedija). Gostovanje Drame SNG v Ptuju.
Sobota, 23. sept., ob 20.30: Shakespeare: KRALJ LEAR. Gostovanje Drame SNG v Beogradu. Predstava v gledališču Atelje 212 v okviru prvega beograjskega mednarodnega gledališkega festivala (BITEF 212).
Edina predstava pred otvoritvijo sezone v Drami SNG bo enkratno gostovanje pariškega Žepnega gledališča z Montparnassa v soboto, 16. septembra ob 20. uri, ko bodo gostje uprizorili avantgardno delo Romaina Weingartna »POLETJE« (L'été), s katerim so v minulih dneh sodelovali na prvem mednarodnem gledališkem festivalu v Beogradu. Vstopnice za ta zanimivi kulturni dogodek so naprodaj pri blagajni v Drami od 10.30 do 12.30 in od 18. ure do začetka predstave (tel. 20-712 ali 21-402).

OPERA

Ponedeljek, 18. sept., ob 19.30: gostovanje umetniškega ansambla narodne armade Nemške demokratične republike »ERICH WEINERT«. Vstopnice po 500 in 400 Sdin so v prodaji pri operni blagajni.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Gledališka pasaža

Četrtek, 21. sept., ob 20. uri: L. Djukić: BOG JE UMRL ZAMAN. Gostovanje v Kočevju.

MLADINSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Torek, 19. sept., ob 16. uri: Stefan Heym — Hanuš Burger: VELIKA PUSTOLOVŠČINA TOMA SAWYERJA (zaključena predstava za osnovno šolo »Tone Čufar«.
Sreda, 20. sept., ob 16. uri: Stefan Heym — Hanuš Burger: VELIKA PUSTOLOVŠČINA TOMA SAWYERJA (zaključena predstava za osnovno šolo »Bičevje«.
Četrtek, 21. sept., ob 16. uri: Stevan Heym — Hanuš Burger: VELIKA PUSTOLOVŠČINA TOMA SAWYERJA (zaključena predstava za osnovno šolo Majde Vrhovnik.

GORIŠKO GLEDALIŠČE NOVA GORICA

Nedelja, 17. sept., ob 15. uri: A. Jelačin: PREPIH — zabavno satirični kabaret — gostovanje v Kozini.
Ob 20. uri: A. Jelačin: PREPIH — zabavno satirični kabaret — gostovanje v Divači.
Ponedeljek, 18. sept., ob 20. uri: A. Jelačin: PREPIH — zabavno satirični kabaret — gostovanje v Sežani.

Razstave

NARODNI MUZEJ LJUBLJANA — Odprta je stalna arheološka zbirka in do 20. t. m. še zbirka iz gradiva kulturno-zgodovinskega oddelka: »Ure skozi stoletja«.
Muzej je odprt vsak dan razen ponedeljka od 9. do 13. ure, v torek in petek pa tudi popoldan od 16. do 19. ure.

NARODNA GALERIJA — Stalna zbirka slovenske umetnosti je odprta vsak dan razen ponedeljka od 10.—18. ure in v nedeljo od 10.—13. ure.

V MUZEJU LJUDSKE REVOLUCIJE V LJUBLJANI je odprta stalna razstava o razvoju naprednega delavskega gibanja 1918—1941 ter ljudske revolucije 1941—1945 na Slovenskem. Obiski so ob torkih in četrtkih od 9. do 12. in od 16. do 18. ure ter nedeljo od 9. do 12. ure. Skupinski obiski so po dogovoru tudi izven tega časa.

MODERNA GALERIJA — V razstavnih dvoranah Moderne galerije je odprta razstava Sodobna likovna umetnost v ZR Nemčiji. Galerija je odprta vsak dan od 10. do 18. ure.

V MALI GALERIJI bo do vključno nedelje 17. septembra odprta razstava plastik, ki jih razstavlja akad. kipar Stevan LUKETIĆ iz Zagreba. Od srede 20. septembra dalje bo odprta razstava gvašev Giuseppa Capogrossija. Galerija je odprta vsak dan med 10. in 20. uro.

V SLOVENSKEM ETNOGRAFSKEM MUZEJU v Ljubljani, Trg herojev 1, je odprta razstava. Slikarstvo na panjskih končnicah. Ogledate si jo lahko vsak dan razen ponedeljka od 9. do 13. ure, v torek in petek tudi popoldne od 16. do 19. ure.

GRAD GORIČANE — V muzeju neevropskih kultur v gradu Goričane pri Medvodah si lahko ogledate vsak dan razen ponedeljka od 9. do 12. ure in od 15. do 19. ure stalno zbirko kitajskih predmetov. Razstava sodobne japonske keramike je odprta samo še do nedelje, 17. septembra, ko bo Klara Kosova ob 16. uri zadnjikrat predavala o ikebani, ob 17. uri bodo predvajali filme o japonski umetnosti.

MULJAVA — Slovenski etnografski muzej vabi na obisk Jurčičeve hiše, kjer si lahko ogledate še druge značilne stavbe dolenjskega doma — muzej na prostem, in ostale zanimivosti Muljave.

SLOVENSKI ŠOLSKI MUZEJ v Ljubljani, Poljanska cesta 28, je odprt vsak delavnik od 9. do 13. ure. Prirejena je občasna razstava »Dokumenti za zgodovino šolstva«. Odprta bo do 7. oktobra. Skupinski obiski so možni po predhodnem dogovoru tudi izven tega časa.

V PRIRODOSLOVNEM MUZEJU SLOVENIJE v Ljubljani, Trg herojev 1, si oglejte razstavo EKSOTIČNIH ŽUŽELK, ki bo odprta do konca septembra Na vpogled so tudi stalne zbirke. Muzej je odprt vsak dan razen ponedeljka od 9. do 13. ure, v torek in petek pa tudi popoldne od 16. do 19. ure.

MESTNI MUZEJ — Razstavi: »Zgodovinski pregled arheoloških dob iz Ljubljane in »Zbirka stilnega pohištva od gotike do biedermajerja« sta redno odprti vsako nedeljo, vsak četrtek pa od 9. do 12. ure in vsak torek od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure. Po predhodnem obvestilu sta za večje skupine in šole razstavi odprti vsak dan.

CANKARJEVA SPOMINSKA SOBA NA ROŽNIKU je odprta v mesecu septembru v nedeljo od 10. do 13. ure in od 16. do 18. ure, v torek in četrtek od 16. do 18. ure, v ponedeljek, sredo in soboto pa od 10. do 13. ure. Vabljene zlasti šolske skupine!

V GORENJSKEM MUZEJU v Kranju je odprta stalna muzejska zbirka s področja arheologije, kulturne zgodovine in ljudske umetnosti, galerijska zbirka akademskega kiparja Lojzeta Dolinarja in občasna razstava gorenjskih motivov v risbi in akvarelu Ladislava Beneschа (1845—1922), ki jo je posredoval Narodni muzej iz Ljubljane. V Prešernovi hiši si poleg spominskega muzeja lahko ogledate tud razstavo del slikarja samouka Antona Repnika iz Mute.
Zbirke in razstave so odprte vsak dan od 10.—12. in od 16.—19. ure.

Kinoteka

PONEDELJEK, 18. IX. 1967: RIO GRANDE, ZDA, 1950. Scenarij: James K. Mc Guinnes. Režija: John Ford. Glav. vl.: John Wayne, Maureen O'Hara, Victor Mc Laglen.
VIRIDIANA, Španija, 1961. Scenarij: L. Bunuel, Julio Alejandro. Režija: Luis Bunuel. Glav. vl.: Lilvia Pinal, Francisco Rabal, Fernando Rey, Jose Calvo.
KOBILICE (THE LITTLE FOXES), ZDA, 1941. Scenarij: Lillian Hellman. Režija: William Wyler. Glav. vl.: Bette Davis, Teresa Wright, Herbert Marshall, Richard Carlson.
TOREK, 19. IX. 1967: MLADI LEVI (THE YOUNG LIONS), ZDA, 1958. Scenarij: Edward Anhalt. Režija: Edward Dmytrik. Glav. vl.: Marlon Brando, Montgomery Clift, Dean Martin, May Britt.
SREDA, 20. IX. 1967: STEKLENA MENAŽERIJA (THE LASS MENAGERIE), ZDA, 1950, Scenarij: Tennessee Williams, Peter Berneis. Režija: Irving Rapper. Glav. vl.: Jane Wyman, Kirk Douglas, Arthur Kennedy.
ŽENE IZ RJAZANA (BABY RJAZANSKIE), ZSSR, 1927 (nemi). Scenarij: D. Kolupaev. Režija: Olga Preobraženskaja. Glav. vl.: E. Cezarskaja, G. Bobybin.
ČETRTEK, 21. IX. 1967: ALI LJUBITE BRAHMSA? (GOODBY ALGAIN), ZDA, 1961. Scenarij: Samuel Taylor. Režija: Anatole Litvak. Glav. vl.: Ingrid Bergman, Anthony Perkins, Yves Montand.
PETEK, 22. IX. 1967: TETOVIRANA ROŽA (THE ROSE TATTOO), ZDA, 1955. Scenarij: Tennessee Williams. Režija: Daniel Mann. Glav. vl.: Anna Magnani, Burt Lancaster, Marisa Pavan, Jo Van Fleet.
NAZARIN, Mehika, 1959. Scenarij: L. Bunuel, Julio Alejandro. Režija: Luis Bunuel. Glav. vl.: Francisco Rabal, Marga Lopez, Rita Macedo.
SOBOTA, 23. IX. 1967: POJMO V DEŽJU (SINGIN' IN THE RAIN), ZDA, 1952. Scenarij: Adolph Green, Betty Comden. Režija: Gene Kelly, Stanley Donen. Glav. vl.: Gene Kely, Debbie Reynolds, Cyd Charisse, Donald O'Connor (v barvah).

PIVOVARNA
»UNION«
LJUBLJANA

zaposli

DVA SODELAVCA,
ki imata pogoje za delo na delovnem mestu

STROJNIKA
parnih kotlov
z avtomatsko komando.

Interesenti naj se osebno zglase s pismeno ponudbo v kadrovskem oddelku podjetja vsak dan razen sobote od 10. do 11. ure.
Ta objava prostega delovnega mesta velja do zasedbe. 7673

MIMI MALENŠEK:

SONCE VROČEGA AVGUSTA

30. nadaljevanje

Ti fantje in dekleta, študentje in mladi ljudje iz raznih šol in delavnic, so vsi imeli v sebi nekaj vzvišenega posmeha nad »neživljenjskim in subjektivnim gledanjem na svet in življenje«, kakor so pravili vsemu tistemu, kar se jim je tedaj zdelo še nepotrebno ali pa vsaj še ni imelo prostora v njihovi viziji jutrišnjega sveta. Nadino gledanje na svet in njene želje, kako bi si oblikovala prihodnost, je bilo gotovo preveč subjektivno; o tem sicer ni govorila, toda oni so to čutili; bilo je, kakor da nje, »pianistke« ne jemljejo čisto resno.

Stali so tam in se pogovarjali, fantje kakor Nadin sošolec Julè, ki je bil še v partizanski uniformi, samo brez značke na čepici; tisti dan, ko je dobil maturitetno spričevalo, je odšel v partizane. Zdaj so mu pravili »propagandist«, ker je kdaj pa kdaj v naglici načečkal na iztrgan list iz svoje beležnice program kakšne prireditve ali točke sestanka, sicer pa je neprestano tekal na radio, po uredništvih časnikov in sploh je imel zelo veliko opraviti. Ali France, fant, ki je govoril o »daljših perspektivah« in so mu zamerili, ker je hotel študirati pravo, trdeč, da tudi socialistična družba ne bo mogla biti brez pravnikov; v mladih ljudeh je bilo nalezljivo prepričanje, da bodo črni madeži grehov, s kakršnimi se ukvarjajo pravniki, že jutri izginili za vse čase. Ali Dušan; leta je bil leto dni v partizanski bolničarski skupini in se je zato vpisal na medicino. Ferdo je stal med okupacijo nekoliko ob strani, se včasih družil s tovariši, ki se jih zdaj niso radi spominjali, in zdaj prizadevno obtoževal kogarkoli že za stvari, ki mu jih vsaj v obraz ni nihče očital. Potem Sonječka; tudi njo so imeli za nezanesljivo, nekajkrat so jo tudi videli na nabrežju za reko z nekim italijanskim častnikom, nekateri so celo trdili, da častnik ni bil vselej eden in isti, a glede tega je bilo težko kaj reči; teta Franja, ki so ji italijanski vojaki kdaj pa kdaj kradli cigarete, je rekla, da je s tem križ — tako so si podobni, da nikoli ne moreš za trdno reči, kateri je bil, čeprav si ga tako rekoč sam zalotil pri kraji. Zdaj je Sonječka tekala po mestu s polnim naročjem papirnatih zastavic in se ukvarjala s pionirji. In Helena je bila tam, mršava, svetlolasa in elegantna, edino dekle, ki ji v mladinskem aktivu niso očitali gosposčine.

Med temi mladimi ljudmi je bil tudi Dušan, visok, mršav, temnolas, z bledim obrazom in živčnim izrazom na obrazu. Takrat je že odložil partizanske hlače in je obdržal samo kakijasto vojaško bluzo.

Pozneje, ko je bila zaljubljena vanj, si je Nada umišljala, da je že prvi večer naredil nanjo globok vtis. Ob vsaki njegovi poznejši kretnji in izrazu na obrazu bi bila pripravljena reči, da je vse to videla na njem že ob prvem srečanju. Verjela je pač, kakor verjame človek v vsaki ljubezni, da je to srečanje z nekom, ki ga je nezavedno poznal že od nekdaj in je pravzaprav samo čakal nanj. V resnici ga skoraj ni opazila in bi ga tudi sploh ne bila opazila, če bi se ji ne bil zdel nekam prestar za družbo mladih ljudi. Toliko starejši od njih, da se je zdelo, kot da sploh ne sodi mednje. Stal je med njimi, kot da je pravzaprav po naključju zašel tja — pozneje je zvedela, da je tako tudi bilo — in ves čas je molčal. Tisti večer ni opazila, da je opazoval njo, pianistko.

Ko so odhajali iz šole, je šel z njimi, a samo do najbližjega križišča. Tam se je poslovil brez besedi, samo s kratko kretnjo, ki naj bi bila na pol vojaški pozdrav, a se ni dotaknil roba svoje modre baretke, in zavil v neko ozko ulico. Ko so prišli že precej daleč, je vprašala Sonječka:

— Kdo je pravzaprav tale?

Predsednik mladinskega aktiva je na pol skomignil z rameni:

— Dušan Prosenc. Baje je bil v partizanih intendant, bataljonski ali nekaj takega.

— Študent?

— Ne. Nekje dela. Z gospodarstvom ali nečem podobnim ima opraviti. Mislim, da ce lo na ministrstvu.

— No da, kakšen študent neki, je rekla Helena. Saj takoj vidiš.

— Zanimiv tip, se je zahihitala Sonječka.

Potem niso več govorili o njem.

Potlej ga je znova videla pri podiranju betonskega bunkerja. Bunker je stal na križišču, še zmeraj obdan z bodečo žico, siv nestvor. Novembrska nedelja je bila mrzla, meglena, iz megle je pršilo. Razen romantičnega navdušenja nad tem, da podirajo nekaj osovraženega, ni bilo v delu nič prijetnega. Beton je škropil na vse strani, trde gmote ni bilo mogoče razbiti. Sveder se jim je polomil. Juletu je priletel v lice okrušek; pritiskal si je robec na krvavečo prasko in nekdo se je jezil, da nimajo torbice za prvo pomoč. Delo je vodil Dušan Prosenc, ki je, kdo ve, zakaj, očitno največ vedel o podiranju bunkerjev. Ko so odhajali, v dvostopih, z lopatami na ramah, oškrbljeni bunker pa je bil še zmeraj na križišču, nepremagan, je pristopil k Nadi in ji, kakor da je to najbolj samo po sebi umevno, vzel lopato iz rok. Bila je nekoliko presenečena, pogledala ga je, on pa se ji je nekoliko zviška komaj opazno nasmehnil.

— No, ne bom edini hodil praznih rok, medtem ko imajo dekleta lopate, je rekel.

Še zahvalila se mu ni. Sploh nič ni rekla. Storil je nekaj neosebnega, tovariškega, nič drugega. Bilo ji je skoraj nerodno. Razen nje je bilo tam vendar še nekaj deklet, ki so tudi imela lopate. Mislila si je, da je tako pač naneslo. On pa je, medtem ko je šel vštric z njo po mrazeče mokri cesti, rekel:

— Ne boš mogla igrati, če boš delala z lopato, pianistka. Mar naj bi ti bili dali sanitejsko torbico.

Sonječka, ki je šla spredaj, se je na pol obrnila in se zahihitala čez ramo: — Pianistka!

V nekaj vrstah

MARIBOR

Vrnitev — V sredo zvečer je z mariborske železniške postaje odpotoval v Beograd generalni direktor Skupnosti jugoslovanskih železnic Vanja Vranjican. V Železniškem domu na Pohorju se je udeležil dvodnevnega posvetovanja direktorjev podjetij ŽTP in vse države.

Hotel — V noči od srede na četrtek je v hotelu Slavija prenočilo 156 gostov. Med njimi je bilo 98 tujcev, predvsem iz Zahodne Nemčije, Avstrije, Anglije, Italije in drugih držav.

Planinci — V soboto in nedeljo priredi planinsko društvo Maribor-Matica izlet na Kofce in Košuto v bližini Tržiča. Izletniki se bodo odpeljali ob 11.45 z avtobusom proti Ljubljani.

LJUBLJANA

Stanovanja nekdanjih borcev — Na območju ljubljanskih občin je še zmeraj nekaj sto borcev NOV, ki nimajo ustreznih stanovanj. Trenutno je na občinah skoraj 500 prošenj borcev za stanovanja; kar 383 borcev še zmeraj živi v neustreznih kletnih ali podstrešnih stanovanjih.

KRANJ

Mejni prehodi — V Ratečah, na Korenskem sedlu, Ljubelju in Jezerskem je do konca avgusta prešlo meje 3,9 milijona potnikov ali kar za 400.000 več kot lani vse leto. Vtem ko je bil lani le vsak enajsti potnik Jugoslovan, ki je prestopil mejo na Gorenjskem, je letos že skoraj vsak peti.

GORIŠKA BRDA

Skromna letina — Brda bodo imela letos slabšo letino kot lani. Rebulo je močno prizadelo slabo vreme že spomladi, ko je cvetela trta. Pozneje je suša povzročila škodo domala v vseh vinogradih. Pravijo, da bo letina za kakih 30 odstotkov manjša od običajne. Namesto 700 vagonov grozdja ga bodo letos pridelali manj kot 500 vagonov.

PTUJ

Skupen vodovod — V nedeljo bodo v Zavrču pri Borlu odprli obnovljeni vodovod, ki ga bodo uporabljali prebivalci tega kraja in sosednje vasi Dubrava ter Goričak v SR Hrvatski. Vodovod je stal približno 15 milijonov Sdin, skupno pa sta ga obnovili občini Ptuj in Varaždin. Prebivalci Dubrave so prispevali po 50.000 Sdin.

TURNIŠČE

Varstvena ustanova — Že vrsto let so si ljudje v tej vasi v Pomurju želeli varstveno ustanovo za predšolske otroke. Naposled se je njihova želja uresničila in z začetkom letošnjega šolskega leta so v Turnišču odprli otroški vrtec. Zanj so prispevali lendavska občinska skupščina, krajevna skupnost, učitelji in vaščani.

LENART

Več so izvozili — Iz obrata kombinata Konus Slovenske Konjice v Lenartu so letos v osmih mesecih izvozili za 225.665 dolarjev blaga. Ker so imeli nizko izvozno obvezност, so letni izvozni načrt presegli za več kot dvakrat.

LENDAVA

Krvodajalska akcija — Občinski odbor RK bo 26., 27. in 28. septembra izvedel v občini krvodajalsko akcijo. Za zdaj imajo kakih 800 stalnih krvodajalcev, pričakujejo pa, da se jih bo pridružilo še najmanj dvesto.

ŠMARTNO OB PAKI

V uk so jih vključili — Večina učencev, ki so letos končali osnovno šolanje, je dobila učna mesta v raznih obrtih, deset pa se jih je odločilo za nadaljnje šolanje v Celju.

JESENICE

Gostovanje — Pevski zbor jeseniških martinarjev je pred nekaj dnevi gostoval v Gemoni v Italiji. Nastopil je pred več kot 3000 poslušalci, pel pa je naše narodne in partizanske pesmi. To je bilo prvikrat, da so v tem italijanskem mestu slišali slovensko petje.

ŠKOFJA LOKA

Asfaltiranje — Zdaj se dogovarjajo o asfaltiranju Stare ceste, Sorške ceste in Partizanske ceste; dela bodo stala 114.000 Ndin. Prebivalci bodo prispevali 30.000 Ndin kot samoprispevek za uporabo mestnega zemljišča.

CERKNO

Obisk v bolnišnici — Letos je nekdanjo partizansko bolnišnico »Franjo« obiskalo že več kot 20.000 ljudi. Lani jih je bilo 4000. Med obiskovalci je veliko Italijanov.

TRBOVLJE

Počastitev — Gledališče Svobode-center pripravlja v počastitev 50. obletnice oktobrske revolucije »Ladjo spominov.« Premiera tega dela bo brzkone v oktobru.

Zakaj tako?

Zemljiške špekulacije

V zadnjih mesecih v mariborski občini in v nekaterih drugih občinah v severovzhodni Sloveniji opažajo, da se posamezniki ukvarjajo z zemljiškimi špekulacijami. Na raznih krajih in seveda predvsem na perspektivnih lokacijah kupujejo parcele, da bi jih lahko čez nekaj mesecev drago prodali interesentom. Očitno bo treba glede tega nekaj ukreniti in sprejeti tudi ustrezne predpise.

Nekateri občani se pred nakupom parcel ne zanimajo v zavodu za urbanizem ali v občinski skupščini, če so parcele sploh zazidljive. Na posvetu, ki ga je v Mariboru sklical republiški sekretariat za urbanizem, so omenili tudi primer, ko so nekateri mariborski občani nasedli pri nakupu parcel na robu mesta v vodovodnem zaščitnem pasu proti Kamnici. Lastnik je zemljišče dobil kot agrarni interesent in je sedaj drago prodal parcele. Kupci se niso prepričali, ali so te parcele zazidljive. Na občinski skupščini so celo podpisali izjavo, da na teh površinah ne bodo zidali. Sedaj pa so si očitno premislili in želijo zidati. Zanimajo se tudi za izjemno gradbeno dovoljenje, vendar ga nikakor ne morejo dobiti. Zidanje hiš v vodovodnem zaščitnem pasu bi lahko okužilo pitno vodo in povzročilo mestu nepopisno škodo.

M. KOS

Sodelovanje občin Ljutomer in Čakovec

LJUTOMER, 14. sept. — Jutri se bodo sestali v Ljutomeru predstavniki ljutomerske in čakovške občine in družbeno politični delavci teh dveh komun, da bi skupno uredili nekatere komunalne naloge in se dogovorili o nadaljnjem sodelovanju.

Med drugim bo govora o asfaltiranju ceste Ljutomer—Čakovec, razpravljali pa bodo tudi o skupni obrambi pred točo, ki v obeh občinah povzroči skoraj vsako leto veliko škodo, zlasti v kmetijstvu.

B. B.

Spremenjen vozni red Slavnikovih avtobusov

KOPER, 14. sept. — S 15. septembrom bo avtobusno podjetje Slavnik v Kopru spremenilo nekatere avtobusne vozne rede. Tako bo ukinjena proga Rovinj—Maribor ter poletna turistična proga Vrsar—Benetke. Skrajšali pa bodo proge Poreč—Zagreb in Piran—Zagreb z odhodom iz Pirana ob 7.00 in iz Zagreba ob 14.30 ter progo Piran—Nova Gorica z odhodom iz Pirana ob 5. uri. Avtobus lokalne proge Koper—Buzet bo po novem odhajal iz Kopra ob 19-uri in ne ob 19.30 kot doslej.

S 30. septembrom bo ukinjena proga Piran—Kranjska gora, v začetku decembra pa še proga Poreč—Pulj—Banja Luka. Poleg tega bodo s 1. oktobrom spremenili vozni red še progam Koper—Pridvor—Truške ter Koper—Nova vas in sicer na odhod ob 18.30.

M.

BULDOZER NA SLOMŠKOVEM TRGU V MARIBORU je naposled zabrnel in tako začel dolgo pričakovana dela za ureditev trga okoli stolnice. Skrajnje izrabljeno makadamsko cestišče je bilo že sramota za Maribor. Za letos je na voljo sicer le četrtino denarja, več pa bržkone tudi ne bi mogli izkoristiti, ker bo dela prekinila zima. Vendar bo vzhodni del trga predvidoma letos že asfaltiran in bo moči brez nevarnosti razpadlega pločnika občudovati baročno hišo iz leta 1813, ki je razen stolnice ena izmed mariborskih kulturnih spomenikov na Slomškovem trgu. Na sliki: dela med stolnico in starinsko stavbo na Slomškovem trgu št. 13.

Foto: J. Peštaj

Zasebna gostišča v Pomurju

Politika odprtega trga v gostinstvu?

Pomurje ni več neznanka v našem turističnem gospodarstvu. Lep svet ob Muri s številnimi mikavnostmi namreč že lep čas privablja domače in tuje turiste, ki so morda še pred nekaj leti poznali samo zdravilišče Radensko Slatino.

Prizadevanja pomurskih občin, turističnih organizacij in drugih so zato močno usmerjena tudi v urejanje gostinskih lokalov in objektov, ki rastejo v zadnjem času kot gobe po dežju.

Samo lani in letos so odprli v Pomurju štirideset gostišč in večjih gostinskih objektov s skupno 3612 sedeži. V tej številki je zastopan družbeni sektor s petimi novimi gostinskimi objekti in 1700 sedeži, druga gostišča in zmogljivosti pa gredo na račun zasebnega sektorja.

Iz teh podatkov izhaja, da se družbeni in zasebni sektor gostinstva razvijata vsaj glede zmogljivosti dokaj skladno. Toda vse večji interes zasebnikov, da bi urejali gostišča tudi v pomurskih središčih, obeta v prihodnje močno konkurenco tudi v teh krajih.

Če lahko trdimo, da skupščine pomurskih občin ne nasprotujejo odpiranju novih središč, kjer zvečine take pobude celo vsestransko podpirajo, to ne velja za vsa občinska in večja krajevna središča.

Tako v Lendavi zastopajo stališče, da je območje mesta lahko izključno domena družbenega sektorja, prav tako tudi okolica znanega gostišča »Bobrič« v Bistrici, niso pa se še odločili, ali naj obvelja tako merilo tudi za okolico Bukovniškega jezera.

Zelo se razhajajo stališča o novih lokacijah za zasebna gostišča v sami Murski Soboti, kjer družbena gostinska podjetja odločno nasprotujejo občini, da bi tudi na območju mesta uveljavila politiko odprtega tržišča v gostinstvu. Prve izdane lokacije zasebnikom v mestu potrjujejo odločitev skupščine občine Murska Sobota, kjer menijo, da z administrativnimi ukrepi ne morejo pozitivno vplivati na nadaljnji kvalitetni razvoj gostinstva in da samo večji obseg urejanja gostišč ne glede na nekaka posebna merila, ki bi omejevala zasebno pobudo tudi na določenih točkah v mestu, lahko zagotovi prepotrebno diferenciacijo gostišč.

Podobno stališče imajo tudi v Ljutomeru in v Radgoni, čeprav so, na primer, v lendavski in radgonski občini izdajali doslej obrtna dovoljenja samo kvalificiranim gostinskim delavcem, med tem ko so v soboški občini dobile dovoljenje tudi osebe s končanim gostinskim tečajem. Vendar samo v primeru, če so se prosilci za gostinsko obrt obvezali, da si bodo do leta 1969 pridobili strokovnost.

Skratka — v Pomurju utegne priti zaradi tako različnih meril občin pri dodeljevanju lokacij za zasebna gostišča in zaradi različnih zahtev glede strokovnosti do resnih problemov. Zato je pravilna zahteva strokovnega odbora za gostinstvo in turizem v Pomurju, naj bi občine v najkrajšem času poenotile ta merila. Pri teh odločitvah pa bo nedvomno treba upoštevati tudi koristi družbenega sektorja gostinstva, ki bi se zaradi velikih dajatev in še večjih investicij v minulih letih lahko znašlo v nezavidljivem položaju.

B. B.

NAJUSPEŠNEJŠI OGLAŠ v dnevniku DELO

SLOVENJ GRADEC

Razstava o Šercerjevi brigadi

V nedeljo bodo ob obletnici ustanovitvi Šercerjeve brigade na letališču v Turiški vasi pri Slovenj Gradcu odprli veliko razstavo fotografskih dokumentov o razvoju te brigade. Razstavo je pripavil muzej ljudske revolucije v Slovenj Gradcu. Ravnatelj te ustanove Bogdan Žolnir nam je povedal, da bo razstava za vse udeležence proslave zelo zanimiva. Na razstavi bo tudi zemljevid slovenskega ozemlja, na katerem so začrtani vsi premiki te brigade. Za vso njeno pot je ohranjenih blizu 300 fotografij, ki še niso bile v celoti objavljene v fotografskih dokumentih.

K.

Posvet o reorganizaciji zdravstvene službe

PTUJ, 14. sept. — Danes so se sestali na občinski skupščini v Ptuju predstavniki zdravstvene službe iz ptujske in ormoške občine, zastopnik medobčinskega zdravstvenega centra iz Maribora ter občinskega komiteja ZKS in SZDL ptujske občine.

Kakor že na več sestankih doslej, so se tudi na današnjem posvetovanju pogovarjali o tem, kako bi v skladu z zakonom o novi organizaciji zdravstvene službe na območju ptujske in ormoške občine.

Po daljši razpravi so ugotovili, da je poglavitno, dosedanji boljšo organizacijo zdravstvene službe, ne glede na to, ali se bodo sedanji zdravstveni domovi, zdravstvene postaje in ambulante pripojile ali spojile z zdravstvenim domom v Ptuju.

Dogovorili so se tudi, da bodo zaupali nalogo o konkretizaciji nove zdravstvene in lekarniške službe tega območja trem komisijam. Prva komisija bo strokovno pripravila organizacijo zdravstvene službe v obeh občinah, druga bo pripravila samoupravne akte, medtem ko bo tretja komisija obravnavala finančno gospodarski program zdravstvene službe. Poročilo prve komisije bodo še v tem mesecu obravnavali na občinski skupščini Ptuj.

F. Š.

Analiza poslovanja mariborskih gostincev

MARIBOR, 14. sept. — Na današnji razširjeni seji strokovnega odbora za turizem in gostinstvo gospodarske zbornice SRS v Mariboru so analizirali poslovanje gostinskih podjetij v prvem polletju. Direktor poslovnega združenja za gostinstvo Milan Areh je med drugim poudaril, da se je skupni finančni promet gostinstva na območju občin Maribor, Ptuj, Lenart, Slov. Bistrica in Radlje povečal za 12.6 odst. v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta. Pri tem je družbeni sektor povečal promet za 9.1 odst., zasebni sektor gostinstva pa za 43.2 odst. Analiza je pokazala, da se je zmanjšal količinski promet z vinom, pivom in žganjem.

V tem obdobju je bilo odprtih 35 novih gostinskih obratov. Razpravljali so tudi o turističnem prometu, o točenju alkoholnih pijač v nepriмernih točilnicah in o osnutku pravilnika o minimalni ureditvi in opremi gostinskih obratov.

M. K.

Obsodba ubijalca z Ločkega vrha

Sodišče mu je prisodilo za naklepen uboj več ljudi 14 let strogega zapora

MARIBOR, 14. sept. — Pred okrožnim sodiščem v Mariboru se je danes končala dvodnevna razprava zoper Ivana Kovačiča, stanujočega Osek št. 42 pri Gradišču v Slovenskih goricah. Predsednik petčlanskega senata Rado Javornik je razglasil sodbo, s katero je bil Kovačič obsojen na 14 let strogega zapora zaradi naklepnega uboja več oseb.

Sodišče je ugotovilo, da je 6. avgusta letos na Ločkem vrhu št. 10 pri Benediktu trikrat streljal z lovsko puško na Franca Divjaka. Ustrelil je tudi Janeza Juršnika in poškodoval Terezijo Juršnik starejšo. Vse to je naredil zato, da bi ga Franc Divjak, Janez Juršnik in Terezija Juršnik ne ovirali več pri ljubezenskem razmerju z mladoletno J. T. Prvotno je nameraval ubiti tudi njo, vendar se je pozneje premislil. Na razpravi je kazniva dejanja priznal ter jih obžaloval. Razprava je pokazala, da je mladoletna J. T. precej prispevala k tej tragediji, saj je obtoženca in Divjaka izigravala.

M.

Trčenje mopedistov

MURSKA SOBOTA, 14. sept. — Voznik mopeda Janez Žban (22) iz Rad. možanec je davi povzročil v Genterovcih prometno nesrečo s hudimi posledicami. Žban je izsiljeval v križišču prednost in trčil z mopedistom Štefanom Bukovcem (46) iz Kobilja. Pri padcu se je Bukovec hudo poškodoval in so ga v kritičnem stanju pripeljali v soboško bolnišnico.

B. B.

Motorist podrl kolesarko

MURSKA SOBOTA, 14. sept. — Sinoči ob 19.20 uri je motorist Karel Casar (18) iz Markovec, na cesti med Soboto in Rakičanom z veliko hitrostjo nepreviden prehiteval kolesarko Marjano Celec (27) iz Murske Sobote, ki je pravilno vozila po desni strani ceste. Motorist je trčil v zadnji del kolesa Celečeve. Oba sta padla po cesti in drsela kakih 30 m po asfaltu. Hudo ranjena kolesarka, ki ima med drugim pretres možganov, se zdravi v soboški bolnišnici. Motorist pa je bil le laže ranjen.

B. B.

Zabodel je sovaščana

SLOV. BISTRICA, 14. sept. — Postaja milice Slovenska Bistrica je sporočila, da je 18-letnega Jožeta Turnerja iz Bojtine št. 5 na poti z Ruške koče domov počakal Ferdo Kapun iz Bojtine in ga večkrat zabodel z nožem. V teku je preiskava.

M.

Pri lastnem bratu je vlomil

POLJČANE, 14. sept. — Neznanec je vlomil v stanovanje Ivana Arbajterja iz Poljčan št. 54. Skozi gozd se je priplazil do hiše in odtrgal leseno letev na oknu. V spalnici je nasilno odprl omaro in iz torbice vzel 1220 N din. Med preiskavo so organi milice ugotovili, da je to storil oškodovančev brat Stanko, nazadnje stanujoč Vedro polje št. 2 pri Bihaču. Ugotovili so, da se že več let klati po Sloveniji in vlamlja.

M.

S kolesom pred avto

Jože Bezjak je umrl na kraju nesreče

LJUBLJANA, 14. sept. Kljub temu, da so bili včeraj na naših cestah nekoliko boljši pogoji za vožnjo kot v prejšnjih dneh, je bilo kar 36 prometnih nesreč. Visoka številke kažejo, da so vozniki in pešci vse premalo pazljivi in večkrat ne upoštevajo prometnih predpisov.

Avtomobilisti in motoristi vozijo prehitro in izsiljujejo prednost, pešci pa ne pazijo, ko gredo čez cesto in zaradi tega pride do hudih nesreč, ki se končajo tudi s smrtjo. Včeraj je pri nesrečah dobilo hude poškodbe 14 ljudi, 16 je bilo laže ranjenih, dva ponesrečenca pa sta umrla.

O hudi nesreči, ki je zahtevala življenje 31-letnega Emila Sedeja, smo že poročali, druga žrtev včerajšnjega prometa pa je bil kolesar Jože Bezjak. Kolesar je nekaj pred 18. uro pripeljal s stranske poti na glavno cesto, ki pelje skozi naselje Gorišnico pri Ptuju in zaprl pot vozniku osebnega avtomobila Marjanu Tramšku. Šofer zaradi prekratke razdalje ni mogel pravočasno ustaviti in je Bezjaka tako nesrečno zadel, da ga je močan udarec zbil po tleh. Ponesrečenec je bil tako hudo poškodovan, da je umrl na kraju nesreče.

Včeraj zjutraj je v Poljčanah pri hiši št. 1 tovornjak, ki ga je vozil Stanko Janežič zbil motorista Matijo Juga. Ponesrečenec je obležal na njivi hudo poškodovan in nezavesten in so ga odpeljali v mariborsko bolnišnico. Nesreča se je zgodila v trenutku, ko je motorist prehiteval avtobus in mu je pripeljal naproti tovornjak. Oba sta takoj zavrla in se skušala izogniti trčenju, vendar je razdalja bila prekratka.

Podobna nesreča se je zgodila včeraj zjutraj v naselju Deskle mopedistu Venceslavu Brezigarju. Ko je pripeljal s stranske poti na glavno cesto, ne da bi se prepričal, če je cesta prosta, ga je zbil s tovornjakom Stanislav Kavčič. Trčenje je bilo tako močno, da je mopedista vrglo približno 16 metrov daleč po cesti in je obležal nezavesten. V šempetrski bolnišnici so ugotovili, da ima Brezigar zlomljeno nogo v kolku in druge poškodbe.

Drznemu prehitevanju je botrovala vinjenost

Milanu Plahuti so po sodni obravnavi vzeli vozniško dovoljenje

LJUBLJANA, 14. sept. Milana Plahuto, ki je 25. januarja letos ob prehodu za pešce na križišču Titove in Triglavske ceste silovito trčil v pešca Slavka Mensingerja, (le-ta je po nekaj dneh zaradi hudih poškodb umrl) je ljubljansko okrožno sodišče obsodilo na eno leto in dva meseca strogega zapora. Razen tega tri leta po prestani kazni ne bo smel voziti motornih vozil. Vozniško dovoljenje so mu takoj po obravnavi vzeli.

Na obravnavi je priča Ivan Arnut povedal: »Z Mensingerjem sva šla naglo po prehodu čez Titovo cesto pri križišču s Triglavsko cesto. Videla sva, da se nama po Titovi cesti iz središča mesta približujeta dva avtomobila. Drugi avtomobil je vozil približno 100 m za prvim. Ker sva z Mensingerjem hitela čez prehod, je prvi avtomobil zavrl in naju spustil naprej. Komaj pa sva prišla mimo avtomobila, ki naju je spustil naprej, je pridrvel mimo njega opelrekord. Z vso silo sem planil proti pločniku, Mensingerju to ni uspelo . . .«

Podobno je povedal priča Ivan Gošte, voznik osebnega avtomobila, ki je videl oba pešca na prehodu in je zato zmanjšal hitrost. Priča Katja Vlah, ki je stala na pločniku, je pritrdila obem pričam: »V grozi sem se obrnila vstran, ko sem videla, kako je osebni avtomobil z veliko hitrostjo zapeljal mimo avtomobila, ki je spustil pešca naprej in treščil v pešca. Kljub temu se mi je zdelo, da je pešec zelo dolgo »letel« po zraku...« Ponesrečenega Mensingerja so hudo ranjenega odpeljali v bolnišnico, vendar je po sedmih dneh umrl. Ker je voznik opelrekorda smrdel po alkoholu, so mu vzeli kri. Na sodnomedicinskem inštitutu so ugotovili, da je imel v krvi 1.63 promila, v urinu pa 2.92 promila reduktivnih snovi oziroma alkohola.

Obtoženi Plahuta se je na obravnavi branil: »Dan pred nezgodo sem bil v Vrhpolju in sem z družbo popival v gostilni do dveh zjutraj. Podnevi sem nato delal v Kamniku, popoldne pa sem se odpravil v Ljubljano na Kodeljevo, kjer sem popil en pelinkovec. Vračal sem se v mraku, saj so že bile luči na cestah. Cesta je bila suha, megle ni bilo. Po Titovi cesti je pred menoj vozil fiat 1100. Ko sem se bližal Triglavski cesti, se mi je zdelo, da je fiat pred menoj za trenutek zavrl, nato pa peljal naprej, zato sem tudi jaz peljal z nezmanjšano hitrostjo kakih 60 km na uro naprej. Ves čas sem bolj po desni strani vozil za fiatom. Nenadoma pa sem pred seboj zagledal pešca in nisem mogel nesreče preprečiti.«

F. Š.

„Štafeta" s tujimi avti

Mladoletnika na begu v enem dnevu zamenjala štiri avtomobile

LJUBLJANA, 14. sept. Miličnik s postaje Vič je ob Večni poti pred dvema dnevoma zvečer zagledal osebni avto znamke VW z zahodnonemško registracijo, ki je stal nekaj vstran od ceste v grmovju. Sumljiv avto si je ogledal od bliže in v njem videl dva mladoletnika.

»Kaj pa vidva?« je vprašal.

»Čakava mamo,« sta se kot iz puške zlagala. Toda miličnik je kaj hitro ugotovil, da lažeta, saj sta na sebi imela obleke gojencev iz vzgojnega doma. Zato ju je takoj nato vprašal:

»Od kod sta pobegnila?«

»Iz Radeč,« nista mogla več lagati 17-letna fanta.

Tako se je končal enodnevni pobeg dveh mladoletnikov iz vzgojnega zavoda v Radečah. Dan prej proti večeru sta namreč B. B. in J. O. pobegnila iz doma, oblečena preplavala Savo in se po gošči napotila proti Zidanemu mostu. Tu sta počakala, da na mostu čez Savinjo ne bo nikogar in tako nemoteno prestopila tudi drugo reko.

Peš sta se napotila proti Rimskim Toplicam, kjer pa sta se hoje naveličala. Vlomila sta v neki avto celjske registracije in se odpeljala v Laško. Toda goriva v rezervoarju je bilo malo, zato sta avto pustila in si »izposodila« drugega. Tudi pri tem ficku sta imela smolo. Volan je bil namreč zaklenjen in tako sta lastnika »olajšala« le za fotoaparat »fleksaret«, potovalno torbo in druge osebne predmete.

Sredi noči sta potem vlomila v tretjega fička z mariborsko registracijo in se odpeljala nazaj mimo Radeč in Šentjerneja v Mokronog, kjer ju je rdeča luč spet opozorila na prazen bencinski tank.

Drzna zaradi smole z gorivom sta se potem odločila in ukradla nemški VW. V tem je bilo dovolj goriva za vožnjo do Ljubljane. Tu pa se je njun »izlet« končal. Miličnikom sta potem povedala, da sta hotela prenočiti in jo potem z ukradenim avtom popihati naprej v Italijo. Ker fanta nista imela dovolj denarja, sta na Livadi vlomila tudi v neki vikend in se založila s cigaretami in hrano.

B. S.

Jugoslovanska loterija

Poročilo o žrebanju 37. kola srečk, ki je bilo 14. 9. 1967.

Srečke s končnicami	so zadele dobitek
790	100
98180	2000
54870	600
95909	400
0566000	8000
9999420	8000
041	40
2341	200
54141	600
89671	1000
178821	8000
12	8
32	20
62	6
54722	600
76712	603
77862	606
03	6
53	10
63	6
17073	400
999493	100.000
44	10
94	6
334	80
68814	1000
73624	600
75634	400
0027444	8010
1095894	8006
5	4
04625	604
08225	404
23355	1004
33755	404
43565	604
62985	404
1085345	8004
56	8
76	6
0563036	8000
0864146	10.000
0725086	10.000
27	8
47	8
08327	608
74687	400
280727	50.008
855087	30.000
8	4
26438	404
93688	404
537488	8004
19	6
46639	600
54459	1000
75979	400

Loto

1. Končno poročilo za 36. kolo lota.

Žrebanje je bilo 5. 9. 1967.
Končna vrednost dobitkov:
4 + dodatna številka:
Četverke 1.440,79 ND
Trojke 19,28 ND
Rok za izplačevanje dobitkov je do 14. 11. 1967.

2. Začasno poročilo za 37. kolo lota.

Žrebanje je bilo 12. 9. 1967.
Izžrebane številke: 2, 11, 18, 27, 28 in dodatna 22.
Začasna vrednost dobitkov:
4 + dodatna štev. 7.134 ND
Četverke 469,34 ND
Trojke 17,07 ND

DOBITKI V SLOVENIJI
Četverke:

Ljubljana (2)
1—283200/2 1-E-341220/4
Brežice (1)
21-E-183323/4
Maribor (4)
56-E-182227/4 56-E-182230/4
56-E-182230/4 57-E-254125/4
Postojna (1)
68-E-247315/4

Vprašanja in odgovori

Varstveni dodatek

L. Š. M.: Kot vdova po zavarovancu — odvetniku prejemate nizko družinsko pokojnino. Ali res niste upravičeni do varstvenega dodatka?

ODGOVOR: V smislu določbe 1. odstavka 119. člena temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju, po kateri se za zavarovance samostojne dejavnosti ne more uvajati varstveni dodatek, upokojenci, ki so bili upokojeni kot zavarovanci samostojnih dejavnosti n. pr. odvetniki) in družinski člani teh zavarovancev, ki uživajo družinsko pokojnino, nimajo pravice do varstvenega dodatka. Glede na to po navedeni določbi niste upravičeni do varstvenega dodatka.

Zavarovalna doba

S. K. J.: Radi bi vedeli, ali se šteje v zavarovalno dobo čas, ki ga je prebil delavec na izrednem neplačanem dopustu.

ODGOVOR: V smislu 1. točke 32. člena temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju se všteva zavarovancu čas, ki ga je med trajanjem delovnega razmerja prebil v posameznem koledarskem letu na neplačanem izrednem dopustu, krajšem kot 30 dni.

Odpoved stanovanjske pogodbe

Z. L. Š.: Vaš mož, ki je dobil stanovanje od podjetja, v katerem je bil zaposlen, je umrl. Ali vam lahko podjetje odpove stanovanje?

ODGOVOR: Po 63. členu zakona o stanovanjskih razmerjih stanodajalec ne more odpovedati stanovanjske pogodbe, ki je bila sklenjena glede na delovno razmerje z imetnikom stanovanjske pravice, če ta umre in preneha delovno razmerje z njegovo smrtjo, družinskemu članu gospodinjstva imetnika stanovanjske pravice, na katerega je preša stanovanjska pravica. Taka odpoved je možna le izjemoma, in sicer le v primeru, če namerava stanovalec oddati to stanovanje komu drugemu, ki je z njim v delovnem razmerju in samo zaradi tega, ker je to stanovanje precej blizu njegovega delovnega mesta. Vendar pa mora preskrbeti družinskim članom umrlega imetnika stanovanjske pravice drugo primerno stanovanje v tistem kraju, in položiti znesek, ki je potreben za selitvene stroške.

Posmrtnina

T. K. T.: Ste upokojenka in prejemate starostno pokojnino v mesečnem znesku 520 N din. Ali ste po smrti moža, ki je bil tudi starostni upokojenec, upravičeni dobiti posmrtnino in koliko znaša ta posmrtnina?

ODGOVOR: Po 86. členu temeljnega zakona o zdravstvenem zavarovanju imajo po smrti starostnega upokojenca njegovi družinski člani pravico do posmrtnine, ki je enaka enomesečni zadnji pokojnini, le, če jih je umrli do svoje smrti preživljal. Ker ta pogoj v vašem pogoju ni izpolnjen, nimate pravice do posmrtnine.

Podpora za rekreacijo upokojencev

L. S. M.: Skupaj z dvema otrokoma prejemate v vašem pokojnem možu družinsko pokojnino. Kolikšna podpora za rekreacijo vam bo izplačana?

ODGOVOR: Po sklepu o uporabi sredstev, ki so namenjena za podpiranje rekreacije upokojencev v letu 1967, ki ga je izdala Skupščina republiške skupnosti socialnega zavarovanja delavcev SR Slovenije, se izplača tudi uživalcem družinskih pokojnin kot podpora za rekreacijo v letu 1967 znesek 85 N din. Navedena podpora se bo izplačala osebam s pokojnino za mesec oktober 1967. Po izrečni določbi 2. odstavka II točke navedenega sklepa pa se več uživalcev družinske pokojnine na podlagi iste odločbe upošteva pri izplačilu podpore po tem sklepu kot en uživalec. Glede na navedene določbe vam bo izplačana podpora v znesku 85 N din.

Zastaranje terjatve iz naslova posojila

M. K. Lj.: Pred sedmimi leti ste svojemu znancu posodili večjo vsoto denarja. Nekaj posojenega denarja vam je vrnil, ostanek pa vam noče dati. Ali je vaša terjatev na vrnitev posojila že zastarela?

ODGOVOR: Po zakonu o zastaranju terjatev zastarajo terjatve v desetih letih, če z zakonom ni določen za zastaranje drugačen rok. Ker za terjatve iz naslova posojila z zakonom ni določen drugačen rok, zastarajo torej te terjatve v desetih letih, in zato tudi vaša terjatev še ni zastarala ter boste lahko plačilo ostanka posojila, ki vam ga je znanec dolžan, iztožili.

Razdedinjenje

F. M. G.: Vaš sin je delomržnež, pijanec in zapravljivec, ki popolnoma zanemarja svoje otroke — vaše vnuke. Ali ga lahko razdedinite in zapustite premoženje svojim vnukom?

ODGOVOR: Po 47. členu zakona o dedovanju lahko oporočitelj razdedini dediča, ki ima pravico do nujnega deleža, med drugim tudi v primeru, če se je vdal brezdelju in nepoštenemu življenju. Oporočitelj, ki namerava dediča razdediti, pa mora to izjaviti v oporoki na nedvomen način, pri čemer je tudi koristno, da navede razlog za razdedinjenje. Glede na podatke vašega dopisa bi torej lahko vašega sina v oporoki razdedinili. Razdedinjenje pa bi veljalo samo zanj in lahko z oporoko zapustite svoje premoženje svojim vnukom.

Kupon za pravno posvetovalnico »DELA«

Pogovor z bralci

Še enkrat: domača, slovenska imena

Ureja: FRANC ŠETINC

Joža Lešnik iz Ljubljane se je ob razpravi o rubriki narodnost v matičnih knjigah vprašal: kako je pa z domačimi, slovenskimi imeni? Kdor je tako zaveden, da ga moti, ker ni več rubrike narodnost, bo najbrž dal svojemu otroku domače ime. Pa ni zmerom tako. Nekateri se razburjajo, ker v matično knjigo ne vpisujejo, da se je otrok rodil slovenskim staršem, očetu doktorju in materi profesorici, obenem mu pa dajo tako zapleteno tuje ime, da se človeku jezik lomi, ko ga poskuša izgovarjati.

Da se razumemo: nisem proti temu, da bi vpisovali v matične knjige tudi narodnost staršev, a rad bi vedel, da bi ljudje izpričevali narodno zavest tudi drugače. Mene, recimo, boli, ko slišim, da se je Slovenec »ponemčil«. Meni nič tebi nič se je odrekel pripadnosti slovenskemu narodu. Pri tem si je pomagal z izkazili, ki mu jih je nekoč izstavil nemški okupator, kar je še večja sramota. To nas mora boleti bolj kot to, da v matično knjigo več ne vpisujejo narodnosti, imamo pa za to register prebivalstva, popis in druge možnosti ne samo opredeljevanja, temveč tudi spremljanja demografskih gibanj, ugotavljanja narodnostne sestave prebivalstva itd.

Ime je za človeka pomembno

»Ime je za človeka pomembno,« je pred dobrim letom zapisal **Vinko Gaberski** iz Pirana, ko je v naši rubriki opozarjal na ta problem. Takrat je predlagal, naj bi matičarji očetu ali materi svetovali, naj se spametuje, če predlaga za vpis le preveč tuje ime, ki ne bo imelo nobene zasluge za otrokov uspeh, utegne pa mu napraviti kako krivico ali povzročiti posmeh

Ko smo vprašali nekatere matične urade, kako je s tem, so nam rekli, da je zadnja leta dosti bolje, kot je bilo prej. V Trbovljah, na primer, prevladujejo domača, slovenska imena. Enako v Ljubljani So pa vmes tudi tuja imena, ki jih enkrat pišejo po tujem pravopisu, kakor na primer Claudia, Carmen itd., drugič pa kar Klavdija, Karmen in podobno. Dosti je tudi zmedla, ko se Saša pojavi enkrat kot žensko, drugič kot moško ime. Zelo nerodna so ženska imena na soglasnik, ki se še sklanjati ne dajo. Dosti je italijanskih nemških, skandinavskih, madžarskih, španskih in celo indijskih imen.

Niso pa vsega krivi starši. Ali ne bi mogli matičarjem priskrbeti, kot je pred dobrim letom predlagal Vinko Gaberski, seznama domačih imen. Tak seznam bi jim prav dobro prišel, imeli bi ga pri roki, ko bi bilo treba svetovati staršem.

»Sprožite zanimanje zanj, morda bi pomagal kdo pri nas,« je predlagal prof. Stane Suhadolnik z inštituta za slovenski jezik pri SAZU. Sestaviti tak seznam — to ne bi bila tako velika naloga. Pobrskati bi bilo treba po starih koledarjih in tudi v novejših bi našli kar precej lepih domačih imen.

Stavka ali prekinitev dela

Pepca Udvanc z Dolenjske, kakor se je podpisala, meni, da ni prav, ker zdaj po vsi sili opravičujemo prekinitve dela. Prav je, da smo strgali z njih tančico tabuja in da javno razglabljamo o njihovih vzrokih in posledicah. Ni pa prav, da jih nekateri naenkrat razglašajo za nekaj pozitivnega, za nekakšen upor proti birokratizmu. Takšne razprave včasih izzvenijo kot priznanje, ki pa ga stavke zmerom ne zaslužijo.

Odgovor. — Soglašam z vami, da stvari niso tako enostavne, da bi lahko vsako prekinitev dela opravičevali z bojem proti birokratizmu. Včasih je prekinitev tudi to pogosto je kaj drugega. Vem, da je bila …ka stavka orodje demagogije, navidez za samoupravljanje, v resnici pa proti njemu … stavke lahko privedeta tudi ozkosrčnost in sebičnost. Lahko je tudi upor primitivizma proti napredku. In bile so prekinitve dela, ki so po nenavadni poti trgale vezi birokratizma in utirale pot samoupravljanju.

Prekinitev dela potemtakem ni mogoče spraviti na skupni imenovalec. Skupno jim je morda le to, da dokazujejo slabo delo ali celo nedejavnost sindikata, zveze komunistov in drugih družbeno-političnih organizacij. Tam, kjer pride do prekinitve dela, samoupravljanje še ni prav zaživelo, zakaj resnično samoupravljanje je vse kaj drugega kot stihija.

Še enkrat o Šutni

Čeprav bi bil res že skrajni čas, da v naši rubriki prenehamo pisati o sporu v Šutni, ker pri najboljši volji ne moremo dognati resnice, objavljamo še nekaj povzetkov pisem. Najprej objavljamo nekolikanj skrajšano pismo Stanka Božiča, ki smo ga napovedali že v enem prejšnjih pogovorov. Objavljamo ga kljub temu, čeprav se do zdaj še ni opravičil zaradi žalitev urednika rubrike. Upamo, da bo to še storil, ako sta mu resnica in pravica zares tako pri srcu, kakor piše v pismu.

Kdo … povzročitelj nesocialističnih odnosov v Šutni?

»Glede na hude očitke na moj naslov v »Pogovoru z bralci« v DELU 11. avgusta, kjer mene in druge prizadete prikazujejo v enaki ali še slabši luči kot povzročitelja teh odnosov, moram javnost pravilno obvestiti zlasti o začetku spora in njegovem dosedanjem razpletu,« piše Stanko Božič.

Po mnenju Stanka Božiča je neizpodbitno, da Kodrič ni mogel dokazati lastnine nad vodovodom, saj je dovolj prič in dokazov, da je bil zgrajen za 5 domačij, kajti za manj domačij RK sploh ni gradil vodovodnih objektov. Cevi za vodovod so last RK. Zajetje ni bilo zgrajeno na Kodričevi zemlji, cevovod ne gre prek njegovega sveta, za gradnjo ni imel posebnega pristanka lastnikov, ker so gradili vodovod, kot že rečeno, v okviru malih asanacij z dovoljenjem RK.

Ne glede na tako stanje je Kodrič najprej prepovedal rabo vode iz tega vodovoda, potem pa je Kodričeva podrla izlivko in bila zato kaznovana. Kasneje je Kodrič odmaknil še brv, po kateri so hodili k izviru po vodo. To je samovolja, ki ne čaka na kakršenkoli izid pravde o lastnini in pravicah, temveč raje kali odnose.

Podobno je tudi s potjo. Do hiše ni mogoče drugače, kakor da odstranijo prej skale, vejevje, deske, kole, prekle in podobne ovire, nametane na pot. To je ugotovil tudi cestni inšpektor Anton Rebselj iz Brežic. Pa vendar Kodrič do tega trenutka ni niti pismeno niti ustno prepovedal uporabo poti. A številne izjave vaščanov, med njimi tudi 70-letnih možakov, pričajo, da jim, kar pomnijo, nihče ni branil uporabljati te poti. Potemtakem smo si pridobili vsaj uživalno pravico. Tudi občinsko sodišče v Krškem je v poročilu občinski skupščini po pogledu v mapni vris ugotovilo, da je ta pot javno dobro po vsej dolžini. Netočna je trditev, da gre ta pot po Kodričevem dvorišču. Potemtakem gredo vse vaške poti in ceste v strnjenih naseljih skozi dvorišča, kjer ima večina domačij del poslopij na eni in del na drugi strani poti ali ceste?

Na koncu pravi pismo, da se morajo prizadeti braniti ali kloniti pred samovoljo. Samovolja je res ustvarila v kraju ozračje, kakršnega si prizadeti niso želeli in so jih zapletli v to brez njihove krivde. Prizadeti želijo le to, da zmaga pravica, to je pravica do nemotene rabe javnih dobrin, tistih vsakdanjih dobrin, kot je čista pitna voda.

In druga plat resnice?

Uredništvo je že prej dobilo pismo s podpisi številnih vaščanov Šutne, ki potrjujejo navedbe v pismu Stanka Božiča. A prispela so tudi pisma, ki dokazujejo, da je pravica na strani Kodriča.

Kodričev odvetnik nas je vnovič opozoril na sodbo, s katero je vrhovno sodišče SRS ugodilo Kodričevi tožbi proti sklepu, s katerim je skupščina občine Krško ugotovila, da je bil vodovod zgrajen s sredstvi za male asanacije in s prispevki občanov in da je zaradi tega šteti za družbeno lastnino. Po črki in duhu sodbe vodovod ni družbena lastnina.

Opozorili so nas tudi na izjavo Alojza Mlakarja, krojača iz Kostanjevice, ki je bil v letih 1957 in 1958, ko je Kodrič gradil svoj vodovod, predsednik RK v Kostanjevici. Kot predsednik se je trudil, da bi pet občanov v Spodnji Šutni zgradilo svoj vodovod, vendar zaman, ker ni nihče od občanov hotel sodelovati.

Kodrič se sklicuje tudi na podatke katastrskega urada v Krškem, po katerih skozi njegovo dvorišče ne vodi javna pot. Če kdo misli, da ima pravico voziti po dvorišču, si te pravice ne more vzeti sam, temveč jo lahko uveljavlja samo pred sodiščem. V naši deželi sta posest in lastnina določena v okviru ustave in v mejah, ki jih določa zakon, tudi zaščitena. Služnostne vožnje so po državljanskem zakonu zemljiške, ne pa osebne služnosti in pripadajo samo zemljišču, če ni nobene druge poti.

Anton Kodrič je izrazil željo, da o sporu v Šutni ne bi več pisali — ne v prid enemu ne v prid drugemu, ker to ne prispeva k pomiritvi. Tako pisanje v javnosti ustvarja videz, kakor da gre za socialni problem, v resnici pa se za tem skrivajo osebni interesi enega soseda na račun drugega.

Še enkrat: Pozivamo k strpnosti!

Spor, ki se je bil v Šutni razvnel že prej, se je pred dobrim letom preselil tudi v našo rubriko, o njem so pisali članki in posvečena mu je bila celo televizijska oddaja. Ko smo objavili prvo pismo, smo to storili v upanju, da bomo prispevali k pomiritvi in ne da bi slutili kakšen bo nadaljnji razplet spora.

Vnovič pozivamo obe sprti strani k strpnosti. Tudi prebivalci Šutne, njihove organizacije in sploh vsi, ki želijo, da se v vas povrneta mir in sožitje med sosedi, so odgovorni za to, ali se bo spor še naprej razvnemal do nesluteníh posledic ali ga bodo rešili po mirni poti, po možnosti brez pravdanja. Ako bi ves denar in čas, ki ga ljudje izgubijo zaradi spora, porabili za kaj bolj koristnega, bi lahko že zgradili nov vodovod, novo pot in še kaj drugega.

Urednik te rubrike ni sodnik, ki naj razsoja o tem, kdo ima bolj in kdo manj prav, na čigavi strani je pravica. Če se prizadeti ne morejo sporazumeti drugače, potem naj branijo, dokazujejo ali uveljavljajo svoje pravice le pred sodiščem.

S tem končujemo polemiko o sporu v Šutni. Če nismo prispevali k pomiritvi, kar jer bil naš namen, ali smo celo poživljali strasti, česar nismo želeli, nam je tega resnično žal. Smo proti temu, da bi kdo motil posest in lastnino, a menimo, da bi kljub lastninskim pravicam morala biti raba vode in poti stvar dobre volje in sporazuma, ne pa predmet pravdanja. So tudi neke človeške norme, ki so močnejše od pravnih.

Odmevi na naše pogovore

J. Š. iz Ljubljane ne soglaša z mnenjem Franca Šmalca v pogovoru 25. avgusta pod naslovom »Storite že kaj«. Njegova kritika, češ da socialno zavarovanje ni nekakšno korito, h kateremu pride vsak ne glede na to, koliko je prispeval, po mnenju J. Š. zaboli vsakogar, ki mora z borno pokojnino preživljati sebe in svojo bolno družico brez pokojnine. Franc Šmalc, pravi J. Š., naj bi udaril raje po tistih, ki neupravičeno dobivajo visoke pokojnine. Videl naj bi objestne, vinjene voznike, ki povzročajo nesreče, potem pa se zdravijo na stroške socialnega zavarovanja. Žalostno je, da tako zapostavljamo starejše upokojence. In kje so slovenski poslanci, da bi se zavzemali za hitrejšo ureditev pokojnin?

Odgovor. — Franc Šmalc je gotovo mislil samo na takšne primere, kakor jih navajate tudi vi. Bil je proti temu, da bi kdo izrabljal sklade socialnega zavarovanja, medtem ko je le malo ali sploh ni prispeval vanje.

Srebro in bron za rokoborce

Zmaga nad Italijo 8:7 ter zlata kolajna za naše vaterpoliste

TUNIS, 14. sept. Jugoslavija je sinoči prejela četrto zlato kolajno na sredozemskih igrah, ker so vaterpolisti premagali reprezentanco Italije 8:7 (1:1, 4:1, 1:2, 2:3). Srebrne kolajne so si priborili rokoborci rimsko prostega sloga Dimovski v mušji kategoriji, Marinko v peresni in Čorak v poltežki, bron pa je prejel Nenadić v srednji kategoriji. Danes so se začela tudi atletska tekmovanja.

Nocojšnja tekma z Italijo je bila povsem neregularna. Že v 4. minuti je prišlo do pretepa v bazenu, ker je Guerini udaril s pestjo Jankovića in ga poškodoval tako, da ne bo smel v vodo najmanj teden dni. Francoski sodnik Angelo je izključil Jankovića in Guerinija ter italijanskega vratarja Merella, potem pa prisodil četverec na obeh straneh.

Jugoslovanski vaterpolisti so danes z letalom odpotovali v Split, kjer se bo 17. sept. začelo tekmovanje »Lovorika Jadrana«.

Naš teniški par Spear — Franulović je v četrtfinalu dosegel lep uspeh, saj je premagal italijansko dvojico Pietrangeli — Di Masso s 6:3, 6:2. V polfinale so se uvrstili še pari Maioli — Crotta (It) ter Gisbert — Orantes in Santana — Arilla (vsi Šp.).

V finale odbojkarskega turnirja sta se uvrstili ekipi Jugoslavije in Francije. Jugoslovani so premagali Libanon s 3:0 (10, 1,4) Francozi pa Turčijo 3:0. Finale bo v soboto.

V finale so se uvrstili tudi rokometaši, ki so premagali ekipo Alžirije 29:10 (11:6).

Na košarkarskem turnirju so veliko presenečenje pripravili Turki z zmago nad Španijo 101:89.

Zlato za naša atleta

V metanju krogle je osvojil prvo mesto Jugoslovan Šuker z rezultatom 18,01 m in prejel zlato kolajno.

Zlato kolajno je osvojil tudi mladi jugoslovanski atlet Rak, in sicer z zmago v skoku v daljino z rezultatom 7,53 m.

Radijski prenos tekme Beograd - Maribor

Radio Ljubljana bo prenašal II. polčas prvenstvene nogometne tekme Beograd — Maribor v soboto na I. programu od 17.05—17.45.

Evropski pokal SZ in SZ?

Od danes do nedelje finale v Kijevu

KIJEV — Od danes do nedelje bo drugi finale za evropski pokal v atletiki. Po predtekmovanjih in polfinalih se je za finale pri moških in ženskah kvalificiralo po 6 ekip, pri čemer sta po enkrat zastopana Francija (moški) in Vel. Britanija (ženske), obakrat pa SZ, NDR, ZRN, Poljska in Madžarska. V primerjavi s prvim finalom pred dvema letoma so razlike v sestavi zaključnega boja malenkostne — pri moških je Veliko Britanijo zamenjala Madžarska (porazila jo je na polfinalu v Duisburgu), pri ženskah pa Nizozemsko Velika Britanija. Atletske velesile — SZ, Poljska in obe Nemčiji — pa so se brez težav plasirale tudi letos.

In kako bo torej v Kijevu? Prva favorita v obeh konkurencah sta nedvomno ekipi SZ. Sicer nista toliko boljši od drugih, da bi jima bili prvi mesti stoodstotno zagotovljeni vnaprej (pri moških je realni odstotek nekako 90, pri ženskah pa 60), vendar je pač treba upoštevati, da tekmujeta doma in da je prednost lastnega terena tudi pri atletiki števen element.

Navzlic temu pa finala ne bosta nezanimiva. Formula tekmovanja za pokal Evrope je namreč taka, da pri samo enem tekmovalcu vsake države na disciplino, že en sam spodrsljaj veliko pomeni. Kakor že pred dvema letoma v Stuttgartu, ko je moška ekipa ZRN z eno točko razlike podlegla SZ tudi tokrat niso izključena presenečenja, čeprav so glede prvega mesta pač manj verjetna.

Pri moških bi torej naj zmagala SZ, za drugo mesto pa bo ogorčen boj med vsemi drugimi finalisti — z izjemo Madžarske. Bolj izenačena bo tekma ženskih ekip. Razen Madžarske imajo vse vrste celo možnosti za prvo mesto, največ možnosti pa je seveda le treba pripisati domači ekipi. Na vsak način pa bo kijevski finale velik atletski dogodek — v letu, ko ni evropskega posamičnega prvenstva — celo največji letos na stari celini.

E. B.

NOGOMET

A reprezentanca : ekipa »Večernih novosti« 1:1 (0:1)

BEOGRAD, 13. sept. Nocoj je bilo na stadionu JLA pred 50.000 gledalci tekma za trening državne nogometne reprezentance, v kateri je leta igrala neodločeno 1:1 (0:1) z moštvom, ki so ga izbrali bralci beograjskih »Večernih novosti«. A reprezentanco je sestavil zvezni kapetan Rajko Mitić. Sodil je Drago Horvat iz Zagreba. Strelca: Dojčinovski — 0:1 (24), Zambata 1:1 (83).

A REPREZENTANCA: Pantelić, Fazlagić, Brnčić, Belin, Rašović, Milenko Bajić, Mane Bajić, Bečejac, Zambata, Antić, Djajić.

EKIPA »VEČERNIH NOVOSTI«. Skorić, Milevoj, Damjanović, Nešticki, Dojčinovski, Lj. Mihajlović, Prodanović, Osim, Hasanagić, Lazarević, Rora.

Bečejac: moštvo še neuigrano

LJUBLJANA, 14. sept. — Nogometaš C[illegible] Bečejac se je davi vrnil iz Beograda, kjer je sinoči nastopil v reprezentanci A, v srečanju z ekipo B. Dejal je, da reprezentanca A še ni uigrana in da imajo po njegovem mnenju nekateri igralci druge garniture boljše kvalitete kakor sovrstniki v najboljši enajsterici.

Dejal je tudi, da so ga gledalci in igralci lepo sprejeli in mu čestitali za njegove uspešne nastope pri ljubljanskem ligašu. Obenem pa so se tudi živahno interesirali za razmere v vrstah bežigrajske enajsterice nasplon . . .

Madžarska B : mlado moštvo SFRJ 3:0 (1:0)

BUDIMPEŠTA, 13. sept. Madžarska B reprezentanca je danes v tekmi za trening v okviru olimpijskih priprav premagala mlado nogometno moštvo Jugoslavije s 3:0 (1:0). Srečanje je bilo v mestecu Varpaloti pred 3.000 gledalci. Strelci Junasz v 8 in 53 min ter Puskas v 80. min.

Jugoslovanska reprezentanca je igrala v postavi: Mutibarić (Vujković), Paunović, Aleksić, Katalinski, Zemko, Lalić (Novak). Mitenković, Djordjević. Bukal. Musemić, Antonijević

Dinamo : GAK 3:2 (1:0)

ZAGREB, 13. sept. V prijateljskem nogometnem srečanju je Dinamo premagal avstrijskega ligaša GAK s 3:2 (1:0). Strelci: Jukić v 2. in 48. min., Gašić v 80. min. in za GAK Koleschnik v 81. in 85. min. Sodil Franković iz Zagreba. Gledalcev 5.000.

22 milijonov v blagajno NZJ

BEOGRAD — Nogometna tekma med kandidati za državno reprezentanco in moštvom, ki so ga sestavili bralci »Večernjih novosti«, je privabila na stadion JLA nepričakovano veliko število gledalcev. Ko so organizatorji tekme prodali vseh 38.000 vstopnic, ki so jih bili pripravili, so spustili na stadion zastonj še okrog 10.000 ljudi. Čisti izkupiček, ki je tako ostal nogometni zvezi Jugoslavije, znaša kar 22 milijonov Sdin. Vsak nastopajoči nogometaš je dobil premijo v znesku 100.000 Sdin. Dojčinovski je kot strelec najlepšega gola dobil še poseben srebrn pokal.

Zvezni selektor Rajko Mitić z izbranci ni bil preveč zadovoljen. Prepočasna sta bila Antić in Bečejac, Belin ni zadovoljil. Djajić pa je igral preveč ležerno. Osim je bil najboljši in ga je Mitić uvrstil med kandidate za Hamburg. Povedal je še, da so nekateri stalni reprezentanti — kot kaže — preveč samozavestni, da bodo v ekipi, vendar jih bo zares uvrstil med izbrance le v primeru, če se bodo tudi na tekmah za trening trudili. Reprezentanca SFRJ bo pred poletom v ZRN igrala še tekmi z Vojvodino (1. okt.) in z Osijekom (3. okt.)

K. STAMENKOVIĆ

Pokal evropskih prvakov

BELFAST — V prvem srečanju prvega kola za nogometni pokal evropskih nogometnih prvakov sta domači Glentoran in Benfica (Lisbona) igrala neodločeno 1:1 (1:0).

ISTANBUL — Dunajski Rapid je v prvem srečanju za pokal evropskih prvakov premagal turškega prvaka Bešiktaš z 1:0 (1:0).

Pokal narodov

AMSTERDAM — V nogometnem tekmovanju »Pokal narodov« je reprezentanca Nizozemske premagala ekipo NDR 1:0 (1:0). Tekmi je prisostvovalo 45.000 gledalcev.

Pokal pokalnih prvakov

REYKJAVIK — Škotsko nogometno moštvo Aberdeen se je uvrstilo v drugo kolo tekmovanja evropskih pokalnih prvakov, ker je tudi v povratnem srečanju, in sicer s 4:1, premagalo islandsko moštvo Reykjavik.

SKL — MOŠKI

Maribor : Kroj 81:53 (41:26)

MARIBOR — Igrišče ob gimnaziji Tabor, gledalcev 200, sodnika Pur iz Žalca in Juteršnik iz Murske Sobote.

MARIBOR: Kralj 6, Krope 27, Bergoč 28, Požar 5, Kojc 5, Jelančič 4, Benek, Kuntu 5, Mandl 1.

KROJ: Balderman 16, Bemšar 2, Peternel 2, Logonder 22, Grahek 4, Gojič 5, Klan 2.

Mariborčani so si takoj v začetku pridobili veliko prednost točk, vendar so gostje že v 12. minuti izenačili. Pozneje so se dogodki na igrišču odvijali v korist domače ekipe, ki je brez težav zmagala. Za to imata največ zaslug Krope in Bergoč. Pri Kroju se je spet izkazal odlični strelec Logonder.

Z. V.

Jesenice : Lesonit 80:76 (30:30)

JESENICE — Igrišče pod Mežakljo, sodnika Bolka in Lotrič iz Ljubljane, gledalcev 200.

JESENICE: Sodja 6, Jeraj 27, Koren 11, L. Senčar 23, Vauhnik 10, Svetlin 3, Hladnik, Bungerle.

LESONIT: Lenarčič 22, Kandare 13, Rože 4, Jelnikar 16, Šuštar 8, Potočnik 11, Nikoletič, Gregorič.

Domači so takoj na začetku prevzeli igro v svoje roke in že v 8. minuti povedli z 20:8. Po nekaj napakah v obrambi je gostom do odmora uspelo izenačiti. V drugem delu je bila igra raztrgana in nervozna ter ni zadovoljila gledalcev. Gostje so enkrat celo povedli, vendar so bili Jeseničani v finišu uspešnejši. Velja še omeniti, da se je bivši igralec Olimpije Jelnikar vedel sila nešportno in sta mu sodnika prisodila tehnično napako. Res pa je, da sta za marsikatere izpade kriva slaba sodnika. Predstavniki Lesonita so izjavili, da se bodo zaradi slabega sojenja pritožili.

P. KARLIN

Ilirija : Domžale 54:44 (30:23)

Slovan : Rudar 83:61 (30:30)

ODBOJKA

Novo mesto : Ljubljana 0:3 (6, 10, 12)

NOVO MESTO — Igrišče na Loki, gledalcev 20, sodnik Romih iz Novega mesta.

NOVO MESTO: Potrč, Prime, Goleš, Lapajne, Berger, Murn, Koprivnik.

LJUBLJANA: Strucelj, Baggia, Marušič, Amon, Breščak, Obersnel, Jedretič. Novomeščani so izgubili še eno tekmo na domačem terenu, ko se v prvih dveh nizih skoraj niso upirali boljšemu nasprotniku. V tretjem setu so domačini vodili že s 7:0, potem pa so popustili in tako izgubili srečanje.

SPLIHAL

ATLETIKA

Skromna udeležba starejših mladincev v Celju

CELJE — Mesto ob Savinji bo v soboto 16. in v nedeljo 17. t. m. prizorišče državnega atletskega prvenstva posameznikov za starejše mladince. Vodstvo AD Kladivar je že prejelo dokončne prijave. Vsega je prijavljenih le 92 tekmovalcev iz 22 klubov. Naravnost presenetljivo je, da med prijavljenimi ni niti enega atleta Crvene Zvezde in Slavonije. Po prijavah sodeč bo letošnje državno prvenstvo za st. mladince skromno po udeležbi. Na voljo je kar 21 naslovov državnih prvakov. Tokrat imajo zastopniki iz SRS izredno priložnost, da osvojijo večino prvenstev, pa čeprav ne bo na startu naših odličnih mladincev kot Mileka, Meleta, Pečarja in Zornada. Od mladincev iz klubov iz SRS lahko štejemo za kandidate za najvišji naslov — Bizjaka (Br) na 110 m ovire, Felicijana (Kl) in Makaroviča (NGo) v skoku v daljino, Šraja (Tr) v teku na 1500 in 1500 m zapreke, Novaka (NGO) v skoku v višino, Bizjaka (Kl) v metu diska, Cigleničkega (Kl) v hoji na 5 km, Zumra (Tr) v teku na 800 m, Kržiča (Ol) v skoku ob palici, Orla (NGo)) v troskoku. V drugih disciplinah ni izrazitih favoritov, saj bo nastopilo več izenačenih tekmecev.

Največ tekmovalcev sta prijavila Kladivar (13) in Olimpija (12), trboveljski Rudar in Šabac po 7, Sarajevo 5, Železničar, Trešnjevka in Mladost po 4, Partizan iz Beograda samo 3, Dinamo in Branik po 2 itd.

Najštevilnejša zasedba bo v teku na 100 m, kjer bo nastopilo 19 tekmovalcev, kandidat za najvišji naslov pa je Baturan iz Sarajeva (letos 10.9!), na 3.000 m — 11, na 2.000 m — 12, v daljino — 9, na 1.500 m in v višino — po 8. V 12 disciplinah je prijavljenih manj kot 6 tekmovalcev ! ! !

Kljub vsem tem ugotovitvam pa lahko trdimo, da bo sobotna in nedeljska atletska prireditev v Celju nadvse zanimiva, saj bodo nastopili tisti naši mladi atleti, ki bodo v naslednjih letih zamenjali naše člane v klubskih, republiških in državnih reprezentancah.

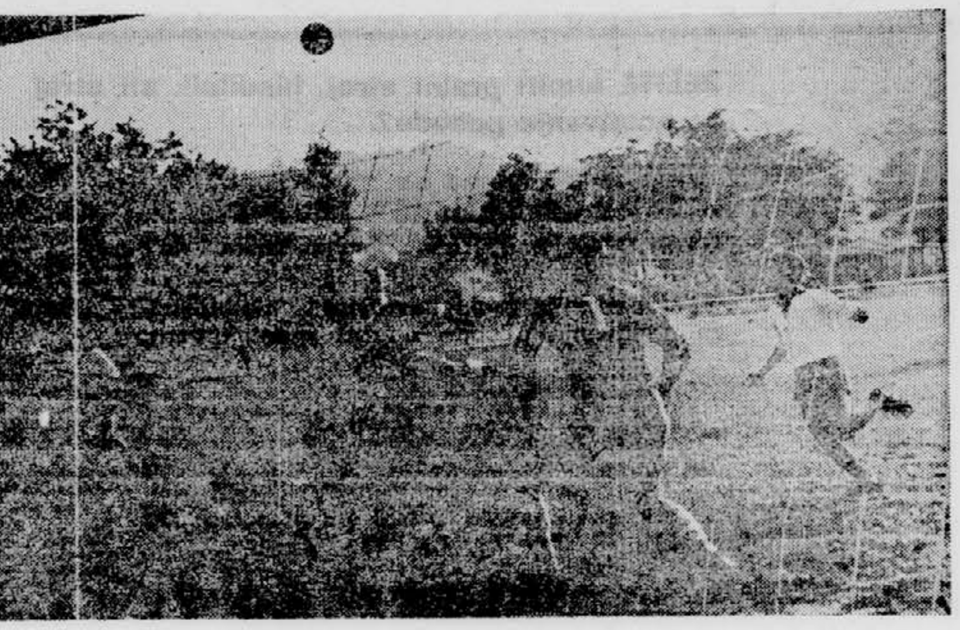
K. J.

Utrinki

TUDI TO JE DOŽIVEL — Uredništvo Večernih novosti je vsakemu igralcu četrtkove tekme med reprezentanco in izbranno bralcev tega lista podarilo okusno darilo. Igralec Olimpije, Bečejac je dobil denarnico, in ko jo je spravil v žep, mu je ušlo, da je to njegova prva denarnica, ki jo vidi prazno.

AMERIČANA V CRVENI ZVEZDI — Plavalni klub C. Zvezda bosta v kratkem okrepila dva mlada Američana, ki ta čas živita v Beogradu, ker njun oče, prof. Butler predava na beograjski fakulteti. Dečka, stara 12 in 11 let sta iz šole znamenitega trenerja J. Malcolna, ki je med drugimi odkril tudi Mc Gregorja. Brata sta zelo talentirana in izvrstno plavata vse discipline, posebno dobra pa sta v prostem slogu in delfinu.

CLAY KANDIDAT ZA NOBELOVO NAGRADO — Nemški pisatelj Peter Weiss, ki živi v Stockholmu, je dejal, da je imel telefonski razgovor s prijatelji boksarja Claya v New Yorku glede njihovega predloga, da bi bivšega svetovnega boksarskega prvaka uvrstili med kandidate za Nobelovo nagrado miru. Weiss ima pomisleke zaradi nekaterih Clayevih izjav v javnosti, medtem ko se švedska pisateljica Sara Lidman ogreva za kandidaturo bivšega prvaka.

VIJO… V SLADKEM VRHU — Nogometaši mariborskega prvoligaša so v sredo gostovali v Sladkem vrhu, kjer so odigrali tekmo za trening z domačim Severjem. Zmagali so Mariborčani 7:2. V prvem polčasu je branil vrata gostov Šoštarič, ki je v prestopnem roku prišel iz Kidričevega, kjer je nekaj sezon branil vrata Aluminija. Mariborčani niso imeli v borbenih domačinih nevarnega nasprotnika, vendar so vzlic temu pokazali obilo svojega znanja. Enajsterica vijoličastih je pokazala, da je za nedeljski nastop v Beogradu proti ekipi enakega imena dobro pripravljena. Na klopi za rezervne igralce je v civilu gledal tekmo tudi Kranjc, ki jo je na nedeljskem srečanju s Partizanom pošteno skupil. Tehnično vodstvo Maribora pričakuje, da bo mladi nogometaš, ki igra iz tekme v tekmo bolje, nared za spopad z Beogradom. Na sliki: strel Prosena z glavo ni zadel vrat Severja.
Foto: S. Busić

Prodor Čehoslovakov?

Alpski tekmovalci upajo, da se jim bodo priprave obrestovale

Češkoslovaški alpski tekmovalci, ki so bili pred dnevi na treningu v Sloveniji, že nekaj let pripravljajo prodor v mednarodno elito. Prav sedaj prehajajo v končno fazo tri leta trajajočih priprav za X. zimske olimpijske igre v Grenoblu. Tehnično vodstvo alpske reprezentance ČSSR je prepričano, da jim bo načrt uspel in da se bodo njihovi tekmovalci v Grenoblu uvrstili mnogo bolje kot na dosedanjih velikih mednarodnih tekmovanjih.

Načrt priprav češkoslovaških reprezentantov je izredno zanimiv; kondicijska vadba bo trajala tako rekoč neprekinjeno do začetka treninga na snegu v sredini novembra, vadba na smučeh pa do začetka olimpijskih iger. Tekmovalci bodo najprej na treningu štirikrat po sedem dni, pri čemer pa se bodo selili vsakokrat v drug kraj, tako da bodo prepotovali skoraj vso Češkoslovaško. S tem hočejo ustvariti podoben položaj kot pozimi, ko morajo tekmovalci potovati vsak teden v drug kraj. Po tem ciklusu bodo imeli reprezentantje še poseben trening s kotalkami in vajami za tekmovanja v smuku.

Nato bodo Čehoslovaki sredi novembra odpotovali v Cervinio, kjer bodo ostali osem dni. Tu se bodo tekmovalci predvsem navajali na hitrost in vadili elemente smuka. Iz Italije bodo odpotovali v Avstrijo v Heiligenblut pod Grossglocknerjem, kjer bodo trenirali veleslalom. Od tu bodo odšli naprej v Badgastein, kjer bo na vrsti pospešena vadba smuka. Po končanem treningu v Badgasteinu bo češkoslovaška olimpijska reprezentanca odšla na prvo tekmovanje v sezoni — kriterij prvega snega v Val d'Isere. To bo hkrati tudi prva pregledna tekma češkoslovaških tekmovalcev, vendar ne izbirna, kajti olimpijska reprezentanca je že določena. ČSSR bodo na zimskih olimpijskih igrah zastopali v alpskih smučanju: Jaroslav Janda, Jan Čermak, Milan Pažout, Anna Mohrova in Miriam Cuninkova.

V okvir priprav za olimpijske igre sodijo tudi vsa velika mednarodna tekmovanja v januarju, tako da bodo češkoslovaški tekmovalci vpreženi vse do začetka Grenobla.

Kaj si obetajo od načrtnega treninga, ki traja že skoraj tri leta?

Trener Jan Vedral si sicer ne dela nobenih iluzij, toda prepričan je, da se bo vsaj eden od Čehoslovakov vidneje uvrstil.

— Mislim, da bo Janda v smuku lahko med 10. in 15. mestom, je dejal češkoslovaški trener v pogovoru o možnostih njihovih tekmovalcev na olimpijskih igrah.

V napovedi trener ni pretiraval, saj je najboljši češkoslovaški tekmovalec Janda v resnici sposoben doseči dobro uvrstitev. Na sicer okrnjenem predolimpijskem smuku v Chamroussu je bil 12., med tem pa je po trditvi trenerja še vidno napredoval.

Čehoslovaki so bili na snegu tudi poleti. Predno so prišli v Sečo, so bili na treningu na Kavkazu, kjer so tudi tekmovali v slalomu in veleslalomu. Na startu so bili številni sovjetski tekmovalci, od svetovne elite pa Avstrijca Schranz in Digruber. Čehoslovaki so se enakopravno kosali z odličnima Avstrijcema: v veleslalomu je bil prvi Schranz pred Jando, Digruberjem in Čermakom, v slalomu pa spet Schranz pred Digruberjem in Čermakom. Janda je bil v slalomu diskvalificiran, v drugem teku pa je imel drugi najboljši čas. Janda je bil Schranzu nasploh tesno za petami, saj je v prvem veleslalomu zaostal za Avstrijcem samo 3 desetinke sekunde.

Med bivanjem na Kavkazu se je mešana družba avstrijskih in češkoslovaških tekmovalcev in sovjetskih alpinistov povzpela na 5633 m visoki Elbrus, kjer jo je v mrazu — 25 stopinj in v težkem pohodu s smučmi na ramah najbolj izkupil Schranz, ki mu je zmrznilo lice.

Samo v Seči so imeli češkoslovaški reprezentantje kratek premor med dolgotrajnimi pripravami, odslej pa ne bodo počivali vse do začetka X. zimskih olimpijskih iger.

J. DEKLEVA

ŠAH

Gligorić za zdaj šesti

HAVANA — Tudi po 16. kolu turnirja za memorial Capablance vodi Larsen, ki je remiziral z Donnerjem. Gligorić je premagal Westerinena in je za zdaj na 6. mestu z 9,5 točke.

Drugi izidi: Tajmanov : Schmidt 1:0, Smislov : Filip remi, Bednarski : Hennings 1:0, Garcia : Polugajevski remi, Rodriguez : Pachman remi, Cobo : Rossetto remi, Jimenez : Barcza remi, O'Kelly : Letelier remi.

Po 16. kolu še naprej vodi Larsen z 12 točkami pred Smislovom in Tajmanovom, ki imata po 11,5 ter Polugajevskim z 10,5 točke.

Nicolau tesno za Štadlerjevo

SUBOTICA, 13. sept. Na turnirju kandidatinj so bile danes na sporedu prekinjene partije. Štadlerjeva je zadržala vodstvo s pol točke prednosti pred Nicolau.

Izidi: Asenova : Nicolau 0:1, Gresser : Heemskerk remi, Perevoznik : Novara remi, Kušnir : Kislova 1:0, Nicolau : Marković remi (brez nadaljevanja), Heemskerk : McGrath 0:1, Kislova : Zatulovska 1:0, Aleksandrija : Kušnir 0:1. Ponovno prekinile so Zatulovska in Kozlovska ter Nedeljkovićeva in Kislova. Partija Aronson : Konarkowska : Sokolov preloženo zaradi bolezni Sokolove.

Stanje po V. kolu: Štadler 4 točke, Nicolau 3,5, Kozlovska 3 (1), Aleksandrija, Kušnir 3, Zatulovska 2,5 (1) itd.

IVER DNEVA

Ena univerza — 76 osmercev

Na letošnjem evropskem prvenstvu v Vichyju je nastopil osmerec ZDA, ki je bil predstavnik univerze Harvard. To je popolnoma nova posadka z 19 do 20 let starimi veslači. Zanimivo je, da je na univerzi Harvard 7000 veslačev in da imajo tam 76 osmercev, ta pa, ki je nastopil v Vichyju pa je seveda najboljši med njimi. Osvojil je srebrno kolajno.

V Jugoslaviji imamo nekaj nad 2000 organiziranih veslačev. Toda to ne more biti opravičilo za neuspeh našega osmerca in drugih jugoslovanskih čolnov v Vichyju.

Po domačih krajih

TENIS

Dež onemogočil dvoboj

KRANJ, 14. sept. — Na igriščih Triglava bi danes moral biti finalni teniški dvoboj moških ekip Branika in Olimpije za moštveno prvenstvo SRS. Zaradi dežja pa dvoboja niso odigrali. Preložili so ga na jutri, ko se bo v Kranju začel tudi tradicionalni turnir za Tedjyev memorial. Za to tekmovanje je pripravljenih 48 igralcev in 8 igralk iz Maribora, Ljubljane, Kamnika, Trbovelj in Kranja.

Štajerska nogometna podzveza

MARIBOR — Preteklo nedeljo so bili v štajerski nogometni podzvezi odigrane naslednje nogometne tekme:

Člani — Sl. Gradec : Maribor B 1:6, Ojstrica : Sever 1:5, Slivnica : Pohorje 3:3, Mežica : Rače 0:6, Korotan : Železničar B in Pohorje : Ojstrica sta bili verificirani 3:0 p. f. v korist Korotana oziroma Pohorja.

Pionirji, mariborska skupina A; Železničar A : Kovinar A 1:1, Branik A : Maribor A 0:3; skupina B: Železničar B : Kovinar B 2:0, Branik B : Aluminij B 0:0, Drava : Aluminij 0:10; koroška skupina: Mežica : Sl. Gradec 6:0, Fužinar B : Fužinar A 0:9.

J. RAJBENŠU

KONJSKI ŠPORT

Prvenstvo SFRJ v preskakovanju

OSIJEK — Pred dnevi se je končalo državno prvenstvo v preskakovanju zaprek. Mladi slovenski tekmovalci so letos v ekipni konkurenci osvojili prvo mesto. V skupini članov pa je Cimerman ponovno dokazal, da je še vedno najboljši jahač na ovirah v državi. Slovenski predstavniki so se na prvenstvu dokaj dobro uvrstili, kljub temu, da najboljša slovenska tekmovalka Mojca Koren na letošnjem tekmovanju ni imela sreče. Prvenstvo je bilo zaradi dežja za vse nastopajoče zelo naporno.

Rezultati: ekipno — mladinci: 1. Slovenija, 2. Srbija, 3. Hrvatska, 4. Vojvodina, mladinci: Rančigoj (Celje), člani: Cimerman (Trešnjevka).

Šport - del njihovega življenja

Celjski Ingrad najboljši med gradbenimi kolektivi Slovenije

Letošnje tradicionalne športne igre gradbincev Slovenije so za nami. Mad 43 kolektivi in 1.500 nastopajočimi je prvo mesto pripadlo športnikom celjskega Ingrada. Osvojili so 170 točk. Druga najboljša mesta so zasedli: 2. IMP, Ljubljana 148, 3. Pionir, Novo mesto 146, 4. Gradis, Ljubljana (lanski zmagovalec) 143 itd.

Uspeh zastopstva celjskega Ingrada, v kateri je bilo 84 športnikov in športnic, ni bil naključen. To je bil rezultat trajnega in sistematičnega dela v sindikalnem športnem društvu, ki vključuje nad 300 aktivnih članov. To je bil rezultat prizadevanj, po katerih je športno udejstvovanje članov tega kolektiva navzlic napornem delu in gradbiščem v različnih krajih, stalna oblika njihovega življenja. Poleg rednih treningov in vadbe, ki jo obiskuje kakih 180 članov in članic, poznajo še stalna medobratna tekmovanja. To so pravzaprav množične športne igre kolektiva samega, saj nastopa v posameznih disciplinah, kot zlasti v kegljanju, namiznem tenisu, malem nogometu, streljanju itd., tudi po deset in več ekip. To so srečanja, ki spodbujajo ne samo k rekreativni, temveč tudi k stalni tekmovalni dejavnosti. In za to imajo pri Ingradu vse možnosti. Imajo lepo urejena igrišča ne samo pri stanovanjskem naselju delavcev, marveč tudi pri upravi podjetja. Tu je tudi dom z lepo dvorano. Začasna igrišča pa si urejujejo še v okviru stalnih gradbišč, kot v Štorah, medtem ko so na Gomilskem redni gosti na objektih tamkajšnjega Partizana.

Razen internih mednarodnih tekmovanj, ki jih pripravljajo šestkrat na leto, imajo v delovnem načrtu tudi stalna srečanja s športniki drugih gradbenih kolektivov. Letos so gostovali še na Češkoslovaškem, kjer so se imenitno izkazali.

Šport ima v kolektivu vso podporo. Nič čudnega. To so dobri delavci — po številu močno prednjačijo fizični — ki manj bolehajo in skoraj ne poznajo nesreč pri delu. Zato tudi samoupravni organi gledajo na to dejavnost z največjimi simpatijami. Kolektiv je samo letos odmeril za to dejavnost 2,5 milijona starih dinarjev, od tega milijon za ureditev igrišč, drugo pa za funkcionalne stroške. Samoupravni organi in uprava podjetja pa tudi sicer izrekajo športnikom zaslužena javna priznanja za uspehe, če jih dosegajo. Tako je ta aktivnost sestavni in neločljivi del celotnega dogajanja znotraj našega kolektiva, je v razgovoru dejal predsednik sindikalnega športnega društva Ingrada Franc Vitanc.

M. BOŽIČ

Z IGER GRADBINCEV — Odbojkarji Ingrada (moški) so osvojili drugo mesto. Na sliki: Sorčan (6) v napadu.

Alpinistične novice

»Špik« — prvenstvena smer v Tatrah

S planinskim izletom na Češkoslovaško, sta v visoke Tatre odpotovala tudi ljubljanska alpinista, člana AO Lj. Matica — Peter Gross in Marjan Manfreda. Izbrala ju je komisija za alpinizem PZS, saj sta letos opravila že nekaj izredno težkih vzponov, pa tudi po številu njih sta med prvimi.

Nujno bivanje med češkoslovaškimi alpinisti ni bilo zaman. Spoznala sta njihove navade, navezala stike, ponovila 9 smeri od katerih imajo kar 4 najvišjo oceno in preplezala celo prvenstveno smer. Vsekakor lepa zamena za vsako leto bolj množičen obisk njihovih alpinistov, ki so pri nas tudi že opravili nekaj prvenstvenih vzponov.

Začela sta z jugovzhodnim razom v Valovi veži (III) in nadaljevala z južno grapo v Ošerpancih (III), ter smerjo Stanislavskega v Volovi veži. Višina vseh treh je le okoli 350 m, kar pa je v Tatrah povpreček. Tako sta se »ogrela« in takoj sta posegla po težjih. Puškasova smer v Volovi veži (VI) je bila na vrsti prva. Sledil je dan premora zaradi dežja in nato smer Stanislavskega v Galerijah (VI). Tudi Puškasova smer v isti steni, ki je sledila, je imela najtežjo oceno (VI). Nato pa sta sledili dve lažji (III, IV), s čemer sta steno skoraj dokončno obdelala. Edinole smer Orlovski, v katero sta že vstopila, jima je pokazala zobe.

Prvenstveni vzpon sta pustila za konec. Izvedla sta ga v 250 m visoki steni Vihodnega štita nad Železno krono in mu zapisala najtežjo oceno. Že po prvem poskusu so ju hoteli češkoslovaški alpinisti prepričati, da je nemogoč, saj so ga že večkrat poskusili. Toda nista se dala prepričati in drugega dne jima je s precej sreče res uspel. Ker so jima tamkajšnji alpinisti povedali, da so tudi oni pri nas že preplezali enega v Špiku, sta ga poimenovala kar po tem lepotcu naših Julijskih Alp.

Alpinistična šola APD

Ker se je večina dijakov in študentov že vrnila s počitnic in se je že začel pouk, so se začeli pripravljati tudi alpinisti akademskega alpinističnega odseka, da prično z vsakoletno »alpinistično šolo«, ki je dala že celo vrsto naših najvidnejših plezalcev. Prijave sprejemajo v društveni pisarni vsak torek in četrtek od 19—20. ure in sredo ter petek od 13—15. ure, kjer dobite tudi vsa pojasnila.

Otvoritveni sestanek bo v četrtek 28. t. m., vendar naj se kandidati oglasijo že prej, saj vadba na Turncu pod Grmado že teče, in sicer vsak torek in četrtek popoldan. V oktobru se bodo začeli tudi redni četrtkovi večeri s prikazovanjem diapozitivov in predavanj ter izleti v gore. Konec oktobra pa se bo v študijski telovadnici Narodnega doma začela tudi že telovadba za alpiniste, pri kateri bo sodelovala tudi visoka šola za telesno kulturo.

Alpinistična šola APD je brezplačna, udeleženci morajo dodatno plačati le alpinistično članarino, v katero pa je že vključena naročnina na Planinski vestnik in zavarovanje ter poštnina za društvene okrožnice. Na razpolago imajo tudi bogato izposojevalnico opreme, večje akcije v okviru alpinistične šole pa so regresirane.

ŽELITE kupiti pralni stroj, hladilnik ali stroj za pomivanje posode?

JUGOTEHNIKA

LJUBLJANA, Pod Trančo 2 vam dobavi takoj

najmodernejše pralne avtomate, hladilnike in stroje za pomivanje posode izdelek znane tovarne

Zoppas V ITALIJI

Cene so zelo ugodne:

Zoppas superavtomatski pralni stroj model 570 LIT 75.000.– in ND 940.–

Zoppas hladilnik 130 l LIT 30.500.– in ND 460.–

Zoppas hladilnik 160 l LIT 42.200.– in ND 570.–

Zoppas stroj za pomivanje posode model Stovella LIT 94.400.– in ND 1.090.–

JAMSTVO za pralne stroje in stroje za pomivanje posode ENO leto, za hladilnike PET let

Zahtevajte pojasnila pri

JUGOTEHNIKA

ljubljana, Pod Trančo 2 – telefon 23-881 do 23-884

7642

Razpisna komisija

OSNOVNE ŠOLE LOŠKI POTOK

razpisuje prosto delovno mesto

UČITELJA

za slovenščino in srbohrvaščino

Pogoj: P ali PRU. Na razpis pa se lahko prijavi tudi učitelj.

Samsko stanovanje je na razpolago. — Stanarina in dodatek za kurjavo.

Kandidati naj ponudbe pošljejo takoj. 7723

Časopisno podjetje »DELO«

podružnica Maribor

Koroška cesta 1

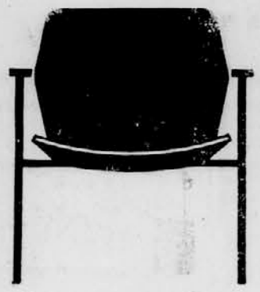
proda

RABLJEN PISARNIŠKI INVENTAR

omare, mize in stole.

Licitacija bo za družbene organizacije v ponedeljek, 18. 9. 1967 ob 10. uri v prostorih podružnice Koroška c. 1.

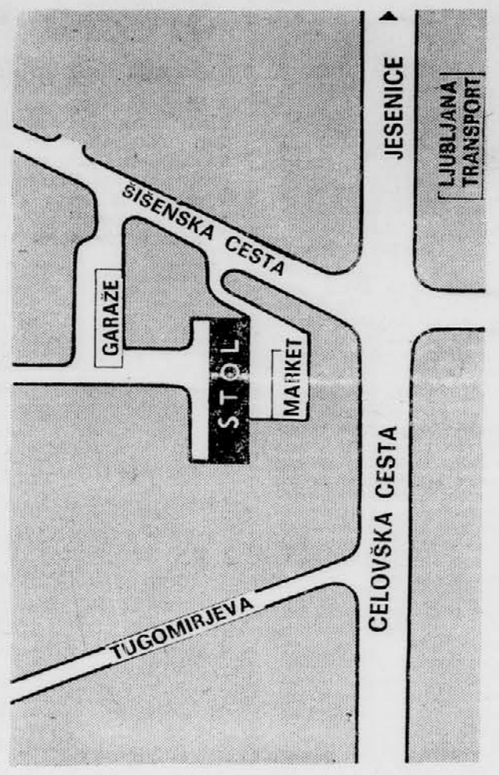
Za zasebnike bo licitacija pol ure kasneje.

Odprli smo nove razstavno prodajne prostore v Ljubljani, Celovška 163, kjer si lahko ogledate celotni proizvodni program:
pisarniško opremo • jedilne restavracijske in klubske garniture • gugalnike ter kinofotelje

Stol

INDUSTRIJA POHIŠTVA K A M N I K

TOVARNA OTROŠKIH VOZIČKOV IN KOVINSKE OPREME

tribuna t.

LJUBLJANA, KARLOVŠKA C. 54

OBVEŠČA

da opravlja storitve galvaniziranja: cinkanja, niklanja in kromanja v bobnih in kadeh

V LAKIRANJE

s pečno sušečimi laki, sprejemamo vse vrste kovinskih predmetov

PO NAROČILU

izdelujemo kovinsko opremo vseh vrst.

VSE STORITVE OPRAVIMO KAKOVOSTNO HITRO IN PO ZMERNIH CENAH.

PREDUZEĆE PRECIZNE MEHANIKE I OPTIKE

zrak

SARAJEVO

OBVEŠČA

neposredne kupce — gospodarske organizacije, bolnišnice in druge medicinske ustanove, znanstvene ustanove in šole, da lahko od 1. sept. 1967. leta dalje kupijo vse optične instrumente (projektorje, mikroskope in mikroskopske dodatke v veliki izbiri — 30 izdelkov) po naslednjih pogojih:

1. Na 6-mesečni brezobrestni **kredit**
2. Z ugodnim **popustom 5 %**
3. S povečanim garancijskim **rokom** od 1 leta na 5 let

41-848

Vsa pojasnila dobite v sektorju prodaje podjetja »ZRAK« Sarajevo.

Telefoni: 41-848, 41-833

Telex: 41-845

Komisija za delovna razmerja pri

CANKARJEVI ZALOŽBI,

Ljubljana, Kopitarjeva 2

razpisuje prosta delovna mesta

KORESPONDENTA za nemški in angleški jezik
z znanjem strojepisja

FAKTURISTA
z ekonomsko srednjo šolo

KURIRJA za raznašanje knjig v poslovalnici
za skrajšan delovni čas

KURJAČA za centralno kurjavo
honorarna zaposlitev, skrajšan delovni čas

Pismene ponudbe sprejema uprava podjetja. 7599

GOZDNO GOSPODARSTVO SLOVENJ GRADEC

Komisija za izobraževanje in štipendije

razpisuje

za redno šolanje na gozdarski fakulteti naslednje štipendije:

2 štipendiji
za 1. letnik gozdarstva

Višino štipendije bo komisija določila na prvi seji komisije, glede na ekonomsko stanje kandidata.
Kandidati naj predložijo:
1. Prošnjo za štipendijo.
2. Overovljen prepis zadnjega šolskega spričevala.
3. Potrdilo o premoženjskem stanju.
4. Potrdilo o vpisu na fakulteto.

Rok prijave do 30. sept. 1967. 7704

RAZPISNA KOMISIJA KOMBINATA

LESNO PREDELOVALNE INDUSTRIJE LOGATEC

RAZPISUJE mesto

GLAVNEGA DIREKTORJA

Razen splošnih oziroma zakonitih pogojev po določilih Temeljnega zakona o podjetjih morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:
— da imajo visoko ali višjo izobrazbo in 6 let prakse, od tega najmanj 3 leta na vodilnih delovnih mestih ali
— da imajo srednješolsko izobrazbo in 12 let prakse, od tega najmanj 6 let na vodilnih delovnih mestih

Prednost imajo kandidati, ki so s svojim dosedanjim delom dokazali poslovno uspešnost in obvladajo aktivno nemški ali angleški jezik.

Zaželena praksa v lesni stroki.

Rok za sprejemanje prijav je 15 dni po objavi.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev, kratkim življenjepisom in opisom dosedanjega dela ter potrdilo, da kandidat ni v kazenskem postopku pred rednim oz. Gospodarskim sodiščem, pošljite kadrovsko soc. sektorju podjetja z oznako »razpis glavnega direktorja«.

Vse kandidate bomo v treh dneh po odločitvi komisije obvestili o izidu.

Stanovanje v Logatcu je zagotovljeno po določilih Pravilnika o delitvi stanovanj. 7682

V globoki žalosti sporočamo, da je tragično preminil moj dobri mož, zlati ata, brat, stric in svak

Jože Golob

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, 16. septembra 1967 ob 15.30 izpred hiše žalosti, Polica 5, na pokopališče Naklo.

Žalujoči:

žena Zofka, sin Jožko, hči Ivica, bratje, sestre in drugo sorodstvo

Polica, Mavčiče, Dob, Krnica, Bled, Strahinj, Križe.
Polica, 14. septembra 1967

POPRAVEK

Pogreb

MIHAELA OZIMKA

bo danes, v petek, 15. 9. 1967, ne pa v soboto 16. 9. 1967, kot je bilo pomotoma objavljeno.

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA JE NENADOMA PREMINIL NAŠ ČLAN

Emil Sedej

SLIKAR IN PLESKAR

POGREB POKOJNIKA BO V PETEK, 15. 9. 1967 OB 16. URI IZ JOŽEFOVE MRLIŠKE VEŽICE NA ŽALAH.

OHRANILI GA BOMO V LEPEM SPOMINU.

»ONPZ NOVOPLESK« — LJUBLJANA

STREHA IZ CINKOVE PLOČEVINE JAMČI

S POVEČANO PROIZVODNJO JE ENA NAJVEČJIH VALJARN CINKA V EVROPI SPOSOBNA DOBAVITI TUDI KUPCEM NA DOMAČEM TRŽIŠČU CINKOVO PLOČEVINO ZA KLEPARSKA DELA V GRADBENIŠTVU, STREŠNIKE, ŽLEBOVE IN CEVI IZ CINKOVE PLOČEVINE

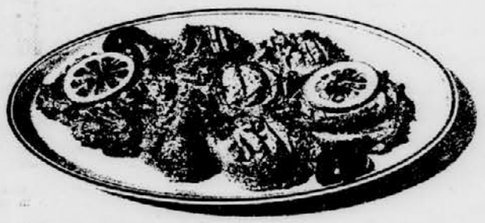
epp

CINKOVO STREHO UPORABLJA VES SVET!

CINKOVO STREHO HVALI VES SVET!

CINKARNA CELJE CC

OKUSNA VEČERJA Z ENO ŠKATLO SARDIN

NAMAZ S SARDINAMI IN SIROM

Sardine 1 škatla, 30 dkg svežega sira, 15 dkg čebule, sol, poper in rdeča paprika.

Sir denite v posodo za solato, dodajte sardine brez kosti in olja, vse skupaj pomešajte. Vsebini dodajte drobno narezano čebulo, sol, poper in rdečo papriko po okusu in vse dobro pomešajte, da dobite namaz.

Servirajte na krožniku in okrasite z zelenim peteršiljem, redkvico ali svežim paradižnikom. Ta namaz je odličen za pripravo sendvičev.

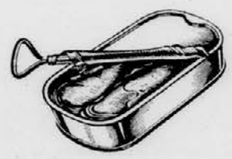
NAGRADA

Pošljite nam vaše recepte za pripravo toplih in mrzlih jedi s sardinami.

Vsak sprejet recept bomo nagradili s kolekcijo originalnih konserv v vrednosti 20 Ndin. Recepte pošljite na naslov:

JUGORIBA
ZAGREB, Nehajska 15
prop. odjel.

VEDNO JE ODLIČNA SARDINA!

Razpisna komisija
Trgovskega podjetja na debelo in drobno
»GROSIST GORICA«
ŠEMPETER PRI GORICI

razpisuje
prosta delovna mesta:

TRGOVSKEGA POTNIKA
za SR Slovenijo

TRGOVSKEGA POTNIKA
za SR Hrvatsko

POGOJI:
visoka kvalifikacija (poslovodska šola) železninske in galanterijske stroke in najmanj 5 let prakse.
Stalno bivališče je zaželeno čim bliže sedežu podjetja. 7743

Razpisna komisija pri
Vzgojnem zavodu Frana Milčinskega v Smledniku

ponovno
razpisuje
prosto delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih, izpolnjevati še naslednja pogoja:
1. da imajo visoko ali višjo pedagoško izobrazbo
2. 5 let praktičnega dela z mladino z motnjami vedenja in osebnosti.
Družinsko stanovanje je zagotovljeno. Ponudbe z izčrpnim življenjepisom in opisom dela na zahtevanem področju pošljite na gornji naslov z oznako »Za razpisno komisijo«.
Razpis velja 15 dni po objavi v časopisu. 7740

Obveščamo vse prijatelje in znance, da nas je nenadoma za vedno zapustil

Jakob Umek

upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo danes, 15. septembra 1967, ob 16.30 iz mrliške vežice v Trbovljah

Žalujoči:

žena, hči z družino, sin in drugo sorodstvo

Trbovlje, 14 septembra 1967

Belokranjska železolivarna in strojna tovarna

»BELT« ČRNOMELJ

razpisuje prosta delovna mesta za:

1. **VODJO livarskega obrata**
2. **DVA INŽENIRJA metalurške stroke**
   za delo v livarskem obratu
3. **DVA INŽENIRJA strojništva**
   za delo v konstrukciji

Pogoji:
pod 1.:
metalurški inženir z večletno prakso v livarstvu,
pod 2.:
končana metalurška fakulteta z najmanj enim letom prakse v proizvodnji,
pod 3.:
končana fakulteta za strojništvo z večletno prakso v proizvodnji.
Nastop službe takoj ali po dogovoru.
Plača po pravilniku o delitvi OD.
Razpis velja do zasedbe delovnih mest. Ponudbe pošljite komisiji za delovna razmerja »BELT«, Črnomelj. 7713

Mnogo prezgodaj je tragično umrl naš

EMIL SEDEJ

soboslikarski mojster

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, dne 15. septembra 1967 ob 16. uri iz Jožefove mrliške vežice na žalah.

Žalujoči:

mama Justina, oče Leopold, brat Vlado z ženo Mijo in sinom Mihcem ter sorodstvo

Ljubljana, 13. septembra 1967

OBIŠČITE

VREME

Nad srednjo Evropo in nad severnim Sredozemljem se že ves teden zadržuje jedro hladnega zraka. V njem nastajajo območja padavin, ki v preteklih zajamejo tudi naše kraje in zadržujejo nestalno vreme. Do konca tedna bo spremenljivo vreme.

V Ljubljani

SAMI IZBERITE LOKAL V HOTELU SLON Ljubljana, Titova 10

Hotel, kavarna, klasična restavracija, narodna restavracija »Klet Slon«, slaščičarna, bife in bar.
Vsak dan igrajo zabavni orkestri: v kavarni ILIJAŠ IVO, v kletni restavraciji ERNO BARANJA in v baru JOŽE KELBL in pevka METKA STOK.
MEDNARODNI ARTISTIČNI PROGRAM V MESECU SEPTEMBRU 1967 JE SESTAVLJEN:
1. Plesni par »LESS VINDES«
2. Iluzionist »BENGALI«
3. Mednarodna striptizeta MELATI DJEVO
4. striptiz integral ROSI DOLORES
V narodni restavraciji »KLET SLON« strežemo slovenske in jugoslovanske specialitete v tipičnih kmečkih posodah.
S 1. septembrom ponovno odprta kavarna in bar.

Na Gorenjskem

Pohitite na počitnice, na letovišče na oddih v idilični gorski kraj

na Jezersko.

Gostinsko podjetje

DOM na Jezerskem

vas bo v hotelu Kazina z dopandansami v popolno zadovoljstvo postreglo s priznano hrano in izbranimi vini. Cena dnevnega penziona 35,00 Ndin. Za večje skupine in posebne aranžmaje znaten popust. Razen ponedeljka v mesecu juliju in avgustu vsak dan ples od 20 do 1. ure. Kolektiv podjetja se za obisk priporoča. Telefon štev. 74-507, Kranj

Obiščite naravno zdravilišče

»SONJA MARINKOVIČ«
Mojstrana
na Gorenjskem

kjer boste postreženi s prvovrstno hrano. Penzion s prenočiščem dnevno 32,00 Ndin. Na voljo so vam igrišče, vrt, ležalni stoli in parkirni prostor. Mojstrana je osrednje izhodišče na gorske veleikane

Za vas in vašo družino je najcenejše jesensko

SONCE IN MORJE

Obiščite DOM RUDARJEV v Fiesi pri Portorožu, kjer boste preživeli dopust ugodno in poceni. Penzion do 7 dni 25 Ndin, nad 7 dni 20 Ndin. Sodobno urejen Dom tik ob morju, komfortne sobe s hladno in toplo vodo ter kvalitetna kuhinja.

Možnost ribolova v edinstvenem sladkovodnem jezeru in izleti v slikovito bližnjo okolico. Vsak večer glasba.

Prepričajte se in zadovoljni boste.

Hotel »GRAD PODVIN« na Gorenjskem

vas vabi in vam nudi:

priznana domača ter tuja jedila po izbiri, izbrana kvalitetna vina kot so: štajerska, dolenjska, istrska, primorska in druga jugoslovanska vina. Penzionske usluge po zmerni in solidni ceni. Udobne in komfortne tujske sobe.

V samopostrežni kleti vsakomur na voljo za povšalni znesek: hladna domača jedila — specialitete — sortna vina iz sodov domača žganja in drugo.

Pri aranžmaju seminarjev in skupinskih obiskov nudimo posebni popust.

Novoporočenci, pozor!

ob tej svečani priložnosti vam nudimo svečana kosila in druge obroke. Za te namene imamo posebne prostore. — Obiščite nas in se prepričajte o naših uslugah — veseli vas bomo.

Na Štajerskem

HOTEL »BELLEVUE«

(1050 m) Mariborsko Pohorje vas vabi na prijetni jesenski dopust. Od 15. sept. do 15. dec. je penzion v sobi brez prhe in WC 29 Ndin, v sobi s prho in WC 35 ND. (Obiščite Pohorje v jeseni!)

PLANINSKO DRUŠTVO MEŽICA

Obiščite našo prelepo Peco v krajestvu kralja Matjaža. Dom je tik pod vrhom male Pece (1665 m). Ima lepo sončno lego, v okolici doma so sončni planinski travniki, posuti z gorskim cvetjem in obrobljeni z dišečemi smrekovimi gozdovi.

Dom je vse leto oskrbovan in ustreza vsem sodobnim zahtevam planinskih postojank, ima prostorne jedilnice, vodovod, električno, telefon, televizor. Na razpolago je 16 spalnic s skupno 90 postelji in še skupna ležišča.
Postrežba solidna, hrana prvovrstna. Dnevni penzion 25,00 Ndin. — Prepričajte se in zadovoljni boste.

»IZLETNIK« CELJE

Obiščite nas, če potujete skozi Celje, če ste na službenem potovanju, če ste na dopustu.

Sodobna oprema vseh sob, prvovrstna kuhinja, domača in tuje specialitete, sončna terasa, gledališka možnost kopanja, pozimi zimski športi. Vsak dan razen petka mednarodni barski program. Sprejemamo aranžmaje po naročilu. Skupinam nudimo popust. Če ne zmerne — postregli vas bomo vljudno in v vaše zadovoljstvo.

Hotel EVROPA

Celje - Titov trg 4

tel. 26-18, 26-19 — Telegr. Evropa hotel Celje

v neposredni bližini železniške in avtobusne postaje — Sodobno opremljene sobe — izvrstna gurmanija — domačih in tujih specialitet izbrana vina — Moderno urejen »Espresso« Možnosti raznih aranžmajev. Za skupine vodje skupin in šoferje poseben popust. Zmerne cene. Prepričajte se in zadovoljni boste.

Piranu

»GRILL«
Restavracija Kobler
Lucija pri Portorožu

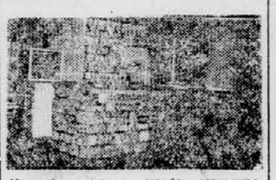

Domača kuhinja specialitete na žaru, vseh vrst morskih rib in sladkovodne postrvi. Istrska vina. Cene zmerne. Se priporočamo!

Zasebno gostilno

»ŠOFER«

Trubarjeva 46, Piran (80 m od Partizanskega trga — Mestno kapitanat)

Domača jedila in pijača primerna izbira, najnižja cena kosila od 7 Ndin dalje. Istrsko vino 6 Ndin ita. Domačim turistom nudimo popust pri hrani, če se abonirajo vsaj za 5 dni. Sveže morske ribe in druge specialitete po naročilu. Na svidenje!

Gornja Savinjska dolina

Gornja Savinjska dolina je turistično zanimivo področje tako za izletnike kot tudi za vse, ki žele prijetno preživeti letni oddih. Gozdovi, divjade, visokogorski svet, z ribami bogate vode, lepo urejena naselja in asfaltirana cesta do Luč in Gornjega grada, to so odlike Gornje Savinjske doline. Ne smemo tudi pozabiti na možnosti zimskega oddiha — tri vlečnice, lepi tereni, mnogo snega in ogrevane sobe — ter na poletni oddih — številna naravna in umetna kopališča, lepe izletne točke in domača hrana.

RAZLOGOV ZA OBISK TE IDILIČNE DOLINE NE JE TOREJ VEČ KO DOVOLJ!

Turistično društvo
FRANKOLOVO

Obiščite naše vinsko klet v Črešnjicah na obronku Konjiške gore. Klet ima izredno ugodno lego, je sredi sončnih vinogradov in je od nje prelep razgled na celjsko kotlino.

Klet je odprta ob sobotah in nedeljah. Vabimo predvsem zaključene družbe, ki naj sporočijo glede svojega prihoda na tel. številko Frankolovo 1. Posebnost kleti so lastna vina in domače jedi. Vabljeni.
Kadar pridete v Celje, obiščite po tel. Avtoturističnega podjetja.

V Vipavi

Gostišče »PODSKALA«
Vipava

Tu boste postreženi v obnovljenih restavracijah in letnih vrtovih s kakovostnimi raznovrstnimi toplimi in hladnimi jedili ter pristnimi domačimi vini. Ob nedeljah ples v letnem vrtu ob izviru reke Vi

pave. Prenočišča od 7 do 15 Ndin. Za predhodna skupinska naročila 10 odst. popusta. Lepo okolje z naravnimi in zgodovinskimi znamenitostmi. Velik parkirni prostor. Vabljeni!

V VIPAVSKEM KRIŽU
PRI AJDOVŠČINI
Zasebna gostilna
»PRI GRADU«

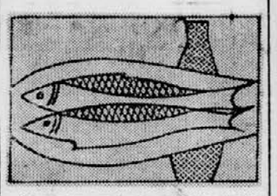

4 km od Ajdovščine, 1 km od glavne ceste Ajdovščina — Nova Gorica. Zgodovinska znamenitost starodavni grad »ATEMS«. Postrežemo vas s toplimi jedili, specialitetami na žaru (čevapčiči), pristno domačo kapljico in drugimi jedmi ter pijačami po naročilu. Na voljo so tudi udobna ležišča. Pričakujemo vas.

V Kopru

V SALARI

na Vanganelski cesti — predmestje Kopra na novo posluje zasebna gostilna
MIRANDA

Cenjenim gostom nudimo tople malice, specialitete na žaru, vse vrste morskih rib, domači pršut in druge jedi po naročilu.
Točimo izbrana koprska vina (refošk, malvazijo), dolenjski cviček, kraški teran, briško rebulo in druge alkoholne ter brezalkoholne pijače.
Senčnat vrt in parkirni prostor v senci pod topoli. Hitra in solidna postrežba.
Prepričajte se, pričakujemo vas.

»JESTVINA« Koper

AVTOCAMP z restavracijo in trgovino pred vhodom v izolo. Gostinske obrate: RIBIC, SIDRO in na kopališču v Izoli. Bogato založene delikatesne trgovine v Cevljarski ulici na Belvederju v Koperu in na glavnem trgu v Izoli. Zelo poznane SAMOPOSTREŽNE trgovine na Titovem trgu v Kopru, v Ankaranu, v Izoli in novo SAMOPOSTREŽNO trgovino z bifejem v zgornji Semedeli. Vse druge klasične trgovine, ki so vedno bogato založene s prvovrstnimi proizvodi po konkurenčnih cenah. Obiščite tudi zelo poznani VINOTOČ v Piranu.

Čevljarstvo
»MIVKA«
Ljubljana, Mivka 25

proda

rabljena osnovna sredstva

Razprodaja bo 16. 9. od 8. do 10. ure za državni sektor, od 10. do 12. ure za zasebni sektor. 7703

Turistične informacije

Primorska in Goriška:

V **Kopru** je dovolj prostora v vseh hotelih in pri zasebnikih. V **Idriji** je še prostor v hotelu Nanos. Na **Vojskem** in v **Cerknem** je dovolj prostora.

PRIREDITVE: Na Titovem trgu v Kopru bodo v soboto 16. septembra ob 19. uri nastopili »beat« ansambli Primorske.

Gorenjska:

V **Bohinju** je dovolj prostora v zasebnih turističnih sobah. Hoteli niso poslali poročil. V **Kranjski gori** je prostor v vseh hotelih in v zasebnih turističnih sobah. Dovolj prostora je tudi v **Podkorni** in v **Gozd-Martuljku**. V vseh planinskih kočah na **Vršiču** je dovolj prostora. Na **Jesenicah** je prostor v obeh hotelih. Nekaj prostora imajo tudi pri zasebnikih v **Hrušici** in na **Potokih**. V **Tržiču**, **Podljubelju**, na **Ljubelju** in **Zelenici** je dovolj prostora. Prostor je v planinskih postojankah na **Kofcah**, **Pod Storžičem**, na **Križki gori** in na **Dobrči**. Žičnica na Zelenico obratuje samo ob nedeljah; ob delavnikih obratuje samo, če se zbere skupina najmanj 15 oseb. V **Kranju** je prostor v obeh hotelih in v zasebnih turističnih sobah. V obnovljenem domu na **Joštu** je 11 prostih postelj; cena dnevnega penziona je 20 Ndin. Prostor je v hotelu na **Smarjetni gori** in v domu na **Krvavcu**. Na **Jezerskem** in v **Predvoru** je dovolj prostora. V **Škofji Loki** je prostor v gostišču **Krona**, v mini hotelu **Zorka** in v zasebnih turističnih sobah. Prostor je v planinskem domu na **Lubniku**, v Loški koči na **Starem vrhu** in pri zasebnikih v Ratečah. V **Poljanski in Selški dolini** je povsod dovolj prostora. Prostor je tudi v planinskem domu Litostroj na **Soriški planini**.

PRIREDITVE: Ob 100-letnici smrti pisatelja Petra Hicingerja je odprta v tržiškem muzeju razstava, ki prikazuje njegovo življenje in delo.

Ljubljana z okolico:

V **Ljubljani** je zaseden hotel Bellevue, dovolj prostora pa je v hotelu Lev. Hotel Turist bo zaseden do 19. septembra; nekaj prostora bo imel samo od 19. do 21. septembra. Hotel Union bo imel prostor 15., 16., 20. in 21. septembra; hotel Slon bo zaseden 15. septembra, potem pa bo imel prostora do 21. septembra; hotel Ilirija bo imel prostor od 19. do 21. septembra. Prostor je v zveznem centru za gradbene instruktorje in v zasebnih turističnih sobah. V **Kamniku** je prostor pri zasebnikih. V planinskem domu v **Kamniški Bistrici** je še dovolj prostora.

Prostor je v **Domžalah**, **Trbovljah**, **Zagorju** in **Hrastniku**. V **Izlakah** imajo prostor Medijske toplice in zasebniki. V vseh planinskih postojankah v Zasavju je še prostor. Dovolj prostora je v **Litiji** in okolici, na **Vrhniki**, v **Logatcu**, **Rovtah**, **Žireh** in na **Rakitni**. V **Cerknici** in okolici je povsod še prostor. V turističnih domovih na **Kureščku**, **Travni gori** in **Polževem** je še dovolj prostora. Prostor je še v **Kočevju**, **Fari** in **Dolu** ob **Kolpi**. Pri **zasebnikih** v **Ribnici**, **Grosupljem** in **Zbiljah** je še dovolj prostora.

PRIREDITVE: Turistično društvo Grosuplje priredi v nedeljo 17. septembra »NOČ MED DOLENJSKIMI POLHARJI«. Začetek prireditve je že ob 15. uri. Na sporedu je bogat zabavni program.

Dolenjska:

V **Novem mestu** je prostor v obeh hotelih. Nekaj prostora je še na **Otočcu**. V **Dolenjski**, **Smarjeških** in **Cateških Toplicah** je še **prostor. Prostor je v Krškem, Črnomlju** in **Metliki**. V planinskih domovih na **Lisci, Bohorju, Fratu, Mirni gori** in **Gospodični na Gorjancih** imajo še prostor.

PRIREDITVE: Turistično društvo Krško priredi v nedeljo 17. septembra ob 15 uri veliko tombolo. V Dolenjskih Toplicah imajo od 10. do 17. septembra »Teden kulturnih in zabavnih prireditev v počastitev 200-letnice zdravilišča. Zaključna prireditev bo 17. septembra, ko bo ob 18. uri nastopil orkester Dušana Jereba iz Novega mesta.

Štajerska:

Dovolj prostora je v **Rogaški Slatini**, **Dobrni**, **Laškem** in **Rimskih toplicah**. Prostor je v obeh hotelih v **Celju** in hotelu Paka v **Velenju**. Planinski dom v **Logarski dolini** ima še nekaj prostih postelj. Dovolj prostora je v **Šoštanju**, **Mozirju** in **Preboldu**. V **Mariboru** je zaseden hotel Turist. V drugih hotelih je še prostor. Na **Mariborskem Pohorju** bo 15. septembra zaseden Pajkov dom, Kagarjev dom pa bo zaseden do 18. septembra. V drugih domovih in v hotelu Bellevue je še dovolj prostih postelj. Prostor je v **Lovrencu na Pohorju**, v **Lenartu** v **Slovenskih Goricah**, **Slovenski Bistrici**, v gradu **Statenberg** in v hotelu Potovio v **Ptuju**.

PRIREDITVE: V Velenju bodo 16. in 17. septembra zvečer gostovali v hotelu Paka »Veseli planšarji«.

Pomurje:

V **Radencih** imajo nekaj prostora samo v zasebnih turističnih sobah. V letoviškem naselju je nekaj prostora za prehodne goste; Zdraviliški dom je zaseden. V **Murski Soboti** je nekaj prostora v obeh hotelih. V **Moravskih toplicah** je zasedeno letoviško naselje; prostor je še v zasebnih turističnih sobah. Dovolj prostora je v **Gornji Radgoni**, **Ljutomeru**, **Beltincih**, **Lendavi** in v Domu na **Goričkem** v **Gornjih Petrovcih**. Kopalni bazen v Moravskih toplicah je odprt.

PRIREDITVE: Folklorna skupina iz zalške županije bo nastopila 16. septembra v Gornji Radgoni, 15. septembra v kavarni v Radencih in 17. septembra v hotelu Diana v Murski Soboti. V nedeljo 17. septembra bo ob 14. uri v Murski Soboti velika tombola.

Podjetje za komunalno obrtne storitve
»TLAK«
Šentvid 51

razpisna komisija
razpisuje
prosto delovno mesto:

PRODAJALCA v trgovini podjetja TLAK

Pogoj: nižja strokovna izobrazba in samostojno poslovanje v trgovini.
Razpis velja do 16. 9. 1967. Delovno mesto je za nedoločen čas.
Poskusna doba je 3 mesece. 7700

Razpisna komisija pri
MATIČNI KNJIŽNICI OBČINE SLOV. BISTRICA
razpisuje
prosto delovno mesto
UPRAVNIKA

POGOJ: visoka ali višja šolska izobrazba knjižničarske ali pedagoške smeri in 10 let prakse, od tega 5 let na vodilnem delovnem mestu.
Stanovanja ni. — Prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev sprejema razpisna komisija pri Matični knjižnici občine Slov. Bistrica do 26. 9. 1967. 7681

V PLANINSKEM DOMU
nudimo
stalno zaposlitev
polkvalificirani ali kvalificirani kuharici in samostojni servirki

Pismene ponudbe pošljite Planinskemu društvu Ljubljana-matica, Ljubljana — Miklošičeva 17. 22396

Biotehniška fakulteta
v Ljubljani, Krekov trg 1
razpisuje
prodajo
30-SEDEŽNEGA AVTOBUSA TAM »JANEZ I« 3000

Avtobus je odlično ohranjen. Ogled in preizkušnja v soboto 16. 9. dopoldne.
Cena primerna. 7751

Upravni odbor
OSNOVNE ŠOLE SOSTRO
razpisuje
delovno mesto
SNAŽILKE
za določen čas s polnim delovnim časom.
Prijave sprejema šola do 16. t. m.
Nastop službe takoj. 7728

Razpisna komisija pri Delavskem svetu novega podjetja

KRASMETAL
SEŽANA
izdelovanje kovinske opreme, strojev in naprav ter avtoservis

razpisuje

po 154. členu Temeljnega zakona o podjetjih in 75. člena Temeljnega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah z upoštevanjem določil začasnega statuta podjetja in sklepa DS z dne 6. 9. 1967, prosto delovno mesto

DIREKTORJA PODJETJA

POGOJI:
1. Visoka strokovna izobrazba strojne, ekonomske ali pravne stroke in najmanj 5 let prakse na vodilnih mestih v gospodarstvu;
2. Višja strokovna izobrazba pod tč. 1 navedenih strok in 8 let prakse na vodilnih mestih v gospodarstvu;
3. Srednja strokovna izobrazba tehnične ali ekonomske smeri in najmanj 10 let prakse na vodilnih mestih v gospodarstvu z izpolnjenimi pogoji za opravljanje zunanjetrgovinskih poslov.

Pismene ponudbe s priloženimi pismenimi dokazili o šolski izobrazbi in dosedanji praksi predložite Razpisni komisiji DS podjetja »Krasmetal«, Sežana, Partizanska cesta 70.
Razpis velja do 30. septembra 1967. 7683

VZGOJNO VARSTVENI ZAVOD REZKE DRAGARJEVE
LJUBLJANA, ŠENTVID 101

razpisuje
prosto delovno mesto

VZGOJITELJA za šolske otroke

Kvalifikacija: učitelj ali predmetni učitelj.
Nastop službe takoj.
Razpisna komisija sprejema ponudbe do 16. 9. 1967. 7676

AUTOCENTAR
import-export
ZAGREB

Nudimo:

KAMIONE NA 2-LETNI KREDIT

ŠKODA 706 RT, kamion nosilnosti 9,3 t, s podaljški stranic, loki, ponjavo – vse po TIR predpisih
ŠKODA 706 RTTN – vlačilec, s polprikolico »GORICA«, nosilnost 18 t, kompletno s ponjavo
ŠKODA 706 RTK, specialno vozilo za odvoz smeti
TATRA 138 S 3, tristranski kiper, nosilnosti 12,5 t
TATRA 138 S 1, enostranski kiper nazaj
TATRA – AVTOMOBILSKO DVIGALO AB – 063, nosilnosti 6 t, na šasiji kamiona TATRA
AVTO ŽERJAV SD-080, nosilnosti 8 t
AVTO ŽERJAV SD-100, nosilnosti 10 t
PRIKOLICE »GOŠA« od 8 do 18 t nosilnosti

Nadalje nudimo za dobave:
- **vse vrste BAGERJEV, NAKLADALCEV in ostale opreme za gradbeništvo domače in inozemske proizvodnje**
- **vse vrste specialnih prikolic in cistern**
- **vse vrste diesel, električnih in ročnih viličarjev ter ostale opreme za notranji transport**

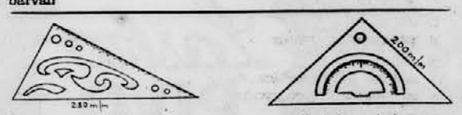
OGLEJTE SI NAŠ RAZSTAVNI PROSTOR NA ZAGREBŠKEM VELESEJMU
(poleg italijanskega paviljona).

Prodajajo:

»AUTOCENTAR«, Zagreb, Martićeva 9, telefon 412-299
»AUTOCENTAR«, Beograd, Sremska 2, telefon 620-099
»AUTOCENTAR«, Sarajevo, Đ. Đakovića 21. m, telef.: 25-367
»AUTOCENTAR«, Rijeka, Zajčeva 24, telef.: 22-733

UČENCI! DIJAKI! TRGOVCI!

Priskrbite si za novo šolsko leto plastične trikotnike v osmih barvah

trikotnik s krivuljo — trikotnik s kotomerom

Če jih ne dobite v vaši trgovini, pišite na naslov — **PLASTIKA »D O R O« IZOLA**

Poslali vam jih bomo po poštnem povzetju. Cena za en par trikotnikov (z upoštevano poštnino) je 7 Ndin.
Dokažite višjo organizacijsko sposobnost in naročite tudi za vaše sošolce, tako boste prihranili za vaš par trikotnikov.
Cena za 5 parov trikotnikov je 28 Ndin.
ZA TRGOVINE 2,5 Ndin za en trikotnik.

RAZPIS
Komisija za volitve in imenovanja
SKUPŠČINE OBČINE TRBOVLJE

ponovno razpisuje
prosto delovno mesto

TAJNIKA SKUPŠČINE OBČINE TRBOVLJE

POGOJI: pravna fakulteta z diplomo in 8 let upravne prakse ali višja izobrazba upravno-pravne smeri in 15 let upravne prakse.

Pismene ponudbe s priloženimi dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev ter dosedanje zaposlitve in kolkom za 0,50 Ndin, sprejema komisija za volitve in imenovanja 15 dni po objavi tega razpisa.
Stanovanje ni zagotovljeno. 7684

VELETRGOVINA
»MERCATOR«
obrat
TOVARNA MESNIH IZDELKOV
LJUBLJANA, Mesarska cesta 1

razpisuje prosta delovna mesta in sprejme v službo:

strojnega tehnika
TSŠ s prakso (hladilna tehnika)

skladiščnega knjigovodjo
ESŠ s prakso

3 KV črevarje
KV črevar ali KV mesar s prakso

Nastop službe je mogoč takoj.
Ponudbe lahko pošljete po pošti, ali jih neposredno oddajte v splošni službi obrata Tovarne mesnih izdelkov Ljubljana, Mesarska c. 1. 7734

CANDY SA 50 stane samo 59.000 lir
CASTOR 532 stane samo 68.000 lir
INDESIT K 5 stane samo 48.000 lir
NAONIS G 35 stane samo 67.000 lir

in drugi številni modeli različnih znamk po cenah, ki jih doslej še ni bilo

KJE?

IMPORT AURORA EXPORT

TRST, VIA GALATTI 6-8, tel. 61771-61966

SAMO TA MESEC! NAROČITE PRAVOČASNO!

PIŠITE NAM – POSLALI VAM BOMO CENE TUDI ZA DRUGE STROJE

FESTIVAL

LETNO GLEDALIŠČE KRIZANKE Petek, 15. sept., ob 19.30: BATERFILD 8 — ameriški barvni CS film. V glavnih vlogah Elizabeth Taylor, Lorens Hervy in Edi Fisher. Blagajna odprta od 18.30 dalje. Predstava je ob vsakem vremenu.

Gledališče

OPERA

Ponedeljek, 18. sept., ob 19.30: gostovanje umetniškega ansambla narodne armade NDR »Erich Weinert«. Vstopnice po cenah 500 in 400 Sdin so že v prodaji v Operi.

DRAMA

Sobota, 16. sept., ob 20. uri: Romain Weingarten: LETE (Poletje). Gostuje pariško Žepno gledališče z Montparnassa (Théâtre de poche — Montparnasse, Paris)

Vstopnice za jutrišnje enkratno gostovanje Žepnega gledališča s pariškega Montparnassa so naprodaj pri blagajni v Drami danes od 10.30 do 12.30 in od 18. do 19. ure, enako na dan predstave do poldne, zvečer pa od 18. ure do začetka. Tel. rezervacije na štev. 20-712 ali 21-402.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU V LJUBLJANI sta za obnovitev abonmaja za novo sezono danes na vrsti reda fi in U, jutri, v soboto dramska reda Prva repriza in S, v ponedeljek, 18. 9. reda Popoldanski (petkov) in Nedeljski popoldanski, v torek, 19. 9. še operni red P in dramski red Petek večerni. Premierski abonenti Opere lahko obnovijo abonma katerikoli dan do 21. septembra. Vpisovanje je v Upravi SNG, Cankarjeva 11/I., vsak dan od 9. do 11.30 in od 16. do 19. ure. Vpisovanje novih abonentov bo od 25. do 30. septembra, naročila za rezerviranje sedežev lahko interesenti sporočijo že sedaj na upravo SNG, tel. 22-526 ali 22-525.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Vpisovanje abonmaja v Sentjakobskem gledališču je dnevno med 10. in 12. ter 16. in 18. uro v gledališki pisarni v Mestnem domu, tel. 312-860.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Gledališka pasaža

Dosedanje abonente MGL, ki še niso obnovili abonmaja, vljudno vabimo, da to storé danes ali najpozneje jutri. — Sprejemna pisarna je odprta od 10. do 12. in 16. do 18. ure. Ne zamudite izjemne priložnosti, ki jo imajo abonenti MGL, pri rednih večernih abonmajih 30 odst. popust, medtem ko za popoldanske abonmaje veljaje polovične cene. Letni abonma je plačljiv v 4 obrokih. Veljajo lanskoletne cene.

Koncert

OBCINSTVO bomo o koncertih obveščali v »Delu« in »Ljubljanskem dnevniku« ter v radijskih objavah. Abonenti, ki bodo naročili vse abonmaje, bodo imeli prednost pri izbiri sedežev in popust.

Dijaki in študenti, ki želijo popust, se morajo pri vpisu izkazati s potrdilom o vpisu v šolo oz. z indeksom.

VPISOVANJE ABONMAJEV BO:
18. in 19. septembra za lanske abonente,
20. in 21. septembra za nove abonente,
22. septembra za dijake in študente,
23. septembra za zamudnike,
vedno od 10. do 12. ure in od 16.30 do 18.30 ure v Mali dvorani Slovenske filharmonije. Pojasnila in rezervacije lahko dobite po telefonu številka 20-178. CENE KONCERTNIH ABONMAJEV SO ISTE KOT V LANSKI SEZONI.

Pionirski dom
Trg VII kongresa ZKJ 1

PEDAGOŠKI ODDELKI PIONIRSKEGA DOMA

filmski, gledališki, lutkovni, likovni in glasbeni: vpisujejo v svoje tečaje za sezono 1967/68 mladino od 5. do 18. leta starosti do vključno petka 15. 9. (dopoldne od 9. do 12. ure in popoldne od 17. do 19. ure) v tajništvu Pionirskega doma, Trg VII. kongresa ZKJ št. 1 (pritličje levo).

PIONIRSKA KNJIŽNICA Komenskega 9

je od 4. 9. t. l. dalje odprta vsak delavnik od 8. do 19. ure ob sobotah od 8. do 12. ure. — V knjižnico vpisujemo otroke do 14. leta, v čitalnico pa mladino do 18. leta. Članarina za eno šolsko leto je 5 Ndin. Izposojnine nl. — Vabljeni!

EP KAVA

ODD. ZA DRUŽABNO VZGOJO

bo odprl v PLESNI ŠOLI na Petkovškovem nabrežju 35 začetne plesne tečaje v petek, 15. septembra ob 20. uri, v soboto, 16. septembra ob 16. uri »dijaški tečaj« in v nedeljo, 17. septembra ob 15. uri »nedeljski tečaj«. — Nadaljevalni — modni plesni tečaj je vsako sredo ob 19.30. Pouče val bo mojster JENKO. Vpisovanje je vsak dan od 17. do 21. ure v plesni šoli.

FESTIVALNA DVORANA

v soboto, 16. septembra ob 20. uri in v nedeljo, 17. septembra ob 19. uri bomo zopet pričeli z rednimi plesnimi zabavami. Najprej bo gostoval plesni ansambel »SOUL«, nato ansambla »SVNKOPA« in »CHORUS«. Vsi ljubitelji plesa vljudno vabljeni.

RTV Ljubljana

SPORED ZA PETEK

4.30—8.00 Dobro jutro! 8.05 Operna matineja; 8.55 Pionirski tednik; 9.25 Z Johannom Straussom v ¾ taktu . . . 10.00 Dopoldanski radijski dnevnik; 10.15 Dvajset minut pri skladatelju Heribertu Svetelu; 10.35 Naš podlistek — Collette: Bolni otrok — I. 10.55 Glasbena medigra; 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste; 11.20 Melodije za vas; 12.00 Poročila — Na današnji dan; 12.10 Divertimento in suita; 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Franc Černe: Oskrba svinj ob prasitvi; 12.40 Nastopa pihalna godba LM p. v. Ludvika Stariča; 13.10 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Priporočajo vam . . . 14.05 Igrajo zabavni ansambli; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 14.55 Kreditna banka in hranilnica — Ljubljana; 15.20 Napotki za turiste; 15.25 Glasbeni intermezzo; 15.40 Dvajset minut z orkestrom Franck Pourcel; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Koncert po željah poslušalcev; 18.00 Poročila — Aktualnosti doma in v svetu; 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi; 18.45 Kulturni globus; 19.00 Obvestila; 19.05 Glasbene razglednice; 19.30 Večerni radijski dnevnik; 20.00 Lahko noč, otroci! 20.10 Poje akademski zbor »Branko Krsmanović« iz Beograda p. v. Bogdana Babića; 20.30 Razpoloženjska glasba z orkestrom »101 Strings«; 20.45 Dobimo se ob isti uri; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.10 Trije obrazi iz vrst poljskih skladateljev; 23.05 Literarni nokturno — R. Vešović: Pesmi; 23.15 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana; 23.30—23.35 Zadnja poročila in konec oddaje.

TELEVIZIJA

9.40 TV V ŠOLI (Zagreb)
11.00 OSNOVE SPLOŠNE IZOBRAZBE (Beograd)
14.50 TV V ŠOLI — ponovitev — (Zagreb)
16.10 OSNOVE SPLOŠNE IZOBRAZBE — ponovitev (Beograd)
16.40 MEDITERANSKE IGRE V TUNISU boksarska srečanja (Ljubljana)
17.25 POROČILA (Beograd)
17.30 DEŽNIK — film za otroke (Beograd)
17.55 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.15 ZAPLESITE Z NAMI — 8. oddaja (Ljubljana)
18.45 KAKOR KOZARCI — film (Ljubljana)
19.00 IZOBRAŽEVALNE SKUPNOSTI — aktualna tema (Ljubljana)
19.20 SREČANJE S SREDNJEEVROPSKIMI KNJIŽEVNIKI (Ljubljana)
19.35 IN ODSEL BOM TAVAT PO TUJINAH — film o Luisu Adamiču (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.40 NOŽ — nizozemski film — (Ljubljana)
22.10 ZADNJA POROČILA (Ljubljana)
22.30 ATLETSKA TEKMOVANJA V KIJEVU (Beograd)

Drugi spored:
do 20.00 tudi na kanalu 9
17.55 VČERAJ, DANES, JUTRI — (Zagreb)
18.15 SPORED JRT
19.00 PANORAMA (Zagreb)
19.54 LAHKO NOČ, OTROCI — (Beograd)
20.00 SPORED ITALIJANSKE TV
Ostale oddaje — na kanalu 9
20.40 DILEMA — ameriški celovečerni film (Zagreb)
22.10 INFORMATIVNA ODDAJA — (Zagreb)

Darwil nagrajuje — Darwil nagrajuje — Darwil nagrajuje

NAGRADNI RAZPIS ZA BRALCE DELA

Generalno zastopstvo tvrdke DARWIL v Trstu je izbralo za bralce DELA 100 komadov superavtomatskih ročnih ur znamke DARWIL, od katerih bo 25 tednov zaporedoma podelilo vsak teden po 4. Vsaka ročna ura je vredna 70.000 starih din. Kaj morate storiti, če želite postati lastnik odlične superavtomatske ure? Dovolj je, da pravilno izpolnite kupon, ki bo objavljen vsako soboto na 9. strani časopisa DELO v reklamnem oglasu tvrdke DARWIL in ga pošljete na naslov: Časopisno podjetje DELO, oglasni oddelek, Ljubljana, Šubičeva 1 — nagradni natečaj DARWIL. Kuponi morajo biti v oglasnem oddelku najkasneje do četrtka zjutraj. Vsak petek dopoldne bo posebna komisija izžrebala 4 bralce DELA, ki bodo prejeli ure.

Ne pozabite torej! 25 tednov boste imeli priložnost, da dobite superavtomatsko ročno uro brezplačno. Nagradni natečaj se prične jutri, v soboto, 16. septembra. Prve 4 ročne ure bodo izžrebane v četrtek, 21. septembra.

Darwil nagrajuje — Darwil nagrajuje — Darwil nagrajuje

Izid nagradnega žrebanja bomo objavili 20. septembra

KB LJUBLJANA

rokracija v lastnem ogledalu«, dalje Mugbil Jakić piše o premogu in rudarjih pod naslovom »Krekina prva runda«. Na zunanjepolitični strani zasledimo dva zanimiva članka »Odgovornost za mir na srednjem vzhodu« in »Afriški vrh«.

Poleg komentarjev, kratkih vesti, iz organizacij in vodstev Zveze komunistov, in pisem »Komunistu«, prinaša list še vrsto zanimivih člankov iz vseh področij našega družbenopolitičnega življenja.

Original TSCHAMBA-Fii

Po vsem svetu cenijo ta znameniti rastlinski, zdravilni ekstrakt kot idealno zaščitno sredstvo za prijetno, uspešno in koristno sončenje.

To je hkrati odlično kozmetično sredstvo, ki čisti in obnavlja kožo na idealen način. 9848

PEČ NA PLINSKO OLJE (KEROSEN)
od 8.000 do 10.000 kalorij
stane samo 20.000 lir
ZADNJI MODELI!
HLADILNIKI 130 litrov
NAONIS – INDESIT – IGNIS itd.
samo 30.000 lir

KJE?

IMPORT AURORA EXPORT

TRST, VIA GALATTI 6–8, tel. 61966/61771

NAŠIM KUPCEM NUDIMO VREDNOSTNA DARILA!

GOZDARSKI SOLSKI CENTER Postojna

sporoča, da se začne redni pouk v Gozdarski tehniški šoli dne, 18. 9. 1967 ob 8. uri.

Učenci, ki bodo stanovali v internatu, morajo priti v Postojno dne, 17. 9. 1967 v popoldanskem času.

Ravnateljstvo
S

Mali oglasi

PRODAM bobne, ojačevalec in zvočnik. Mišo Počivašek, Linhartova 74. 22498-4

PRODAM smuči kôstle — snowking fiberglass. Vončina, Linhartova 74. 22497-4

UPOKOJENKO iščemo k družini v središču mesta za varstvo deklic — 3 in 5 let. Ponudbe pod »5 dnis. 22490-1

ZA 3. RAZRED gimnazije kupim Trigonometrijo (Sajovic) in Gospodarska in politična geografija sveta II. knjiga (Sv. Ilešič). Knjige prosim prinesite k vratarju ČP »Delo« Tomšičeva 1 — (Bembič) v dopoldanskem času. 22537-5

ODDAM sobo s centralno kurjavo dvema študentoma. Dve minuti od končne avtobusne postaje. — Šmartinska blok J-6, stanovanje št. 3. Vprašajte od 17. do 18. ure. 22524-6

SPREJMEM spretnega delavca za pritučitev krovstva. Janežič, Staretova 26. 22427-1

PRODAM TV aparat z anteno in z drugim programom. Ogled v soboto od 12. do 16. ure. Ograjšek, Slomškova 8. 22447-4

IŠČEM možnost za uvoz avtomobila. Ponudbe pod »1700«. 22451-3

MLADA profesorica išče za krajši čas sobo, najraje v centru. Ponudbe pod »Nujno«. 22452-6

SOBO iščejo trije mirni fantje v središču mesta. Ponudbe pod — »Dobro plačajo«. 22454-6

MAMICA z 12 letnim sinčkom išče stanovanje ali sobo kjerkoli v Ljubljani. Ponudbe pod »Skromnas. 22455-6

ZDRAVNIKA — zakonski par z opravljenim stažem in enoletno ambulantno prakso išče ta primerno zaposlitev. Ponudbe pod »Desan«. 22463-2

PRIMO III prodam. Prevoženih 11.000 km od februarja letos. — Cena 140.000 Sdin. Ogled v soboto popoldne v Smrekarjevi 29 — Šiška. 22472-3

PRODAM salonitke 100 x 92 nove. Marjan Zavoršek, Podgorica 12, Šmarje — Sap. 22479-4

POSTENO dekle išče skromno sobo v Ljubljani — Moste. Ponudbe pod »Skromnost«. 22480-6

KUPIM rabljen »am — 6« ali wartdburg. Tel. 77-025. 22216-3

UPOKOJENKO za pomoč v gospodinjstvu iščem. Ponudbe pod — »Ugodni pogoji«. 22335-1

SOBO dobi študent. Ponudbe pod »Sostanovalec k študentu«. 22321-6

PRODAM trisobno komfortno stanovanje s centralno, tel. v strogem središču mesta. Ponudbe pod »Proti zamenjavi«. 22342-7

PRODAM globok otroški italijanski vozliček. Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Ilirska 18 pt levo Oblak. 22336-4

UPOKOJENCEMA dajem brezplačno stanovanje pri Čabru. Ponudbe pod »Sončna lega«. 22190-6

FELICE – TRST
Carducci 41
prodaja loden — ista volna 6.500 lir srajce, nogavice, pletenine, delovne obleke, cowbojke — originalne RIFLE, bunde in nylon plašče po znižanih cenah.

PEUGEOT 404, vgrajen radio, prevoženih 81.000 km prodam. Ponudbe podružnici »Dela« Maribor pod »26.500«. 1861-3

IŠČEM gospodinjsko pomočnico. Ana Skerelj, Prule 6, Ljubljana. 22609-1

IZGUBILA sem v mapi važne listine. Prosim, da jih vrnete proti visoki nagradi na naslov, ki je razviden na mapi. 22608-8

ZASTAVA 750, letnik 65, odlično ohranjen ugodno prodam. Ogled v petek in soboto od 17. do 19. ure. Gospodinjska 18 blizu kina »Šiške«. 22604-3

MIREN in priden študent išče sobo na Viču, v Rožni dolini ali Centru. Ponudbe pod »Nekadilec«. 22598-6

TAKOJ sprejmem žensko na stanovanje, ki bi izmenično varovala otroka, drugo po dogovoru, Behrič, Sattnarjeva 12 a Vič. 22597-1

GOSPODINJSKO pomočnico, popolnoma samostojno iščem — dve odrasli osebi, sodobni pripomočki, hrana in stanovanje, ter odlična plača. Ponudbe pod »Samostojna«. 22593-1

DALJNOGLEDA 20 x 50 in 60 x 50 prodam. Kelemen, Titova 21/II, pri Jakše. 22591-4

SPREJMEM hišnika, je enosobno stanovanje v središču mesta. — Ponudbe pod »Pogoj zasilno stanovanje«. 22529-1

Za vedno je zatisnila svoje oči moja draga mama, omama

JOŽEFA RADOŠ

Pogreb bo 15. 9. 1967 ob 16. uri na mestnem pokopališču v Celju.

Žalujoči:
hčerka Štefka z možem Francijem in sinom Rudolfom.

Celje, Varaždin, 15. sept. 1967.

Maribor

DEŽURNA LEKARNA

Petek, 15. sept. lekarna »Pri gradu«, Partizanska c. 1.

KINO

UNION: franc. romun. barv. VV film — GALANTNE SVEČANOSTI. — Amer. barv. CS film VELIKI BEG.

PARTIZAN: franc. kinotečni film GIBRALTAR. Jugoslovanski film NOŽ.

UDARNIK: franc. barv. CS film ZAROTNIK MATHIAS SANDOREE.

LETNI KINO DOMA JLA: ital.-jugosl. barv. zgodovinski film SULEJMAN VELIČASTNI, ob 20. uri. Glav. vl.: Edmund Purdom, Georgija Moll. Prodaja vstopnic od 19. ure dalje.

KINO SVOBODA — ŠENTVID: amer. CS film NAJDALJSI DAN, ob 19. uri. Zaradi dolžine filma cene povišane.

KINO DRAVLJE: ital.-franc. barv. film BOCCACCIO, ob 20. uri.

KINO RADOVLJICA: italijanski barvni zabavni CS film NOČI ORIENTA, ob 20. uri

KINO SORA — SKOFJA LOKA: francoski barvni CS film NAIVNE2, ob 18 in 20. uri.

KINO CENTER — KRANJ: emer. barv. komedija — film NE POSILJAJ MI ROŽ, ob 16, 18 in 20. uri.

KINO STORŽIČ — KRANJ: zahodnonem. krim. film OVADUH, ob 16 in 20. uri. FN št. 36. Franc. barv. krim. CS film GANGSTERJI V PARIZU, ob 18. uri. FN št. 36.

KINO RADIO — JESENICE: češki film DAMA NA KOLESIH, ob 19. uri.

KINO PLAVŽ — JESENICE: jugoslovanski film DEČEK JE ŽAVPIL. — UMOR, ob 20. uri.

KINO KRANJSKA GORA: poljski barv. CS film FARAON (II. del).

KINO KRKA — NOVO MESTO: angleški barvni film GOLDFINGER, ob 18 in 20. uri.

KINO DEL. DOM — TRBOVLJE: ital.-špan. barv. CS film V SENCI INKVIZICIJE, ob 18 in 20. uri.

KINO ROGAŠKA SLATINA: ameriški film ČRNA MAČKA, ob 17 in 20. uri.

KINO SVOBODA — ŠEMPETER: amer. barv. film MODESTY BLUES, ob 18 in 20.15.

KINO SOČA — NOVA GORICA: amer. barv. film ZBIRATELJ, ob 18 in 20.15.

Šolstvo

ZAVOD ZA TEHNIČNO IZOBRAŽEVANJE LJUBLJANA

razpisuje

za šolsko leto 1967/68 šolanje profilov v tehnološkem strojništvu:

A. KONTROLORJI MEHANSKE OBDELAVE,
1. stopnja,
2. stopnja,
B. VODJE SKUPIN,
C. VODJE OBRATOV,
C. TEHNOLOGI,
D. NORMIRCI,
E. VIŠJI TEHNOLOGI IN NORMIRCI.

Podrobni programi so na voljo v Zavodu, Lepi pot 6, tel. 22-270. Vpis je dnevno do 20. septembra od 7.00 do 14.00 ure; v torek in petek tudi od 14.00 — 17.30 ure. Ob sobotah ni vpisa. Š

DOPISNA DELAVSKA UNIVERZA V LJUBLJANI

vpisuje:

— v tehniško šolo strojne, elektriške, lesnoindustrijske in kemijske stroke,
— v ekonomsko šolo,
— v dveletno administrativno šolo,
— v poklicno šolo kovinarske, elektro in avtomehanske stroke,
— v I. in II. stopnjo osnovne šole za odrasle (5. — 8. razred),
— za ljubljansko območje bo odprt tudi popoldanski oddelek osnovne šole.

VPISUJE TUDI V TEČAJE:
— v začetni knjigovodski tečaj,
— v tečaj analitične evidence,
— v tečaj finančnega knjigovodstva,
— v tečaj tehniškega risanja,
— v jezikovne tečaje slovenščine, nemščine in italijanščine,
— v tečaj za skladiščnika,
— v tečaj za varnost pri delu,
— v tečaj za preddelavce in kontrolorje v kovinski stroki,
— po dogovoru organizira za potrebe podjetij izpopolnjevalne tečaje.

Kandidatom je s plačilom šolnine zagotovljeno tudi do sto ur seminarskega pouka.
VPISOVANJE TRAJA DO 30. SEPTEMBRA 1967

Dopisna oblika, kombinirana z občasnimi seminarji, je primerna za vsakogar, ker šolanje ni vezano na čas in kraj.

Pojasnilo daje Dopisna delavska univerza, Ljubljana, Parmova 39, tel. 316-043, 312-141 vsak dan dopoldne, ob torkih tudi popoldne. Če želite pismena navodila in program, priložite za odgovor znamko v vrednosti 1,80 Ndin. S

ŠTIRIM ŠTUDENTOM oddam dve sobi s kopalnico. Ponudbe pod »Vila v centru«. 22509-6

NOVO HIŠO takoj vseljivo prodam 45.000 Ndin. Ignac Kresnik, Celje, Košnica 15. 1876-7

OPOŽARJAM, da nisem plačnica dolgov svoje hčere Irene Jančar, mati Angela Jančar, Bodešče 22. 1875-8

PO STROKOVNI metodi poučujem angleščino ter francoščino, dijake in odrasle. Ponudbe pod — »800 — pravočasno — uspešno«. 22331-8

TRIKON
TRIKOTAŽA IN KONFEKCIJA
KOČEVJE

MIRNA STUDENTA iščeta sobo v Ljubljani ali okolici. Spoštovani interesenti pišite na naslov: — Dušan Čižmek, Maribor, Pasterkova ul. 4. 1866-6

PEUGEOT 404, vgrajen radio, prevoženih 81.000 km prodam. Ponudbe podružnici »Delo« Maribor, pod »26.500«. 1861-3

SOBO s posebnim vhodom iščeta dva poštena fanta v središču mesta. Ponudbe pod »Nujno«. 22483-6

OPEL REKORD, letnik 1962 prodam. V račun vzamem fiat 750. Karl Drofenik, Hajnsko 34, Pristava. 1872-3

TRI MIRNE trgovske vajenke iščejo sobo v Ljubljani ali okolici — plačamo dobro. Marjana Smrgut, Trbovlje, Vodenska 45. 1864-6

STUDENTKA farmacije išče kakršnokoli redno ali honorarno zaposlitev. Ponudbe pod »Nujno«. 22410-2

SOBO, hrano oddam za delno pomoč pri tričlanski družini. Dr. Müller, Kolarjeva 8, Ljubljana — Bežigrad. 22403-6

MIREN študent išče sobo v Ljubljani. Ponudbe pod »Kjerkoli«. 22400-6

STANOVANJE ali manjšo hišo v Ljubljani ali okolici vzame v najem intelektualna družina za dobo 3 do 5 let. Ponudbe pod — »Stanovanje«. 22360-6

PRODAM rabljeno pohištvo. Strojan, Matjaževa 1, Ljubljana. 22369-4

SPALNICO sodobno rabljeno — (mehki les) zelo ugodno prodam. Ogled od 16. do 18. ure. Ljubljana, Gregorčičeva 23 — prit. desno. 22418-4

ZAKONSKI par išče opremljeno sobo do 1. oktobra. Plačilo od 250 do 300 Ndin. Ponudbe pod »Redna plačnika«. 22432-6

Razpisna komisija Tovarne »VOLNENKA« Ljubljana, Poljanski nasip 40 razpisuje prosto delovno mesto za

POMOŽNO PISARNIŠKO MOČ

za nedoločen čas.

Poskusno delo bo 30 dni. Interesenti naj vložé prijave v 15 dneh razpisni komisiji podjetja. 7702

Obvestila

Ta teden v »Komunistu«

O rezultatih reforme govori uvodnik pod naslovom »ZAMRZNJENI DINAR«.

Ob 50-letnici oktobrske revolucije prinaša list v celoti članek Josipa Broza Tita »Oktobrska revolucija in jugoslovanski narodi«.

V rubriki »pogledi in mišljenja« Milije Komatina razpravlja o »Bi-

ZLATO ORIENT GOLD ZLATO ZLATO ZLATO
TRST, Via XXX Ottobre 19 tel. 36725
Pri postaji opčinskega tramvaja v Trstu

PRODAJA NAKUPOVALCEM ZLATO Z GARANCIJO NEPOSREDNO IZ TOVARNE.

V VAŠO KORIST JE, DA PRED KATERIMKOLI NAKUPOM OBIŠČETE NAŠO NOVO VELIKO TRGOVINO ZA PRODAJO ZLATA.

Kupite lahko po svoji želji 18-karatno zlato, zlato za zobe, cekine, ure itd.

S TEM ODREZKOM DOBITE 5% POPUSTA
DELO

Igrače z vsega sveta, najnovejše, pa tudi take, s katerimi so se igrale naše babice in dedki, vam nudi

SPIELZEUG KOCH
GRADEC, HAUPTPLATZ

PEČI NA PLIN BUTAN
„QUEEN“
PO IZREDNIH CENAH ZA IZVOZ
RADIO TREVISAN - di M. SKORIC
TRST, CORSO ITALIA 10

OBIŠČITE MEDNARODNO RAZSTAVO LOVA TER SEJEM LOVA IN RIBOLOVA
v Novem Sadu od 22. IX. do 5. X.
1. Razstava lovskih trofej XX. stoletja
2. Mednarodna kinološka razstava
3. I. Mednarodna filatelistična razstava
4. Mednarodni filmski festival od 23. do 28. IX.
IZKORISTITE POPUST V PROMETU!

IZREDNE CENE ZA TURISTE

SUŠILEC (FEN) 2.000 lir
RADIOTRANSISTOR 5.000 lir
GRAMOFON NA BATERIJE IN GRAMOFON ZA AVTOMOBIL 10.000 lir
PRALNI STROJI PO NAJNIŽJIH CENAH
RADIO TREVISAN DI M. SKORIC
TRST – Corso Italia 10

AVTOMOBILSKE POTREBŠČINE - POSEBNA UGODNOST!
PREVLEKE IZ UMETNEGA USNJA ALI TKANINE
CENA 5.000 lir
Preproge in vse, kar potrebujete za avtomobil
AUTORADIO VOXSON – BLAUPUNKT
montaža brezplačna
PRIDITE IN NAS OBIŠČITE!

AURORA

TRST, VIA GALATTI 6—8, tel. 61966 — 61771
C/C Banco di Roma Nº 248, Trst
IMPORT EXPORT

IZDAJA IN TISKA ČASOPISNO PODJETJE DELO, LJUBLJANA, TOMŠIČEVA 1 — TELEFONI 23-522 DO 23-526 — OGLASNA SLUŽBA: LJUBLJANA, ŠUBIČEVA 1, TELEFON 21-896 — ODDELEK ZA LJUBLJANSKE IN ZUNANJE NAROČNIKE: TELEFON 20-463, POŠTNI PREDAL 29 — EKSPEDIT V NOČNEM ČASU OD 21 DO 6.30, TELEFON 23-526 — BRZOJAVNI NASLOV: DELO LJUBLJANA — ŽIRO RAČUN PRI SLUŽBI DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA, PODRUŽNICA LJUBLJANA 501-1-167 — MESEČNA NAROČNINA 14 DINARJEV (1400 STARIH DINARJEV) — ROKOPISOV NE VRAČAMO

Telefon dežurnega urednika 20-646

S polno paro na morje

Piše B. T. — Riše M. B.

31. Kot pa se v turizmu rado zgodi, tako se je zgodilo Blažu. V svojem zanosu je pretiral. Preveč je naložil!

Dimnik je bruhnil milijon isker v večerno nebo...

Vroče iskre so se zneba kot gost sneg vračale na teraso, na gola ramena plesalk, na dragocene toalete, na večerne obleke gospodov...

Strašen vrišč se je razlegel po plesišču in med omizji. Vse je bežalo, vse je hitelo od tod. Nekateri so našli zatočišče pod mizami...

Tudi našima junakoma ni kazalo drugega, kot izginiti po najkrajši poti, preden se vrišč obrne proti njima!

Odpeljala sta se s hitrostjo zvoka, če ne svetlobe!

Ustavila sta se daleč na obali, v borovem gozdičku.

Zaklela sta se, da se ne bosta več šla gostince.

Pravzaprav! Na morje sta prišla na dopust in ne na delo! Naj se drugi opečejo s čevapčiči!

Zadremala sta v gozdičku, nekoliko potolažena. Murni in valovi so jima zapeli uspavanko.

Vrtimo globus

NEW YORK — Ameriški učitelji so čedalje nezadovoljnejši s plačami. Tako je v New Yorku, kjer je kriza dosegla vrhunec z napovedjo, da okoli 49.000 učiteljev ne bo prišlo v šole ob začetku pouka, podobno pa je tudi v drugih državah, najhuje v Michiganu, Floridi in Illinoisu.

HONG KONG — Zaradi nemirov v tej britanski koloniji je LR Kitajska za polovico zmanjšala dobave svežega mesa. Cene so naglo poskočile, ponekod tudi trikrat.

MOSKVA — Sovjetska tekstilna industrija bo letos izdelala nad deset milijard metrov blaga: volnenega nad 420 milijonov metrov, svilenega nad milijardo metrov, bombažnega nad sedem milijard metrov, lanenega nad sedem milijonov metrov, netkanih materialov nad 52 milijonov metrov itd.

RIM — Trije mladeniči — Paolo Littera, Salvatore Gravina in Aldo Rametta — so se tako razjezili, ker so morali plačati kazen zaradi nepravilnega parkiranja, da so zbežali na streho neke hiše in grozili, da narede samomor, če jih policija ne pusti pri miru. Prijeli so jih šele potem, ko so jih gasilci z močnimi curki pognali od roba strehe.

ALŽIR — Močan potres je hudo prizadel sodobno kmetijsko središče v Blidi ob vznožju gorske vedige na jugu Alžirije.

LONDON — Tudi zahodnonemški kancler Kurt Georg Kiesinger bo prišel v muzej voščenih lutk Guerin. Mere so mu že vzeli, zdaj pa naj bi poslal v London še obleko, klobuk in morda tudi dežnik.

LILLE — Pod vlak se je vrgla osemintridesetletna Marcelle Darras, ker jo je obsedla misel, da bo rodila spačka. Ob avtopsiji so ugotovili, da bi bil novorojenec normalen.

NEW YORK — Profesor E. C. Hammond, eden izmed podpredsednikov ameriškega združenja za boj proti raku, je izjavil, da človek, ki pri petindvajsetih letih pokadi na dan dva zavojčka cigaret, lahko pričakuje, da bo živel 65,3 leta. Kadilec iste starosti, ki se zadovolji z devetimi cigaretami na dan, naj bi živel 69 let, nekadilec pa 73,6 leta.

PARIZ — V Franciji imajo 421 predsednic občin, kar je razveseljivo, če vemo, da jih je bilo 1952 komaj 250, in žalostno, če vemo, da je v Franciji nad 40.000 občin.

LOS ANGELES — Takoj po poroki — za pričo je bil slavni francoski filmski režiser Jean Renoir — sta novoporočenca pisatelja Henry Miller in pianistka Hoki Tokuda za novinarje odigrala partijo namiznega tenisa. Zmagala je nevesta, že šesta Millerjeva žena. Pred dvema letoma sta se Miller in Tokuda spoznala pri namiznem tenisu.

RIM — 23. septembra bo Italija ukinila »hora legalis« in naravnala ure po starem. Tako bo konec drugega zaporednega leta s »skrajšanim večerom« (če izvzamemo prvi poskus med I. svetovno vojno), ki je prinesel deželi precej prihrankov: predvsem pri električni energiji: 1.200 lir na človeka v štirih mesecih. Ljudje so namreč hodili spat uro prej, ker so morali drugega dne tudi uro prej v službo in zato so porabili manj električne energije. Nekateri italijanski listi menijo, da bi bilo dobro »skrajšani večer« uvesti čez vse leto.

Popularnejši je samo de Gaulle

Francoski šansonje Maurice Chevalier praznuje 80-letnico — in vsi z njim

PARIZ — Pred nekaj dnevi je začela Francija praznovati »Chevalierovo leto«: slavni šansonje Maurice Chevalier, ki ga imajo za drugega najpopularnejšega Francoza — takoj za predsednikom de Gaullom je — bo, star osemdeset let. Večni mladenič, ki ga pozna ves svet, bo odslej v središču pozornosti francoske javnosti. Celih dvanajst mesecev se bodo vrstile prireditve, katerih osrednja zvezda bo Maurice Chevalier, mož s panamskim slamnikom, eden simbolov Francije, ki je star toliko kot Eiffelov stolp. Oba se še zmerom dobro držita: stolp in Maurice.

12. septembra, na Mauriceov rojstni dan, je radio »Europe I« posvetil pevcu osemnajsturni program: poslušalci so se tako seznanili s kariero velikega šansonjeja, ki se je začela pred triinšestdesetimi leti v marsejskem zabavišču »Eldorado«, ki je imela zlato dobo v Chevalierovih duetih z Mistinguet, ki se polagoma in nič manj slavno končuje na filmu, televiziji in še zmerom pred mikrofoni svetovnih zabavišč. V radijskem programu so sodelovali tudi drugi pevci.

Ko bi bil Maurice Chevalier slikar ali kipar, bi ga Francozi počastili z razstavo v Grand Palaisu ali Louvru, ker pa je pevec, so njegov svet zabavišča, gramofonske plošče, radio, televizija in film. V številnih radijskih oddajah v septembru bodo sodelovali pevci Georges Brassens, Gilbert Bécaud, Johnny Hallyday in Mauriceova ljubljenka Mireille Mazthieu. Peli bodo Mauriceove najslavnejše pesmi: »Mimi«, »La romance sous la pluie«, »Ma pomme« in mnoge druge.

Oktobra bo izšla nova knjiga pevčevih spominov z naslovom »80 berges« /»80 let«/, na sporedu bo barvni televizijski film »Maurice de Paris«, ki ga je režiral Jean-Christophe Averty in ki so ga snemali triindvajset dni. Maurice Chevalier bo ves čas tudi nastopal po Franciji, nato pa bo odpotoval v Združene države Amerike, kjer je še posebno znan zaradi številnih filmskih vlog. Njegova turneja se bo začela v Kansas Cityju, potem pa se bo Maurice ustavil v vseh večjih mestih ZDA in prirejal nastope. Sam pravi, da bo »predstavljal francosko simpatičnost«.

Po njegovi vrnitvi v Pariz se bo šele začel pravi festival. Najprej bo na vrsti slovesna podelitev častne legije, potem bodo predvajali film slovitega dokumentarista Reichenbacha o Mauriceu Chevalieru, nato pa bo slavljenec skupaj z Brigitte Bardot nastopal v »Theatre des Champs-Elysées«. Pel bo vse svoje stare pesmi, na koncu pa predstavil najnovejšo »Ko bom imel sto let« /Ko bom imel sto let, me bo bog poklical k sebi. Jaz pa bom rekel: počakaj, počakaj, zaljubljen sem in življenje se šele začenja.«/

MAURICE CHEVALIER — Neutrudni pevec in večni mladenič sprejema vsak dan na deset tisoč pisem s čestitkami.

Junija prihodnje leto bodo slovesnosti dosegle vrhunec s prireditvijo pod Eiffelovim stolpom. Napovedujejo, da bo na prireditvi okoli 70.000 ljudi, ki bodo seveda morali plačati vstopnino. V organizacijskem odboru so med drugimi žena francoskega premiera Pompidouja, operna pevka Maria Callas, igralka Sophia Loren, režiser Charlie Chaplin, pianist Arthur Rubinstein, pisatelj in minister André Malraux, vojvoda Windsorski, baron Guy de Rotschild itd. Poglavitni organizator je Georges Cravenne, ki pravi da bo slovesnost stala najmanj 80 milijonov starih frankov. Vstopnice so že začeli prodajati, napovedani pa so številni častni gostje kot na primer Frank Sinatra, Sammy Davis, »Beatles«, »Rolling Stones«. Ob zori bodo razdelili med navzoče 25.000 panamskih slamnikov, simbolov Mauricea Chevaliera.

Pianist Fred Freed, ki spremlja pevca že dolga leta, pravi, da je Maurice Chevalier na turnejah izredno strog do sebe. Tisti dan, ko potuje, ne poje. Ko pride v hotel, popije čaj, nato gre na sprehod, kupi kakšno malenkost in ko se vrne, leže v posteljo. Večerja v postelji in gleda televizijo. Drugega dne okoli enajstih začne vaditi v hotelski sobi, ob enih obeduje, potem pa odide na vajo v gledališče. Ko se pozno popoldne vrne v hotel, nič ne večerja. Pred nastopom je zmerom zaskrbljen. Potem poje, daje avtograme in se naposled odpravi spat. Pred tridesetimi leti je nehal kaditi: prej je lahko pokadil tudi po sto cigaret na dan. Pravi, da je njegovo edino mamilo — aplavz.

Še danes je Maurice Chevalier najbolje plačani francoski šansonje. Ko je pred kratkim gostoval v Montrealu, je v dveh tednih zaslužil nad 130 milijonov starih dinarjev.

Seveda včasih pomisli na smrt, toda trdi, da ga ni strah. Kadar sliši, da je umrl kakšen star prijatelj, je zelo žalosten, sam pa upa, da bo »lepo umrl«. Ko so ga vprašali, kaj si želi ob osemdesetletnici, je odgovoril, da bi rad videl, če bi ga televizija snemala na smrtni postelji. Tedaj da bi rad rekel: »Na svidenje, gospe in gospodje, in najlepša hvala!«

Cassius Clay — Nobelovec?

Cassius Clay, diskvalificirani svetovni boksarski prvak, naj bi dobil Nobelovo nagrado za mir? O tem so govorili, toda prezgodaj je še, da bi lahko rekli, ali so ga uradno predlagali za nagrado. Tako trdi nemški pisatelj Peter Weiss, ki živi v Stockholmu, ko komentira Clayeve izjave v New Yorku. Peter Weiss je priznal, da so ga bokserjevi prijatelji prosili, naj Claya predlaga za Nobelovo nagrado, potem pa dodal, da je Clay s svojimi izjavami »bolj škodil stvari«. »Osebno pa sem prepričan, da je njegova dejavnost za obrambo črncev in njegova zavrnitev, da bi odšel v Vietnam, uspeh, ki je pritegnil pozornost vsega sveta,« pravi nemški pisatelj.

Oglašujte v DELU

Za dobro voljo

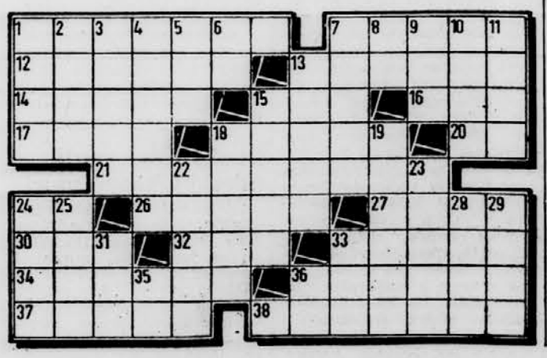

»Poglejte no, kateri telefon zvoni!«

»Mini krilo vidite, mini plače pa ne!«

Križanka

VODORAVNO: 1. mesto ob Gangesu v jugovzhodnem delu indijske zvezne države Utar Pradeš, 7. žabja jajčeca, 12. Webrova opera, 13. strokovnjak, ki spreminja obraze igralcem, 14. najvišji vrh našega dela zahodnih Julijskih Alp, 15. trenje, 16. nordijski izraz za smuči, 17. ime francoske filmske igralke Karine, 18. račun, 20. začetnici jugoslovanske pevke zabavne glasbe, ki se je lepo uveljavila tudi v Franciji, 21. okrasni vložek v leseno ali kovinsko ploščo, 24. začetnici sodobnega hrvaškega liričnega pesnika, 26. žila utripalnica, 27. streha nad odprtim ognjiščem, 30. Citroënovo vozilo, 32. staro-grška boginja prirode, 33. sodobni slovenski slikar, ki živi v Parizu, 34. avstrijski botanik, utemeljitelj zakonov križanja vrst (Gregor), 36. panonski knez, 37. nemški fizik, ki je dobil leta 1919 Nobelovo nagrado za odkritje Dopplerjevega efekta (Johannes), 38. zveza držav.

NAVPIČNO: 1. krajši naziv za velik zaliv v južni Dalmaciji, 2. izraelski zunanji minister (Aba), 3. italijanski socialistični politik (Pietro), 4. naslov romana francosko-švicarskega pisatelja Claude Aneta, 5. ime avstralskega tekača Clarka, 6. številnik, 7. naš televizijski režiser (Anton), 8. začetnici umetniškega imena skladatelja Friderika Sirce, 9. pivski izraz, 10. peneče se vino, 11. ukana, zvijača, 13. kraj v Lombardiji, z znanim dirkališčem avtomobilov, 15. večja slaščica, 18. ime sodobnega slovenskega violinista Rupla, 19. sestavni del batnih pogonskih strojev, 22. dan v tednu, 23. mesto v ZR Nemčiji vzhodno od Stuttgarta ob reki Kocher, 24. divja koza, 25. šahovska figura, 28. ten, 29. rusko žensko ime, 31. kratica zagrebške industrije nafte, 33. znoj, 35. kratica akademskega naslova, 36. avtomobilska oznaka Krapine.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. rampa, 6. masa, 10. anion, 11. Tantal, 13. piška, 14. Angara, 15. pol, 16. Moliere, 18. ja, 20. pi, 21. le, 22. sekvoja, 25. šal, 28. jantar, 29. plima, 31. knjiga, 32. Nanut, 33. deva, 34. O'Hara.

NAVPIČNO: 28. J(anko) K(ersnik).

Samotni smučar

HAMMOND INNES

38. nadaljevanje

»Z veseljem,« je odgovoril Engles.

Mayne je natočil pijačo, se zapisal na rovaš, povabil še Keramikosa in Valdinija ter, skratka, postal kar najbolj prijeten gostitelj, ki je veselo in lahkotno govoril o prednostih potovanja z letalom v mirnem času v primerjavi z vojnimi leti. »Toda naj bo vojna ali mir,« je rekel, »nikdar se ne bom mogel privaditi vzletu — tisti pičli minuti, ko se vam pogled ne more ustaliti in vam postaja vedno bolj vroče, medtem ko narašča grmenje motorjev in zemlja vedno hitreje izginja pod vami, dokler se naposled ne odmakne v globino.«

Joe, ki je izkoristil premor, da je spil kozarec konjaka, se je zdaj znova lotil prvotne teme. »Vsekakor si moraš biti o nečem na jasnem, Engles,« je rekel. »Jaz ne bom več snemal, dokler se do kraja ne pogovoriva. Bova ali ne bova —?«

»Mislim, da zdaj tako ali tako nekaj časa ne boste mogli vihteti kamere,« ga je prekinil Mayne. »Poglejte, kako pada!«

Pokazal je poti oknu in vsi smo se ozrli. Zunaj se je nenadoma še bolj stemnilo. Preden je sneg legal na zemljo, se je dvignil in se začel sukati v vrtince. Potem pa se je nenadoma zdelo, kot bi se vsi tisti milijoni snežink postavili v bojne vrste in se zaprašili vodoravno proti drevesom onstran *slittovie. Ta prvi* sunek vetra je stresel vso kočo. Veter je zavijal in rohnel okrog vogalov kot bi hotel kočo posneti s Cola da Varda in jo odnesti v prostor. Ovijal se je okrog dreves in jih stresal kot terier podgano. Z vej je v velikih kolačih padal sneg. S tal se je dvignil nov vrtinec in se zapodil preko vlečne drče. Potem pa se je veter prelil v enakomerno sapo, ki je gnala snežne kosme skoraj vzporedno s tlemi.

»Kaže, da boste morali prenočiti kar tu, Carla,« je rekel Engles.

Nasmehnila se je. »Ali boš potem tako prijazen, da mi boš odstopil svojo sobo?«

»Nikar si ne delajte skrbi, gospod Engles,« se je oglasil Valdini. »Tako dobrega srca je, da vas ne bo pustila spati tu doli.«

Nastala je mučna tišina; prekinila jo je Carla, ki se je zasmejala. »Ne meni se za Stefana,« je rekla. »Ljubosumen je.«

»Ljubosumen?« Valdiniju se je pogled zmračil in ozrl se je proti Maynu. »Ali veste, kako je, če je človek ljubosumen, Mayne?« je vprašal. Njegov glas je zvenel nevarno sladko in znova sem imel občutek, da utegne zdaj zdaj kaj izbruhniti.

Koča se je stresla v novem sunku vetra. Nato se je veter spet zapodil med vrhove smrek in počistil še zadnje ostanke snega, tako da so smreke ostale temne in gole sredi sivega, z belim posutega sveta.

»Sreča, da zdajle nisva na ledeniku, kaj Blair?« je rekel Mayne, potem pa se obrnil k Englesu: »Veste, da bi bili včeraj kmalu ob svojega scenarista?«

»Slišal sem, da se mu je pripetila na smučanju nezgoda,« je odgovoril Engles. »Kaj pa je bilo?«

Mayne je povedal svojo inačico. Povedal je tako prepričljivo, da sem ga z občudovanjem poslušal. Bilo mi je vseeno, saj sem vedel, da bom lahko pozneje povedal Englesu, kaj se je zgodilo v resnici. »Zgodi se pač,« je končal Mayne. »Bila je čisto moja krivda. Ne bi bil smel voziti tako daleč pred njim.«

»Kaj se ti je zgodilo?« je vprašal Engles ter se obrnil k meni. »Najbrž si se zavalil v mehki sneg, kaj? Pa si se sam pobral?«

Povedal sem mu, kako mi je zgolj nenadna sprememba vremena rešila življenje, kako sem se vrnil preko ledenika in kako so me našli reševalci na pol pota do koče.

»Posnel sem ga, kako se je zgrudil, ko je prismučal do nas,« se je oglasil Joe. »Čudovit kader. To moraš vključiti v scenarij. Vžgalo bo pri vsakem občinstvu. Njegov tovariš telefonira iz hotela, potem se odpravljajo na vse strani reševalci, on se izkoplje iz snega, se vrne preko prelaza in se naposled zgrudi. V eno reševalno ekipo vključi njegovo dekle.«

Za hip se je zdelo, da Engles napeto razmišlja. Potem pa so se mu nenadoma oči zasvetile od tistega nalezljivega navdušenja. »Na ta način bi to dobro surovino samo skvarili, Joe. To se da napraviti bolj dramatično. Pusti dekle na miru. Poslušaj — recimo, da je Mayne hotel umoriti Blaira. On je dober smučar, Blair pa ne. Razbesni se snežni vihar. Mayne vozi spredaj. Ko prideta čez ledenik, zavije preveč na desno — pa ne po pomoti, marveč namenoma.« Kaj je rekel po tem, sem komaj slišal. Opazoval sem Mayna. Ko je Engles omenil umor, je kar otrpnil. Bežno je pogledal Keramikosa. Ta je gledal popolnoma brezizrazno, le enkrat ali dvakrat si je obliznil ustnice.

»Ena noč v tistem viharju bi bila dovolj, da bi zamrznil,« je pravil Engles. »Popolen umor. Ni ga mogoče dokazati. Toda po čudnem naključju se Blairu posreči rešiti. Čudovit zaplet. To bova vključila v scenarij, Neil,« se je obrnil k meni.

Keramikos se je odkašljal. »Ta hipotetični primer,« je rekel, »je sila zanimiv. Toda čemu naj bi Mayne hotel umoriti Blaira?«

»Ah! To moramo še podrobneje obdelati,« je rekel Engles. Potem se je obrnil k meni. »Greva, Neil,« je rekel. »Najbolje, da to vrževa na papir, dokler je ideja še sveža. Kam se lahko zapreva? Je tvoja soba topla?«

»Električno pečko imam,« sem rekel.

»Dobro!«

Brž ko sva stopila skozi vrata, sem rekel: »Kaj ti je padlo na misel, da si privlekel na dan idejo o umoru?«

»Saj ni slaba ideja,« je rekel in se zarežal do ušes, ko sva se vzpenjala po stopnicah.

»Ne,« sem odgovoril, »ideja sploh ni slaba. Sploh pa se je to tudi v resnici zgodilo. Mayne me je skušal umoriti.«

»No, toliko sem doslej že uganil.«

NAGRADNA PRODAJA

OD 11. SEPTEMBRA 1967 V VSEH TRGOVINAH PREHRANE V LJUBLJANI

VELIKA NAGRADNA PRODAJA RUSKIH RIB IN KOMPOTOV

Škombra v olju	350 g	Ndin 4,50
Škombra v paradižnikovi omaki	350 g	Ndin 4,20
Sardina v olju	230 g	Ndin 3,63
Saira v olju	250 g	Ndin 3,83
Kompot višnja	1070 g	Ndin 5,30
Kompot višnja	570 g	Ndin 3,10

RUSKIH RIB IN KOMPOTOV

609 LEPIH NAGRAD

ZA VSAKO RIBJO KONSERVO ALI KOZAREC KOMPOTA PREJMETE OB NAKUPU NAGRADNI KUPON.

Izžrebali bomo 609 nagrad:

3 nagrade — pralni stroji Candy
3 nagrade — TV sprejemniki Televox RR Niš
3 nagrade — hladilniki Rex 130 l
3 nagrade — peči na olje Kontakt 7500
3 nagrade — električni štedilniki Gorenje
6 nagrad — štedilniki na trdo gorivo Gorenje
15 nagrad — grelne plošče Eta
12 nagrad — aspiratorji za preproge — češki
300 nagrad — pralni prašek Juxan 5 kg
60 nagrad — nakup prehrambenega blaga v znesku 100,00 Ndin
90 nagrad — nakup prehrambenega blaga v znesku 50,00 Ndin
90 nagrad — nakup prehrambenega blaga v znesku 25,00 Ndin
3 nagrade — sesalci za prah Eta — češki
3 nagrade — smuči JET s kandahar vezmi
3 nagrade — fotoaparati Zorkin 4
3 nagrade — gramofoni suprafon stereo
4 zvočniki
9 nagrad — transistorji Piknic RR Niš

Žrebanje nagrad bo 15. oktobra, 25. novembra 1967 in 10. januarja 1968.

Številke izžrebanih kuponov bodo objavljene v Delu in Ljubljanskem dnevniku.

PREHRANA

METALNA

TOVARNA ZA INVESTICIJSKO OPREMO IN IZVAJANJE INŽENIRINGA

MARIBOR, ZAGREBŠKA 20

razpisuje

prosta delovna mesta

PRIPRAVNIKOV

15 oseb s tehniško fakulteto
6 oseb z ekonomsko fakulteto
1 oseba s filozofsko fakulteto
18 oseb z višjo tehniško šolo
9 oseb z višjo ekonomsko-komercialno šolo
1 oseba z višjo kadrovsko šolo
1 oseba z višjo šolo za socialne delavke

Osebni dohodek je določen v Pravilniku o delitvi osebnega dohodka podjetja.

Prijave in informacije na razpisana delovna mesta sprejema oziroma daje kadrovski oddelek podjetja.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

7707

OBISK V IZANSKI TOVARNI — Včeraj je obiskal Kovinsko industrijo na Igu pri Ljubljani član sveta federacije Miha Marinko. Zanimal se je za poslovne uspehe ter poudaril potrebo po hitrejši kooperaciji in izdelavi dolgoročnejših razvojnih programov.
Foto: M. Švabić

UMETNOST ZAHODNE NEMČIJE V MODERNI GALERIJI — Sinoči so odprli razstavo povojne umetnosti iz Zvezne republike Nemčije. Bogati in lepo zaokroženi izbor pomeni prvi tehtnejši stik s to ustvarjalnostjo po drugi vojni. Med gosti na otvoritvi so bili mimo številnih drugih gostov tudi predsednik SAZU Josip Vidmar, rektor prof. Albert Struna in konzul ZRN Wilhelm von Kleewitz.
Foto: Švabić

ŽELEZNIŠKA NESREČA V ČSSR — Predsinočnjim se je zgodila huda prometna nesreča, ko je brzovlak, ki vozi med Prago in Brnom, iztiril na postaji Hradec na Svitavi (Moravska). Lokomotiva se je zaletela v poslopje železniške postaje in jo pri tem hudo poškodovala. V nesreči so izgubili življenje štirje ljudje, dvajset pa je bilo ranjenih. Vzroke nesreče še raziskujejo. Na sliki: iztirjeni vlak po nesreči.
Telefoto: UPI

Nadaljevanje s prve strani

Za nacionalno politiko tudi nacionalni sklad?

lje proučiti. Uveljavili naj bi takšne oblike upravljanja s temi namenskimi sredstvi, da bi dosegli njihovo čimbolj smotrno kroženje oziroma uporabo ter mobilizacijo še drugih možnih virov (prispevki staršev, skladi delovnih organizacij, sredstva družbenopolitičnih skupnosti itd.).

Izvršni svet se zavzema za uveljavitev 2-% prispevne stopnje za te namene. Toliko znaša že tudi letošnja obremenitev delovnih organizacij (če upoštevamo poleg 1,8-% prispevne stopnje še uveljavljeni posebni prispevek 0,4 odst. od bruto osebnih dohodkov za kritje primanjkljaja). Ta sredstva bi se stekala v namenski sklad in naj bi se delila tako, da bi od njih namenili za otroške dodatke 90% ter 10% za razvoj otroškovarstvenih ustanov, z usmeritvijo na to, da bi večali sredstva za razvoj takšnih ustanov.

Izvršni svet sodi, da je sedanji degresivni sistem otroškega dodatka nevzdržen, zato naj bi ga zamenjal linearni sistem. To pomeni, da bi upravičenci prejemali za vsakega otroka enak znesek, ki naj bi se gibal v višini sedanjega polnega zneska. Hkrati je izvršni svet naročil svojim organom, naj proučijo možnosti za povečanje tega zneska oziroma uvedbo progresije za družine z več otroki. Strinjal se je tudi s predlogom, da se zviša starostna meja za študente, ki so upravičeni do otroškega dodatka, na 25 let.

V razpravi na današnji seji je prevladalo stališče, naj bi sedanji cenzus (50.000 SD dohodka mesečno na družinskega člana, če gospodinjstvo nima dohodkov iz kmetijske ali samostojne dejavnosti in 40.000 SD, če ima gospodinjstvo dohodke iz navedenih dejavnosti) ostal nespremenjen. Proučili pa bodo tudi, ali bi bilo možno uvesti cenzus, po katerem bi bila upravičena do otroškega dodatka tudi določena kategorija kmečkih otrok.

Republiški sekretariat za zdravstvo in socialno politiko bo ta stališča upošteval pri izdelavi tez za republiški zakon, ki jih bo dal v začetku oktobra v javno razpravo.

Izvršni svet je poleg tega sprejel predlog za spremembo zakona o delu in pravicah republiških poslancev in funkcionarjev, ki jim je prenehala funkcija. Te dopolnitve, ki upoštevajo tudi funkcionarje v diplomatsko-konzularni službi, če po prenehanju svoje funkcije čakajo na razporeditev oz. službeno mesto v Sloveniji, bodo omogočile ustreznejši vpliv SR Slovenije na kadrovanje v teh službah.

Izvršni svet je sprejel sklep o ustanovitvi začasne komisije, ki ima nalogo, da preuči možnosti in pogoje za izdajo ustreznega skupščinskega akta, s katerim bi se Visoka šola za politične vede preimenovala v fakulteto za sociologijo, politične vede in novinarstvo ter se vključila v univerzo v Ljubljani. Za predsednika te komisije je izvršni svet imenoval dr. Jožeta Goričarja, rednega profesorja pravne fakultete v Ljubljani.

Izvršni svet je sprejel predlog zakona o pogojih za pridelovanje sadilnega materiala za sadjarsko, vinogradniško, hmeljarsko in gozdno proizvodnjo. Hkrati je sklenil predlagati spremembo temeljnega zakona, ki naj bi omogočil gibčne oblike sodelovanja zasebnih pridelovalcev sadilnega materiala z delovnimi organizacijami, ker je v Sloveniji precej zasebnikov, ki pridelujejo zelo kvaliteten sadilni material.

Izvršni svet je sklenil sofinancirati nabavo elektronskega računalnega stroja. Nabavili ga bodo v sodelovanju z »Iskro« in Univerzo v Ljubljani, ki sta tudi zainteresirani zanj. Računski elektronski center bo služil za potrebe javne uprave in za znanstveno tehnično področje.

Na današnji seji je izvršni svet razrešil dosedanjega predsednika in člane ekonomskega sveta izvršnega sveta ter imenoval novega predsednika in 19 članov sveta. Novi predsednik ekonomskega sveta je dr. Ivan Lavrač, profesor ekonomske fakultete v Ljubljani.

M. ZAKRAJŠEK

●●

Skromen avgust v industriji

kovinski in tekstilni ter v industriji usnja in obutve in nekovin.

Gibanje industrijske proizvodnje po republikah je različno. Najbolj je narasla letos v prvih osmih mesecih v primerjavi z lanskim letom industrija Slovenije, in sicer za 2,8 odst. Neznatno je narasla proizvodnja na Hrvatskem (0,3 odst.), v Srbiji (0,7 odst.) in Makedoniji (0,4 odst.), v tem ko je bila v Črni gori manjša za 0,1 odst., v Bosni in Hercegovini pa za 5,5 odst. Na to znatno nazadovanje proizvodnje v Bosni in Hercegovini je vplivalo zmanjšanje proizvodnje premoga in kovinske industrije.

V avgustu sta se spet nekoliko zmanjšala izvoz in uvoz. Vrednost izvoza je znašala v avgustu po podatkih zveznega zavoda za statistiko 1156 milijonov Ndin ali za 6 odst. manj kakor v juliju, vrednost uvoza v znesku 1682 milijonov Ndin pa je bila za 7,7 odst. manjša kakor v juliju. Vrednost blagovne menjave s tujino je bila manjša tudi v primerjavi z avgustom lanskega leta.

Statistični podatki kažejo, da smo v osmih mesecih letošnjega leta izvozili za 9.865 milijonov Ndin blaga približno za 4 odst. več kakor v istem času lanskega leta. Hkrati pa je narasel tudi uvoz, in sicer za dobrih 7 odst., kljub temu, da smo v minulih dveh mesecih kupili v tujini manj blaga.

Ob koncu avgusta je znašal deficit trgovinske bilance 4076 milijonov Ndin, tako da je bil za 18 odst. večji kakor v istem času lanskega leta. V avgustu se je zmanjšal izvoz mesa, rib in sadja, zlasti pa koruze. Izvoz industrijskih izdelkov je bil v osmih mesecih za 1,4 odst. manjši kakor v istem času lanskega leta. Znatneje se je zmanjšal izvoz ladij, proizvodov barvaste metalurgije ter lesne in tobačne industrije. Hkrati pa je narasel izvoz črne metalurgije, tekstilne, živilske in industrije usnja in obutve.

Približno 58 odst. vrednosti uvoza v avgustu pride na reprodukcijski material. V osmih mesecih letošnjega leta je bil uvoz tega materiala za 10 odst. večji kakor v istem času lanskega leta. Narasel je tudi uvoz opreme.

Najbolj je narasel uvoz blaga za široko potrošnjo. Če ne računamo vrednosti uvožene hrane, je narasel uvoz blaga za široko potrošnjo letos v osmih mesecih v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta za 70 odst. Skupna vrednost uvoza tega blaga je letos skoraj enaka lanski, toda uvoz hrane se je zmanjšal za 34 odst.

●●●

Pozitivni odgovori na pobudo Tita

slanca predsednika Tita Petra Stambolića, ki mu je izročil osebno poslanico jugoslovanskega predsednika o krizi na Srednjem vzhodu.

Član sveta federacije in osebni odposlanec predsednika republike Svetozar Vukmanović pa je prispel sinoči iz Caracasa v Mexico, kjer bo seznanil vlado z jugoslovanskim stališčem do krize na Srednjem vzhodu. Danes ga bo sprejel predsednik Mehike Diaz Ordas.

●●●●

Znova boji na prelazu Natul Peking odbil predlog Indije

jo pozornostjo spremlja razvoj.

LR Kitajska je sinoči opozorila Indijo, da bo poslala letala nad indijske enote, če Indijci ne bodo takoj prenehali streljati na kitajske vojake. Poudarili so, da bodo poslali letala, če indijske enote »po 13. septembru ne bodo prenehale obstreljevati kitajskih položajev. Pri tem so zagrozili, da »nihče izmed indijskih vojakov ne bo preživel napada.« Kitajci so opozorili Indijce po skoraj nepretrganem streljanju z obeh strani, ki ga je bilo slišati ves včerajšnji dan.

Indijski predlog o ustavitvi ognja na mejnem področju so Kitajci razglasili za veliko prevaro, ki naj bi zavedla svetovno javno mnenje. To stališče vsebuje neka včerajšnja informacija uradne agencije Hsinhue iz glavnega tibetantskega mesta Lase, vendar ga ni v današnjem komentarju časopisa »Žen Min Ži Bao«, ki pa sicer opozarja, da kitajsko ljudstvo »pozorno spremlja razvoj položaja«.

Kitajci so do danes popoldne v zvezi z nadaljevanjem bojev na indijsko-kitajski meji poročali samo o dogodkih, ki so se pripetili do sinoči, tako da si pekinški opazovalci lahko ustvarijo predstavo o položaju na meji samo na podlagi poročil tujih radijskih postaj. Vsem kitajskim poročilom o spopadu je skupno to, da skušajo prikazati Indijo kot tisto, ki je prva začela boje, in da so ti spopadi pravzaprav del dobro premišljenega načrta. V tej zvezi opozarjajo Kitajci na sedanji obisk ministra Desaia v ZDA in na napovedani obisk obrambnega ministra v ZSSR. Kitajci si prizadevajo dokazati, da niso odgovorni za spopade, s čimer naj bi vzeli veljavo ocenam, da takšen razvoj na mejah v tem trenutku ustreza kitajskim notranjim razmeram, saj si prav zdaj prizadevajo doseči zaželeno enotnost.

☆

Bombe na progo Hanoi–Kitajska

gonu general Nguen van Thieu in maršal Nguen Cao Ky.

V okviru »čiščenja« vojaškega aparata v Južnem Vietnamu so upokojili štiri generale, enega guvernerja province pa zamenjali. Čiščenje izvaja nova saigonska vlada od volitev naprej.

De Gaulle povabljen v Sudan

KARTUM, 14. sept. (AFP). — Sudanski predsednik Ismail el Azhari je poslal francoskemu predsedniku de Gaullu pismo s povabilom, naj obišče Sudan.

Kaj je avantgardno in kaj ne?

Romain Weingarten – žrtev beograjskega gledališkega festivala

OD NAŠEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 14. sept. — Premiera »Poletja« R. Weingartna v izvedbi žepnega gledališča iz Pariza (Theatre de Poche-Montparnasse) je beograjsko publiko razočarala. Bila je čisto protislovje predstavi Grotowskega, ki so ga na včerajšnjem pogovoru o avantgardi 67 ocenili takole: »Režija Grotowskega je privlačila prvih deset minut in ‚Poletje' R. Weingartna prav toliko, ker je bilo potem vsega preveč.« Pri Grotowskem je bilo dogajanje prenasičeno, pri Parižanih pa je bilo preveč poezije in konvencionalnosti klasičnega gledališča. Rečeno je bilo tudi, da je nezadovoljstvo s »Poletjem« nemara posledica tega, ker so gledalci pričakovali, da bo za Grotovskim še nekdo podobno ekstremno razbijal dosedanje gledališče, ne pa morda težil za tem, da bi se umikal od gledališča absurda, od tistega, kar je sprva gojil, Weingarten se je upiral tej razvrstitvi, češ da so ga pač uvrstili v gledališče absurda, da pa se sam nikoli ni prišteval med privržence takšnega gledališča.

Kazalo je, kot da je treba braniti Weingartna, in to je storila Mira Trailović, ki je raztegnila pogovor še na druge avtorje in režiserje in končno na splošno temo: ali je leto 1967 leto avantgarde. Ob tem se je vnela polemika, ki odkriva, da je tekst »Poletja« — ki razbija dramaturgijo — močan in da ga je bržčas zapravil režiser. Prišlo je celo do tega, da je Grotowski izjavil, da nikakor ne bi režiral Weingartnovega »Poletja«, nakar je Weingarten pribil, da za živo glavo sam ne bi dovolil tega. Izjavi vsekakor ilustrirata različnost tendenc obeh avtorjev oziroma ustvarjalcev.

Nekoliko mučen pa je vtis, ki je ostal udeležencem BITEF oziroma njegove okrogle mize. Nikakor ne morejo doumeti, kaj je potemtakem avantgarda. Morda se zato dogaja, da preostro sodijo o gostih, ki jih seznanjajo s svojimi tendencami. Včerajšnja okrogla miza BITEF ni mogla odgovoriti (preroško), ali je letošnje leto leto avantgarde in kaj je sploh avantgardno v sedanjem gledališču.

VIKTOR ŠIREC

Imenovanje ZIS

BEOGRAD, 14. sept. (Tanjug). Zvezni izvršni svet je imenoval pomočnika sekretarja za informacije Dragoljuba Budimovskega za novega generalnega komisarja jugoslovanske sekcije za mednarodno razstavo v Montrealu. Dosedanji generalni komisar Vladimir Sajčić pride na nov položaj.

Cenejši avtomobili

ZAGREB, 14. sep. (Tanjug). Predstavnik zagrebške trgovinske organizacije »Automotor stroj« so na današnji tiskovni konferenci izjavili, da so znižali cene osebnih avtomobilov. Na zagrebškem velesejmu prodaja to podjetje »peugeot 404« približno za 500.000 Sdin ceneje od običajne cene. »Mercedes« je povprečno cenejši za 700.000 starih din, avtomobil »volkswagen« pa približno za pol milijona.

Predstavniki »Auto-motostroja« so napovedali, da bodo v kratkem prodajali rabljene osebne avtomobile na desetmesečni kredit in s 30 do 50% gotovinskega plačila kupcev.

Zadnje vesti

Sestanek mestnega komiteja ZK Maribor

MARIBOR, 14. sept. — Nocoj se je sestal mestni komite ZK Maribor in pod predsedstvom sekretarja Toneta Kropuška razpravljal o gospodarskih in političnih gibanjih pri uresničevanju gospodarske reforme. Udeleženci so obravnavali to problematiko na podlagi sklepov mestne konference SZDL. Obravnavali so tudi predlog sklepa o organizaciji komunistov v Mariboru in nekatera druga organizacijska vprašanja.
M. K.

Nemški sindikati obtožujejo grško veleposlaništvo v Bonnu

BONN, 14. sept. (Tanjug). — Predstavnik zveze zahodnonemških sindikatov Stephan je obdolžil grško veleposlaništvo v Bonnu, da vohunsko nadzoruje politično dejavnost grških delavcev v ZR Nemčiji in da vodi kartoteko z imeni nasprotnikov vojaškega režima v Atenah. Stephan je od zvezne vlade zahteval, naj potrdi, da je ta »dejavnost veleposlaništva v skladu z njegovim diplomatskim statusom.« Prav tako je zahteval, naj proučijo delo grških »delovnih komisij« v ZR Nemčiji, ki jo sestavljajo uslužbenci atenske vlade.

Od 146.000 grških delavcev, ki so zaposleni v ZR Nemčiji, je samo okrog 10 odstotkov naklonjeno vojaškemu režimu v Atenah, medtem ko ostali simpatizirajo z levico in strankami centra. Okrog 27 odstotkov teh delavcev je včlanjenih v zahodnonemške sindikate.

Demanti zveze književnikov ČSSR

PRAGA, 14. sept. (Tanjug). Zveza češkoslovaških pisateljev je ponovno zanikala verodostojnost »manifesta češkoslovaških pisateljev in umetnikov«, ki ga je v začetku tega meseca priobčil londonski »Sunday Times«. Medtem ko je v prejšnjem sporočilu zveza samo trdila, da njeni organi niso izdali manifesta in da ji ni znano, ali je to storila katera izmed skupin pisateljev zunaj teh organov, pa je današnji demanti zveze kategoričen. V njem piše, da se predsedstvo zveze sploh noče ukvarjati s takšnim manifestom, ker gre za povsem lažen dokument.

Kot je znano, je »Sundey Times« trdil, da je manifest podpisalo 329 češkoslovaških intelektualcev, med njimi tudi 183 književnikov. Čeprav še ni v celoti znano, kdo so avtorji »dokumenta«, pa v Pragi z gotovostjo trdijo, da je plod nekaterih skupin, ki od zunaj zganjajo protičeškoslovaško propagando.

Srečanje ekonomistov Vzhoda in Zahoda v Trstu

TRST, 14. sept. — Prihodnji teden — od 22. do 24. septembra — se bodo v Trstu srečali ekonomisti iz zahodno in vzhodno evropskih dežel. Tržaški krožek za kulturo in umetnost in mestni odbor evropskega gibanja sta dala namreč pobudo za razpravo o temi »evropska gospodarska skupnost in vzhodne dežele«, ali »kako okrepiti gospodarske vezi med deželami na zahodu in vzhodu«. Prvo sejo mednarodnega srečanja bo vodil italijanski minister za zunanjo trgovino Giusto Tolloy; vzhodno evropske dežele, med njimi Bolgarija, Češkoslovaška, Poljska in Madžarska so tudi prijavile svoje predstavnike. Napovedujejo, da bo z jugoslovanske strani sodeloval v razpravi ugledni gospodarski strokovnjak Ljubiša Adamović.
I. G.

Iz včerajšnje pete izdaje

Pogovori Tito - Novotny

Predsednika Tito in Novotny sta se včeraj ob 21. uri vrnila na Brione

BRIONI, 13. sept. (Tanjug). Popoldne sta predsednika Tito in Novotny z ženama odpotovala z jahto »Jadranka« iz Opatije.

Med plovbo do Kraljevice sta si predsednika ogledala reško in bakarsko pristanišče, zatem pa sta na povratku skupno s svojimi sodelavci nadaljevala pogovore, ki so se nanašali na bilateralno sodelovanje in druga vprašanja skupnega interesa.

Ob 21. uri sta se predsednika Tito in Novotny vrnila na Brione.

Kenija in Somalija bosta rešili mejni spor

KINSHASA, 13. sept. (Reuter). Predsednik afriške konference »na vrhu« v Kinshasi je nocoj izjavil, da sta se Kenija in Somalija strinjali, da bosta rešili svoj dolgoletni obmejni spor. Sprejela sta poziv predsednika Zambije Kaunde, naj začneta pogovor o svojih nesoglasjih koncem oktobra v Lusaki.

Jugoslovanski prispevek k simpoziju ob 100-letnici »Kapitala«

BERLIN, 14. sept. (Tanjug). — Na sinočnjem zaključnem delu mednarodnega znanstvenega simpozija v vzhodnem Berlinu, posvečenega 100-letnici izida prvega dela Marxovega »Kapitala«, je sodeloval beograjski profesor Ivan Maksimović s svojim referatom »Vpliv Marxa na jugoslovansko ekonomsko misel«.

K simpoziju so dodali tudi referat zagrebškega profesorja Rudija Supeka (»Kapital Karla Marxa in obdobje avtomatizacije«) ter referat profesorja Andrije Kresića iz Beograda »Pomen teorije Karla Marxa za sistem samoupravljanja v Jugoslaviji«.

Pogovori Pompidou – Klaus

DUNAJ, 14. sept. (Tanjug). Na Dunaju so se danes začeli avstrijsko-francoski politični pogovori, ki se jih izmed gostiteljev udeležujejo zvezni kancler dr. Klaus, vicekancler in minister za trgovino dr. Bock ter zunanji minister dr. Tončič, izmed gostov pa premier Pompidou, zunanji minister Couve de Murville in državni sekretar Bettencourt.

Kot poudarjajo, bodo obravnavali celo vrsto vprašanj, od splošne izmenjave mnenj o evropskem sodelovanju, s posebnim ozirom na željo Avstrije, da bi se zbližala z EGS, pa do problemov v zvezi z dvostranskim sodelovanjem.

Rockefeller se je odrekel kandidaturi

WASHINGTON, 14. sept. (Tanjug). Guverner države New York Nelson Rockefeller se je odrekel morebitni kandidaturi za predsednika ZDA in potrdil, da podpira kandidaturo guvernerja države Michigan Georga Romneya, ki se je nedavno izrekel proti vladni vietnamski politiki.

Zbor uglednih zdravnikov

Otvoritev IV. kongresa ortopedov in travmatologov Jugoslavije

LJUBLJANA, 13. sept. — Pod pokroviteljstvom člana sveta federacije Edvarda Kardelja se je nocoj v umetniškem okolju Narodne galerije v Ljubljani začel četrti kongres ortopedov in travmatologov Jugoslavije. Udeležuje se ga blizu 200 najvidnejših jugoslovanskih zdravnikov ter kot zastopniki ortopedov in travmatologov drugih dežel ali gostje kongresa mnogi eminentni strokovnjaki iz številnih evropskih držav in Amerike.

Predsednik kongresa prof. dr. Bogdan Brecelj je v otvoritvenem nagovoru poleg pokrovitelja kongresa Edvarda Kardelja in njene žene pozdravil tudi predsednika izvršnega sveta Slovenije Staneta Kavčiča, predsednika republiške konference SZDL Slovenije Janeza Vipotnika, predsednika slovenske akademije znanosti in umetnosti Josipa Vidmarja, predsednika mestnega sveta Ljubljane inž. Miko Košaka, rektorja ljubljanske univerze prof. inž. Alberta Struno ter številne predstavnike naših družbenih in političnih organizacij in predstavnike zdravstvenih zavodov. Z očitnim zadovoljstvom je prof. Brecelj pozdravljal prof. dr. M. Volkova iz Moskve, prof. dr. Jana Červenanskega iz Bratislave, prof. dr. Boytocha Boytocheva iz Sofije, prof. dr. A. Sengerja iz Gdanska, prof. dr. Karolyja Papa iz Debrecina, doc. dr. H. Weickerta iz Dresdena ter kot goste častnega člana združenja jugoslovanskih ortopedov in travmatologov prof. dr. Irwina S. Leinbacha s Floride, prof. dr. Marina Ortolanija iz Ferrare, prof. dr. Ivara Alvika iz Osla, prof. dr. Georga Chapchala iz Basla, doc. dr. Franza Endlerja iz Dunaja, dr. Alaina Deburgea iz Pariza in prof. dr. Lea Koslovskyja iz Freiburga in Breisgaua.

»V 37 letih obstoja jugoslovanskega ortopedsko-travmatološkega društva je današnji kongres četrti in peto leto že mineva, odkar smo zaključili tretji kongres v Zagrebu,« je med drugim dejal prof Brecelj, nato pa poudaril: »Povezanost obeh strok, ki smo ju še posebej želeli poudariti z izbiro obeh kongresnih tem, zdravljenja oziroma fiksiranja zlomov brez uborabe mavca ter zdravljenja degenerativnih obolenj kolčnih kosti (osteosinteze in koksartroze), pri nas z redkimi izjemami še vedno ni uresničena. Večina ortopedskih oddelkov in klinik v državi ali ni kadrovsko pripravljena ali pa je administrativno izločena od zdravljenja svežih prelomov, čeprav bi moral tehniko takega zdravljenja razen kirurga obvladati tudi vsak ortoped. Mnogo govorimo o integraciji, malo pa smo še storili in še manj dosegli pri tako nujni integraciji medicinskih strok na področju travme, ki sodi med najbolj občutljiva področja našega zdravstva in je še vedno vir nesorazmerno visokega odstotka invalidnosti poškodovancev,« s to poglavitno mislijo je predstojnik ljubljanske ortopedske klinike prof. dr. Bogdan Brecelj zaželel kongresu plodno delo.

Po pozdravu predsednika mestnega sveta inž. Miha Košaka, ki je udeležencem zaželel prijetno bivanje v Ljubljani in pozdravih tujih gostov je Koroški oktet občuteno zapel nekaj pesmi ter tako v poglobljenem vzdušju Narodne galerije zaključil oficialni del slovesne otvoritve.

B. FINZGAR

Telegrami

NE VIN SPREJEL DRNDIĆA — RANGUN. Predsednik revolucionarnega sveta burmanske unije general Ne Vin je na poslovilni obisk sprejel veleposlanika SFRJ Anteja Drndića.

MADŽARSKI MINISTER ODSEL V AVSTRIJO — BUDIMPEŠTA. Madžarski minister za zunanjo trgovino dr. Jože Biro je odpotoval v Avstrijo na povabilo avstrijskega podkanclerja in ministra za trgovino dr. Fritza Bocka. Govorila bosta o možnostih za razširitev trgovine med obema deželama.

NAPOVED OBISKA — MOSKVA. Maršal Matvej Zaharov, prvi namestnik obrambnega ministra in načelnik generalštaba sovjetskih oboroženih sil, bo prihodnji mesec obiskal Francijo, kjer bo gost načelnika generalštaba francoskih oboroženih sil armadnega generala Charlesa Aillereta.

KONFERENCA — VARŠAVA. Tu se je začela konferenca za »okroglo mizo«, ki jo je pripravil oddelek za množično komuniciranje pri OZN. Udeležujejo se je predstavniki 60 agencij, časopisov, radijskih postaj, televizije in založnikov iz 31 držav. Govorili bodo o možnostih za izboljšanje in razširitev obveščanja o ekonomski in socialni dejavnosti OZN.

POTOVANJE TRGOVINSKE DELEGACIJE — KARTUM. Sudanski minister za trgovino in oskrbovanje Ahmed Hamad bo vodil trgovinsko delegacijo, ki bo odpotovala na obisk najprej v ZAR, potem pa v ZSSR, Bolgarijo, Romunijo, DR Nemčijo in Čehoslovaško.

ARETIRALI 275 ŠTUDENTOV — TOKIO. V spopadu med študenti univerze »Hosi« v Tokiu in policijo je bilo ranjenih 62 ljudi, aretirali pa so 275 študentov, ki se niso strinjali z nekaterimi odločitvami univerzitetnih oblasti.

SPREJET VOJAŠKI PRORAČUN — WASHINGTON. Ameriški senat je sprejel vojaški proračun za prihodnje fiskalno leto v višini 69 milijard 636 milijonov dolarjev, kar je za več kot 1,5 milijarde manj kot pa je to zahteval predsednik Johnson.

ODLIV ZLATA IZ ZDA — WASHINGTON. V maju in juniju letos je znašal odliv zlata iz ZDA 64 milijonov dolarjev, od tega 30 milijonov v Švico, ostalo pa v Veliko Britanijo. K temu je največ pripomogla kriza na Srednjem vzhodu.

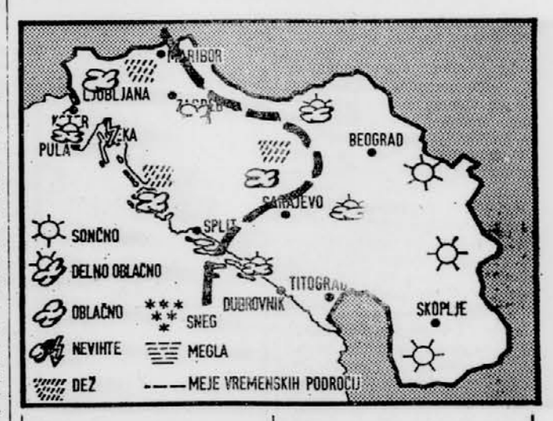
MANJ TURISTOV — RIM. Osrednji inštitut za statistiko v Italiji je ugotovil, da je v prvih šestih mesecih letos obiskalo Italijo za 3,7 odstotka manj turistov kot v istem obdobju lani.

ŽELEZNIŠKA NESREČA — PRAGA. Štirje ljudje so izgubili življenje, 12 pa je bilo ranjenih, ko je brzovlak med Prago in Brnom iztiril in se zaletel v zgradbo neke železniške postaje.

Pa še to

V ZNAMENJU ČASA — Pred uradi ameriških naborniih komisij je skoraj čez noč vzniklo 150 pravnih svetovalnic, ki odpirajo novakom pravne luknje, skozi katere je mogoče po legalni poti uiti vietnamski vojni: od kronične astme do homoseksualnih nagnenj, vse prav pride, da se je le mogoče izogniti novačenju. — »Time« najbrž ni zastonj napisal, da psihološko ni nobenega razločka med tistimi, ki bi hoteli takoj končati vojno v Vietnamu in oditi domov, in onimi, ki bi radi »takoj zmagali« in takoj pospravili prtljago.

Vreme 14. septembra 1967 ob 13. uri

Temperatura

	Ob 07	13
Ljubljana	11	14
Planica	8	10
Brnik	10	12
Maribor	10	16
Slov. Gradec	8	13
Celje	9	15
Novo mesto	11	14
Koper	18	20
Kredarica	0	2
Reka	13	15
Pulj	—	20
Split	21	23
Dubrovnik	18	24
Zagreb	12	20
Beograd	14	24
Sarajevo	8	21
Titograd	—	24
Skopje	12	25
Celovec	9	—
Gradec	8	14
Dunaj	13	16
Milano	13	15
Genova	14	21
München	10	12
Zürich	10	12
Benetke	18	21

Prognoza

VREMENSKA SLIKA:

Nad srednjo Evropo in nad severnim Sredozemljem se še vedno zadržuje področje hladnega zraka. V njem nastaja območje padavin, ki zadržuje nestalno vreme tudi pri nas.

NAPOVED ZA PETEK:

SLOVENIJA:

Ponoči bo pretežno oblačno, vmes še padavine, zlasti v notranjosti Slovenije. Jutri spremenljivo oblačno, vmes so še možne krajevne padavine. Najnižje nočne temperature okoli 11, v Primorju 15, najvišje dnevne 20, v Primorju 22.

JUGOSLAVIJA:

V južnih krajih precej sončno, drugod spremenljivo oblačno s krajevnimi padavinami.

V nekaj vrstah

LJUBLJANA

Stanovanja nekdanjih borcev — Na območju ljubljanskih občin je še zmeraj nekaj sto borcev NOV, ki nimajo ustreznih stanovanj. Trenutno je na občinah skoraj 500 prošenj borcev za stanovanja; kar 383 borcev še zmeraj živi v neustreznih kletnih ali podstrešnih stanovanjih.

MARIBOR

Vrnitev — V sredo zvečer je z mariborske železniške postaje odpotoval v Beograd generalni direktor Skupnosti jugoslovanskih železnic Vanja Vranjican. V Železniškem domu na Pohorju se je udeležil dvodnevnega posvetovanja direktorjev podjetij ZTP in vse države.

Hotel — V noči od srede na četrtek je v hotelu Slavija prenočilo 156 gostov. Med njimi je bilo 98 tujcev, predvsem iz Zahodne Nemčije, Avstrije, Anglije, Italije in drugih držav.

Planinci — V soboto in nedeljo priredi planinsko društvo Maribor-Matica izlet na Kofce in Košuto v bližini Tržiča. Izletniki se bodo odpeljali ob 11.45 z avtobusom proti Ljubljani.

KRANJ

Mejni prehodi — V Ratečah, na Korenskem sedlu, Ljubelju in Jezerskem je do konca avgusta prešlo meje 3,9 milijona potnikov ali kar za 400.000 več kot lani vse leto. Vtem ko je bil lani le vsak enajsti potnik Jugoslovan, ki je prestopil mejo na Gorenjskem, je letos že skoraj vsak peti.

GORIŠKA BRDA

Skromna letina — Brda bodo imela letos slabšo letino kot lani. Rebulo je močno prizadelo slabo vreme že spomladi, ko je cvetela trta. Pozneje je suša povzročila škodo domala v vseh vinogradih. Pravijo, da bo letina za kakih 30 odstotkov manjša od običajne. Namesto 700 vagonov grozdja ga bodo letos pridelali manj kot 500 vagonov.

PTUJ

Skupen vodovod — V nedeljo bodo v Zavrču pri Borlu odprli obnovljeni vodovod, ki ga bodo uporabljali prebivalci tega kraja in sosednje vasi Dubrava ter Goričak v SR Hrvatski. Vodovod je stal približno 15 milijonov Sdin, skupno pa sta ga obnovili občini Ptuj in Varaždin. Prebivalci Dubrave so prispevali po 50.000 Sdin.

TURNIŠČE

Varstvena ustanova — Že vrsto let so si ljudje v tej vasi v Pomurju želeli varstveno ustanovo za predšolske otroke. Naposled se je njihova želja uresničila in z začetkom letošnjega šolskega leta so v Turnišču odprli otroški vrtec. Zanj so prispevali lendavska občinska skupščina, krajevna skupnost, učitelji in vaščani.

LENART

Več so izvozili — Iz obrata kombinata Konus Slovenske Konjice v Lenartu so letos v osmih mesecih izvozili za 225.965 dolarjev blaga. Ker so imeli nizko izvozno obveznost, so letni izvozni načrt presegli za več kot dvakrat.

LENDAVA

Krvodajalska akcija — Občinski odbor RK bo 26., 27. in 28. septembra izvedel v občini krvodajalsko akcijo. Za zdaj imajo kakih 800 stalnih krvodajalcev, pričakujejo pa, da se jih bo pridružilo še najmanj dvesto.

SMARTNO OB PAKI

V uk so jih vključili — Večina učencev, ki so letos končali osnovno šolanje, je dobila učna mesta v raznih obrteh, deset pa se jih je odločilo za nadaljnje šolanje v Celju.

JESENICE

Gostovanje — Pevski zbor jeseniških martinarjev je pred nekaj dnevi gostoval v Gemoni v Italiji. Nastopil je pred več kot 3000 poslušalci, pel pa je naše narodne in partizanske pesmi. To je bilo prvikrat, da so v tem italijanskem mestu slišali slovensko petje.

ŠKOFJA LOKA

Asfaltiranje — Zdaj se dogovarjajo o asfaltiranju Stare ceste, Sorške ceste in Partizanske ceste; dela bodo stala 115.000 Ndin. Prebivalci bodo prispevali 30.000 Ndin kot samoprispevek za uporabo mestnega zemljišča.

CERKNO

Obisk v bolnišnici — Letos je nekdanjo partizansko bolnišnico »Franjo« obiskalo že več kot 20.000 ljudi. Lani jih je bilo 4000. Med obiskovalci je veliko Italijanov.

TRBOVLJE

Počastitev — Gledališče Svobode-center pripravlja v počastitev 50. obletnice oktobrske revolucije »Ladjo spominov.« Premiera tega dela bo bržkone v oktobru.

Z delom so si utrli novo pot

Po enem letu prisilne uprave so v celjski IFI spet izvolili delavski svet

CELJE, 14. sept. — Pred letom dni je kolektiv IFE, industrije finomehaničnih aparatov v Celju zašel v hude težave, ki jih je povzročilo slabo gospodarjenje. Delovna organizacija IFA je takrat dobila prisilno upravo, istočasno pa ji je bila odvzeta pravica samoupravljanja. V letu pod prisilno upravo je kolektiv razčistil razmere. Še več. Letos ob polletju je IFA med tistimi kolektivi v Celju, ki izkazujejo dober poslovni rezultat. K temu je seveda pripomoglo to, da se je kolektiv IFE tesno povezal s proizvodnim sodelovanjem s tovarno tehtnic »Libela« in, da se je večina zaposlenih v tem kolektivu zavedela resnosti položaja in pripomogla k razrešitvi perečih problemov.

Danes, nekaj več kot po enem letu prisilne uprave, so v IFI volili delavski svet. Na volilnih lističih je bilo 26 imen kandidatov, od teh pa jih bodo izbrali v delavski svet 17.

Ker začenjajo znova, bo polovica kandidatov, ki bodo dobili največ glasov, dobila mandat za dve leti, druga polovica pa bo po enem letu na volitvah zamenjana.

V celjski IFI je danes 'elovni dan, kot vsak drug. Pa vendar je to praznik, čeprav ob tej priložnosti niso okrasili svjih proizvodnih obratov. Morda le prevelika skromnost? Iz prisilne uprave sta mogoči dve poti: likvidacija podjetja, ali pa ta, ki so si jo utrli z delom.

J. KR.

Spremenjen vozni red Slavnikovih avtobusov

KOPER, 14. sept. — S 15. septembrom bo avtobusno podjetje Slavnik v Kopru spremenilo nekatere avtobusne vozne rede. Tako bo ukinjena proga Rovinj—Maribor ter poletna turistična proga Vrsar—Benetke. Skrajšali pa bodo proge Poreč—Zagreb in Piran—Zagreb z odhodom iz Pirana ob 7.00 in iz Zagreba ob 14.30 ter progo Piran—Nova Gorica z odhodom iz Pirana ob 5. uri. Avtobus lokalne proge Koper—Buzet bo po novem odhajal iz Kopra ob 19-uri in ne ob 19.30 kot doslej.

S 30. septembrom bo ukinjena proga Piran—Kranjska gora, v začetku decembra pa še proga Poreč—Pulj—Banja Luka. Poleg tega bodo s 1. oktobrom spremenili vozni red še progam Koper—Pridvor—Truške ter Koper—Nova vas in sicer na odhod ob 18.30.

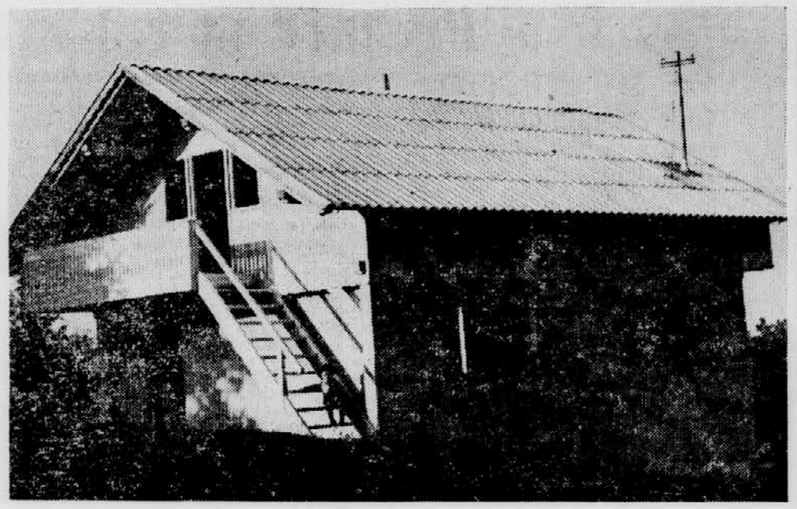
M.

Sodelovanje občin Ljutomer in Čakovec

LJUTOMER, 14. sept. — Jutri se bodo sestali v Ljutomeru predstavniki ljutomerske in čakovške občine in družbeno politični delavci teh dveh komun, da bi skupno uredili nekatere komunalne naloge in se dogovorili o nadaljnjem sodelovanju.

Med drugim bo govora o asfaltiranju ceste Ljutomer—Čakovec, razpravljali pa bodo tudi o skupni obrambi pred točo, ki v obeh občinah povzroči skoraj vsako leto veliko škodo, zlasti v kmetijstvu.

B. B.

ZVEČINE S PROSTOVOLJNIM DELOM SO GA ZGRADILI — »DRAGOTOV DOM« NA HOMU.

Njih prispevek je bil velik

Pred 25 leti je bil ustanovljen železniški komite KP Novo mesto

Danes mineva 25 let, odkar so po navodilu okrožnega komiteja KPS Novo mesto v Karlovcih pod Trško goro ustanovili železniški komite. Pred osmimi leti so na tem mestu odkrili spominsko ploščo v zahvalo vsem tistim, ki so prispevali svoj delež, da se je razširilo revolucionarno gibanje na Dolenjskem.

Ob tem jubileju, ki ga bodo proslavili v nedeljo, ko bo partizansko srečanje, naj zapišemo nekaj besedi o takratnih dogodkih.

Ko je okupator zasedel Dolenjsko in Belo krajino, so se najbolj zavedni železničarji novomeškega vozlišča in vse dolenjske proge že pripravljali na oborožen upor. Ta odpor se je pokazal v raznih posamičnih in neorganiziranih akcijah, sabotažah pri delu, zbiranju sanitetnih in vojaških pripomočkov, pisanju parol itd. Dva meseca po okupaciji pa so že uspeli prvi poskusi organiziranega odpora med železničarji.

Takrat so tudi ustanovili prvi odbor OF železničarjev, v katerem so bili Jože Zagorc-Dolski, Ivan Mavrovič-Ivanov in Jože Hribar-Anže. Njih naloga je bila pritegniti v OF kar največ članov za aktivno sodelovanje, razen tega pa organizirati zbiranje vojaškega gradiva. Ta prva organizacija je v glavnem opravila svoje naloge. Utrdila je osnovno organizacijo OF in postavila trdne temelje za bodoče velike naloge, ki so jih opravljali železničarji.

Še bolj se je organizacija utrdila jeseni 1941 leta, ko je prišel v Novo mesto Viktor Avbelj-Rudi. Po njegovih direktivah se je začela organizacija naglo krepiti in železničarji so vse odločneje posegali v akcijo. Tedaj je bila tudi ustanovljena prva celica KP, kasneje pa so formirali še pet celic KP: dve na postaji in v kurilnici, eno pa pri sekciji za vzdrževanje proge. Njih naloga je bila povezovati železničarje novomeškega vozlišča, razširjati propagandno gradivo, zbirati vojaške potrebščine, podatke o položaju in sovražniku itd... Organizirali so tudi kurirsko pošto za dovoz gradiva in pošte med Ljubljano in Novim mestom (znana je železniška kurirska postaja TV 22). Poskrbeli so za ilegalce, ki so prihajali iz zasedenega področja v partizanske enote. Ta kanal je od jeseni 1941. naprej dobro delal. V letu 1942 se je še izpopolnil tako, da so vsak dan prihajale večje količine pošte, propagandnega gradiva in raznih drugih potrebščin. Naposled so pričele prihajati že kar vagonske pošiljke.

Kasneje se je pokazalo, da je nujno organizirati partijsko vodstvo v novomeškem vozlišču, saj osnovne organizacije niso mogle imeti dobre in direktne povezave z okrožnim vodstvom KP. Takrat je bilo med železničarji v Novem mestu 38 članov in kandidatov KP. Pa tudi druge naloge: ilegalni kanal, zaščitni bataljon, ki je bil takrat že ustanovljen, in podobno so zahtevale enotno vodstvo.

Del železniškega komiteja je bilo za revolucionarno gibanje neprecenljivo. O njegovem pomenu je tovariš Boris Kidrič rekel: »Železniški komite v Novem mestu je pripravil teren za prevzem oblasti, razorožil italijanske enote, zbral material in pripravil vkorakanje partizanskih enot v Novo mesto.«

S. D.

Zasebna gostišča v Pomurju

Politika odprtega trga v gostinstvu?

Pomurje ni več neznanka v našem turističnem gospodarstvu. Lep svet ob Muri s številnimi mikavnostmi namreč že lep čas privablja domače in tuje turiste, ki so morda še pred nekaj leti poznali samo zdravilišče Radensko Slatino.

Prizadevanja pomurskih občin, turističnih organizacij in drugih so zato močno usmerjena tudi v urejanje gostinskih lokalov in objektov, ki rastejo v zadnjem času kot gobe po dežju.

Samo lani in letos so odprli v Pomurju štirideset gostišč in večjih gostinskih objektov s skupno 3612 sedeži. V tej številki je zastopan družbeni sektor s petimi novimi gostinskimi objekti in 1700 sedeži, druga gostišča in zmogljivosti pa gredo na račun zasebnega sektorja.

Iz teh podatkov izhaja, da se družbeni in zasebni sektor gostinstva razvijata vsaj glede zmogljivosti dokaj skladno. Toda vse večji interes zasebnikov, da bi urejali gostišča tudi v pomurskih središčih, obeta v prihodnje močno konkurenco tudi v teh krajih.

Če lahko trdimo, da skupščine pomurskih občin ne nasprotujejo odpiranju novih središč, kjer zvečine take pobude celo vsestransko podbirajo, to ne velja za vsa občinska in večja krajevna središča.

Tako v Lendavi zastopajo stališče, da je območje mesta lahko izključno domena družbenega sektorja, prav tako tudi okolica znanega gostišča »Bobrič« v Bistrici, niso pa se še odločili, ali naj obvelja tako merilo tudi za okolico Bukovniškega jezera.

Zelo se razhajajo stališča o novih lokacijah za zasebna gostišča v sami Murski Soboti, kjer družbena gostinska podjetja odločno nasprotujejo občini, da bi tudi na območju mesta uveljavila politiko odprtega tržišča v gostinstvu. Prve izdane lokacije zasebnikom v mestu potrjujejo odločitev skupščine občine Murska Sobota, kjer menijo, da z administrativnimi ukrepi ne morejo pozitivno vplivati na nadaljnji kvalitetni razvoj gostinstva in da samo večji obseg urejanja gostišč ne glede na nekaka posebna merila, ki bi omejevala zasebno pobudo tudi na določenih točkah v mestu, lahko zagotovi prepotrebno diferenciacijo gostišč.

Podobno stališče imajo tudi v Ljutomeru in v Radgoni, čeprav so, na primer, v lendavski in radgonski občini izdajali doslej obrtna dovoljenja samo kvalificiranim gostinskim delavcem, med tem ko so v soboški občini dobile dovoljenje tudi osebe s končanim gostinskim tečajem. Vendar samo v primeru, če so se prosilci za gostinsko obrt obvezali, da si bodo do leta 1969 pridobili strokovnost.

Skratka — v Pomurju utegne priti zaradi tako različnih meril občin pri dodeljevanju lokacij za zasebna gostišča in zaradi različnih zahtev glede strokovnosti do resnih problemov. Zato je pravilna zahteva strokovnega odbora za gostinstvo in turizem v Pomurju, naj bi občine v najkrajšem času poenotile ta merila. Pri teh odločitvah pa bo nedvomno treba upoštevati tudi koristi družbenega sektorja gostinstva, ki bi se zaradi velikih dajatev in še večjih investicij v minulih letih lahko znašlo v nezavidljivem položaju.

B. B.

Obsodba ubijalca z Ločkega vrha

Sodišče mu je prisodilo za naklepen uboj več ljudi 14 let strogega zapora

MARIBOR, 14. sept. — Pred okrožnim sodiščem v Mariboru se je danes končala dvodnevna razprava zoper Ivana Kovačiča, stanujočega Osek št. 42 pri Gradišču v Slovenskih goricah. Predsednik petčlanskega senata Rado Javornik je razglasil sodbo, s katero je bil Kovačič obsojen na 14 let strogega zapora zaradi naklepnega uboja več oseb.

Sodišče je ugotovilo, da je 6. avgusta letos na Ločkem vrhu št. 10 pri Benediktu trikrat streljal z lovsko puško na Franca Divjaka. Ustrelil je tudi Janeza Juršnika in poškodoval Terezijo Juršnik starejšo. Vse to je naredil zato, da bi ga Franc Divjak, Janez Juršnik in Terezija Juršnik ne ovirali več pri ljubezenskem razmerju z mladoletno J. T. Prvotno je nameraval ubiti tudi njo, vendar se je pozneje premislil. Na razpravi je kazniva dejanja priznal ter jih obžaloval. Razprava je pokazala, da je mladoletna J. T. precej prispevala k tej tragediji, saj je obtoženca in Divjaka izigravala.

M.

Naliv nad Reko

REKA, 14. sept. (Tanjug) — Nad Reko in njeno ožjo okolico se je danes zlila takšna ploha, kakršno doslej meteorološka služba ni zabeležila. Od 7. do 15. ure je padlo več kot 150 litrov vode na kvadratni meter površine.

Po času in moči pomeni ta naliv nenavaden pojav. Meteorologi pravijo, da je prišlo do naliva zato, ker je hladno strujanje zraka preprečilo toplim strujam širjenje severno od mesta in se je zato dež izlil nad mestnim območjem.

Promet skozi Reko je bil skoraj nemogoč, ker so se ulice spremenile v potoke. Poplavljene so mnoge kleti in kletna stanovanja. Območje severno od Reke je bilo več časa brez elektrike, ker so strele poškodovale daljnovode.

Deček umrl po padcu s kolesom

CELJE, 14. sept. — Včeraj popoldne je v Velenju blizu stanovanjskega bloka na Tomšičevi cesti 32, padel z otroškim kolesom šestletni Marjan Pompe. Po padcu je odšel domov, ker je krvavel iz ust. Ko mu je mati rano izprala, je ugotovila, da prihajajo otroku iz ust krvave pene. Zato so ga prepeljali v celjsko bolnišnico. Otrok je med prevozom v bolnišnico padel v nezavest. Kot je povedal dežurni zdravnik, so otroka pripeljali v bolnico že mrtvega. Otrok baje ni umrl od udarca pri padcu, temveč zaradi tumorja. Udarec na glavo pa je povzročil, da je nastopila smrt.

-S

Pri lastnem bratu je vlomil

POLJČANE, 14. sept. — Neznanec je vlomil v stanovanje Ivana Arbajterja iz Poljčan št. 54. Skozi gozd se je priplazil do hiše in odtrgal leseno letev na oknu. V spalnici je nasilno odprl omaro in iz torbice vzel 1220 N din. Med preiskavo so organi milice ugotovili, da je to storil oškodovančev brat Stanko, nazadnje stanujoč Vedro polje št. 2 pri Bihaču. Ugotovili so, da se že več let klati po Sloveniji in vlamlja.

M.

S kolesom pred avto

Jože Bezjak je umrl na kraju nesreče

LJUBLJANA, 14. sept. Kljub temu, da so bili včeraj na naših cestah nekoliko boljši pogoji za vožnjo kot v prejšnjih dneh, je bilo kar 36 prometnih nesreč. Visoka številke kažejo, da so vozniki in pešci vse premalo pazljivi in večkrat ne upoštevajo prometnih predpisov.

Avtomobilisti in motoristi vozijo prehitro in izsiljujejo prednost, pešci pa ne pazijo, ko gredo čez cesto in zaradi tega pride do hudih nesreč, ki se končajo tudi s smrtjo. Včeraj je pri nesrečah dobilo hude poškodbe 14 ljudi, 16 je bilo laže ranjenih, dva ponesrečenca pa sta umrla.

O hudi nesreči, ki je zahtevala življenje 31-letnega Emila Sedeja, smo že poročali, druga žrtev včerajšnjega prometa pa je bil kolesar Jože Bezjak. Kolesar je nekaj pred 18. uro pripeljal s stranske poti na glavno cesto, ki pelje skozi naselje Gorišnico pri Ptuju in zapri pot vozniku osebnega avtomobila Marjanu Tramšku. Šofer zaradi prekratke razdalje ni mogel pravočasno ustaviti in je Bezjaka tako nesrečno zadel, da ga je močan udarec zbil po tleh. Ponesrečenec je bil tako hudo poškodovan, da je umrl na kraju nesreče.

Včeraj zjutraj je v Poljčanah pri hiši št. 1 tovornjak, ki ga je vozil Stanko Janežič zbil motorista Matijo Juga. Ponesrečenec je obležal na njivi hudo poškodovan in nezavesten in so ga odpeljali v mariborsko bolnišnico. Nesreča se je zgodila v trenutku, ko je motorist prehiteval avtobus in mu je pripeljal naproti tovornjak. Oba sta takoj zavrla in se skušala izogniti trčenju, vendar je razdalja bila prekratka.

Podobna nesreča se je zgodila včeraj zjutraj v naselju Deskle mopedistu Venceslavu Brezigarju. Ko je pripeljal s stranske poti na glavno cesto, ne da bi se prepričal, če je cesta prosta, ga je zbil s tovornjakom Stanislav Kavčič. Trčenje je bilo tako močno, da je mopedista vrglo približno 16 metrov daleč po cesti in je obležal nezavesten. V šempetrski bolnišnici so ugotovili, da ima Brezigar zlomljeno nogo v kolku in druge poškodbe.

Drznemu prehitevanju je botrovala vinjenost

Milanu Plahuti so po sodni obravnavi vzeli vozniško dovoljenje

LJUBLJANA, 14. sept. Milana Plahuto, ki je 25. januarja letos ob prehodu za pešce na križišču Titove in Triglavske ceste silovito trčil v pešca Slavka Mensingerja, (le-ta je po nekaj dneh zaradi hudih poškodb umrl) je ljubljansko okrožno sodišče obsodilo na eno leto in dva meseca strogega zapora. Razen tega tri leta po prestani kazni ne bo smel voziti motornih vozil. Vozniško dovoljenje so mu takoj po obravnavi vzeli.

Na obravnavi je priča Ivan Arnut povedal: »Z Mensingerjem sva šla naglo po prehodu čez Titovo cesto pri križišču s Triglavsko cesto. Videla sva, da se nama po Titovi cesti iz središča mesta približujeta dva avtomobila. Drugi avtomobil je vozil približno 100 m za prvim. Ker sva z Mensingerjem hitela čez prehod, je prvi avtomobil zavrl in naju spustil naprej. Komaj pa sva prišla mimo avtomobila, ki naju je spustil naprej, je pridrvel mimo njega opelrekord. Z vso silo sem planil proti pločniku, Mensingerju to ni uspelo . . .«

Podobno je povedal priča Ivan Gošte, voznik osebnega avtomobila, ki je videl oba pešca na prehodu in je zato zmanjšal hitrost. Priča Katja Vlah, ki je stala na pločniku, je pritrdila obem pričam: »V grozi sem se obrnila vstran, ko sem videla, kako je osebni avtomobil z veliko hitrostjo zapeljal mimo avtomobila, ki je spustil pešca naprej in treščil v pešca. Kljub temu se mi je zdelo, da je pešec zelo dolgo »letel« po zraku...« Ponesrečenega Mensingerja so hudo ranjenega odpeljali v bolnišnico, vendar je po sedmih dneh umrl. Ker je voznik opelrekorda smrdel po alkoholu, so mu vzeli krl. Na sodnomedicinskem inštitutu so ugotovili, da je imel v krvi 1.63 promila, v urinu pa 2.92 promila reduktivnih snovi oziroma alkohola.

Obtoženi Plahuta se je na obravnavi branil: Dan pred nezgodo sem bil v Vrhpolju in sem z družbo popival v gostilni do dveh zjutraj. Podnevi sem nato delal v Kamniku, popoldne pa sem se odpravil v Ljubljano na Kodeljevo, kjer sem popil en pelinkovec. Vračal sem se v mraku, saj so že bile luči na cestah. Cesta je bila suha, megle ni bilo. Po Titovi cesti je pred menoj vozil fiat 1100. Ko sem se bližal Triglavski cesti, se mi je zdelo, da je fiat pred menoj za trenutek zavrl, nato pa peljal naprej, zato sem tudi jaz peljal z nezmanjšano hitrostjo, kakih 60 km na uro naprej. Ves čas sem bolj po desni strani vozil za fiatom. Nenadoma pa sem pred seboj zagledal pešca in jaz nisem mogel nesreče preprečiti.«

F. Š.

Jugoslovanska loterija

Poročilo o žrebanju 37. kola srečk, ki je bilo 14. 9. 1967.

srečke s končnicami	so zadele dobitek
790	100
08180	2000
34870	600
05600	100
5565000	8000
399420	8000
041	40
2341	200
54141	600
89671	1000
478621	8000
12	8
32	20
62	6
34722	600
56712	603
77862	606
03	6
53	10
63	6
17073	400
689493	100.000
44	10
94	6
334	80
68814	1000
73624	600
75634	400
0027444	8010
1095894	8006
5	4
04625	604
08225	404
23355	1004
33755	404
43565	604
62985	404
1085345	8004
56	8
76	6
0563036	8000
0864146	10.000
0725086	10.000
27	8
47	8
08327	608
74687	400
0280727	50.008
0855087	30.000
8	4
26438	404
93688	404
0537488	8004
19	6
46639	600
54459	1000
75979	400

Loto

1. Končno poročilo za 36. kolo lota.

Žrebanje je bilo 5. 9. 1967.
Končna vrednost dobitkov:
4 + dodatna številka:
Četverke 1.440,79 ND
Trojke 19,28 ND
Rok za izplačevanje dobitkov je do 14. 11. 1967.

2. Začasno poročilo za 37. kolo lota.

Žrebanje je bilo 12. 9. 1967.
Izžrebane številke: 2, 11, 18, 27, 28 in dodatna 22.
Začasna vrednost dobitkov:
4 + dodatna štev. 7.134 ND
Četverke 469,34 ND
Trojke 17,07 ND

DOBITKI V SLOVENIJI
Četverke:

Ljubljana (2)
1—283200/2 1-E-341220/4
Brežice (1)
21-E-183323/4
Maribor (4)
56-E-182227/4 56-E-182230/4
56-E-182230/4 57-E-254125/4
Postojna (1)
68-E-247315/4

Vprašanja in odgovori

Varstveni dodatek

L. S. M.: Kot vdova po zavarovancu — odvetniku prejemate nizko družinsko pokojnino. Ali res niste upravičeni do varstvenega dodatka?

ODGOVOR: V smislu določbe 1. odstavka 119. člena temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju, po kateri se za zavarovance samostojne dejavnosti ne more uvajati varstveni dodatek, upokojenci, ki so bili upokojeni kot zavarovanci samostojnih dejavnosti n. pr. odvetniki) in družinski člani teh zavarovancev, ki uživajo družinsko pokojnino, nimajo pravice do varstvenega dodatka. Glede na to po navedeni določbi niste upravičeni do varstvenega dodatka.

Zavarovalna doba

S. K. J.: Radi bi vedeli, ali se šteje v zavarovalno dobo čas, ki ga je prebil delavec na izrednem neplačanem dopustu.

ODGOVOR: V smislu 1. točke 32. člena temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju se všteva zavarovancu čas, ki ga je med trajanjem delovnega razmerja prebil v posameznem koledarskem letu na neplačanem izrednem dopustu, krajšem kot 30 dni.

Odpoved stanovanjske pogodbe

Z. L. Š.: Vaš mož, ki je dobil stanovanje od podjetja, v katerem je bil zaposlen, je umrl. Ali vam lahko podjetje odpove stanovanje?

ODGOVOR: Po 63. členu zakona o stanovanjskih razmerjih stanodajalec ne more odpovedati stanovanjske pogodbe, ki je bila sklenjena glede na delovno razmerje z imetnikom stanovanjske pravice, če ta umre in preneha delovno razmerje z njegovo smrtjo, družinskemu članu gospodinjstva imetnika stanovanjske pravice, na katerega je prešla stanovanjska pravica. Taka odpoved je možna le izjemoma, in sicer le v primeru, če namerava stanovalec oddati to stanovanje komu drugemu, ki je z njim v delovnem razmerju in samo zaradi tega, ker je to stanovanje precej blizu njegovega delovnega mesta. Vendar pa mora preskrbeti družinskim članom umrlega imetnika stanovanjske pravice drugo primerno stanovanje v tistem kraju, in položiti znesek, ki je potreben za selitvene stroške.

Posmrtnina

T. K. T.: Ste upokojenka in prejemate starostno pokojnino v mesečnem znesku 520 N din. Ali ste po smrti moža, ki je bil tudi starostni upokojenec, upravičeni dobiti posmrtnino in koliko znaša ta posmrtnina?

ODGOVOR: Po 86. členu temeljnega zakona o zdravstvenem zavarovanju imajo po smrti zavarovanca upokojenca njegovi družinski člani pravico do posmrtnine, ki je enaka enomesečni zadnji pokojnini, le, če jih je umrli do svoje smrti preživljal. Ker ta pogoj v vašem pogoju ni izpolnjen, nimate pravice do posmrtnine.

Podpora za rekreacijo upokojencev

L. S. M.: Skupaj z dvema otrokoma prejemate v vašem pokojnem možu družinsko pokojnino. Kolikšna podpora za rekreacijo vam bo izplačana?

ODGOVOR: Po sklepu o uporabi sredstev, ki so namenjena za podpiranje rekreacije upokojencev v letu 1967, ki ga je izdala Skupščina republiške skupnosti socialnega zavarovanja delavcev SR Slovenije, se izplača tudi uživalcem družinskih pokojnin kot podpora za rekreacijo v letu 1967 znesek 85 N din. Navedena podpora se bo izplačala osebam s pokojnino za mesec oktober 1967. Po izrečni določbi 2. odstavka II. točke navedenega sklepa pa se več uživalcev družinske pokojnine na podlagi iste odločbe upošteva pri izplačilu podpore po tem sklepu kot en uživalec. Glede na navedene določbe vam bo izplačana podpora v znesku 85 N din.

Zastaranje terjatve iz naslova posojila

M. K. Lj.: Pred sedmimi leti ste svojemu znancu posodili večjo vsoto denarja. Nekaj posojenega denarja vam je vrnil, ostanek pa vam noče dati. Ali je vaša terjatev na vrnitev posojila že zastarela?

ODGOVOR: Po zakonu o zastaranju terjatev zastarajo terjatve v desetih letih, če z zakonom ni določen za zastaranje drugačen rok. Ker za terjatve iz naslova posojila z zakonom ni določen drugačen rok, zastarajo torej te terjatve v desetih letih, in zato tudi vaša terjatev še ni zastarala ter boste lahko plačilo ostanka posojila, ki vam ga je znanec dolžan, iztožili.

Razdedinjenje

F. M. G.: Vaš sin je delomržnež, pijanec in zapravljivec, ki popolnoma zanemarja svoje otroke — vaše vnuke. Ali ga lahko razdedinite in zapustite premoženje svojim vnukom?

ODGOVOR: Po 47. členu zakona o dedovanju lahko oporočitelj razdedini dediča, ki ima pravico do nujnega deleža, med drugim tudi v primeru, če se je vdal brezdelju in nepoštenemu življenju. Oporočitelj, ki namerava dediča razdediti, pa mora to izjaviti v oporoki na nedvomen način, pri čemer je tudi koristno, da navede razlog za razdedinjenje. Glede na podatke vašega dopisa bi torej lahko vašega sina v oporoki razdedinili. Razdedinjenje pa bi veljalo samo zanj in lahko z oporoko zapustite svoje premoženje svojim vnukom.

Kupon za pravno posvetovalnico »DELA«

„Štafeta" s tujimi avti

Mladoletnika na begu v enem dnevu zamenjala štiri avtomobile

LJUBLJANA, 14. sept. Miličnik s postaje Vič je ob Večni poti pred dvema dnevoma zvečer zagledal osebni avto znamke VW z zahodnonemško registracijo, ki je stal nekaj vstran od ceste v grmovju. Sumljiv avto si je ogledal od bliže in v njem videl dva mladoletnika.

»Kaj pa vidva?« je vprašal.

»Čakava mamo,« sta se kot iz puške zlagala. Toda miličnik je kaj hitro ugotovil, da lažeta, saj sta na sebi imela obleke gojencev iz vzgojnega doma. Zato ju je takoj nato vprašal:

»Od kod sta pobegnila?«

»Iz Radeč,« nista mogla več lagati 17-letna fanta.

Tako se je končal enodnevni pobeg dveh mladoletnikov iz vzgojnega zavoda v Radečah. Dan prej proti večeru sta namreč B. B. in J. O. pobegnila iz doma, oblečena preplavala Savo in se po gosti napotila proti Zidanemu mostu. Tu sta počakala, da na mostu čez Savinjo ne bo nikogar in tako nemoteno prestopila tudi drugo reko.

Peš sta se napotila proti Rimskim Toplicam, kjer pa sta se hoje naveličala. Vlomila sta v neki avto celjske registracije in se odpeljala v Laško. Toda goriva v rezervoarju je bilo malo, zato sta avto pustila in si »izposodila« drugega. Tudi pri tem ficku sta imela smolo. Volan je bil namreč zaklenjen in tako sta lastnika »olajšala« le za fotoaparat »fleksaret«, potovalno torbo in druge osebne predmete.

Sredi noči sta potem vlomila v tretjega fička z mariborsko registracijo in se odpeljala nazaj mimo Radeč in Šentjerneja v Mokronog, kjer ju je rdeča luč spet opozorila na prazen bencinski tank.

Drzna zaradi smole z gorivom sta se potem odločila in ukradla nemški VW. V tem je bilo dovolj goriva za vožnjo do Ljubljane. Tu pa se je njun »izlet« končal. Miličnikom sta potem povedala, da sta hotela prenočiti in jo potem z ukradenim avtom popihati naprej v Italijo. Ker fanta nista imela dovolj denarja, sta na Livadi vlomila tudi v neki vikend in se založila s cigaretami in hrano.

B. S.

V nekaj vrstah

LJUBLJANA

Stanovanja nekdanjih borcev — Na območju ljubljanskih občin je še zmeraj nekaj sto borcev NOV, ki nimajo ustreznih stanovanj. Trenutno je na občinah skoraj 500 prošenj borcev za stanovanja; kar 383 borcev še zmeraj živi v neustreznih kletnih ali podstrešnih stanovanjih.

MARIBOR

Vrnitev — V sredo zvečer je z mariborske železniške postaje odpotoval v Beograd generalni direktor Skupnosti jugoslovanskih železnic Vanja Vranjican. V Železniškem domu na Pohorju se je udeležil dvodnevnega posvetovanja direktorjev podjetij ZTP in vse državne.

Hotel — V noči od srede na četrtek je v hotelu Slavija prenočilo 156 gostov. Med njimi je bilo 98 tujcev, predvsem iz Zahodne Nemčije, Avstrije, Anglije, Italije in drugih držav.

Planinci — V soboto in nedeljo priredi planinsko društvo Maribor-Matica izlet na Kofce in Košuto v bližini Tržiča. Izletniki se bodo odpeljali ob 11.45 z avtobusom proti Ljubljani.

PTUJ

Skupen vodovod — V nedeljo bodo v Zavrču pri Borlu odprli obnovljeni vodovod, ki ga bodo uporabljali prebivalci tega kraja in sosednje vasi Dubrava ter Goričak v SR Hrvatski. Vodovod je stal približno 15 milijonov Sdin, skupno pa sta ga obnovili občini Ptuj in Varaždin. Prebivalci Dubrave so prispevali po 50.000 Sdin.

TURNIŠČE

Varstvena ustanova — Že vrsto let so si ljudje v tej vasi v Pomurju želeli varstveno ustanovo za predšolske otroke. Naposled se je njihova želja uresničila in z začetkom letošnjega šolskega leta so v Turnišču odprli otroški vrtec. Zanj so prispevali lendavska občinska skupščina, krajevna skupnost, učitelji in vaščani.

LENART

Več so izvozili — Iz obrata kombinata Konus Slovenske Konjice v Lenartu so letos v osmih mesecih izvozili za 225.665 dolarjev blaga. Ker so imeli nizko izvozno obvezност, so letni izvozni načrt presegli za več kot dvakrat.

LENDAVA

Krvodajalska akcija — Občinski odbor RK bo 26., 27. in 28. septembra izvedel v občini krvodajalsko akcijo. Za zdaj imajo kakih 800 stalnih krvodajalcev, pričakujejo pa, da se jih bo pridružilo še najmanj dvesto.

ŠMARTNO OB PAKI

V uk so jih vključili — Večina učencev, ki so letos končali osnovno šolanje, je dobila učna mesta v raznih obrtih, deset pa se jih je odločilo za nadaljnje šolanje v Celju.

JESENICE

Gostovanje — Pevski zbor jeseniških martinarjev je pred nekaj dnevi gostoval v Gemoni v Italiji. Nastopil je pred več kot 3000 poslušalci, pel pa je naše narodne in partizanske pesmi. To je bilo prvikrat, da so v tem italijanskem mestu slišali slovensko petje.

KRANJ

Mejni prehodi — V Ratečah, na Korenskem sedlu, Ljubelju in Jezerskem je do konca avgusta prešlo meje 3,9 milijona potnikov ali kar za 400.000 več kot lani vse leto. Vtem ko je bil lani le vsak enajsti potnik Jugoslovan, ki je prestopil mejo na Gorenjskem, je letos že skoraj vsak peti.

ŠKOFJA LOKA

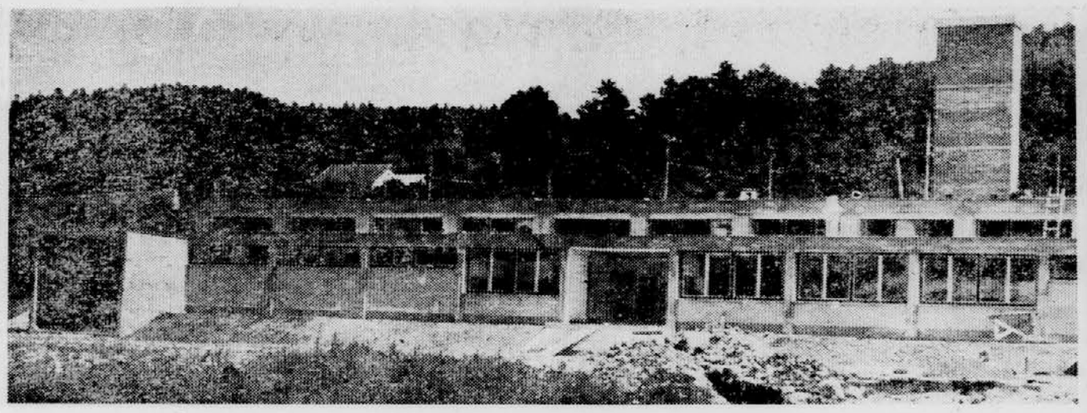
Asfaltiranje — Zdaj se dogovarjajo o asfaltiranju Stare ceste, Sorške ceste in Partizanske ceste; dela bodo stala 114.000 Ndin. Prebivalci bodo prispevali 30.000 Ndin kot samoprispevek za uporabo mestnega zemljišča.

CERKNO

Obisk v bolnišnici — Letos je nekdanjo partizansko bolnišnico »Franjo« obiskalo že več kot 20.000 ljudi. Lani jih je bilo 4000. Med obiskovalci je veliko Italijanov.

TRBOVLJE

Počastitev — Gledališče Svobode-center pripravlja v počastitev 50. obletnice oktobrske revolucije »Ladjo spominov.« Premiera tega dela bo bržkone v oktobru.

NOVA PEKARNA V POSTOJNI — V drugi polovici tega meseca bodo v Postojni odprli novo pekarno. Sodobno pekarno pogrešajo že več let, saj morajo sedaj postojnski peki speči pri zastarelih pečeh 3800 do 5000 kg kruha dnevno. Nova pekarna pa je najsodobneje opremljena in bo delo v njej popolnoma mehanizirano. Zmogljivost pekarne bo do pet ton najrazličnejših vrst kruha v sedmih urah. Dela na tem pomembnem objektu v Postojni investira »Mlinotest« iz Ajdovščine. Na sliki: nov obrat Mlinotesta v Postojni. Foto: I. B.

Koprska železnica napreduje

Tračnice polagajo že ob sami operativni obali

KOPER, 14. sept. — Gradnja koprske železnice naglo napreduje in vse kaže, da bo že v začetku novembra začela poizkusno obratovati. Slavnostna otvoritev proge bo ob dnevu republike 29. novembra. Na večjem delu proge so že položili železniške tire, prav te dni pa so začeli polagati tračnice tudi ob sami operativni obali. Graditelji so imeli v dolini Rižane precej težav zaradi zemeljskih plazov, vendar so vse zapreke uspešno prebrodili.

Ob otvoritvi proge bo pristaniški kolektiv slavil pomemben praznik, saj bo železniška povezava Kopra z zaledjem odprla luki izredne možnosti razvoja.

Pred to slovesnostjo pa bodo v pristanišču izročili namenu še dva druga objekta, ki sta zdaj v delu. Tako bo v začetku oktobra dograjeno novo skladišče s 3.600 kvadratnimi metri pokritega prostora, ki ga gradi Gradis. Razen skladišča grade v luki tudi novo operativno obalo. Bager »Peter Klepec« že nekaj časa poglablja morsko dno na mestu, kjer bodo gradili peti vez. Prvi del novega veza 1 a, ki ga grade pred bivšim trgovskim skladiščem ob vhodu v luko, bo dograjen do konca meseca oktobra.

B. T.

Koprska semenarna se je preselila

KOPER, 14. sept. — Koprska semenarna se je s tržnice preselila na Gortanov trg. V novi trgovini prodajajo poleg različnih semen in krmil tudi kmetijsko orodje in stroje — kosilnice Alpina, motorne škropilnice in žage ter nahrbtne žveplalnike. V semenarni prodajajo tudi insekticidna sredstva, umetna gnojila, škropiva in razkužila.

M. P.

Ogledali so si zagrebški velesejem

Tudi letos je ekonomsko-administrativni šolski center iz Kopra priredil ogled mednarodnega zagrebškega velesejma. Ker dijaki višjih razredov prav sedaj opravljajo obvezno prakso po raznih ustanovah in delovnih organizacijah, so z ogledom velesejma veliko pridobili.

V. K.

Na vrsti je šola v Kobaridu

Skupščina v Tolminu je ponovno obravnavala tudi problem sladkovodnega ribištva v Soči

TOLMIN, 14. sept. Na dopoldanski seji občinske skupščine so sprejeli sklepe, ki bodo omogočili graditev osnovne šole v Kobaridu. Ob tem so med drugim tudi ponovno obravnavali problematiko sladkovodnega ribištva v občini. Pred časom je namreč skupščina zavrnila poročilo sveta za gospodarstvo o tej zadevi in zahtevala ponovno obravnavo.

S sklepom o najetju posojila pri Gospodarski banki SRS, novogoriški kreditni banki in hranilnici ter obvezo skupščine, da bo zbrala potreben denar za odplačevanje kreditov, so prebrodene vse ovire, ki so doslej preprečevale graditev nove osnovne šole v Kobaridu. Skupščina se je že dogovorila z izvajalcem del. Predvidevajo, da bodo začeli z deli v nekaj tednih. Šola bo dograjena do začetka prihodnjega šolskega leta.

Nova osnovna šola bo podobna nedavno zgrajeni šoli v Črnomlju. V načrtu za kobariško gradnjo so uporabili le nekatere dodatne izkušnje z gradnjo v Črnomlju. Imela bo 12 učilnic ter vse druge pomožne prostore. Obiskovalo jo bo okoli 500 učencev iz Kobarida in njegove okolice. Skupaj bo veljala šola s prispevkom za zemljišče in drugimi dajatvami nekaj nad 330 milijonov dinarjev. 115 milijonov dinarjev bo znašal kredit ljubljanske gospodarske banke, 160 milijonov dinarjev bo posodila novogoriška kreditna banka in hranilnica. Preostala sredstva pa bodo zbrali s samoprispevkom občanov in prispevki delovnih organizacij ter občinskega proračuna. Šolo bo gradilo splošno gradbeno podjetje Gorica.

Odborniki so na današnji seji dokaj kritično obravnavali odnos, ki ga je pokazala do gradnje kobariške šole republika. Številne šole so namreč bile doslej zgrajene tudi v gospodarsko veliko bolj razvitih občinah z njeno pomočjo. Na Tolminskem pa so v glavnem ostali prepuščeni samim sebi pri reševanju izredno pereče problematike šolskega prostora.

Skupščina je na današnji seji ponovno obravnavala poročilo sveta za gospodarstvo o problematiki sladkovodnega ribištva v občini. Prvotno poročilo tega sveta je namreč pred kratkim zavrnila z obrazložitvijo, da je imelo premalo opredeljen odnos do problema. Skupščina je sprejela priporočilo naj kobariška ribogojnica tako organizira svojo dejavnost, da bo lahko zagotavljala potrebne količine rib za redna vsakoletna vlaganja, ribiška družina iz Tolmina pa naj bi pripravila skupaj z ljubljanskim zavodom za ribištvo program vlaganj ob upoštevanju bioloških pogojev voda. V skladu za vlaganja pa naj bi prispevali denar tudi ribiči sorazmerno z odlovom. Končno je skupščina priporočila ribiški družini v Tolminu, naj omeji odlov soških postrvi, ki postajajo vse redkejše v Soči.

K. L.

Spremenjen vozni red Slavnikovih avtobusov

KOPER, 14. sept. — S 15. septembrom bo avtobusno podjetje Slavnik v Kopru spremenilo nekatere avtobusne vozne rede. Tako bo ukinjena proga Rovinj—Maribor ter poletna turistična proga Vrsar—Benetke. Skrajšali pa bodo proge Poreč—Zagreb in Piran—Zagreb z odhodom iz Pirana ob 7.00 in iz Zagreba ob 14.30 ter progo Piran—Nova Gorica z odhodom iz Pirana ob 5. uri. Avtobus lokalne proge Koper—Buzet bo po novem odhajal iz Kopra ob 19-uri in ne ob 19.30 kot doslej.

S 30. septembrom bo ukinjena proga Piran—Kranjska gora, v začetku decembra pa še proga Poreč—Fulj—Banja Luka. Poleg tega bodo s 1. oktobrom spremenili vozni red še progam Koper—Pridvor—Truške ter Koper—Nova vas in sicer na odhod ob 18.30.

M.

V Postojni spet voda ves dan

POSTOJNA, 14. sept. — Na začetku tega tedna je v Postojni skoraj po dveh mesecih omejitve spet tekla voda ves dan. Tako so se tega dne oddahnile predvsem gospodinje, ki so hitele prati in pomivati, pa tudi stanovalci v višjih nadstropjih so bili veseli, da je voda pritekla tudi v četrto ali peto nadstropje. V Kidričevem naselju v Postojni je prej tekla voda samo pol ure na dan in še to samo v kletnih prostorih. Seveda je problem rešen samo za letošnje leto, ker je sušno obdobje minilo. Ni pa še konec naporov občinske skupščine in drugih, da bi čimbolje uredili preskrbo meščanov s pitno vodo tudi poleti ter da bi leta odgovarjala higienskim pogojem. Končno pa nezadostni dotok vode škodi tudi gospodarstvu, predvsem turizmu, ki postaja v postonjski komuni ena poglavitnejših panog gospodarstva.

I. B.

Obsodba ubijalca z Ločkega vrha

Sodišče mu je prisodilo za naklepen uboj več ljudi 14 let strogega zapora

MARIBOR, 14. sept. — Pred okrožnim sodiščem v Mariboru se je danes končala dvodnevna razprava zoper Ivana Kovačiča, stanujočega Osek št. 42 pri Gradišču v Slovenskih goricah. Predsednik petčlanskega senata Rado Javornik je razglasil sodbo, s katero je bil Kovačič obsojen na 14 let strogega zapora zaradi naklepnega uboja več oseb.

Sodišče je ugotovilo, da je 6. avgusta letos na Ločkem vrhu št. 10 pri Benediktu trikrat streljal z lovsko puško na Franca Divjaka. Ustrelil je tudi Janeza Juršnika in poškodoval Terezijo Juršnik starejšo. Vse to je naredil zato, da bi ga Franc Divjak, Janez Juršnik in Terezija Juršnik ne ovirali več pri ljubezenskem razmerju z mladoletno J. T. Prvotno je nameraval ubiti tudi njo, vendar se je pozneje premislil. Na razpravi je kazniva dejanja priznal ter jih obžaloval. Razprava je pokazala, da je mladoletna J. T. precej prispevala k tej tragediji, saj je obtoženca in Divjaka izigravala.

M.

Slovo od Poljakov

NOVA GORICA, 14. sept. Predstavniki občinskega sindikalnega sveta so se nocoj poslovili od skupine 47 delavcev članov sindikata poljske kemične industrije. Skupina delavcev je letovala 14 dni ob naši obali. Letovanje je sodilo v okvir redne izmenjave delavcev med novogoriškim občinskim sindikalnim svetom ter poljskimi sindikati.

K. L.

Gradijo novo trgovino v Sežani

V središču Sežane so začeli z graditvijo sodobne trgovine, ki jo gradi »Kraški zidar« iz Sežane, investitor pa je sežansko trgovsko podjetje »Preskrba«. V neposredni bližini tega objekta pa nameravajo zgraditi tudi novo pošto in veleblagovnico podjetja »Nanos« iz Postojne.

Podjetje »Preskrba« je ta objekt predvidevalo zgraditi že pred tremi leti, saj maloobmejni promet naraščа iz dneva v dan in današnje zmogljivosti trgovin ne zadoščajo velikemu številu kupcev.

Trgovina »Preskrba« bo enonadstropna zgradba s površino 1200 m². V pritličju bo poleg samopostrežne trgovine še mesnica in bife, v prvem nadstropju pa bodo prodajali razno industrijsko blago. Skupni stroški graditve bodo znašali nad 310 milijonov S din, dela pa bodo predvidoma gotova meseca julija naslednjega leta.

V. K.

SEŽANA

Šolske knjige zmanjkujejo

Šolska vrata so se že odprla in iz dneva v dan so gruče učencev pred sežansko knjigarno Lipa — podružnico iz Kopra, ki čakajo, da se vhodna vrata odpro.

Šolarji iz vseh krajev kraške planote pridno nakupujejo šolske potrebščine. Kljub zalogi, ki je bila pripravljena, zmanjkujejo učbeniki. Učenci tudi pogrešajo nekatere učne knjige, ki so šele v tisku. Tudi učitelji brez teh knjig ne morejo uspešno predavati.

V. K.

Naliv nad Reko

REKA, 14. sept. (Tanjug) — Nad Reko in njeno ožjo okolico se je danes zlila takšna ploha, kakršno doslej meteorološka služba ni zabeležila. Od 7. do 15 ure je padlo več kot 150 litrov vode na kvadratni meter površine.

Po času in moči pomeni ta naliv nenavaden pojav. Meteorologi pravijo, da je prišlo do naliva zato, ker je hladno strujanje zraka prepreclo toplim strujam širjenje severno od mesta in se je zato dež izlil nad mestnim območjem.

Promet skozi Reko je bil skoraj nemogoč, ker so se ulice spremenile v potoke. Poplavljene so mnoge kleti in kletna stanovanja. Območje severno od Reke je bilo več časa brez elektrike, ker so strele poškodovale daljnovode.

Verižno trčenje osebnih avtomobilov

NOVA GORICA, 14. sept. — Davi nekaj pred 7 uro je prišlo med Šempetrom in Novo Gorico do verižnega trčenja treh osebnih avtomobilov. Ker se mu je pokvarilo, je Alojz Cukjati ustavil svoje vozilo na cesti. Za njim prihajajoča Marjan Blažič in Jordan Humar sta tudi ustavila svoji vozili. Ko pa je pripeljal za njimi še Aldo Bofulin je prepozno zavrl svoj avtomobil. Tako je potisnil pred njim stoječe vozilo Jordana Humarja v vozilo Marjana Blažiča. Na vseh treh avtomobilih je bilo za več kakor milijon dinarjev škode.

K. L.

Pri lastnem bratu je vlomil

POLJČANE, 14. sept. — Neznanec je vlomil v stanovanje Ivana Arbajterja iz Poljčan št. 54. Skozi gozd se je priplazil do hiše in odtrgal leseno letev na oknu. V spalnici je nasilno odprl omaro in iz torbice vzel 1220 N din. Med preiskavo so organi milice ugotovili, da je to storil oškodovančev brat Stanko, nazadnje stanujoč Vedro polje št. 2 pri Bihaču. Ugotovili so, da se že več let klati po Sloveniji in vlamlja.

M.

S kolesom pred avto

Jože Bezjak je umrl na kraju nesreče

LJUBLJANA, 14. sept. Kljub temu, da so bili včeraj na naših cestah nekoliko boljši pogoji za vožnjo kot v prejšnjih dneh, je bilo kar 36 prometnih nesreč. Visoka številke kažejo, da so vozniki in pešci vse premalo pazljivi in večkrat ne upoštevajo prometnih predpisov.

Avtomobilisti in motoristi vozijo prehitro in izsiljujejo prednost, pešci pa ne pazijo, ko gredo čez cesto in zaradi tega pride do hudih nesreč, ki se končajo tudi s smrtjo. Včeraj je pri nesrečah dobilo hude poškodbe 14 ljudi, 16 je bilo laže ranjenih, dva ponesrečenca pa sta umrla.

O hudi nesreči, ki je zahtevala življenje 31-letnega Emila Sedeja, smo že poročali, druga žrtev včerajšnjega prometa pa je bil kolesar Jože Bezjak. Kolesar je nekaj pred 18. uro pripeljal s stranske poti na glavno cesto, ki pelje skozi naselje Gorišnico pri Ptuju in zaprl pot vozniku osebnega avtomobila Marjanu Tramšku. Šofer zaradi prekratke razdalje ni mogel pravočasno ustaviti in je Bezjaka tako nesrečno zadel, da ga je močan udarec zbil po tleh. Ponesrečenec je bil tako hudo poškodovan, da je umrl na kraju nesreče.

Včeraj zjutraj je v Poljčanah pri hiši št. 1 tovornjak, ki ga je vozil Stanko Janežič zbil motorista Matijo Juga. Ponesrečenec je obležal na njivi hudo poškodovan in nezavesten in so ga odpeljali v mariborsko bolnišnico. Nesreča se je zgodila v trenutku, ko je motorist prehiteval avtobus in mu je pripeljal naproti tovornjak. Oba sta takoj zavrla in se skušala izogniti trčenju, vendar je razdalja bila prekratka.

Podobna nesreča se je zgodila včeraj zjutraj v naselju Deskle mopedistu Venceslavu Brezigarju. Ko je pripeljal s stranske poti na glavno cesto, ne da bi se prepričal, če je cesta prosta, ga je zbil s tovornjakom Stanislav Kavčič. Trčenje je bilo tako močno da je mopedista vrglo približno 16 metrov daleč po cesti in je obležal nezavesten. V šempetrski bolnišnici so ugotovili, da ima Brezigar zlomljeno nogo v kolku in druge poškodbe.

Drznemu prehitevanju je botrovala vinjenost

Milanu Plahuti so po sodni obravnavi vzeli vozniško dovoljenje

LJUBLJANA, 14. sept. Milana Plahuto, ki je 25. januarja letos ob prehodu za pešce na križišču Titove in Triglavske ceste silovito trčil v pešca Slavka Mensingerja, (le-ta je po nekaj dneh zaradi hudih poškodb umrl) je ljubljansko okrožno sodišče obsodilo na eno leto in dva meseca strogega zapora. Razen tega tri leta po prestani kazni ne bo smel voziti motornih vozil. Vozniško dovoljenje so mu takoj po obravnavi vzeli.

Na obravnavi je priča Ivan Arnut povedal: »Z Mensingerjem sva šla naglo po prehodu čez Titovo cesto pri križišču s Triglavsko cesto. Videla sva, da se nama po Titovi cesti iz središča mesta približujeta dva avtomobila. Drugi avtomobil je vozil približno 100 m za prvim. Ker sva z Mensingerjem hitela čez prehod, je prvi avtomobil zavrl in naju spustil naprej. Komaj pa sva prišla mimo avtomobila, ki naju je spustil naprej, je pridrvel mimo njega opelrekord. Z vso silo sem planil proti pločniku, Mensingerju to ni uspelo . .«

Podobno je povedal priča Ivan Gašte, voznik osebnega avtomobila, ki je videl oba pešca na prehodu in je zato zmanjšal hitrost. Priča Katja Vlah, ki je stala na pločniku, je pritrdila obem pričam: »V grozi sem se obrnila vstran, ko sem videla, kako je osebni avtomobil z veliko hitrostjo zapeljal mimo avtomobila, ki je spustil pešca naprej in treščil v pešca. Kljub temu se mi je zdelo, da je pešec zelo dolgo »letel« po zraku...« Ponesrečenega Mensingerja so hudo ranjenega odpeljali v bolnišnico, vendar je po sedmih dneh umrl. Ker je voznik opelrekorda smrdel po alkoholu, so mu vzeli krvi. Na sodnomedicinskem institutu so ugotovili, da je imel v krvi 1,63 promila, v urinu pa 2,92 promila reduktivnih snovi oziroma alkohola.

Obtoženi Plahuta se je na obravnavi branil: »Dan pred nezgodo sem bil v Vrhpolju in sem z družbo popival v gostilni do dveh zjutraj. Podnevi sem nato delal v Kamniku, popoldne pa sem se odpravil v Ljubljano na Kodeljevo, kjer sem popil en pelinkovec. Vračal sem se v mraku, saj so že bile luči na cestah. Cesta je bila suha, megle ni bilo. Po Titovi cesti je pred menoj vozil fiat 1100. Ko sem se bližal Triglavski cesti, se mi je zdelo, da je fiat pred menoj za trenutek zavrl, nato pa peljal naprej, zato sem tudi jaz peljal z nezmanjšano hitrostjo kakih 60 km na uro naprej. Ves čas sem bolj po desni strani vozil za fiatom. Nenadoma pa sem pred seboj zagledal pešca in nisem mogel nesreče preprečiti.«

F. S.

Jugoslovanska loterija

Poročilo o žrebanju 37. kola srečk, ki je bilo 14. 9. 1967.

Srečke s končnicami	so zadele dobitek
790	100
08180	2000
54870	600
95600	400
0565000	8000
0989420	8000
041	40
2341	200
54141	600
89671	1000
0478621	8000
12	8
32	20
62	6
34722	600
56712	608
77862	606
03	6
53	10
63	6
17073	400
0669493	100.000
44	10
94	6
334	80
66814	1000
73624	600
75634	400
0027444	8010
1093894	8006
5	4
04625	604
09225	404
23255	1004
33755	404
43565	604
62985	404
1083245	8004
56	8
76	6
0563036	8000
0664146	10.000
0725086	10.000
27	8
47	8
08327	608
74687	400
0280727	50.008
0855087	30.000
8	4
26438	404
93693	404
0537493	8004
19	6
48639	600
54459	1000
75979	400

Loto

1. Končno poročilo za 36. kolo lota.

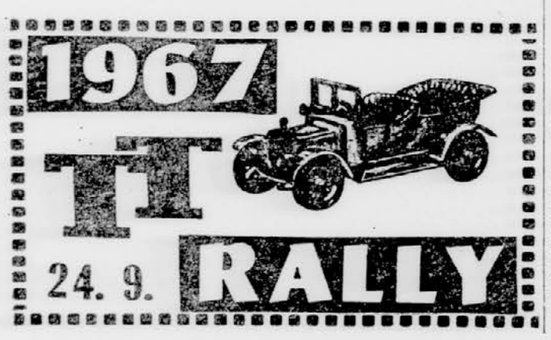
Žrebanje je bilo 5. 9. 1967.
Končna vrednost dobitkov:
4 + dodatna številka:
Četverke 1.440,79 ND
Trojke 19,28 ND
Rok za izplačevanje dobitkov je do 14. 11. 1967.

2. Začasno poročilo za 37. kolo lota.

Žrebanje je bilo 12. 9. 1967.
Izžrebane številke: 3, 11, 18, 27, 28 in dodatna 22.
Začasna vrednost dobitkov:
4 + dodatna štev. 7.134 ND
Četverke 469,34 ND
Trojke 17,07 ND

DOBITKI V SLOVENIJI
Četverke:

Ljubljana (-)
1—283200/2 1-E-341220/4
Brežice (1)
21-E-183323/4
Maribor (4)
56-E-182227/4 56-E-182230/4
56-E-182230/4 57-E-254125/4
Postojna (1)
68-E-247315/4

Vprašanja in odgovori

Varstveni dodatek

L. S. M.: Kot vdova po zavarovancu — odvetniku prejemate nizko družinsko pokojnino. Ali res niste upravičeni do varstvenega dodatka?

ODGOVOR: V smislu določbe 1. odstavka 119. člena temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju, po kateri se za zavarovance samostojne dejavnosti ne more uvajati varstveni dodatek, upokojenci, ki so bili upokojeni kot zavarovanci samostojnih dejavnosti n. pr. odvetniki) in družinski člani teh zavarovancev, ki uživajo družinsko pokojnino, nimajo pravice do varstvenega dodatka. Glede na to po navedeni določbi niste upravičeni do varstvenega dodatka.

Zavarovalna doba

S. K. J.: Radi bi vedeli, ali se šteje v zavarovalno dobo čas, ki ga je prebil delavec na izrednem neplačanem dopustu.

ODGOVOR: V smislu 1. točke 32. člena temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju se všteva zavarovancu čas, ki ga je med trajanjem delovnega razmerja prebil v posameznem koledarskem letu na neplačanem izrednem dopustu, krajšem kot 30 dni.

Odpoved stanovanjske pogodbe

Z. L. Š.: Vaš mož, ki je dobil stanovanje od podjetja, v katerem je bil zaposlen, je umrl. Ali vam lahko podjetje odpove stanovanje?

ODGOVOR: Po 63. členu zakona o stanovanjskih razmerjih stanodajalec ne more odpovedati stanovanjske pogodbe, ki je bila sklenjena glede na delovno razmerje z imetnikom stanovanjske pravice, če ta umre in preneha delovno razmerje z njegovo smrtjo, družinskemu članu gospodinjstva imetnika stanovanjske pravice, na katerega je prešla stanovanjska pravica. Taka odpoved je možna le izjemoma, in sicer le v primeru, če namerava stanovalec oddati to stanovanje komu drugemu, ki je z njim v delovnem razmerju in samo zaradi tega, ker je to stanovanje precej bližu njegovega delovnega mesta. Vendar pa mora preskrbeti družinskim članom umrlega imetnika stanovanjske pravice drugo primerno stanovanje v tistem kraju, in položiti znesek, ki je potreben za selitvene stroške.

Posmrtnina

T. K. T.: Ste upokojenka in prejemate starostno pokojnino v mesečnem znesku 520 N din. Ali ste po smrti moža, ki je bil tudi starostni upokojenec, upravičeni dobiti posmrtnino in koliko znaša ta posmrtnina?

ODGOVOR: Po 86. členu temeljnega zakona o zdravstvenem zavarovanju imajo po smrti starostnega upokojenca njegovi družinski člani pravico do posmrtnine, ki je enaka enomesečni zadnji pokojnini, le, če jih je umrli do svoje smrti preživljal. Ker ta pogoj v vašem pogoju ni izpolnjen, nimate pravice do posmrtnine.

Podpora za rekreacijo upokojencev

L. S. M.: Skupaj z dvema otrokoma prejemate v vašem pokojnem možu družinsko pokojnino. Kolikšna podpora za rekreacijo vam bo izplačana?

ODGOVOR: Po sklepu o uporabi sredstev, ki so namenjena za podpiranje rekreacije upokojencev v letu 1967, ki ga je izdala Skupščina republiške skupnosti socialnega zavarovanja delavcev SR Slovenije, se izplača tudi uživalcem družinskih pokojnin kot podpora za rekreacijo v letu 1967 znesek 85 N din. Navedena podpora se bo izplačala osebam s pokojnino za mesec oktober 1967. Po izrečni določbi 2. odstavka II točke navedenega sklepa pa se več uživalcev družinske pokojnine na podlagi iste odločbe upošteva pri izplačilu podpore po tem sklepu kot en uživalec. Glede na navedene določbe vam bo izplačana podpora v znesku 85 N din.

Zastaranje terjatve iz naslova posojila

M. K. Lj.: Pred sedmimi leti ste svojemu znancu posodili večjo vsoto denarja. Nekaj posojenega denarja vam je vrnil, ostanek pa vam noče dati. Ali je vaša terjatev na vrnitev posojila že zastarela?

ODGOVOR: Po zakonu o zastaranju terjatev zastarajo terjatve v desetih letih, če z zakonom ni določen za zastaranje drugačen rok. Ker za terjatve iz naslova posojila z zakonom ni določen drugačen rok, zastarajo torej te terjatve v desetih letih, in zato tudi vaša terjatev še ni zastarala ter boste lahko plačilo ostanka posojila, ki vam ga je znanec dolžan, iztožili.

Razdedinjenje

F. M. G.: Vaš sin je delomržnež, pijanec in zapravljivec, ki popolnoma zanemarja svoje otroke — vaše vnuke. Ali ga lahko razdedinite in zapustite premoženje svojim vnukom?

ODGOVOR: Po 47. členu zakona o dedovanju lahko oporočitelj razdedini dediča, ki ima pravico do nujnega deleža, med drugim tudi v primeru, če se je vdal brezdelju in nepoštenemu življenju. Oporočitelj, ki namerava dediča razdediti, pa mora to izjaviti v oporoki na nedvomen način, pri čemer je tudi koristno, da navede razlog za razdedinjenje. Glede na podatke vašega dopisa bi torej lahko vašega sina v oporoki razdedinili. Razdedinjenje pa bi veljalo samo zanj in lahko z oporoko zapustite svoje premoženje svojim vnukom.

Kupon za pravno posvetovalnico »DELA«

„Štafeta“ s tujimi avti

Mladoletnika na begu v enem dnevu zamenjala štiri avtomobile

LJUBLJANA, 14. sept. Miličnik s postaje Vič je ob Večni poti pred dvema dnevoma zvečer zagledal osebni avto znamke VW z zahodnonemško registracijo, ki je stal nekaj vstran od ceste v grmovju. Sumljiv avto si je ogledal od bliže in v njem videl dva mladoletnika.

»Kaj pa vidva?« je vprašal.

»Čakava mamo,« sta se kot iz puške zlagala. Toda miličnik je kaj hitro ugotovil, da lažeta, saj sta na sebi imela obleke gojencev iz vzgojnega doma. Zato ju je takoj nato vprašal:

»Od kod sta pobegnila?«

»Iz Radeč,« nista mogla več lagati 17-letna fanta.

Tako se je končal enodnevni pobeg dveh mladoletnikov iz vzgojnega zavoda v Radečah. Dan prej proti večeru sta namreč B. B. in J. O. pobegnila iz doma, oblečena preplavala Savo in se po gošči napotila proti Zidanemu mostu. Tu sta počakala, da na mostu čez Savinjo ne bo nikogar in tako nemoteno prestopila tudi drugo reko.

Peš sta se napotila proti Rimskim Toplicam, kjer pa sta se hoje naveličala. Vlomila sta v neki avto celjske registracije in se odpeljala v Laško. Toda goriva v rezervoarju je bilo malo, zato sta avto pustila in si »izposodila« drugega. Tudi pri tem tičku sta imela smolo. Volan je bil namreč zaklenjen in tako sta lastnika »olajšala« le za fotoaparat »fleksaret«, potovalno torbo in druge osebne predmete.

Sredi noči sta potem vlomila v tretjega fička z mariborsko registracijo in se odpeljala nazaj mimo Radeč in Šentjerneja v Mokronog, kjer ju je rdeča luč spet opozorila na prazen bencinski tank.

Drzna zaradi smole z gorivom sta se potem odločila in ukradla nemški VW. V tem je bilo dovolj goriva za vožnjo do Ljubljane. Tu pa se je njun »izlet« končal. Miličnikom sta potem povedala, da sta hotela prenočiti in jo potem z ukradenim avtom popihati naprej v Italijo. Ker fanta nista imela dovolj denarja, sta na Livadi vlomila tudi v neki vikend in se založila s cigaretami in hrano.

B. S.

Pogovor z bralci

Še enkrat: domača, slovenska imena

Ureja:
FRANC ŠETINC

Joža Lešnik iz Ljubljane se je ob razpravi o rubriki narodnost v matičnih knjigah vprašal: kako je pa z domačimi, slovenskimi imeni? Kdor je tako zaveden, da ga moti, ker ni več rubrike narodnost, bo najbrž dal svojemu otroku domače ime. Pa ni zmerom tako. Nekateri se razburjajo, ker v matično knjigo ne vpisujejo, da se je otrok rodil slovenskim staršem, očetu doktorju in materi profesorici, obenem mu pa dajo tako zapleteno tuje ime, da se človeku jezik lomi, ko ga poskuša izgovarjati.

Da se razumemo: nisem proti temu, da bi vpisovali v matične knjige tudi narodnost staršev, a rad bi vedel, da bi ljudje izpričevali narodno zavest tudi drugače. Mene, recimo, boli, ko slišim, da se je Slovenec »ponemčil«. Meni nič tebi nič se je odrekel pripadnosti slovenskemu narodu. Pri tem si je pomagal z izkazili, ki mu jih je nekoč izstavil nemški okupator, kar je še večja sramota. To nas mora boleti bolj kot to, da v matično knjigo več ne vpisujejo narodnosti, imamo pa za to register prebivalstva, popis in druge možnosti ne samo opredeljevanja, temveč tudi spremljanja demografskih gibanj, ugotavljanja narodnostne sestave prebivalstva itd.

Ime je za človeka pomembno

»Ime je za človeka pomembno,« je pred dobrim letom zapisal Vinko Gaberski iz Pirana, ko je v naši rubriki opozarjal na ta problem. Takrat je predlagal, naj bi matičarji očetu ali materi svetovali, naj se spametuje, če predlaga za vpis le preveč tuje ime, ki ne bo imelo nobene zasluge za otrokov uspeh, utegne pa mu napraviti kako krivico ali povzročiti posmeh

Ko smo vprašali nekatere matične urade, kako je s tem, so nam rekli, da je zadnja leta dosti bolje, kot je bilo prej. V Trbovljah, na primer, prevladujejo domača, slovenska imena. Enako v Ljubljani So pa vmes tudi tuja imena, ki jih enkrat pišejo po tujem pravopisu, kakor na primer Claudia, Carmen itd., drugič pa kar Klavdija, Karmen in podobno. Dosti je tudi zmedla, ko se Saša pojavi enkrat kot žensko, drugič kot moško ime. Zelo nerodna so ženska imena na soglasnik, ki se še sklanjati ne dajo. Dosti je italijanskih nemških, skandinavskih, madžarskih, španskih in celo indijskih imen.

Niso pa vsega krivi starši. Ali ne bi mogli matičarjem priskrbeti, kot je pred dobrim letom predlagal Vinko Gaberski, seznama domačih imen. Tak seznam bi jim prav dobro prišel, imeli bi ga pri roki, ko bi bilo treba svetovati staršem.

»Sprožite zanimanje zanj, morda bi pomagal kdo pri nas,« je predlagal prof. Stane Suhadolnik z inštituta za slovenski jezik pri SAZU Sestaviti tak seznam — to ne bi bila tako velika naloga. Pobrskati bi bilo treba po starih koledarjih in tudi v novejših bi našli kar precej lepih domačih imen.

Stavka ali prekinitev dela

Pepca Udvanc z Dolenjske, kakor se je podpisal[illegible] da ni prav, ker zdaj po vsi sili opravičujemo prekinitve dela. Prav je, da smo strgali z njih tančico tabuja in da javno razglabljamo o njihovih vzrokih in posledicah. Ni pa prav, da jih nekateri naenkrat razglašajo za nekaj pozitivnega, za nekakšen upor proti birokratizmu. Takšne [illegible] včasih izzvenijo kot priznanje, ki pa ga stavke zmerom ne zaslužijo

Odgo[illegible] Soglašam z vami, da stvari niso tako [illegible]avne, da bi lahko vsako prekinitev dela opravičevali z bojem proti birokratizmu Včasih je prekinitev tudi to pogosto je kaj drugega Vem, da je bila neka stavka orodje demagogije, navidez za samoupravljanje, v resnici pa proti njemu Do stavke lahko privedeta tudi ozkosrčnost in sebičnost Lahko je tudi upor primitivizma proti napredku In bile so prekinitve dela, ki so po nenavadni poti trgale vezi birokratizma in utirale pot samoupravljanju.

Prekinitev dela potemtakem ni mogoče spraviti na skupni imenovalec. Skupno jim je morda le to, da dokazujejo slabo delo ali celo nedejavnost sindikata, zveze komunistov in drugih družbeno-političnih organizacij. Tam, kjer pride do prekinitve dela, samoupravljanje še ni prav zaživelo, zakaj resnično samoupravljanje je vse kaj drugega kot stihija.

Še enkrat o Šutni

Čeprav bi bil res že skrajni čas, da v naši rubriki prenehamo pisati o sporu v Šutni, ker pri najboljši volji ne moremo dognati resnice, objavljamo še nekaj povzetkov pisem. Najprej objavljamo nekoliko skrajšano pismo Stanka Božiča, ki smo ga napovedali že v enem prejšnjih pogovorov. Objavljamo ga kljub temu, čeprav se do zdaj še ni opravičil zaradi žalitev urednika rubrike Upamo, da bo to še storil, ako sta mu resnica in pravica zares tako pri srcu, kakor piše v pismu.

Kdo je povzročitelj nesocialističnih odnosov v Šutni?

»Glede na hude očitke na moj naslov v »Pogovoru z bralci« v DELU 11. avgusta kjer mene in druge prizadete prikazujejo v enaki ali še slabši luči kot povzročitelja teh odnosov, moram javnost pravilno obvestiti zlasti o začetku spora in njegovem dosedanjem razpletu,« piše Stanko Božič

Po mnenju Stanka Božiča je neizpodbitno, da Kodrič ni mogel dokazati lastnine nad vodovodom, saj je dovolj prič in dokazov, da je bil zgrajen za 5 domačij, kajti za manj domačij RK sploh ni gradil vodovodnih objektov. Cevi za vodovod so last RK Zajetje ni bilo zgrajeno na Kodričevi zemlji, cevovod ne gre prek njegovega sveta, za gradnjo ni imel posebnega pristanka lastnikov, ker so gradili vodovod, kot že rečeno, v okviru malih asanacij z dovoljenjem RK .

Ne glede na tako stanje je Kodrič najprej prepovedal rabo vode iz tega vodovoda, potem pa je Kodričeva podrla izliv ko in bila zato kaznovana. Kasneje je Kodrič odmaknil še brv, po kateri so hodili k izviru po vodo. To je samovolja, ki ne čaka na kakršenkoli izid pravde o lastnini in pravicah, temveč raje kali odnose.

Podobno je tudi s potjo. Do hiše ni mogoče drugače, kakor da odstranijo prej skale, vejevje, deske, kole, prekle in podobne ovire, nametane na pot. To je ugotovil tudi cestni inšpektor Anton Rebselj iz Brežic. Pa vendar Kodrič do tega trenutka ni niti pismeno niti ustno prepovedal uporabo poti. A številne izjave vaščanov, med njimi tudi 70-letnih možakov, pričajo, da jim, kar pomnijo, nihče ni branil uporabljati te poti. Potemtakem smo si pridobili vsaj uživalno pravico. Tudi občinsko sodišče v Krškem je v poročilu občinski skupščini po pogledu v mapni vris ugotovilo, da je ta pot javno dobro po vsej dolžini. Netočna je trditev, da gre ta pot po Kodričevem dvorišču. Potemtakem gredo vse vaške poti in ceste v strnjenih naseljih skozi dvorišča, kjer ima večina domačij del poslopij na eni in del na drugi strani poti ali ceste?

Na koncu pravi pismo, da se morajo prizadeti braniti ali kloniti pred samovoljo. Samovolja je res ustvarila v kraju ozračje, kakršnega si prizadeti niso želeli in so jih zapletli v to brez njihove krivde. Prizadeti želijo le to, da zmaga pravica, to je pravica do nemotene rabe javnih dobrin, tistih vsakdanjih dobrin, kot je čista pitna voda.

In druga plat resnice?

Uredništvo je že prej dobilo pismo s podpisi številnih vaščanov Šutne, ki potrjujejo navedbe v pismu Stanka Božiča. A prispela so tudi pisma, ki dokazujejo, da je pravica na strani Kodriča.

Kodričev odvetnik nas je vnovič opozoril na sodbo, s katero je vrhovno sodišče SRS ugodilo Kodričevi tožbi proti sklepu, s katerim je skupščina občine Krško ugotovila, da je bil vodovod zgrajen s sredstvi za male asanacije in s prispevki občanov in da ga je zaradi tega šteti za družbeno lastnino. Po črki in duhu sodbe vodovod ni družbena lastnina.

Opozorili so nas tudi na izjavo Alojza Mlakarja, krojača iz Kostanjevice, ki je bil v letih 1957 in 1958, ko je Kodrič gradil svoj vodovod, predsednik RK v Kostanjevici. Kot predsednik se je trudil, da bi pet občanov v Spodnji Šutni zgradilo svoj vodovod, vendar zaman, ker ni nihče od občanov hotel sodelovati.

Kodrič se sklicuje tudi na podatke katastrskega urada v Krškem, po katerih skozi njegovo dvorišče ne vodi javna pot. Če kdo misli, da ima pravico voziti po dvorišču, si te pravice ne more vzeti sam, temveč jo lahko uveljavlja samo pred sodiščem. V naši deželi sta posest in lastnina določena v okviru ustave in v mejah, ki jih določa zakon, tudi zaščitena. Služnostne vožnje so po državljanskem zakonu zemljiške, ne pa osebne služnosti in pripadajo samo zemljišču, če ni nobene druge poti.

Anton Kodrič je izrazil željo, da o sporu v Šutni ne bi več pisali — ne v prid enemu ne v prid drugemu, ker to ne prispeva k pomiritvi. Tako pisanje v javnosti ustvarja videz, kakor da gre za socialni problem, v resnici pa se za tem skrivajo osebni interesi enega soseda na račun drugega.

Še enkrat: Pozivamo k strpnosti!

Spor, ki se je bil v Šutni razvnel že prej, se je pred dobrim letom preselil tudi v našo rubriko, o njem so pisali člani in posvečena mu je bila celo televizijska oddaja. Ko smo objavili prvo pismo, smo to storili v upanju, da bomo prispevali k pomiritvi in ne da bi slutili kakšen bo nadaljnji razplet spora.

Vnovič pozivamo obe sprti strani k strpnosti. Tudi prebivalci Šutne, njihove organizacije in sploh vsi, ki želijo, da se v vas povrneta mir in sožitje med sosedi, so odgovorni za to, ali se bo spor še naprej razvnemal do neslutenih posledic ali ga bodo rešili po mirni poti, po možnosti brez pravdanja. Ako bi ves denar in čas, ki ga ljudje izgubijo zaradi spora, porabili za kaj bolj koristnega, bi lahko že zgradili nov vodovod, novo pot in še kaj drugega.

Urednik te rubrike ni sodnik, ki naj razsoja o tem, kdo ima bolj in kdo manj prav, na čigavi strani je pravica. Če se prizadeti ne morejo sporazumeti drugače, potem naj branijo, dokazujejo ali uveljavljajo svoje pravice le pred sodiščem.

S tem končujemo polemiko o sporu v Šutni. Če nismo prispevali k pomiritvi, kar je bil naš namen, ali smo celo poživljali strasti, česar nismo želeli, nam je tega resnično žal. Smo proti temu, da bi kdo motil posest in lastnino, a menimo, da bi kljub lastninskim pravicam morala biti raba vode in poti stvar dobre volje in sporazuma, ne pa predmet pravdanja. So tudi neke človeške norme, ki so močnejše od pravnih.

Odmevi na naše pogovore

J. Š. iz Ljubljane ne soglaša z mnenjem Franca Šmalca v pogovoru 25. avgusta pod naslovom »Storite že kaj«. Njegova kritika, češ da socialno zavarovanje ni nekakšno korito, iz katerega pride vsak ne glede na to, koliko je prispeval, po mnenju J. Š. zaboli vsakogar, ki mora z borno pokojnino preživljati sebe in svojo bolno družico brez pokojnine. Franc Šmalc, pravi J. Š., naj bi udaril raje po tistih, ki neupravičeno dobivajo visoke pokojnine. Videl naj bi objestne, vinjene voznike, ki povzročajo nesreče, potem pa se zadravijo na stroške socialnega zavarovanja. Žalostno je, da tako zapostavljamo starejše upokojence. In kje so slovenski poslanci, da bi se zavzemali za hitrejšo ureditev pokojnin?

Odgovor. — Franc Šmalc je gotovo mislil samo na takšne primere, kakor jih navajate tudi vi. Bil je proti temu, da bi kdo izrabljal sklade socialnega zavarovanja, medtem ko je le malo ali sploh ni prispeval vanje.

Srebro in bron za rokoborce

Zmaga nad Italijo 8:7 ter zlata kolajna za naše vaterpoliste

TUNIS, 14. sept. Jugoslavija je sinoči prejela četrto zlato kolajno na sredozemskih igrah, ker so vaterpolisti premagali reprezentanco Italije 8:7 (1:1, 4:1, 1:2, 2:3). Srebrne kolajne so si priborili rokoborci rimsko prostega sloga Dimovski v mušji kategoriji, Marinko v peresni in Čorak v poltežki, bron pa je prejel Nenadić v srednji kategoriji. Danes so se začela tudi atletska tekmovanja.

Nocojšnja tekma z Italijo je bila povsem neregularna. Že v 4. minuti je prišlo do pretepa v bazenu, ker je Guerini udaril s pestjo Jankovića in ga poškodoval tako, da ne bo smel v vodo najmanj teden dni. Francoski sodnik Angelo je izključil Jankovića in Guerinija ter italijanskega vratarja Merella, potem pa prisodil četverec na obeh straneh.

Jugoslovanski vaterpolisti so danes z letalom odpotovali v Split, kjer se bo 17. sept. začelo tekmovanje »Lovorika Jadrana«.

Naš teniški par Špear — Franulović je v četrtfinalu dosegel lep uspeh, saj je premagal italijansko dvojico Pietrangeli — Di Masso s 6:3, 6:2. V polfinale so se uvrstili še pari Maioli — Crotta (It) ter Gisbert — Orantes in Santana — Arilla (vsi Šp.).

V finale odbojkarskega turnirja sta se uvrstili ekipi Jugoslavije in Francije. Jugoslovani so premagali Libanon s 3:0 (10, 1,4) Francozi pa Turčijo 3:0. Finale bo v soboto.

V finale so se uvrstili tudi rokometaši, ki so premagali ekipo Alžirije 29:10 (11:6).

Na košarkarskem turnirju so veliko presenečenje pripravili Turki z zmago nad Španijo 101:89.

Zlato za naša atleta

V metanju krogle je osvojil prvo mesto Jugoslovan Šuker z rezultatom 18,01 m in prejel zlato kolajno.

Zlato kolajno je osvojil tudi mladi jugoslovanski atlet Rak, in sicer z zmago v skoku v daljino z rezultatom 7,53 m.

Milija Jocović je bil v metanju krogle tretji s 17,53 m in tako prejel bronasto kolajno. Srebrno kolajno je osvojil Francoz Beer s 17,92 m.

Medtem ko so imeli jugoslovanski metalci krogle tekmeca samo v Beeru, pa je imel mladi beograjski študent Miljenko Rak proti sebi niz izvrstnih skakačev, toda športna sreča je bila na njegovi strani. Glavni favorit, Španec Aretta je bil diskvalificiran zaradi treh zaporednih prestopov. V četrti seriji je Rak s skokom 7,53 prevzel vodstvo. V naslednji seriji je Grk Katseris skočil 7,51 m, v zadnjem poskusu pa Španec Blancer 7,50 m. Rak se je s skokom 7,53 m približal državnemu rekordu za 7 cm (7,60 m — Miler).

Posebno atrakcijo je uprizoril grški skakalec s palico Papanicolau, ko je skušal izboljšati evropski rekord 5,28, ki ga je nedavno dosegel Francoz D'Encause, toda vseh trikrat je zrušil letev na višini 5,30 m.

V teku na 800 m je zmagal Francoz Toussaint 1:54,3. Srebrno kolajno je prejel Narsi (Tunizija) 1:54,7, bron pa je pripadel Špancu Gonzalesu 1:54,7 min.

Evropski pokal SZ in SZ?

Od danes do nedelje finale v Kijevu

KIJEV — Od danes do nedelje bo drugi finale za evropski pokal v atletiki. Po predtekmovanjih in polfinalih se je za finale pri moških in ženskah kvalificiralo po 6 ekip, pri čemer sta po enkrat zastopana Francija (moški) in Vel. Britanija (ženske), obakrat pa SZ, NDR, ZRN, Poljska in Madžarska. V primerjavi s prvim finalom pred dvema letoma so razlike v sestavi zaključnega boja malenkostne — pri moških je Veliko Britanijo zamenjala Madžarska (porazila jo je na polfinalu v Duisburgu), pri ženskah pa Nizozemsko Velika Britanija. Atletske velesile — SZ, Poljska in obe Nemčiji — pa so se brez težav plasirale tudi letos.

In kako bo torej v Kijevu? Prva favorita v obeh konkurencah sta nedvomno ekipi SZ. Sicer nista toliko boljši od drugih, da bi jima bili prvi mesti stoodstotno zagotovljeni vnaprej (pri moških je realni odstotek nekako 90, pri ženskah pa 60), vendar je pač treba upoštevati, da tekmujeta doma in da je prednost lastnega terena tudi pri atletiki števen element.

Navzlic temu pa finala ne bosta nezanimiva. Formula tekmovanja za pokal Evrope je namreč taka, da pri samo enem tekmovalcu vsake države na disciplino, že en sam spodrsljaj veliko pomeni. Kakor že pred dvema letoma v Stuttgartu, ko je moška ekipa ZRN z eno točko razlike podlegla SZ, tudi tokrat niso izključena presenečenja, čeprav so glede prvega mesta pač manj verjetna.

Pri moških bi torej naj zmagala SZ, za drugo mesto pa bo ogorčen boj med vsemi drugimi finalisti — z izjemo Madžarske. Bolj izenačena bo tekma ženskih ekip. Razen Madžarske imajo vse vrste celo možnosti za prvo mesto, največ možnosti pa je seveda le treba pripisati domači ekipi. Na vsak način pa bo kijevski finale velik atletski dogodek — v letu, ko ni evropskega posamičnega prvenstva — celo največji letos na stari celini.

E. B.

SKL — MOŠKI

Ilirija : Domžale 54:44 (30:23)

LJUBLJANA — Igrišče Ilirije v Zg. Šiški, gledalcev 200, sodnika Č. Kavčič iz Ljubljane in P. Brumen iz Maribora.

ILIRIJA: Naveršnik 6, Gagel 10, Muhič 13, Brenk 6, Pleško, Bajc 8, Murko, Malavašič, Volovšek 9, Kogovšek 2.

DOMŽALE: Gril 7, Kralj 2, Vrhovec 9, Štiftar, Gostič 12, Samaluk 4, Zakrajšek 6, Kovač 2, Zorman, Savnik 2, Orel, Kremžar.

V derbiju 16. kola sta se pomerili drugo in tretje uvrščeno moštvo, Ilirija in Domžale. Kljub temu je igra razočarala kakih dvesto gledalcev, saj so bili priče podpovprečni košarki. Domžalčani so tokrat zaigrali s popolnoma zgrešeno taktiko. Vso igro so usmerili preko Grila, ki pa mu ni uspevalo prav nič. Nekoliko boljši so bili Ilirijani pa tudi ti so imeli pri metanju na koš slab dan

B. VUJINA

Maribor : Kroj 81:53 (41:26)

Jesenice : Lesonit 80:76 (30:30)

JESENICE — Igrišče pod Mežakljo, sodnika Bolka in Lotrič iz Ljubljane, gledalcev 200.

JESENICE: Sodja 6, Jeraj 27, Koren 11, L. Senčar 23, Vauhnik 10, Svetlin 3, Hladnik, Bungerle.

LESONIT: Lenarčič 22, Kandare 13, Rože 4, Jelnikar 16, Šuštar 8, Potočnik 11, Nikoletič, Gregorič.

Domači so takoj na začetku prevzeli igro v svoje roke in že v 8. minuti povedli z 20:8. Po nekaj napakah v obrambi je gostom do odmora uspelo izenačiti. V drugem delu je bila igra raztrgana in nervozna ter ni zadovoljila gledalcev. Gostje so enkrat celo povedli, vendar so bili Jeseničani v finišu uspešnejši. Velja še omeniti, da se je bivši igralec Olimpije Jelnikar vedel sila nešportno in sta mu sodnika prisodila tehnično napako. Res pa je, da sta za marsikatere izpade kriva slaba sodnika. Predstavniki Lesonita so izjavili, da se bodo zaradi slabega sojenja pritožili.

P. KARLIN

Slovan : Rudar 83:61 (30:30)

ODBOJKA

Novo mesto : Ljubljana 0:3 (6, 10, 12)

NOVO MESTO — Igrišče na Loki, gledalcev 20, sodnik Romih iz Novega mesta.

NOVO MESTO: Potrč, Primc, Goleš, Lapajne, Berger, Murn, Koprivnik.

LJUBLJANA: Strucelj, Baggia, Marušič, Amon, Breščak, Obersnel, Jedretič. Novomeščani so izgubili še eno tekmo na domačem terenu, ko se v prvih dveh nizih skoraj niso upirali boljšemu nasprotniku. V tretjem setu so domačini vodili že s 7:0, potem pa so popustili in tako izgubili srečanje.

SPLIHAL

NOGOMET

A reprezentanca : ekipa »Večernih novosti« 1:1 (0:1)

BEOGRAD, 13. sept. Nocoj je bilo na stadionu JLA pred 50.000 gledalci tekma za trening državne nogometne reprezentance, v kateri je leta igrala neodločeno 1:1 (0:1) z moštvom, ki so ga izbrali bralci beograjskih »Večernih novosti«. A reprezentanco je sestavil zvezni kapetan Rajko Mitić. Sodil je Drago Horvat iz Zagreba. Strelca: Dojčinovski — 0:1 (24), Zambata 1:1 (83).

A REPREZENTANCA. Pantelić, Fazlagić, Brnčić, Belin, Rašović, Milenko Bajić, Mane Bajić, Bečejac, Zambata, Antić, Djajić.

EKIPA »VEČERNIH NOVOSTI«: Škorić, Milevoj, Damjanović, Nešticki, Dojčinovski, Lj. Mihajlović, Prodanović, Osim, Hasanagić, Lazarević, Rora.

Bečejac: moštvo še neuigrano

LJUBLJANA, 14. sept. — Nogometaš Olimpije Bečejac se je davi vrnil iz Beograda, kjer je sinoči nastopil v reprezentanci A, v srečanju z ekipo B. Dejal je, da reprezentanca A še ni uigrana in da imajo po njegovem mnenju nekateri igralci druge garniture boljše kvalitete kakor sovrstniki v najboljši enajsterici.

Dejal je tudi, da so ga gledalci in igralci lepo sprejeli in mu čestitali za njegove uspešne nastope pri ljubljanskem ligašu. Obenem pa so se tudi živahno interesirali za razmere v vrstah bežigrajske enajsterice nasploh . .

Dinamo : GAK 3:2 (1:0)

22 milijonov v blagajno NZJ

BEOGRAD — Nogometna tekma med kandidati za državno reprezentanco in moštvom, ki so ga sestavili bralci »Večernjih novosti«, je privabila na stadion JLA nepričakovano veliko število gledalcev. Ko so organizatorji tekme prodali vseh 38.000 vstopnic, ki so jih bili pripravili, so spustili na stadion zastonj še okrog 10.500 ljudi. Čisti izkupiček, ki je tako ostal nogometni zvezi Jugoslavije, znaša kar 22 milijonov Sdin. Vsak nastopajoči nogometaš je dobil premijo v znesku 100.000 Sdin Dojčinovski je kot strelec najlepšega gola dobil še poseben srebrn pokal.

Zvezni selektor Rajko Mitić z izbranci ni bil preveč zadovoljen. Prepočasna sta bila Antić in Bečejac, Belin ni zadovoljil, Djajić pa je igral preveč ležerno. Osim je bil najboljši in ga je Mitić uvrstil med kandidate za Hamburg. Povedal je še, da so nekateri stalni reprezentanti — kot kaže — preveč samozavestni, da bodo v ekipi, vendar jih bo zares uvrstil med izbrance le v primeru, če se bodo tudi na tekmah za trening trudili. Reprezentanca SFRJ bo pred poletom v ZRN igrala še tekmi z Vojvodino (1. okt.) in z Osijekom (3. okt.)

K. STAMENKOVIC

Pokal evropskih prvakov

BELFAST — V prvem srečanju prvega kola za nogometni pokal evropskih nogometnih prvakov sta domači Glentoran in Benfica (Lisbona) igrala neodločeno 1:1 (1:0).

ISTANBUL — Dunajski Rapid je v prvem srečanju za pokal evropskih prvakov premagal turškega prvaka Beşiktaş z 1:0 (1:0).

Pokal narodov

AMSTERDAM — V nogometnem tekmovanju »Pokal narodov« je reprezentanca Nizozemske premagala ekipo NDR 1:0 (1:0). Tekmi je prisostvovalo 45.000 gledalcev.

Pokal pokalnih prvakov

REYKJAVIK — Škotsko nogometno moštvo Aberdeen se je uvrstilo v drugo kolo tekmovanja evropskih pokalnih prvakov, ker je tudi v povratnem srečanju, in sicer s 4:1, premagalo islandsko moštvo Reykjavik.

LJUBLJANA — Prijateljska nogometna tekma med Slavijo in Kamnikom se je končala z 9:1 (5:1).

Strelci za Slavijo: Pivk 3, Manču, Subic, Klešnik, Nikič (11 m) po 1, Poljanec 2. Pri gostih pa je bil uspešen Slapničar.

T. ŽIDAN

ZAGORJE, 14. sept. — Na igrišču Proletarca v Zagorju je bilo prijateljsko nogometno srečanje med članom SCNL Zagorjem in članom SNL Rudarjem iz Trbovelj. Tekmo je vodil domačin Lipovšek.

STRELCI: Železnik, Petrošič, Zmrzlak.

Za ekipo Rudarja je nastopil tudi Ahlin, ki služi vojaški rok.

T.

Radijski prenos tekme Beograd - Maribor

Radio Ljubljana bo prenašal II. polčas prvenstvene nogometne tekme Beograd — Maribor v soboto na I. programu od 17.05—17.45.

Atletski veterani!

Atletska zveza Slovenije in Atletsko društvo Kladivar vas vabita na prvo srečanje, ki bo v soboto, 23. septembra popoldne v Celju. Organizatorja srečanja žal nista mogla poslati vabila in razpisa vsem, ker nimata vseh naslovov. Zato prosimo, da se vsi, ki bi želeli nastopiti v Celju, najkasneje v soboto, 16. septembra prijavijo na naslov: atletsko društvo Kladivar, Celje, pošt. predal 147. V prijavi navedite tudi letnico rojstva in discipline, v katerih nameravate nastopiti.

Ker bo organizator srečanja za vse udeležence pripravil tovariški večer in rezerviral prenočišča, je treba ob prijavi nakazati z denarno nakaznico 20 ND — prispevek k stroškom družabnega večera in prenočišča.

Ljubljančani se lahko prijavijo in vplačajo prispevek še v ponedeljek, 18. sept. do 14. ure na atletski zvezi Slovenije — v II. nadstropju dvorane Tivoli.

Utrinki

TUDI TO JE DOŽIVEL — Uredništvo Večernih novosti je vsakemu igralcu četrtkove tekme med reprezentanco in izbranci bralcev tega lista podarilo okusno darilo. Igralec Olimpije, Bečejac je dobil denarnico, in ko jo je spravil v žep, mu je ušlo, da je to njegova prva denarnica, ki jo vidi prazno.

AMERIČANA V CRVENI ZVEZDI — Plavalni klub C. Zvezda bosta v kratkem okrepila dva mlada Američana, ki ta čas živita v Beogradu, ker njun oče, prof. Buttler predava na beograjski fakulteti. Dečka, stara 12 in 11 let sta iz šole znamenitega trenerja J. Malcolna, ki je med drugimi odkril tudi Mc Gregorja. Brata sta zelo talentirana in izvrstno plavata vse discipline, posebno dobra pa sta v prostem slogu in delfinu.

CLAY KANDIDAT ZA NOBELOVO NAGRADO — Nemški pisatelj Peter Weiss, ki živi v Stockholmu, je dejal, da je imel telefonski razgovor s prijatelji boksarja Claya v New Yorku glede njihovega predloga, da bi bivšega svetovnega boksarskega prvaka uvrstili med kandidate za Nobelovo nagrado miru. Weiss ima pomisleke zaradi nekaterih Clayevih izjav v javnosti, medtem ko se švedska pisateljica Sara Lidman ogreva za kandidaturo bivšega prvaka.

VIJOLICASTI V SLADKEM VRHU — Nogometaši mariborskega prvoligaša so v sredo gostovali v Sladkem vrhu, kjer so odigrali tekmo za trening z domačim Severjem. Zmagali so Mariborčani 7:2. V prvem polčasu je branil vrata gostov Šoštarič, ki je v prestopnem roku prišel iz Kidričevega, kjer je nekaj sezon branil vrata Aluminija. Mariborčani niso imeli v borbenih domačinih nevarnega nasprotnika, vendar so vzlic temu pokazali obilo svojega znanja. Enajsterica vijoličastih je pokazala, da je za nedeljski nastop v Beogradu proti ekipi enakega imena dobro pripravljena. Na klopi za rezervne igralce je v civilu gledal tekmo tudi Kranjc, ki jo je na nedeljskem srečanju s Partizanom pošteno skupil. Tehnično vodstvo Maribora pričakuje, da bo mladi nogometaš, ki igra iz tekme v tekmo bolje, nared za spopad z Beogradom. Na sliki: strel Prosena z glavo ni zadel vrat Severja.
Foto: S. Busić

Prodor Čehoslovakov?

Alpski tekmovalci upajo, da se jim bodo priprave obrestovale

Češkoslovaški alpski tekmovalci, ki so bili pred dnevi na treningu v Sloveniji, že nekaj let pripravljajo prodor v mednarodno elito. Prav sedaj prehajajo v končno fazo tri leta trajajočih priprav za X. zimske olimpijske igre v Grenoblu. Tehnično vodstvo alpske reprezentance ČSSR je prepričano, da jim bo načrt uspel in da se bodo njihovi tekmovalci v Grenoblu uvrstili mnogo bolje kot na dosedanjih velikih mednarodnih tekmovanjih.

Načrt priprav češkoslovaških reprezentantov je izredno zanimiv; kondicijska vadba bo trajala tako rekoč neprekinjeno do začetka treninga na snegu v sredini novembra, vadba na smučeh pa do začetka olimpijskih iger. Tekmovalci bodo najprej na treningu štirikrat po sedem dni, pri čemer pa se bodo selili vsakokrat v drug kraj, tako da bodo prepotovali skoraj vso Češkoslovaško. S tem hočejo ustvariti podoben položaj kot pozimi, ko morajo tekmovalci potovati vsak teden v drug kraj. Po tem ciklusu bodo imeli reprezentantje še poseben trening s kotalkami in vajami za tekmovanja v smuku.

Nato bodo Čehoslovaki sredi novembra odpotovali v Cervinio, kjer bodo ostali osem dni. Tu se bodo tekmovalci predvsem navajali na hitrost in vadili elemente smuka. Iz Italije bodo odpotovali v Avstrijo v Heiligenblut pod Grossglocknerjem, kjer bodo trenirali veleslalom. Od tu bodo odšli naprej v Badgastein, kjer bo na vrsti pospešena vadba smuka. Po končanem treningu v Badgasteinu bo češkoslovaška olimpijska reprezentanca odšla na prvo tekmovanje v sezoni — kriterij prvega snega v Val d'Isere. To bo hkrati tudi prva pregledna tekma češkoslovaških tekmovalcev, vendar ne izbirna, kajti olimpijska reprezentanca je že določena. ČSSR bodo na zimskih olimpijskih igrah zastopali v alpskim smučanju: Jaroslav Janda, Jan Čermak, Milan Pažout, Anna Mohrova in Miriam Cuninkova.

V okvir priprav za olimpijske igre sodijo tudi vsa velika mednarodna tekmovanja v januarju, tako da bodo češkoslovaški tekmovalci vpreženi vse do začetka Grenobla.

Kaj si obetajo od načrtnega treninga, ki traja že skoraj tri leta?

Trener Jan Vedral si sicer ne dela nobenih iluzij, toda prepričan je, da se bo vsaj eden od Čehoslovakov vidneje uvrstil.

— Mislim, da bo Janda v smuku lahko med 10. in 15. mestom, je dejal češkoslovaški trener v pogovoru o možnostih njihovih tekmovalcev na olimpijskih igrah.

V napovedi trener ni pretiraval, saj je najboljši češkoslovaški tekmovalec Janda v resnici sposoben doseči dobro uvrstitev. Na sicer okrnjenem predolimpijskem smuku v Chamroussu je bil 12., med tem pa je po trditvi trenerja še vidno napredoval.

Čehoslovaki so bili na snegu tudi poleti. Predno so prišli v Sečo, so bili na treningu na Kavkazu, kjer so tudi tekmovali v slalomu in veleslalomu. Na startu so bili številni sovjetski tekmovalci, od svetovne elite pa Avstrijca Schranz in Digruber. Čehoslovaki so se enakopravno kosali z odličnima Avstrijcema: v veleslalomu je bil prvi Schranz pred Jando, Digruberjem in Čermakom, v slalomu pa spet Schranz pred Digruberjem in Čermakom. Janda je bil v slalomu diskvalificiran, v drugem teku pa je imel drugi najboljši čas. Janda je bil Schranzu nasploh tesno za petami, saj je v prvem veleslalomu zaostal za Avstrijcem samo 3 desetinke sekunde.

Med bivanjem na Kavkazu se je mešana družba avstrijskih in češkoslovaških tekmovalcev in sovjetskih alpinistov povzpela na 5633 m visoki Elbrus, kjer jo je v mrazu — 25 stopinj in v težkem pohodu s smučmi na ramah najbolj izkupil Schranz, ki mu je zmrznilo lice.

Samo v Seči so imeli češkoslovaški reprezentantje kratek premor med dolgotrajnimi pripravami, odslej pa ne bodo počivali vse do začetka X. zimskih olimpijskih iger.

J. DEKLEVA

ŠAH

Gligorić za zdaj šesti

HAVANA — Tudi po 16. kolu turnirja za memorial Capablance vodi Larsen, ki je remiziral z Donnerjem Gligorić je premagal Westerinena in je za zdaj na 6. mestu z 9,5 točke.

Drugi izidi: Tajmanov : Schmidt 1:0, Smislov : Filip remi, Bednarski : Hennings 1:0, Garcia : Polugajevski remi, Rodriguez : Pachman remi, Cobo : Rossetto remi, Jimenez : Barcza remi, O'Kelly : Letelier remi.

Po 16. kolu še naprej vodi Larsen z 12 točkami pred Smislovom in Tajmanovom, ki imata po 11,5 ter Polugajevskim z 10,5 točke.

Nicolau tesno za Štadlerjevo

SUBOTICA, 13. sept. Na turnirju kandidatinj so bile danes na sporedu prekinjene partije. Stadlerjeva je zadržala vodstvo s pol točke prednosti pred Nicolau.

Izidi: Asenova : Nicolau 0:1, Gresser : Heemskerk remi, Perevoznik : Novara remi, Kušnir : Kislova 1:0, Nicolau : Marković remi (brez nadaljevanja), Heemskerk : McGrath 0:1, Kislova : Zatulovska 1:0, Aleksandrija : Kušnir 0:1. Ponovno prekinile so Zatulovska in Kozlovska ter Nedeljkovićeva in Kislova. Partija Aronson : Konarkowska : Sokolov preloženo zaradi bolezni Sokolove.

Stanje po V. kolu: Stadler 4 točke, Nicolau 3,5, Kozlovska 3 (1), Aleksandrija, Kušnir 3, Zatulovska 2,5 (1) itd.

Po domačih krajih

TENIS

Dež onemogočil dvoboj

KRANJ, 14. sept. — Na igriščih Triglava bi danes moral biti finalni teniški dvoboj moških ekip Branika in Olimpije za moštveno prvenstvo SRS. Zaradi dežja pa dvoboja niso odigrali. Preložili so ga na jutri, ko se bo v Kranju začel tudi tradicionalni turnir za Tedyjev memorial. Za to tekmovanje je pripravljenih 48 igralcev in 8 igralk iz Maribora, Ljubljane, Kamnika, Trbovelj in Kranja.

Štajerska nogometna podzveza

MARIBOR — Preteklo nedeljo so bili v štajerski nogometni podzvezi odigrane naslednje nogometne tekme:

Člani — Sl. Gradec : Maribor B 1:6, Ojstrica : Sever 1:5, Slivnica : Pohorje 3:3, Mežica : Rače 0:6, Korotan : Železničar B in Pohorje : Ojstrica sta bili verificirani 3:0 p. f. v korist Korotana oziroma Pohorja.

Pionirji, mariborska skupina A; Železničar A : Kovinar A 1:1, Branik A : Maribor A 0:3; skupina B: Železničar B : Kovinar B 2:0, Branik B : Aluminij B 0:0, Drava : Aluminij 0:10; **koroška skupina:** Mežica : Sl. Gradec 6:0, Fužinar B : Fužinar A 0:9.

J. RAJBENSU

KONJSKI ŠPORT

Prvenstvo SFRJ v preskakovanju

OSIJEK — Pred dnevi se je končalo državno prvenstvo v preskakovanju zaprek. Mladi slovenski tekmovalci so letos v ekipni konkurenci osvojili prvo mesto. V skupini članov pa je Cimerman ponovno dokazal, da je še vedno najboljši jahač na ovirah v državi. Slovenski predstavniki so se na prvenstvu dokaj dobro uvrstili, kljub temu, da najboljša slovenska tekmovalka Mojca Koren na letošnjem tekmovanju ni imela sreče. Prvenstvo je bilo zaradi dežja za vse nastopajoče zelo naporno.

Rezultati: ekipno — mladinci: 1 Slovenija, 2. Srbija, 3. Hrvatska, 4. Vojvodina, mladinci: Rančigoj (Celje), člani: Cimerman (Trešnjevka).

IVER DNEVA

Ena univerza — 76 osmercev

Na letošnjem evropskem prvenstvu v Vichyju je nastopil osmerec ZDA, ki je bil predstavnik univerze Harvard. To je popolnoma nova posadka z 19 do 20 let starimi veslači. Zanimivo je, da je na univerzi Harvard 7000 veslačev in da imajo tam 76 osmercev, ta pa, ki je nastopil v Vichyju pa je seveda najboljši med njimi. Osvojil je srebrno kolajno.

V Jugoslaviji imamo nekaj nad 2000 organiziranih veslačev. Toda to ne more biti opravičilo za neuspeh našega osmerca in drugih jugoslovanskih čolnov v Vichyju.

Težaven izpit prireditelja

Jutri in v nedeljo v Novi Gorici atletsko prvenstvo SFRJ za ml. mladince

Nova Gorica bo v soboto in nedeljo prizorišče letošnjega posamičnega prvenstva SFRJ v atletiki za mlajše mladince. V dvodnevnih borbah, v dvajset disciplin obsegajočem programu, se bo na novogoriških atletskih napravah pomerilo nad 200 atletov iz 35 atletskih organizacij iz domala vseh delov Jugoslavije.

Izredna udeležba postavlja organizatorje pred vrsto problemov, tako da bodo novogoriški športni delavci morali prestati zelo težko preizkušnjo.

Iz štartne liste je razbrati, da so največ tekmovalcev prijavili domačini, ljubljanska Olimpija, mariborski Branik in ASK Šabac. Z močnim zastopstvom bodo nastopili še Mladost (Zg), Dinamo (ZG), Crvena zvezda (Bg), 21. Maj (Bg) in Partizan Cerknica. Na 300 metrov se bodo v predtekmovanjih pomerili tekači v sedmih skupinah. Za tek na 1000 m je prijavljenih kar 31 tekmovalcev, na 2000 m pa 20 tekmovalcev.

Med številnimi tekmovalci je tudi vrsta atletov, ki imajo letos za sabo že številne uspešne nastope. Med te sodijo Pečar (B), rekorder v metu diska in Lah (Lj) v hoji na 5 km.

Program prvenstva: v soboto ob 15.30 bo svečana otvoritev, v nedeljo ob 8.30 pa se bo začelo tekmovanje s predtekom na 3000 m ovire, ob 12.10 pa bo prvenstvo zaključeno.

Športnim delavcem v Novi Gorici želimo pri organizaciji zahtevne naloge veliko uspeha.

A. FRANKO

Skromna udeležba starejših mladincev v Celju

CELJE — mesto ob Savinji bo v soboto 16. in v nedeljo 17. t. m. prizorišče državnega atletskega prvenstva posameznikov za starejše mladince. Vodstvo AD Kladivar je že prejelo dokončne prijave. Vsega je prijavljenih le 92 tekmovalcev iz 22 klubov. Naravnost presenetljivo je, da med prijavljenimi ni niti enega atleta Crvene Zvezde in Slavonije. Po prijavah sodeč bo letošnje državno prvenstvo za st. mladince skromno po udeležbi. Na voljo je kar 21 naslovov državnih prvakov. Tokrat imajo zastopniki iz SRS izredno priložnost, da osvojijo večino prvenstev, pa čeprav ne bo na startu naših odličnih mladincev kot Mileka, Meleta, Pečarja in Zornada. Od mladincev iz klubov iz SRS lahko štejemo za kandidate za najvišji naslov — Bizjaka (Br) na 110 m ovire, Felicijana (Kl) in Makaroviča (NGo) v skoku v daljino, Šraja (Tr) v teku na 1500 in 1500 m zapreke, Novaka (NGO) v skoku v višino, Bizjaka (Kl) v metu diska, Cigleničkega (Kl) v hoji na 5 km, Žumra (Tr) v teku na 800 m, Križiča (Ol) v skoku ob palici, Orla (NGo)) v troskoku. V drugih disciplinah ni izrazitih favoritov, saj bo nastopilo več izenačenih tekmecev.

Največ tekmovalcev sta prijavila Kladivar (13) in Olimpija (12), trboveljski Rudar in Šabac po 7, Sarajevo 5, Železničar, Trešnjavka in Mladost po 4, Partizan iz Beograda samo 3, Dinamo in Branik po 2 itd.

Najštevilnejša zasedba bo v teku na 100 m, kjer bo nastopilo 19 tekmovalcev, kandidat za najvišji naslov pa je Baturan iz Sarajeva (letos 10.9!), na 3.000 m — 11, na 2.000 m — 12, v daljino — 9, na 1.500 m in v višino — po 8. V 12 disciplinah je prijavljenih manj kot 6 tekmovalcev ! ! !

Kljub vsem tem ugotovitvam pa lahko trdimo, da bo sobotna in nedeljska atletska prireditev v Celju nadvse zanimiva, saj bodo nastopili tisti naši mladi atleti, ki bodo v naslednjih letih zamenjali naše člane v klubskih, republiških in državnih reprezentancah.

K. J.

Atletika v Kranju

KRANJ — V Kranju je bil spet pregledni miting, kjer so kljub razmočenim napravam in dežju bili doseženi kar solidni rezultati:

Člani — kopje: Mešek 54,55 m; daljina: Prezelj 6,18, Fister F. 6,08; disk: Konc 36,52 m; 300 m ovire — mladinci: Žumer 44,0; 200 m: Strojan 24,2; 1500 m: Marn 4:20,8; peteroboj — mladinci: Prezelj 2463 točk, Marn 2301 točka.

Mladinke — 800 m ovire: Vidovič 13,9; 200 m: Klemenc 28,8; krogla: Puhar 8,04; peteroboj: Vidovič 2767 točk, Klemenc 2553 točk.

Mladinci na treh frontah

V soboto in nedeljo, 16. in 17. septembra bodo državna mladinska prvenstva za vse kategorije. Tehnično vodstvo AK Triglava pošilja zastopstvo na vse tri kraje, pri čemer je izbralo tiste, ki imajo realne možnosti za uvrstitev med prvo šesterico. Žal ne bo med 17 atleti Mileka Poldeta, ki bi bil favorit za dvoje prvih mest (višina in troskok), pa je trenutno ta čas na sredozemskih igrah.

V Celju med starejšimi mladinci bodo startali: Hafner na 3000 m, Šraj na 1500 m z zaprekami, Žumer in Štromajer na 800 m, Marn na 400 m, Fister M. v krogli in kopju ter Prezelj v višini in troskoku.

Prvenstvo za mlajše mladince je v Novi Gorici; na startni listi so od Triglavanov naslednji: Kumperle v višini in palici, Pristov in Sudžulović v krogli, disku in kladivu, M. Kleč in Sopotin v tekih 300 in 300 z ovirami.

Mladinke tekmujejo v Senti v obeh štafetah 4 x 60 m in 4 x 100 m, razen tega pa v posameznih tekih 100 m in 200 m (Osovnikarjeva, Bizjakova, Simičeva in Klemenčeva); pionirka Vidovičeva bo nastopila na 80 m z ovirami in v daljavo.

TRBOVLJE — Mladi in nadarjeni tekmovalec BK »Trbovlje« Zvonko Gradič, lanski republiški zmagovalec v peresnolahki kategoriji ne bo več nastopal. Odločil se je, da bo prenehal z aktivnim tekmovanjem.

J. S.

Alpinistične novice

»Špik« — prvenstvena smer v Tatrah

S planinskim izletom na Češkoslovaško, sta v visoke Tatre odpotovala tudi ljubljanska alpinista, člana AO Lj. Matica — Peter Gross in Marjan Manfreda. Izbrala ju je komisija za alpinizem PZS, saj sta letos opravila že nekaj izredno težkih vzponov, pa tudi po številu njih sta med prvimi.

Nujno bivanje med češkoslovaškimi alpinisti ni bilo zaman. Spoznala sta njihove navade, navezala stike, ponovila 9 smeri od katerih imajo kar 4 najvišjo oceno in preplezala celo prvenstveno smer. Vsekakor lepa zamena za vsako leto bolj množičen obisk njihovih alpinistov, ki so pri nas tudi že opravili nekaj prvenstvenih vzponov.

Začela sta z jugovzhodnim razom v Valovi veži (III) in nadaljevala z južno grapo v Ošerpancih (III), ter smerjo Stanislavskega v Volovi veži. Višina vseh treh je le okoli 350 m, kar pa je v Tatrah povpreček. Tako sta se »ogrela« in takoj sta posegla po težjih. Puškasova smer v Volovi veži (VI) je bila na vrsti prva. Sledil je dan premora zaradi dežja in nato smer Stanislavskega v Galerijah (VI). Tudi Puškasova smer v isti steni, ki je sledila, je imela najtežjo oceno (VI). Nato pa sta sledili dve lažji (III, IV), s čemer sta steno skoraj dokončno obdelala. Edinole smer Orlovski, v katero sta že vstopila, jima je pokazala zobe.

Prvenstveni vzpon sta pustila za konec. Izvedla sta ga v 250 m visoki steni Vihodnega štita nad Železno krono in mu zapisala najtežjo oceno. Že po prvem poskusu so ju hoteli češkoslovaški alpinisti prepričati, da je nemogoč, saj so ga že večkrat poskusili. Toda nista se dala prepričati in drugega dne jima je s precej sreče res uspel. Ker so jima tamkajšnji alpinisti povedali, da so tudi oni pri nas že preplezali enega v Špiku, sta ga poimenovala kar po tem lepotcu naših Julijskih Alp.

Alpinistična šola APD

Ker se je večina dijakov in študentov že vrnila s počitnic in se je že začel pouk, so se začeli pripravljati tudi alpinisti akademskega alpinističnega odseka, da pričnó z vsakoletno »alpinistično šolo«, ki je dala že celo vrsto naših najvidnejših plezalcev. Prijave sprejemajo v društveni pisarni vsak torek in četrtek od 19—20. ure in sredo ter petek od 13—15. ure, kjer dobite tudi vsa pojasnila.

Otvoritveni sestanek bo v četrtek 28. t. m., vendar naj se kandidati oglasijo že prej, saj vadba na Turncu pod Grmado že teče, in sicer vsak torek in četrtek popoldan. V oktobru se bodo začeli tudi redni četrtkovi večeri s prikazovanjem diapozitivov in predavanj ter izleti v gore. Konec oktobra pa se bo v študijski telovadnici Narodnega doma začela tudi že telovadba za alpiniste, pri kateri bo sodelovala tudi visoka šola za telesno kulturo.

Alpinistična šola APD je brezplačna, udeleženci morajo dodatno plačati le alpinistično članarino, v katero pa je že vključena naročnina na Planinski vestnik in zavarovanje ter poštnina za društvene okrožnice. Na razpolago imajo tudi bogato izposojevalnico opreme, večje akcije v okviru alpinistične šole pa so regresirane.

V nekaj vrstah

JESENICE

Gostovanje — Pevski zbor jeseniških martinarjev je pred nekaj dnevi gostoval v Gemoni v Italiji. Nastopil je pred več kot 3000 poslušalci, pel pa je naše narodne in partizanske pesmi. To je bilo prvikrat, da so v tem italijanskem mestu slišali slovensko petje.

ŠKOFJA LOKA

Asfaltiranje — Zdaj se dogovarjajo o asfaltiranju Stare ceste, Sorške ceste in Partizanske ceste; dela bodo stala 114.000 Ndin. Prebivalci bodo prispevali 30.000 Ndin kot samoprispevek za uporabo mestnega zemljišča.

CERKNO

Obisk v bolnišnici — Letos je nekdanjo partizansko bolnišnico »Franjo« obiskalo že več kot 20.000 ljudi. Lani jih je bilo 4000. Med obiskovalci je veliko Italijanov.

TRBOVLJE

Počastitev — Gledališče Svobode-center pripravlja v počastitev 50. obletnice oktobrske revolucije »Ladjo spominov.« Premiera tega dela bo brškone v oktobru.

LJUBLJANA

Stanovanja nekdanjih borcev — Na območju ljubljanskih občin je še zmeraj nekaj sto borcev NOV, ki nimajo ustreznih stanovanj. Trenutno je na občinah skoraj 500 prošenj borcev za stanovanja; kar 383 borcev še zmeraj živi v neustreznih kletnih ali podstrešnih stanovanjih.

MARIBOR

Vrnitev — V sredo zvečer je z mariborske železniške postaje odpotoval v Beograd generalni direktor Skupnosti jugoslovanskih železnic Vanja Vranjican. V Železniškem domu na Pohorju se je udeležil dvodnevnega posvetovanja direktorjev podjetij ZTP in vse države.

Hotel — V noči od srede na četrtek je v hotelu Slavija prenočilo 156 gostov. Med njimi je bilo 98 tujcev, predvsem iz Zahodne Nemčije, Avstrije, Anglije, Italije in drugih držav.

Planinci — V soboto in nedeljo priredi planinsko društvo Maribor-Matica izlet na Kofce in Košuto v bližini Tržiča. Izletniki se bodo odpeljali ob 11.45 z avtobusom proti Ljubljani.

PTUJ

Skupen vodovod — V nedeljo bodo v Zavrču pri Borlu odprli obnovljeni vodovod, ki ga bodo uporabljali prebivalci tega kraja in sosednje vasi Dubrava ter Goričak v SR Hrvatski. Vodovod je stal približno 15 milijonov Sdin, skupno pa sta ga obnovili občini Ptuj in Varaždin. Prebivalci Dubrave so prispevali po 50.000 Sdin.

TURNIŠČE

Varstvena ustanova — Že vrsto let so si ljudje v tej vasi v Pomurju želeli varstveno ustanovo za predšolske otroke. Naposled se je njihova želja uresničila in z začetkom letošnjega šolskega leta so v Turnišču odprli otroški vrtec. Zanj so prispevali lendavska občinska skupščina, krajevna skupnost, učitelji in vaščani.

LENART

Več so izvozili — Iz obrata kombinata Konus Slovenske Konjice v Lenartu so letos v osmih mesecih izvozili za 225.665 dolarjev blaga. Ker so imeli nizko izvozno obvezo nost, so letni izvozni načrt presegli za več kot dvakrat.

LENDAVA

Krvodajalska akcija — Občinski odbor RK bo 26., 27. in 28. septembra izvedel v občini krvodajalsko akcijo. Za zdaj imajo kakih 800 stalnih krvodajalcev, pričakujejo pa, da se jih bo pridružilo še najmanj dvesto.

ŠMARTNO OB PAKI

V uk so jih vključili — Večina učencev, ki so letos končali osnovno šolanje, je dobila učna mesta v raznih obrtih, deset pa se jih je odločilo za nadaljnje šolanje v Celju.

GORIŠKA BRDA

Skromna letina — Brda bodo imela letos slabšo letino kot lani. Rebulo je močno prizadelo slabo vreme že spomladi, ko je cvetela trta. Pozneje je suša povzročila škodo domala v vseh vinogradih. Pravijo, da bo letina za kakih 30 odstotkov manjša od običajne. Namesto 700 vagonov grozdja ga bodo letos pridelali manj kot 500 vagonov.

Zakonca Malenšek – zlatoporočenca

Pred dnevi je bila v ... storih občinske skupščine na Jesenicah redka slovesnost — zlata poroka zakoncev Malenšek, 71-letne Frančiške in 76-letnega Jožeta iz Javornika. Slavila sta 50. obletnico skupnega življenja.

Poročila sta se v viharnih časih zadnjega leta prve svetovne vojne. Tudi njuna življenjska pot ni bila lahka. Slavljenec se spominja, kako je prehodil pot od Gorice do Münchna in iskal delo. Lepši so njegovi spomini na železarno, kjer je 37 let delal v žičarni. Bil je vedno na čelu naprednega delavskega gibanja in bojev za delavske pravice. Od vsega začetka je bil član Saveza metalskih radnika, od 1919 leta član KP, ves čas je deloval tudi v raznih društvih in sodeloval z OF. Njegova žena Frančiška je sodelovala pri štrajku železarjev in bila za to odlikovana, po osvoboditvi pa je bila večkrat proglašena za udarnico; še sedaj pa je redno zaposlena. Jože Malenšek je povedal, da sta oba z ženo zdrava, da še kar živita, četudi skromno, saj ima kot star upokojenec bolj majhno pokojnino.

Zakoncema Malenšek iz Javornika iskreno čestitamo in jima želimo še vrsto zdravih let.

L. T.

Pred konferencami krajevnih organizacij ZK

ZAGORJE, 14. sept. — Zagorski komunisti se bodo sestali na prve delovne konference krajevnih organizacij Zveze komunistov konec t. m. in v začetku oktobra. O vsebinskih, kadrovskih in organizacijskih pripravah na te konference je sinoči razpravljal tudi sekretariat občinske konference Zveze komunistov. Člani sekretariata so poudarili, da naj bi komunisti obravnavali predvsem vlogo, mesto, vključevanje komunistov v krajevno samoupravo kot tudi vprašanja in sklepe občinske ter revirske konference Zveze komunistov.

Te dni so v Zagorju tudi sestanki prejšnjih osnovnih organizacij v podjetjih. Razen vprašanj o reorganizaciji Zveze komunistov volijo na njih tudi sekretarje aktivov ZK, in sicer v tistih delovnih organizacijah, kjer so se odločili za stalne aktive komunistov. Zavedajoč se pomembnosti usposabljanja in izobraževanja za idejno delo komunistov, bodo na ustanovnih konferencah krajevnih organizacij in občinski konferenci ZK po sklepu sekretariata obširneje obravnavali program izobraževanja komunistov. Tak okvirni program je posebna komisija sekretariata že pripravila. O tezah CK ZKS pa bodo v Zagorju sklicali občasne aktive komunistov. Nanje bodo povabili tudi druge občane, ki niso člani ZK.

P. B.

Slovo od Poljakov

NOVA GORICA, 14. sept. Predstavniki občinskega sindikalnega sveta so se nocoj poslovili od skupine 47 delavcev članov sindikata poljske kemične industrije. Skupina delavcev je letovala 14 dni ob naši obali. Letovanje je sodilo v okvir redne izmenjave delavcev med novogoriškim občinskim sindikalnim svetom ter poljskimi sindikati.

K. L.

FRANCISKA IN JOŽE MALENŠEK NA DAN ZLATE POROKE.

Malo delovnih mest za ženske

V Trbovljah 500 ljudi brez dela – Na zavodu za zaposlovanje novi prosilci

Stanje glede zaposlovanja se je v zadnjih mesecih v trboveljski občini še poslabšalo. Medtem ko je bilo pred poletjem po podatkih Zavoda za zaposlovanje Ljubljana — enota Trbovlje, 440 oseb brez zaposlitve, je 1. avgusta iskalo delo že več kot, 500 ljudi. V to število pa niso všteti tisti, ki skušajo dobiti delo mimo zavoda.

V tem in prihodnjem mesecu pa se bo prijavilo na zavodu brškone še več kot sto novih prosilcev. Po nepopolnih podatkih je kakih 115 šolarjev, ki se po končanem šolanju niso vpisali v poklicne, srednje ali druge šole, ali pa niso dobili zaposlitve. Na zavodu računajo tudi na določeno število sezonskih delavcev.

Struktura nezaposlenih kaže, da med njimi prevladuje ženska delovna sila, saj je od 502 nezaposlenih kar 438 žensk. To pa hkrati potrjuje, da ima to revirsko mesto kot mnogi drugi kraji že lep čas težave s pomanjkanjem delovnih mest za ženske. 281 oseb, ki nima dela, je starih manj kot 26 let, 217 pa išče prvikrat zaposlitev. 404 osebe so priučeni ali nekvalificirani delavci, 73 oseb ima zaključeno poklicno šolo, 22 srednjo in 3 višjo ali visoko izobrazbo. Mnogi izmed njih so na seznamu za zaposlitev že iz šolskega leta 1962-63.

Vedno manj je tudi delovnih mest za invalidno, oz. za delo manj zmožno mladino. Na zavodu imajo prijavljenih okoli 50 oseb, zvečine pa so to mladinke ali mladinci, ki jim že tako ali drugače težko življenje greni še problem zaposlitve.

Delovne organizacije so n. pr. v juliju prijavile na zavodu, da potrebujejo 63 delavcev. Toda ob pretežni večini ženske delovne sile in zahtevah podjetij po fizično močnejših moških delavcih, problema zaposlovanja žensk niso ublažili.

Na zavodu trdijo, da je pri zaposlovanju vedno manj discipline in da ponekod kršijo tudi ustrezne predpise. Tako ne prijavljajo, koliko potrebujejo novih delovnih moči, zanje pa razpišejo prosta mesta mimo zavoda. V Trbovljah je bilo že nekajkrat slišati tudi o zaposlovanju po zvezah. Če so te trditve točne, jih ne kaže samo obsoditi, temveč je potrebno proti tovrstnim kršilcem tudi ukrepati.

Od vseh prijavljenih na zavodu za zaposlovanje Ljubljana — enota Trbovlje je komaj 33 zdravstveno zavarovanih in le 16 oziroma 3 odstotke jih prejema denarno pomoč.

P. BURKELJC

Rezultat: niti dober niti slab

Ugotovitve odbornikov o polletnem gospodarjenju v Kamniku

KAMNIK, 14. sept. Obsežen dnevni red današnje občinske seje je postavil v ospredje poročilo o gibanju gospodarstva v prvem polletju. Odborniki so tako iz poročila občinskih organov kot analize službe družbenega knjigovodstva ugotavljali, da tudi v Kamniku gospodarijo v znamenju manjšega povpraševanja na trgu. Zavoljo tega je celoten dohodek v povprečju občine narasel le za 8 odstotkov. Razmeroma nizko povečanje celotnega dohodka pripisujejo nazadovanju v gradbeništvu, kjer se je dohodek zmanjšal za 20 odstotkov in industriji, ki jo bremenijo narasle zaloge in terjatve.

V industriji sta največje povečanje celotnega dohodka dosegla živilska industrija Kamnik in tovarna »Stol«. Nadpovprečno povečanje pa izkazuje »Svit« Kamnik, medtem ko je ostal rudnik kaolina v Črni na ravni prvega polletja lanega leta. Na boljši finančni rezultat v živilski industriji je vplivala večja prodaja gorčice, povrtnin, sadnih sirupov in kvasa. Ugoden rezultat podjetja »Svit« pripisujejo večji proizvodnji in prodaji v obratu impregnacije.

Kar zadeva izvoz, računajo, da bo industrija izpolnila plan, razen tovarne usnja »Utok«, saj so že v začetku leta programirali za 16 odstotkov manjši plan izvoza od lanskoletnega. Letos so že izvozili za 1,639.817 dolarjev ali za 48 odstotkov lanskega plana. Odborniki pa niso bili zadovoljni z ugotovitvijo, da se je ustvarjena vrednost zmanjšala v industriji za 4 odstotke in da celotno gospodarstvo občine ni doseglo lanske dosežene vrednosti. Skladno s tem tudi produktivnost ni na zavidljivi višini. Glede na vse navedeno pa se ni prav nič zmanjšal osebni dohodek. In o tem stanju se bodo morali resno pogovoriti zlasti v kolektivih. Za tako priporočilo so se zavzeli odborniki, ki so potrdili polletno poročilo.

Na dnevnem redu je bila tudi razprava o izrednem prispevku zavarovancev za kritje primanjkljaja skladov zdravstvenega zavarovanja kmetov iz leta 1966. Sklep, ki ga je pripravil komunalni zavod za socialno zavarovanje, so odborniki zavrnili, ker je nejasen in pomanjkljivo sestavljen. Kritizirali pa so tudi sicer službo, da je predložila premalo dokazil za sklep in ji očitali, zakaj ni gospodarila s sredstvi v okviru možnosti, kakor morajo poslovati vse druge organizacije.

HY

Ogledali so si zagrebški velesejem

Tudi letos je ekonomsko-administrativni šolski center iz Kopra priredil ogled mednarodnega zagrebškega velesejma. Ker dijaki višjih razredov prav sedaj opravljajo obvezno prakso po raznih ustanovah in delovnih organizacijah, so z ogledom velesejma veliko pridobili.

V. K.

Spremenjen vozni red Slavnikovih avtobusov

KOPER, 14. sept. — S 15. septembrom bo avtobusno podjetje Slavnik v Kopru spremenilo nekatere avtobusne vozne rede. Tako bo ukinjena proga Rovinj—Maribor ter poletna turistična proga Vrsar—Benetke. Skrajšali pa bodo proge Poreč—Zagreb in Piran—Zagreb z odhodom iz Pirana ob 7.00 in iz Zagreba ob 14.30 ter progo Piran—Nova Gorica z odhodom iz Pirana ob 5. uri. Avtobus lokalne proge Koper—Buzet bo po novem odhajal iz Kopra ob 19-uri in ne ob 19.30 kot doslej.

S 30. septembrom bo ukinjena proga Piran—Kranjska gora, v začetku decembra pa še proga Poreč—Pulj—Banja Luka. Poleg tega bodo s 1. oktobrom spremenili vozni red še progam Koper—Pridvor—Truške ter Koper—Nova vas in sicer na odhod ob 18.30.

M.

Obsodba ubijalca z Ločkega vrha

Sodišče mu je prisodilo za naklepen uboj več ljudi 14 let strogega zapora

MARIBOR, 14. sept. — Pred okrožnim sodiščem v Mariboru se je danes končala dvodnevna razprava zoper Ivana Kovačiča, stanujočega Osek št. 42 pri Gradišču v Slovenskih goricah. Predsednik petčlanskega senata Rado Javornik je razglasil sodbo, s katero je bil Kovačič obsojen na 14 let strogega zapora zaradi naklepnega uboja več oseb.

Sodišče je ugotovilo, da je 6. avgusta letos na Ločkem vrhu št. 10 pri Benediktu trikrat streljal z lovsko puško na Franca Divjaka. Ustrelil je tudi Janeza Juršnika in poškodoval Terezijo Juršnik starejšo. Vse to je naredil zato, da bi ga Franc Divjak, Janez Juršnik in Terezija Juršnik ne ovirali več pri ljubezenskem razmerju z mladoletno J. T. Prvotno je nameraval ubiti tudi njo, vendar se je pozneje premislil. Na razpravi je kazniva dejanja priznal ter jih obžaloval. Razprava je pokazala, da je mladoletna J. T. precej prispevala k tej tragediji, saj je obtoženca in Divjaka izigravala.

M.

Naliv nad Reko

REKA, 14. sept. (Tanjug) — Nad Reko in njeno ožjo okolico se je danes zlila takšna ploha, kakršno doslej meteorološka služba ni zabeležila. Od 7. do 15. ure je padlo več kot 150 litrov vode na kvadratni meter površine.

Po času in moči pomeni ta naliv nenavaden pojav. Meteorologi pravijo, da je prišlo do naliva zato, ker je hladno strujanje zraka preprečilo toplim strujam širjenje severno od mesta in se je zato dež izlil nad mestnim območjem.

Promet skozi Reko je bil skoraj nemogoč, ker so se ulice spremenile v potoke. Poplavljene so mnoge kleti in kletna stanovanja. Območje severno od Reke je bilo več časa brez elektrike, ker so strele poškodovale daljnovode.

Turški kombi zaneslo s ceste

Danes dopoldne se je v Bistrici pri Tržiču zgodila prometna nesreča, v kateri je bil voznik laže poškodovan. Turški državljan Hasanza Yalcinger je s kombijem »volkswagen« turške registracije peljal od Ljubelja proti Kranju. Zaradi prehitre vožnje ga je v predoru začelo zanašati. Ko ga je pripeljal iz predora, je zavozil čez levo polovico ceste ščita in zgrmel 25 metrov globoko na staro cesto Tržič—Bistrica. Na vozilu je za 6000 Ndin škode. Voznik pa je imel izredno srečo, saj se je sam le laže poškodoval.

B

Otrok utonil v potoku

KAMNIK, 14. sept. — V potoku Pšata je včeraj utonil dveletni Janko Gašperlin iz Komende. Nesrečni deček je zašel proti potoku, padel vanj in utonil v dva čevlja globoki vodi. Starši so Janka takoj pogrešili. Pritekli so k približno pol kilometra oddaljenemu potoku in ga našli. Deček je bil še živ. Odpeljali so ga v ZD Kamnik, vendar je bilo prepozno, da bi mu rešili življenje.

B. S.

S kolesom pred avto

Jože Bezjak je umrl na kraju nesreče

LJUBLJANA, 14. sept. Kljub temu, da so bili včeraj na naših cestah nekoliko boljši pogoji za vožnjo kot v prejšnjih dneh, je bilo kar 36 prometnih nesreč. Visoka številke kažejo, da so vozniki in pešci vse premalo pazljivi in večkrat ne upoštevajo prometnih predpisov.

Avtomobilisti in motoristi vozijo prehitro in izsiljujejo prednost, pešci pa ne pazijo, ko gredo čez cesto in zaradi tega pride do hudih nesreč, ki se končajo tudi s smrtjo. Včeraj je pri nesrečah dobilo hude poškodbe 14 ljudi, 16 je bilo laže ranjenih, dva ponesrečenca pa sta umrla.

O hudi nesreči, ki je zahtevala življenje 31-letnega Emila Sedeja, smo že poročali, druga žrtev včerajšnjega prometa pa je bil kolesar Jože Bezjak. Kolesar je nekaj pred 18. uro pripeljal s stranske poti na glavno cesto, ki pelje skozi naselje Gorišnico pri Ptuju in zaprl pot vozniku osebnega avtomobila Marjanu Tramšku. Šofer zaradi prekratke razdalje ni mogel pravočasno ustaviti in je Bezjaka tako nesrečno zadel, da ga je močan udarec zbil po tleh. Ponesrečenec je bil tako hudo poškodovan, da je umrl na kraju nesreče.

Včeraj zjutraj je v Poljčanah pri hiši št. 1 tovornjak, ki ga je vozil Stanko Janežič zbil motorista Matijo Juga. Ponesrečenec je obležal na njivi hudo poškodovan in nezavesten in so ga odpeljali v mariborsko bolnišnico. Nesreča se je zgodila v trenutku, ko je motorist prehiteval avtobus in mu je pripeljal naproti tovornjak. Oba sta takoj zavrla in se skušala izogniti trčenju, vendar je razdalja bila prekratka.

Podobna nesreča se je zgodila včeraj zjutraj v naselju Deskle mopedistu Venceslavu Brezigarju. Ko je pripeljal s stranske poti na glavno cesto, ne da bi se prepričal, če je cesta prosta, ga je zbil s tovornjakom Stanislav Kavčič. Trčenje je bilo tako močno, da je mopedista vrglo približno 16 metrov daleč po cesti in je obležal nezavesten. V šempetrski bolnišnici so ugotovili, da ima Brezigar zlomljeno nogo v kolku in druge poškodbe.

Drznemu prehitevanju je botrovala vinjenost

Milanu Plahuti so po sodni obravnavi vzeli vozniško dovoljenje

LJUBLJANA, 14. sept. Milana Plahuto, ki je 25. januarja letos ob prehodu za pešce na križišču Titove in Triglavske ceste silovito trčil v pešca Slavka Mensingerja, (le-ta je po nekaj dneh zaradi hudih poškodb umrl) je ljubljansko okrožno sodišče obsodilo na eno leto in dva meseca strogega zapora. Razen tega tri leta po prestani kazni ne bo smel voziti motornih vozil. Vozniško dovoljenje so mu takoj po obravnavi vzeli.

Na obravnavi je priča Ivan Arnut povedal: »Z Mensingerjem sva šla naglo po prehodu čez Titovo cesto pri križišču s Triglavsko cesto. Videla sva, da se nama po Titovi cesti iz središča mesta približujeta dva avtomobila. Drugi avtomobil je vozil približno 100 m za prvim. Ker sva z Mensingerjem nitela čez prehod, je prvi avtomobil zavrl in naju spustil naprej. Komaj pa sva prišla mimo avtomobila, ki naju je spustil naprej, je pridrvel mimo njega opelrekord. Z vso silo sem planil proti pločniku, Mensingerju to ni uspelo ...«

Podobno je povedal priča Ivan Goše, voznik osebnega avtomobila, ki je videl oba pešca na prehodu in je zato zmanjšal hitrost. Priča Katja Vlah, ki je stala na pločniku, je pritrdila obem pričam: »V grozi sem se obrnila vstran, ko sem videla, kako je osebni avtomobil z veliko hitrostjo zapeljal mimo avtomobila, ki je spustil pešca naprej in treščil v pešca. Kljub temu se mi je zdelo, da je pešec zelo dolgo »letel« po zraku...« Ponesrečenega Mensingerja so hudo ranjenega odpeljali v bolnišnico, vendar je po sedmih dneh umrl. Ker je voznik opelrekorda smrdel po alkoholu, so mu vzeli kri. Na sodnomedicinskem inštitutu so ugotovili, da je imel v krvi 1.63 promila, v urinu pa 2.92 promila reduktivnih snovi oziroma alkohola.

Obtoženi Plahuta se je na obravnavi branil: »Par pred nezgodo sem bil v Vrhpolju in sem z družbo popival v gostilni do dveh zjutraj. Podnevi sem nato delal v Kamniku, popoldne pa sem se odpravil v Ljubljano na Kodeljevo, kjer sem popil en pelinkovec. Vračal sem se v mraku, saj so že bile luči na cestah. Cesta je bila suha, megle ni bilo. Po Titovi cesti je pred menoj vozil fiat 1100. Ko sem se bližal Triglavski cesti, se mi je zdelo, da je fiat pred menoj za trenutek zavrl, nato pa peljal naprej, zato sem tudi jaz peljal z nezmanjšano hitrostjo kakih 60 km na uro naprej. Ves čas sem bolj po desni strani vozil za fiatom. Nenadoma pa sem pred seboj zagledal pešca in vsem mogel nesreče preprečiti.«

F. Š.

Jugoslovanska loterija

Poročilo o žrebanju 37. kola sreč, ki je bilo 14. 9. 1967.

Srečke s končnicami	so zadele dobitek
790	100
08180	2000
54870	600
95600	400
0565000	8000
0999420	8000
041	40
2341	200
54141	600
89671	1000
0478621	8000
12	8
32	20
62	6
34722	600
56712	608
77862	606
03	6
53	10
63	6
17073	400
0689493	100.000
44	10
94	6
334	80
68814	1000
73624	600
75634	400
0027444	8010
1095894	8006
5	4
04625	604
08223	404
23355	1004
33755	404
43565	604
62985	404
1085345	8004
56	8
76	6
0563036	8000
0664146	10.000
0725086	10.000
27	8
47	8
08327	608
74687	400
0280727	50.008
0855087	30.000
8	4
26438	404
93688	404
0537488	8004
19	6
46639	600
54459	1000
75979	400

Loto

1. **Končno poročilo za 36. kolo lota.**

Žrebanje je bilo 5. 9. 1967
Končna vrednost dobitkov:
4 + dodatna številka:

Četverke	1.440,79	ND
Trojke	19,28	ND

Rok za izplačevanje dobitkov je do 14. 11. 1967

2. **Začasno poročilo za 37. kolo lota.**

Žrebanje je bilo 12. 9. 1967
Izžrebane številke: 2, 11, 18, 27, 28 in dodatna 22.
Začasna vrednost dobitkov:

4 + dodatna štev.	7.134	ND
Četverke	469,34	ND
Trojke	17,07	ND

DOBITKI V SLOVENIJI
Četverke:

Ljubljana (2)
1—283200/2 1-E-341220/4
Brežice (1)
21-E-183323/4
Maribor (4)
56-E-182227/4 56-E-182230/4
56-E-182230/4 57-E-254125/4
Postojna (1)
68-E-247315/4

Vprašanja in odgovori

Varstveni dodatek

L. S. M.; Kot vdova po zavarovancu — odvetniku prejemate nizko družinsko pokojnino. Ali res niste upravičeni do varstvenega dodatka?

ODGOVOR: V smislu določbe 1. odstavka 119. člena temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju, po kateri se za zavarovance samostojne dejavnosti ne more uvajati varstveni dodatek, upokojenci, ki so bili upokojeni kot zavarovanci samostojnih dejavnosti n. pr. odvetniki) in družinski člani teh zavarovancev, ki uživajo družinsko pokojnino, nimajo pravice do varstvenega dodatka. Glede na to po navedeni določbi niste upravičeni do varstvenega dodatka.

Zavarovalna doba

S. K. J.: Radi bi vedeli, ali se šteje v zavarovalno dobo čas, ki ga je prebil delavec na izrednem neplačanem dopustu.

ODGOVOR: V smislu 1. točke 32. člena temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju se všteva zavarovancu čas, ki ga je med trajanjem delovnega razmerja prebil v posameznem koledarskem letu na neplačanem izrednem dopustu, krajšem kot 30 dni.

Odpoved stanovanjske pogodbe

Z. L. Š.: Vaš mož, ki je dobil stanovanje od podjetja, v katerem je bil zaposlen, je umrl. Ali vam lahko podjetje odpove stanovanje?

ODGOVOR: Po 63. členu zakona o stanovanjskih razmerjih stanodajalec ne more odpovedati stanovanjske pogodbe, ki je bila sklenjena glede na delovno razmerje z imetnikom stanovanjske pravice, če ta umre in preneha delovno razmerje z njegovo smrtjo, družinskemu članu gospodinjstva imetnika stanovanjske pravice, na katerega je prešla stanovanjska pravica. Taka odpoved je možna le izjemoma, in sicer le v primeru, če namerava stanovalec oddati to stanovanje komu drugemu, ki je z njim v delovnem razmerju in samo zaradi tega, ker je to stanovanje precej bližu njegovega delovnega mesta. Vendar pa mora preskrbeti družinskim članom umrlega imetnika stanovanjske pravice drugo primerno stanovanje v tistem kraju, in položiti znesek, ki je potreben za selitvene stroške.

Posmrtnina

T. K. T.: Ste upokojenka in prejemate starostno pokojnino v mesečnem znesku 520 N din. Ali ste po smrti moža, ki je bil tudi starostni upokojenec, upravičeni dobiti posmrtnino in koliko znaša ta posmrtnina?

ODGOVOR: Po 86. členu temeljnega zakona o zdravstvenem zavarovanju imajo po smrti starostnega upokojenca njegovi družinski člani pravico do posmrtnine, ki je enaka enomesečni zadnji pokojnini, le, če jih je umrli do svoje smrti preživljal. Ker ta pogoj v vašem pogoju ni izpolnjen, nimate pravice do posmrtnine.

Podpora za rekreacijo upokojencev

L. S. M.: Skupaj z dvema otrokoma prejemate v vašem pokojnem možu družinsko pokojnino. Kolikšna podpora za rekreacijo vam bo izplačana?

ODGOVOR: Po sklepu o uporabi sredstev, ki so namenjena za podpiranje rekreacije upokojencev v letu 1967, ki ga je izdala Skupščina republiške skupnosti socialnega zavarovanja delavcev SR Slovenije, se izplača tudi uživalcem družinskih pokojnin kot podpora za rekreacijo v letu 1967 znesek 85 N din. Navedena podpora se bo izplačala osebam s pokojnino za mesec oktober 1967. Po izrečni določbi 2. odstavka II. točke navedenega sklepa pa se več uživalcev družinske pokojnine na podlagi iste odločbe upošteva pri izplačilu podpore po tem sklepu kot en uživalec. Glede na navedene določbe vam bo izplačana podpora v znesku 85 N din.

Zastaranje terjatve iz naslova posojila

M. K. Lj.: Pred sedmimi leti ste svojemu znancu posodili večjo vsoto denarja. Nekaj posojenega denarja vam je vrnil, ostanek pa vam noče dati. Ali je vaša terjatev na vrnitev posojila že zastarela?

ODGOVOR: Po zakonu o zastaranju terjatev zastarajo terjatve v desetih letih, če z zakonom ni določen za zastaranje drugačen rok. Ker za terjatve iz naslova posojila z zakonom ni določen drugačen rok, zastarajo torej te terjatve v desetih letih, in zato tudi vaša terjatev še ni zastarala ter boste lahko plačilo ostanka posojila, ki vam ga je znanec dolžan, iztožili.

Razdedinjenje

P. M. G.: Vaš sin je delomržnež, pijanec in zapravljivec, ki popolnoma zanemarja svoje otroke — vaše vnuke. Ali ga lahko razdedinite in zapustite premoženje svojim vnukom?

ODGOVOR: Po 47. členu zakona o dedovanju lahko oporočitelj razdedini dediča, ki ima pravico do nujnega deleža, med drugim tudi v primeru, če se je vdal brezdelju in nepoštenemu življenju. Oporočitelj, ki namerava dediča razdediti, pa mora to izjaviti v oporoki na nedvomen način, pri čemer je tudi koristno, da navede razlog za razdedinjenje. Glede na podatke vašega dopisa bi torej lahko vašega sina v oporoki razdedinili. Razdedinjenje pa bi veljalo samo zanj in lahko z oporoko zapustite svoje premoženje svojim vnukom.

Kupon za pravno posvetovalnico »DELA«

„Štafeta“ s tujimi avti

Mladoletnika na begu v enem dnevu zamenjala štiri avtomobile

LJUBLJANA, 14. sept. Miličnik s postaje Vič je ob Večni poti pred dvema dnevoma zvečer zagledal osebni avto znamke VW z zahodnonemško registracijo, ki je stal nekaj vstran od ceste v grmovju. Sumljiv avto si je ogledal od bliže in v njem videl dva mladoletnika.

»Kaj pa vidva?« je vprašal.

»Čakava mamo,« sta se kot iz puške zlagala. Toda miličnik je kaj hitro ugotovil, da lažeta, saj sta na sebi imela obleke gojencev iz vzgojnega doma. Zato ju je takoj nato vprašal:

»Od kod sta pobegnila?«

»Iz Radeč,« nista mogla več lagati 17-letna fanta.

Tako se je končal enodnevni pobeg dveh mladoletnikov iz vzgojnega zavoda v Radečah. Dan prej proti večeru sta namreč B. B. in J. O. pobegnila iz doma, oblečena preplavala Savo in se po gošči napotila proti Zidanemu mostu. Tu sta počakala, da na mostu čez Savinjo ne bo nikogar in tako nemoteno prestopila tudi drugo reko.

Peš sta se napotila proti Rimskim Toplicam, kjer pa sta se hoje naveličala. Vlomila sta v neki avto celjske registracije in se odpeljala v Laško. Toda goriva v rezervoarju je bilo malo, zato sta avto pustila in si »izposodila« drugega. Tudi pri tem fičku sta imela smolo. Volan je bil namreč zaklenjen in tako sta lastnika »olajšala« le za fotoaparat »fleksaret«, potovalno torbo in druge osebne predmete.

Sredi noči sta potem vlomila v tretjega fička z mariborsko registracijo in se odpeljala nazaj mimo Radeč in Šentjerneja v Mokronog, kjer ju je rdeča luč spet opozorila na prazen bencinski tank.

Drzna zaradi smole z gorivom sta se potem odločila in ukradla nemški VW. V tem je bilo dovolj goriva za vožnjo do Ljubljane. Tu pa se je njun »izlet« končal. Miličnikom sta potem povedala, da sta hotela prenočiti in jo potem z ukradenim avtom popihati naprej v Italijo. Ker fanta nista imela dovolj denarja, sta na Livadi vlomila tudi v neki vikend in se založila s cigaretami in hrano.

B. S.

OBISK V IŽANSKI TOVARNI — Včeraj je obiskal Kovinsko industrijo na Igu pri Ljubljani član sveta federacije Miha Marinko. Zanimal se je za poslovne uspehe ter poudaril potrebo po hitrejši kooperaciji in izdelavi dolgoročnejših razvojnih programov.
Foto: M. Švabić

UMETNOST ZAHODNE NEMČIJE V MODERNI GALERIJI — Sinoči so odprli razstavo povojne umetnosti iz Zvezne republike Nemčije. Bogati in lepo zaokroženi izbor pomeni prvi tehtnejši stik s to ustvarjalnostjo po drugi vojni. Med gosti na otvoritvi so bili mimo številnih drugih gostov tudi predsednik SAZU Josip Vidmar, rektor prof. Albert Struna in konzul ZRN Wilhelm von Kleewitz.
Foto: Švabić

ŽELEZNIŠKA NESREČA V ČSSR — Predsinočnjim se je zgodila huda prometna nesreča, ko je brzovlak, ki vozi med Prago in Brnom, iztiril na postaji Hradec na Svitavi (Moravska). Lokomotiva se je zaletela v poslopje železniške postaje in jo pri tem hudo poškodovala. V nesreči so izgubili življenje štirje ljudje, dvajset pa je bilo ranjenih. Vzroke nesreče še raziskujejo. Na sliki: iztirjeni vlak po nesreči.
Telefoto: UPI

Nadaljevanje s prve strani

Marko Nikezić dopotoval na uradni obisk v Pariz

manjem spremljata francoske uspehe in napredek na vseh področjih, zlasti pa v mednarodni politiki, kjer njena prizadevanja za mir v svetu in za premagovanje nasprotij, ki razdvajajo države, dosegajo pomembne uspehe. Zaradi teh prizadevanj uživa Francija jugoslovansko spoštovanje, simpatije in prijateljska čustva.

»Jugoslavija se — je dejal Nikezić — v svojem interesu, smatramo pa, da tudi v interesu drugih narodov, nenehno prizadeva za tako mednarodno skupnost, v kateri bi bila uporaba sile izključena, v kateri bi vsi narodi v neodvisnosti in miru lahko uživali plodove svojega dela.«

Nikezić je izrazil upanje, da bo že podobnost gledišč omogočila nadaljnje zbližanje, ki naj bi imelo svoj uspeh v večjem medsebojnem spoznavanju in zaupanju.

Ob koncu izjave je Marko Nikezić dejal: »Pozornost, ki jo je za sporočilo predsednika Tita pokazal general de Gaulle in to, da me bo sprejel, nas zlasti osrečujeta kot dokaz pozornosti, ki jo kaže Francija za razvoj francosko-jugoslovanskih odnosov.«

Vsebina in smisel teh Nikezićevih besed so uvod v jutrišnje uradne pogovore o mednarodnih temah. Na listi francoske delegacije so mimo že omenjenega šefa Couve de Murvilla in Hervé Alphanda ter francoskega veleposlanika v Beogradu še direktor politične direkcije ministrstva, njegov pomočnik, direktor oddelka za Afriko in Bližnji vzhod, direktor oddelka za Evropo, namestnik direktorja oddelka za vzhodno Evropo in šef službe za informacije, tisk in dokumentacijo. To označuje področja, o katerih bodo razpravljali z našo delegacijo, ki jo poleg Marka Nikezića sestavljajo še sodelavci, ki ga spremljajo — Mitja Vošnjak, Zvonko Lucić, Stjepan Šoć, Zdenko Svete, naš veleposlanik Vejvoda in nekateri člani predstavništva.

Nikezićeva izjava se tudi dobro ujema s komentarji, uvodniki in članki, ki so se danes pojavili v mnogih francoskih časopisih.

V komentarju veterana francoskega tiska Génévième Tabouis je v ospedju jugoslovanska pobuda: Titova prizadevanja, da bi mednarodni javnosti predočil morebitne pogoje za ureditev krize na Bližnjem vzhodu, ne da bi pri tem pretendiral, da se vsili kot arbiter ali pa da prezentira dokončno solucijo. Gospa Tabouis sodi, da je Titova pobuda pozitivno vplivala na potek arabskega vrha v Kartumu in na njegovo zmernost.

Neki ekonomski dnevnik piše predvsem o neugodnem položaju jugoslovansko-francoskih ekonomskih odnosov, z vse bolj in bolj negativno plačilno bilanco, s tem, da je francoski izvoz v Jugoslavijo v prvi polovici letošnjega leta skoraj štirikrat večji kot uvoz iz Jugoslavije, ki ostaja na lanskoletni višini. Dnevnik sklepa, da je neogibno potrebno tak položaj popraviti.

Le Monde je z izrazito simpatijo ocenil jugoslovansko politiko in koristnost pogovorov, toliko bolj, ker bi ta politika lahko povrnila mir Bližnjemu vzhodu. Vsekakor smo kot »Le Monde« prepričani, da bodo pogovori potekali v ozračju brez oblakov.

VIDA HREŠČAK

Skromen avgust v industriji

kovinski in tekstilni ter v industriji usnja in obutve in nekovin.

Gibanje industrijske proizvodnje po republikah je različno. Najboljše narasla letos v prvih osmih mesecih v primerjavi z lanskim letom industrija Slovenije, in sicer za 2,8 odst. Neznatno je narasla proizvodnja na Hrvatskem (0,8 odst.), v Srbiji (0,7 odst.) in Makedoniji (0,4 odst.), v tem ko je bila v Črni gori manjša za 0,1 odst., v Bosni in Hercegovini pa za 5,5 odst. Na to znatno nazadovanje proizvodnje v Bosni in Hercegovini je vplivalo zmanjšanje proizvodnje premoga in kovinske industrije.

V avgustu sta se spet nekoliko zmanjšala izvoz in uvoz. Vrednost izvoza je znašala v avgustu po podatkih zveznega zavoda za statistiko 1156 milijonov Ndin ali za 6 odst. manj kakor v juliju, vrednost uvoza v znesku 1682 milijonov Ndin pa je bila za 7,7 odst. manjša kakor v juliju. Vrednost blagovne menjave s tujino je bila manjša tudi v primerjavi z avgustom lanskega leta.

Statistični podatki kažejo, da smo v osmih mesecih letošnjega leta izvozili za 9.865 milijonov Ndin blaga približno za 4 odst. več kakor v istem času lanskega leta. Hkrati pa je narasel tudi uvoz, in sicer za dobrih 7 odst., kljub temu, da smo v minulih dveh mesecih kupili v tujini manj blaga.

Ob koncu avgusta je znašal deficit trgovinske bilance 4076 milijonov Ndin, tako da je bil za 13 odst. večji kakor v istem času lanskega leta. V avgustu se je zmanjšal izvoz mesa, rib in sadja, zlasti pa koruze. Izvoz industrijskih izdelkov je bil v osmih mesecih za 1,4 odst. manjši kakor v istem času lanskega leta. Znatneje se je zmanjšal izvoz ladij, proizvodov barvaste metalurgije ter lesne in tobačne industrije. Hkrati pa je narasel izvoz črne metalurgije, tekstilne, živilske in industrije usnja in obutve.

Približno 58 odst. vrednosti uvoza v avgustu pride na reprodukcijski material. V osmih mesecih letošnjega leta je bil uvoz tega materiala za 10 odst. večji kakor v istem času lanskega leta. Narasel je tudi uvoz opreme.

Največji je narasel uvoz blaga za široko potrošnjo. Če ne računamo vrednosti uvožene hrane, je narasel uvoz blaga za široko potrošnjo letos v osmih mesecih v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta za 70 odst. Skupna vrednost uvoza tega blaga je letos skoraj enaka lanski, toda uvoz hrane se je zmanjšal za 34 odst.

●●●

Za nacionalno politiko tudi nacionalni sklad?

lje proučiti. Uveljavili naj bi takšne oblike upravljanja s temi namenskimi sredstvi, da bi dosegli njihovo čimbolj smotrno kroženje ozirom uporabo ter mobilizacijo še drugih možnih virov (prispevki staršev, skladi delovnih organizacij, sredstva družbenopolitičnih skupnosti itd.).

Izvršni svet se zavzema za uveljavitev 2-% prispevne stopnje za te namene. Toliko znaša že tudi letošnja obremenitev delovnih organizacij (če upoštevamo poleg 1,8-% prispevne stopnje še uveljavljeni posebni prispevek 0,4 odst. od bruto osebnih dohodkov za kritje primanjkljaja). Ta sredstva bi se stekala v namenski sklad in naj bi se delila tako, da bi od njih namenili za otroške dodatke 90% ter 10% za razvoj otroškovarstvenih ustanov, z usmeritvijo na to, da bi večali sredstva za razvoj takšnih ustanov.

Izvršni svet sodi, da je sedanji degresivni sistem otroškega dodatka nevzdržen, zato naj bi ga zamenjal linearni sistem. To pomeni, da bi upravičenci prejemali za vsakega otroka enak znesek, ki naj bi se gibal v višini sedanjega polnega zneska. Hkrati je izvršni svet naročil svojim organom, naj proučijo možnosti za povečanje tega zneska oziroma uvedbo progresije za družine z več otroki. Strinjal se je tudi s predlogom, da se zviša starostna meja za študente, ki so upravičeni do otroškega dodatka, na 25 let.

V razpravi na današnji seji je prevladalo stališče, naj bi sedanji cenzus (50.000 SD dohodka mesečno na družinskega člana, če gospodinjstvo nima dohodkov iz kmetijske ali samostojne dejavnosti in 40.000 SD, če ima gospodinjstvo dohodke iz navedenih dejavnosti) ostal nespremenjen. Proučili pa bodo tudi, ali bi bilo možno uvesti cenzus, po katerem bi bila upravičena do otroškega dodatka tudi določena kategorija kmečkih otrok.

Republiški sekretariat za zdravstvo in socialno politiko bo ta stališča upošteval pri izdelavi tez za republiški zakon, ki jih bo dal v začetku oktobra v javno razpravo.

Izvršni svet je poleg tega sprejel predlog za spremembo zakona o delu in pravicah republiških poslancev in funkcionarjev, ki jim je prenehala funkcija. Te dopolnitve, ki upoštevajo tudi funkcionarje v diplomatsko-konzularni službi, če po prenehanju svoje funkcije čakajo na razporeditev oz. službeno mesto v Sloveniji, bodo omogočile ustreznejši vpliv SR Slovenije na kadrovanje v teh službah.

Izvršni svet je sprejel sklep o ustanovitvi začasne komisije, ki ima nalogo, da preuči možnosti in pogoje za izdajo ustreznega skupščinskega akta, s katerim bi se Visoka šola za politične vede preimenovala v fakulteto za sociologijo, politične vede in novinarstvo ter se vključila v univerzo v Ljubljani. Za predsednika te komisije je izvršni svet imenoval dr. Jožeta Goričarja, rednega profesorja pravne fakultete v Ljubljani.

Izvršni svet je sprejel predlog zakona o pogojih za pridelovanje sadilnega materiala za sadjarsko, vinogradniško, hmeljarsko in gozdno proizvodnjo. Hkrati je sklenil predlagati spremembo temeljnega zakona, ki naj bi omogočil gibčne oblike sodelovanja zasebnih pridelovalcev sadilnega materiala z delovnimi organizacijami, ker je v Sloveniji precej zasebnikov, ki pridelujejo zelo kvaliteten sadilni material.

Izvršni svet je sklenil sofinancirati nabavo elektronskega računalnega stroja. Nabavili ga bodo v sodelovanju z »Iskro« in Univerzo v Ljubljani, ki sta tudi zainteresirani zanj. Računski elektronski center bo služil za potrebe javne uprave in za znanstveno tehnično področje.

Na današnji seji je izvršni svet razrešil dosedanjega predsednika in člane ekonomskega sveta izvršnega sveta ter imenoval novega predsednika in 19 članov sveta. Novi predsednik ekonomskega sveta je dr. Ivan Lavrač, profesor ekonomske fakultete v Ljubljani.

M. ZAKRAJŠEK

●●●●

Pozitivni odgovori na pobudo Tita

slanca predsednika Tita Petra Stambolića, ki mu je izročil osebno poslanico jugoslovanskega predsednika o krizi na Srednjem vzhodu.

Član sveta federacije in osebni odposlanec predsednika republike Svetozar Vukmanović pa je prispel sinoči iz Caracasa v Mexico, kjer bo seznanil vlado z jugoslovanskim stališčem do krize na Srednjem vzhodu. Danes ga bo sprejel predsednik Mehike Diaz Ordas.

☆

Znova boji na prelazu Natul

Peking odbil predlog Indije

jo pozornostjo spremlja razvoj.

LR Kitajska je sinoči opozorila Indijo, da bo poslala letala nad indijske enote, če Indijci ne bodo takoj prenehali streljati na kitajske vojake. Poudarili so, da bodo poslali letala, če indijske enote »po 13. septembru ne bodo prenehale obstreljevati kitajskih položajev. Pri tem so zagrozili, da »nihče izmed indijskih vojakov ne bo preživel napada.« Kitajci so opozorili Indijce po skoraj nepretrganem streljanju z obeh strani, ki ga je bilo slišati ves včerajšnji dan.

Indijski predlog o ustavitvi ognja na mejnem področju so Kitajci razglasili za veliko prevaro, ki naj bi zavedla svetovno javno mnenje. To stališče vsebuje neka včerajšnja informacija uradne agencije Hsinhue iz glavnega tibetantskega mesta Lase, vendar ga ni v današnjem komentarju časopisa »Žen Min Ži Bao«, ki pa sicer opozarja, da kitajsko ljudstvo »pozorno spremlja razvoj položaja«.

Kitajci so do danes popoldne v zvezi z nadaljevanjem bojev na indijsko-kitajski meji poročali samo o dogodkih, ki so se pripetili do sinoči, tako da si pekinški opazovalci lahko ustvarijo predstavo o položaju na meji samo na podlagi poročil tujih radijskih postaj. Vsem kitajskim poročilom o spopadu je skupno to, da skušajo prikazati Indijo kot tisto, ki je prva začela boje, in da so ti spopadi pravzaprav del dobro premišljenega načrta. V tej zvezi opozarjajo Kitajci na sedanji obisk ministra Desaia v ZDA in na napovedani obisk obrambnega ministra v ZSSR. Kitajci si prizadevajo dokazati, da niso odgovorni za spopade, s čimer naj bi vzeli veljavo ocenam, da takšen razvoj na mejah v tem trenutku ustreza kitajskim notranjim razmeram, saj si prav zdaj prizadevajo doseči zaželeno enotnost.

☆☆

Bombe na progo Hanoi–Kitajska

gonu general Nguen van Thieu in maršal Nguen Cao Ky.

V okviru »čiščenja« vojaškega aparata v Južnem Vietnamu so upokojili štiri generale, enega guvernerja province pa zamenjali. Čiščenje izvaja nova saigonska vlada od volitev naprej.

Rockefeller se je odrekel kandidaturi

WASHINGTON, 14. sept. (Tanjug). Guverner države New York Nelson Rockefeller se je odrekel morebitni kandidaturi za predsednika ZDA in potrdil, da podpira kandidaturo guvernerja države Michigan Georga Romneya, ki se je nedavno izrekel proti vladni vietnamski politiki.

De Gaulle povabljen v Sudan

KARTUM, 14. sept. (AFP). — Sudanski predsednik Ismail el Azhari je poslal francoskemu predsedniku de Gaullu pismo s povabilom, naj obišče Sudan.

OAE bo posredovala v Nigeriji

V Kinshasi končana konferenca članic organizacije afriške enotnosti

KINSHASA, 14. sept. (Reuter, Tass, UPI, AFP). Generalni sekretar OZN U Tant je v govoru na sklepni seji afriške konference na vrhu pozval afriške države, naj uporabljajo organizacijo afriške enotnosti kot orodje za ureditev medsebojnih odnosov. Poudaril je koristnost takšnih regionalnih organizacij in opozoril, da počasen napredek na tem torišču ne sme zbuditi malodušja, saj je treba upoštevati etnično in kulturno raznolikost afriške celine.

Prav zdaj, je dejal, ko pojenjuje, kot se zdi, aktivnost OAE, morajo afriški državniki ukrepati za uresničitev smotrov medafriškega sodelovanja. Pristavil je, da je to pomembno ne le za Afriko.

Udeleženci konference afriških voditeljev v Kinshasi so sprejeli resolucijo in z njo pozvali Kenijo in Somalijo, da mirno uredita mejni spor. Deklaracijo v tem duhu sta podpisala šef kenijske delegacije in podpredsednik Kenije Daniel Moy in šef somalske delegacije premier Ibrahim.

Agencija UPI je zvedela, da so na konferenci sestavili odbor iz uglednih afriških državnikov, ki bo poskušal posredovati v državljanski vojni v Nigeriji.

Na današnji konferenci šefov držav in vlad OAE so sklenili, da bo prihodnji redni sestanek organizacije v začetku septembra leta 1968 v Alžiru.

Jugoslovanski prispevek k simpoziju ob 100-letnici »Kapitala«

BERLIN, 14. sept. (Tanjug). — Na sinočnjem zaključnem delu mednarodnega znanstvenega simpozija v vzhodnem Berlinu, posvečenega 100-letnici izida prvega dela Marxovega »Kapitala«, je sodeloval beograjski profesor Ivan Maksimović s svojim referatom »Vpliv Marxa na jugoslovansko ekonomsko misel«.

K simpoziju so dodali tudi referat zagrebškega profesorja Rudija Supeka (»Kapital Karla Marxa in obdobje avtomatizacije«) ter referat profesorja Andrije Kresića iz Beograda »Pomen teorije Karla Marxa za sistem samoupravljanja v Jugoslaviji«.

Pogovori Pompidou – Klaus

DUNAJ, 14. sept. (Tanjug). Na Dunaju so se danes začeli avstrijsko-francoski politični pogovori, ki se jih izmed gostiteljev udeležujejo zvezni kancler dr. Klaus, vicekancler in minister za trgovino dr. Bock ter zunanji minister dr. Tončič, izmed gostov pa premier Pompidou, zunanji minister Couve de Murville in državni sekretar Bettencourt.

Kot poudarjajo, bodo obravnavali celo vrsto vprašanj, od splošne izmenjave mnenj o evropskem sodelovanju, s posebnim ozirom na željo Avstrije, da bi se zbližala z EGS, pa do problemov v zvezi z dvostranskim sodelovanjem.

Kaj je avantgardno in kaj ne?

Romain Weingarten – žrtev beograjskega gledališkega festivala

OD NAŠEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 14. sept. — Premiera »Poletja« R. Weingartna v izvedbi žepnega gledališča iz Pariza (Theatre de Poche-Montparnasse) je beograjsko publiko razočarala. Bila je čisto protislovje predstavi Grotowskega, ki so ga na včerajšnjem pogovoru o avantgardi 67 ocenili takole: »Režija Grotowskega je privlačila prvih deset minut in ‚Poletje' R. Weingartna prav toliko, ker je bilo potem vsega preveč.« Pri Grotowskem je bilo dogajanje prenasičeno, pri Parižanih pa je bilo preveč poezije in konvencionalnosti klasičnega gledališča. Rečeno je bilo tudi, da je nezadovoljstvo s »Poletjem« nemara posledica tega, ker so gledalci pričakovali, da bo za Grotovskim še nekdo podobno ekstremno razbijal dosedanje gledališče, ne pa morda težil za tem, da bi se umikal od gledališča absurda, od tistega, kar je sprva gojil. Weingarten se je upiral tej razvrstitvi, češ da so ga pač uvrstili v gledališče absurda, da pa se sam nikoli ni prišteval med privržence takšnega gledališča.

Kazalo je, kot da je treba braniti Weingartna, in to je storila Mira Trailović, ki je raztegnila pogovor še na druge avtorje in režiserje in končno na splošno temo: ali je leto 1967 leto avantgarde. Ob tem se je vnela polemika, ki odkriva, da je tekst »Poletja« — ki razbija dramaturgijo — močan in da ga je brž ćas zapravil režiser. Prišlo je celo do tega, da je Grotowski izjavil, da nikakor ne bi režiral Weingartnovega »Poletja«, nakar je Weingarten pribil, da za živo glavo sam ne bi dovolil tega. Izjavi vsekakor ilustrirata različnost tendenc obeh avtorjev oziroma ustvarjalcev.

Nekoliko mučen pa je vtis, ki je ostal udeležencem BITEF oziroma njegove okrogle mize. Nikakor ne morejo doumeti, kaj je potemtakem avantgarda. Morda se zato dogaja, da preostro sodijo o gostih, ki jih seznanjajo s svojimi tendencami. Včerajšnja okrogla miza BITEF ni mogla odgovoriti (preroško), ali je letošnje leto leto avantgarde in kaj je sploh avantgardno v sedanjem gledališču.

VIKTOR ŠIREC

Imenovanje ZIS

BEOGRAD, 14. sept. (Tanjug). Zvezni izvršni svet je imenoval pomočnika sekretarja za informacije Dragoljuba Budimovskega za novega generalnega komisarja jugoslovanske sekcije za mednarodno razstavo v Montrealu. Dosedanji generalni komisar Vladimir Sajčić pride na nov položaj.

Cenejši avtomobili

ZAGREB, 14. sep. (Tanjug). Predstavnik zagrebške trgovinske organizacije »Automotor stroj« so na današnji tiskovni konferenci izjavili, da so znižali cene osebnih avtomobilov. Na zagrebškem velesejmu prodaja to podjetje »peugeot 404« približno za 500.000 Sdin ceneje od običajne cene. »Mercedes« je ovprečno cenejši za 700.000 starih din, avtomobil »volkswagen« pa približno za pol milijona.

Predstavniki »Auto-motostroja« so napovedali, da bodo v kratkem prodajali rabljene osebne avtomobile na desetmesečni kredit in s 30 do 50% gotovinskega plačila kupcev.

Zadnje vesti

Sestanek mestnega komiteja ZK Maribor

MARIBOR, 14. sept. — Nocoj se je sestal mestni komite ZK Maribor in pod predsedstvom sekretarja Toneta Kropuška razpravljal o gospodarskih in političnih gibanjih pri uresničevanju gospodarske reforme. Udeleženci so obravnavali to problematiko na podlagi sklepov mestne konference SZDL. Obravnavali so tudi predlog sklepa o organizaciji komunistov v Mariboru in nekatera druga organizacijska vprašanja.
M. K.

Nemški sindikati obtožujejo grško veleposlaništvo v Bonnu

BONN, 14. sept. (Tanjug). — Predstavnik zveze zahodnonemških sindikatov Stephan je obdolžil grško veleposlaništvo v Bonnu, da vohunsko nadzoruje politično dejavnost grških delavcev v ZR Nemčiji in da vodi kartoteko z imeni nasprotnikov vojaškega režima v Atenah. Stephan je od zvezne vlade zahteval, naj protrdi, da je ta »dejavnost veleposlaništva v skladu z njegovim diplomatskim statusom.« Prav tako je zahteval, naj proučijo delo grških »delovnih komisij« v ZR Nemčiji, ki jo sestavljajo uslužbenci atenske vlade.

Od 146.000 grških delavcev, ki so zaposleni v ZR Nemčiji, je samo okrog 10 odstotkov naklonjeno vojaškemu režimu v Atenah, medtem ko ostali simpatizirajo z levico in strankami centra. Okrog 27 odstotkov teh delavcev je včlanjenih v zahodnonemške sindikate.

Demanti zveze književnikov ČSSR

PRAGA, 14. sept. (Tanjug). Zveza češkoslovaških pisateljev je ponovno zanikala verodostojnost »manifesta češkoslovaških pisateljev in umetnikov«, ki ga je v začetku tega meseca priobčil londonski »Sunday Times«. Medtem ko je v prejšnjem sporočilu zveza samo trdila, da njeni organi niso izdali manifesta in da ji ni znano, ali je to storila katera izmed skupin pisateljev zunaj teh organov, pa je današnji demanti zveze kategoričen. V njem piše, da se predsedstvo zveze sploh noče ukvarjati s takšnim manifestom, ker gre za povsem lažen dokument.

Kot je znano, je »Sundey Times« trdil, da je manifest podpisalo 329 češkoslovaških intelektualcev, med njimi tudi 183 književnikov. Čeprav še ni v celoti znano, kdo so avtorji »dokumenta«, pa v Pragi z gotovostjo trdijo, da je plod nekaterih skupin, ki od zunaj zganjajo protičeškoslovaško propagando.

Srečanje ekonomistov Vzhoda in Zahoda v Trstu

TRST, 14. sept. — Prihodnji teden — od 22. do 24. septembra — se bodo v Trstu srečali ekonomisti iz zahodno in vzhodno evropskih dežel. Tržaški krožek za kulturo in umetnost in mestni odbor evropskega gibanja sta dala namreč pobudo za razpravo o temi »evropska gospodarska skupnost in vzhodne dežele«, ali »kako okrepiti gospodarske vezi med deželami na zahodu in vzhodu«. Prvo sejo mednarodnega srečanja bo vodil italijanski minister za zunanjo trgovino Giusto Tolloy; vzhodno evropske dežele, med njimi Bolgarija, Češkoslovaška, Poljska in Madžarska so tudi prijavile svoje predstavnike. Napovedujejo, da bo z jugoslovanske strani sodeloval v razpravi ugledni gospodarski strokovnjak Ljubiša Adamović.
I. G.

Telegrami

NE VIN SPREJEL DRNDIĆA — RANGUN. Predsednik revolucionarnega sveta burmanske unije general Ne Vin je na poslovilni obisk sprejel veleposlanika SFRJ Anteja Drndića.

MADŽARSKI MINISTER ODŠEL V AVSTRIJO — BUDIMPEŠTA. Madžarski minister za zunanjo trgovino dr. Jože Biro je odpotoval v Avstrijo na povabilo avstrijskega podkanclerja in ministra za trgovino dr. Fritza Bocka. Govorila bosta o možnostih za razširitev trgovine med obema deželama.

NAPOVED OBISKA — MOSKVA. Maršal Matvej Zaharov, prvi namestnik obrambnega ministra in načelnik generalštaba sovjetskih oboroženih sil, bo prihodnji mesec obiskal Francijo, kjer bo gost načelnika generalštaba francoskih oboroženih sil armadnega generala Charlesa Ailereta.

KONFERENCA — VARŠAVA. Tu se je začela konferenca za »okroglo mizo«, ki jo je pripravil oddelek za množično komuniciranje pri OZN. Udeležujejo se je predstavniki 60 agencij, časopisov, radijskih postaj, televizije in založnikov iz 31 držav. Govorili bodo o možnostih za izboljšanje in razširitev obveščanja o ekonomski in socialni dejavnosti OZN.

POTOVANJE TRGOVINSKE DELEGACIJE — KARTUM. Sudanski minister za trgovino in oskrbovanje Ahmed Hamad bo vodil trgovinsko delegacijo, ki bo odpotovala na obisk najprej v ZAR, potem pa v ZSSR, Bolgarijo, Romunijo, DR Nemčijo in Čehoslovaško.

ARETIRALI 275 ŠTUDENTOV — TOKIO. V spopadu med študenti univerze »Hosi« v Tokiu in policijo je bilo ranjenih 62 ljudi, aretirali pa so 275 študentov, ki se niso strinjali z nekaterimi odločitvami univerzitetnih oblasti.

SPREJET VOJAŠKI PRORAČUN — WASHINGTON. Ameriški senat je sprejel vojaški proračun za prihodnje fiskalno leto v višini 69 milijard 636 milijonov dolarjev, kar je za več kot 1,5 milijarde manj kot pa je to zahteval predsednik Johnson.

ODLIV ZLATA IZ ZDA — WASHINGTON. V maju in juniju letos je znašal odliv zlata iz ZDA 64 milijonov dolarjev, od tega 30 milijonov v Švico, ostalo pa v Veliko Britanijo. K temu je največ pripomogla kriza na Srednjem vzhodu.

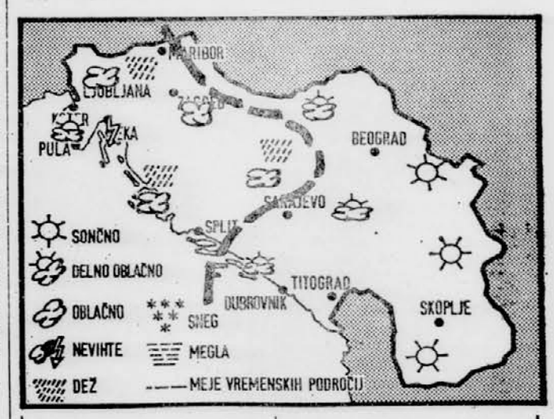
MANJ TURISTOV — RIM. Osrednji inštitut za statistiko v Italiji je ugotovil, da je v prvih šestih mesecih letos obiskalo Italijo za 3,7 odstotka manj turistov kot v istem obdobju lani.

ŽELEZNIŠKA NESREČA — PRAGA. Štirje ljudje so izgubili življenje, 12 pa je bilo ranjenih, ko je brzovlak med Prago in Brnom iztiril in se zaletel v zgradbo neke železniške postaje.

Pa še to

V ZNAMENJU ČASA — Pred uradi ameriških naborniih komisij je skoraj čez noč vzniklo 150 pravnih svetovalnic, ki odpirajo novakom pravne luknje, skozi katere je mogoče po legalni poti uiti vietnamski vojni: od kroničnе astme do homoseksualnih nagnenj, vse prav pride, da se je le mogoče izogniti novačenju. — »Time« najbrž ni zastonj napisal, da psihološko ni nobenega razločka med tistimi, ki bi hoteli takoj končati vojno v Vietnamu in oditi domov, in onimi, ki bi radi »takoj zmagali« in takoj pospravili prtljago.

Vreme 14. septembra 1967 ob 13. uri

Temperatura	Ob 07	13
Ljubljana	11	14
Planica	8	10
Brnik	10	12
Maribor	10	16
Slov. Gradec	8	13
Celje	9	15
Novo mesto	11	14
Koper	18	20
Kredarica	0	2
Reka	13	15
Pulj	—	20
Split	21	23
Dubrovnik	18	24
Zagreb	12	20
Beograd	14	24
Sarajevo	8	21
Titograd	—	24
Skopje	12	25
Celovec	9	—
Gradec	8	14
Dunaj	13	16
Milano	13	15
Genova	14	21
München	10	12
Zürich	10	12
Benetke	18	21

Prognoza

VREMENSKA SLIKA:

Nad srednjo Evropo in nad severnim Sredozemljem se še vedno zadržuje področje hladnega zraka. V njem nastaja območje padavin, ki zadržuje nestalno vreme tudi pri nas.

NAPOVED ZA PETEK:

SLOVENIJA:

Ponoči bo pretežno oblačno, vmes še padavine, zlasti v notranjosti Slovenije. Jutri spremenljivo oblačno, vmes so še možne krajevne padavine. Najnižje nočne temperature okoli 11, v Primorju 15, najvišje dnevne 20, v Primorju 22.

JUGOSLAVIJA:

V južnih krajih precej sončno drugod spremenljivo oblačno s krajevnimi padavinami.

V nekaj vrstah

LJUBLJANA

Zadnji dan za vpis v tečaje — Tajništvo Pionirskega doma sprejema samo še danes prijave za vpis mladine v tečaje svojega pedagoškega oddelka. Vpisovali bodo interesente v gledališki, filmski, likovni in lutkovni tečaj. Vpis bo dopoldne med 9. in 12. uro in popoldne od 17. do 19. ure.

Esperantisti o Japonski — Ljubljansko esperantsko društvo je sinoči pripravilo v »Stekleni dvorani« večer o sodobni Japonski. Sodelovala je gostja iz Japonske Sunoko Goto, ki je prikazala japonske narodne plese, Japonsko na dia posnetkih in fiimih.

Prvi dan registracije mopedov — Danes se na območju Ljubljane prične registracija mopedov. Najprej sta na vrsti (razpored po abecednem redu) črki A in B. Registracijo vršijo v podjetju »Ljubljana transport« na Celovški cesti in v Avtoservisu državnih organov na Vodovodni. Lastniki mopedov bodo lahko ob registraciji kupili tudi registrske tablice. Podjetje »Ljubljana transport« bo vršilo registracije mopedov tudi v Kamniku, Grosupljem in na Vrhniki. Zadnji rok za registracijo je 10. oktober.

Nov mladinski klub v Šiški — V Zgornji Šiški bodo drevi odprli nov mladinski klub, ki ga je ob pomoči krajevnih družbeno-političnih organizacij uredila šišenska mladina v nekdanjem Domu Svobode. Tako si je mladina v tem kraju zagotovila prostore, kjer se bo lahko poslej shajala in udejstvovala v številnih krožkih. Nekateri teh že delajo. Prvi večer bo minil v veselem vzdušju, saj so k sodelovanju povabili tudi Marjano Deržaj, Majdo Sepe, Mojmira Sepeta in druge.

»Slonova« klet spet odprta — Danes bodo po daljšem premoru spet odprli restavracijo »Klet Slon« v Nazorjevi ulici. Pripravili so tudi nove specialitete.

Bencinsko »romanje« v Koper — Jutri okoli 12.45 bo izpred Olimpijinega stadiona na Titovi cesti krenila v Koper karavana približno stotih amijev in spačkov. »Romanja« se bodo udeležili lastniki teh dveh popularnih avtomobilskih znamk, ki so člani kluba AS (ami-spaček).

Smer: Nemčija — Z ljubljanskega letališča Brnik so včeraj odletela štiri letala za Nemčijo: v Düsseldorf, Frankfurt, München, Nürenberg in eno za Amsterdam. Prav tako pa so priletela letala iz omenjenih krajev. JAT-ovega letala iz Beograda ni bilo zaradi slabega vremena.

Hotela »Student« ni več — Ljubljanski študentje so nehali biti gostinci. Hotela »Student« ni več, njegove sobe polnijo študentje ljubljanske univerze. Hotel že dobiva svojo pravo podobo: študentski stolpič na Ilirski.

67 let Ljubljana transporta — Delovni kolektiv »Ljubljana transporta« bo praznoval danes 67-letnico obstoja podjetja. Na zbor kolektiva, ki bo popoldne v prostorih podjetja, so povabili tudi upokojence in svojce, poslovne prijatelje in »prijatelje članov svojega kolektiva«. Razdelili bodo delovna in športna priznanja.

Reševalci — Ljubljanski reševalci so včeraj do 21. ure prepeljali 147 bolnikov, med njimi tudi pet ponesrečencev.

MARIBOR

Vrnitev — V sredo zvečer je z mariborske železniške postaje odpotoval v Beograd generalni direktor Skupnosti jugoslovanskih železnic Vanja Vranjican. V Železniškem domu na Pohorju se je udeležil dvodnevnega posvetovanja direktorjev podjetij ŽTP in vse države.

JESENICE

Gostovanje — Pevski zbor jeseniških martinarjev je pred nekaj dnevi gostoval v Gemoni v Italiji. Nastopil je pred več kot 3000 poslušalci, pel pa je naše narodne in partizanske pesmi. To je bilo prvikrat, da so v tem italijanskem mestu slišali slovensko petje.

ŠKOFJA LOKA

Asfaltiranje — Zdaj se dogovarjajo o asfaltiranju Stare ceste, Sorške ceste in Partizanske ceste; dela bodo stala 114.000 Ndin. Prebivalci bodo prispevali 30.000 Ndin kot samoprispevek za uporabo mestnega zemljišča.

CERKNO

Obisk v bolnišnici — Letos je nekdanjo partizansko bolnišnico »Franjo« obiskalo že več kot 20.000 ljudi. Lani jih je bilo 4000. Med obiskovalci je veliko Italijanov.

GORIŠKA BRDA

Skromna letina — Brda bodo imela letos slabšo letino kot lani. Rabulo je močno prizadelo slabo vreme že spomladi, ko je cvetela trta. Pozneje je suša povzročila škodo domala v vseh vinogradih. Pravijo, da bo letina za kakih 30 odstotkov manjša od običajne. Namesto 700 vagonov grozdja ga bodo letos pridelali manj kot 500 vagonov.

„Želimo še boljše sodelovanje z občani"

Pogovor s komandirjem postaje milice Ljubljana–Center Cirilom Romom

Da bi izboljšali učinkovitost dela na postajah milice, je republiški sekretar za notranje zadeve izdal določilo pravilnika, da mora vodilni kader na postajah milice imeti visoko ali višjo izobrazbo. Medtem ko imajo komandirji nekaterih postaj v Sloveniji višjo upravno šolo za notranje zadeve v Beogradu, pa je bil v drugem polletju imenovan tudi prvi komandir postaje milice, ki ima končano pravno fakulteto.

To je komandir postaje milice Ljubljana—Center Ciril Rom. Star je 39 let in dela v organih za notranje zadeve že od 1947. leta. Medtem je dokončal gimnazijo, potem pravno fakulteto in opravil tudi pravosodni izpit. Poprosili smo ga za pogovor.

»Kakšne so prednosti visoke izobrazbe na vašem sedanjem delovnem mestu?«

»S pravno izobrazbo pravosodne smeri je mogoče kvalitetneje ocenjevati prestopke. Laže in hitreje človek ugotovi, ali gre za kaznivo dejanje ali za kršitev drugih predpisov. To je tudi pogoj za kar najbolj natančno raziskavo. Treba je skrbno zbrati vse dokaze za uspešen kazenski postopek, da potem sodnik ali sodnik za prekrške lahko izreče kazen in jo tudi utemelji. Hkrati pa mora starešina na postaji milice oceniti posamezne kršitve tudi politično, se pravi, ali nasprotujejo družbenemu redu. Seveda pa mora biti vsak ukrep vzgojen. Težiti je treba za takšnimi ukrepi, ki bi kršilca popravili in vzgojno vplivali na okolico ter nasploh dvignili družbeno disciplino.«

CIRIL ROM — komandir postaje milice Center

»Kaj si obetate od boljše kadrovske sestave na postajah milice?«

»Želimo doseči poglobitev sodelovanja med milico in občani. Miličnik se mora zavedati, da je v službi občana, občan pa mora vedeti, da potrebuje miličnika, ki mu zagotavlja varnost, mu čuva premoženje ter pomaga reševati mnoge njegove težave.«

»Čemu dajete prednost, praksi ali izobrazbi?«

Pogoj za delo v organih za notranje zadeve je splošna izobrazba. Zato je najprimerneje, da odgovorna delovna mesta zasedejo ljudje, ki že imajo takšno izobrazbo. Za uspešno delo pa je razen daljše prakse potrebno tudi zanimanje za ta poklic, ljubezen do dela in privrženost družbenemu redu. Sele tako lako dobimo dobrega delavca javne varnosti. Hkrati pa mora tak uslužbenec dobro poznati tudi predpise in spremljati vsa dogajanja v družbi. Vedeti mora, ali je treba ukrepati edinole s kazenskimi ukrepi ali pa je mogoče tudi z drugimi ukrepi zagotoviti družbeno disciplino. Najprimernejša za to delo je pravna izobrazba, šola za socialno delo in ekonomske šole. Seveda pa je treba to izobrazbo dopolniti s strokovnim šolanjem v kriminalistiki.«

»S kakšnimi problemi ste se srečali na novem delovnem mestu?«

»Delo na postaji milice v Centru se precej razlikuje od dela na drugih postajah milice. Tu je velika gostota prebivalstva. Tu je tudi največ republiških ustanov, štitutov in poslovnih organizacij. Razen tega je v Centru najbolj gost promet v Sloveniji in pa najgostejša mreža lokalov, zlasti nočnih. Imamo veliko dela z urejanjem prometa, predvsem s kontrolo parkirnih prostorov in pa s kršilci javnega reda in miru. Tako so miličniki zaposleni dan in noč.«

»Kaj pa težave?«

»Stanovanja! Brez primernega stanovanja je 34 miličnikov. Težave imamo tudi s tem, da morajo naši miličniki vse prepogosto ob rednem delu delati še ob izrednih priložnostih.«

»In za konec še želje?«

Želim, da bi se čim več mladih juristov javilo v našo službo. Delovnih mest je dovolj. Sicer pa se bom potrudil, da se bodo šolali miličniki na naši postaji. Dva med njimi se že pripravljata na študij na pravni fakulteti. Želim pa si, da bi se odnosi z občinskimi in drugimi družbeno-političnimi organizacijami, še posebej s svetom za notranje zavede občine Center tako dobro razvijali kot doslej.«

B. SAJOVIC

Sožitje vsebine in poslovnosti

Festivalne prireditve v Ljubljani obišče povprečno po 772 gledalcev

Letošnjih 41 kulturnih prireditev v okviru ljubljanskega festivala se je že udeležilo blizu 32 tisoč obiskovalcev, ali povprečno po 772 na eno predstavo. Vmes je bilo tudi precejsnje število tujcev. Na predstavi Mojsejeva, ki je bila od vseh najbolje obiskana, je bilo med 11.650 gledalci tudi kakih 2500 tujcev. Računajo, da bo do konca septembra obiskalo festivalne prireditve blizu 60 tisoč ljudi.

Letos vrte v okviru festivala tudi izbrane filmske reprize. Zanimivo je, da so se kmalu razpršile bojazni nekaterih, češ da bodo Križanke s kino predstavami postale zatočišče nevzgojenega dela občinstva. Narobe — okolje Križank in vsebinski filmi so vzgojno vplivali tudi na tiste, ki bi bili drugje nemirni.

Uprava festivala je letos nedvomno pokazala več poslovnega duha ko kdajkoli doslej. Tako je denimo samo za propagando, ki je bila prej dostikrat zanemarjena, uporabila zelo številne prijeme, od delitve programov prireditev do predprodaje vstopnic po Sloveniji in celo v bližnjem zamejstvu. Uspela je tudi predprodaja vstopnic po kolektivih in marsikdo je tako prvič zvedel za ljubljanske poletne kulturne prireditve.

Za tujce so letos uvedli tudi ogled Križank. Tuji turisti so rade volje odšteli zaničen prospekt Križank in vodnika po dvesto starih din.

Čeprav je narodna banka dovolila festivalu prodajati vstopnice za tujo valuto šele v avgustu, so vendar že iztržili za pol milijona Sdin deviz.

Smolo pa je imel letos festival s platneno streho nad Križankami. Huda toča to je namreč močno prerešetala. Zato imajo v načrtu čez zimo urediti mehanizirano razpenjanje te strehe ter ji tako podaljšati življenjsko dobo.

F

Spremenjen vozni red Slavnikovih avtobusov

KOPER, 14. sept. — S 15. septembrom bo avtobusno podjetje Slavnik v Kopru spremenilo nekatere avtobusne vozne rede. Tako bo ukinjena proga Rovinj—Maribor ter poletna turistična proga Vrsar—Benetke. Skrajšali pa bodo proge Poreč—Zagreb in Piran—Zagreb z odhodom iz Pirana ob 7.00 in iz Zagreba ob 14.30 ter progo Piran—Nova Gorica z odhodom iz Pirana ob 5. uri. Avtobus lokalne proge Koper—Buzet bo po novem odhajal iz Kopra ob 19-uri in ne ob 19.30 kot doslej.

S 30. septembrom bo ukinjena proga Piran—Kranjska gora, v začetku decembra pa še proga Poreč—Pulj—Banja Luka. Poleg tega bodo s 1. oktobrom spremenili vozni red še progam Koper—Pridvor—Trnške ter Koper—Nova vas in sicer na odhod ob 18.30.

M

Slovo od Poljakov

NOVA GORICA, 14. sept. Predstavniki občinskega sindikalnega sveta so se nedavno poslovili od skupine 47 delavcev članov sindikata poljske kemične industrije. Skupina delavcev je letovala 14 dni ob naši obali. Letovanje je sodilo v okvir redne izmenjave delavcev med novogoriškim občinskim sindikalnim svetom ter poljskimi sindikati.

K. L.

Zakaj tako?

Neustrezno postajališče pri Friškovcu

Masarykova cesta v Ljubljani je med najbolj obremenjenimi cestami v mestu, saj je po njej usmerjen tudi tovorni promet. Ta cesta je namreč krožna pot za tovornjake, ki so namenjeni proti avtomobilski cesti Ljubljana—Zagreb. Vsak dan okrog 14. ure se promet na tej cesti tako zgosti, da ga mora usmerjati več miličnikov. Najhuje je na križišču z Resljevo cesto, a le malo manjša gneča pa je na križišču z Njegoševo cesto.

Prav v bližini tega križišča pa se promet odvija v nasprotju s temeljnim zakonom o varnosti prometa na javnih cestah. Gre za avtobusno postajališče mestnega prometa pri Friškovcu. Če bi se vozniki motornih vozil, pa tudi drugi, ravnali po prometnem zakonu, bi se ves promet, ki se steka skozi podvoz pri tovarni »Zmaje proti železniški postaji ustavil vsakih nekaj minut. Prometni zakon v 35. členu določa, da voznik motornega vozila ne sme prehitevati vozila, ki se je ustavilo, da bi spustilo mimo pešce, ki grejo čez cesto. Mestni avtobusi pa imajo postajališče tik pred prehodom za pešce, čeprav prometni zakon v 44. členu pravi, da voznik ne sme ustavljati motornega vozila blizu prehoda za pešce. Vsakega kandidata za voznika posebej učijo, da ne sme prehitevati vozil, ki ustavijo v bližini prehoda za pešce. Kolikor kak kandidat za voznika prehiti tako vozilo, takoj pade na vozniškem izpitu. Zanimivo je, da je to avtobusno postajališče na takem mestu, čeprav je v bližini postaja prometne milice.

Mnogo smotrneje bi bilo, če bi Ljubljana-transport premaknila avtobusno postajališče Friškovec kakih 30 metrov naprej, proti železniški postaji, pred stavbo sekcije za vzdrževanje prog, ki ima arkade. Številnim potnikom bi nedvomno mnogo bolj ustregli, saj bi bili potniki v dežju pod streho.

F. S.

Je zakon le za nekatere?

Milijonski dolgovi nekaterih občin za srednje strokovne šole v ljubljanski regiji

LJUBLJANA, 14. sept. Na ljubljanskem področju spet manjka veliko denarja za potrebe srednjega strokovnega šolstva. Nekatere temeljne izobraževalne skupnosti nočejo slišati o podpisu pogodbe za sofinanciranje tega šolstva. Izvršni odbor ljubljanske temeljne izobraževalne skupnosti, pri kateri se zbira denar za srednje strokovne šole iz izobraževalnih skupnosti vse ljubljanske regije, je danes sklenil, da bo zahteval denar po sodni poti, če drugače ne bo šlo.

Ko je izvršni odbor ljubljanske temeljne izobraževalne skuposti danes pregledoval realizacijo dohodkov v zadnjih dveh mesecih, je ugotavljal, da »neljubljanske« temeljne izobraževalne skupnosti dolgujejo za strokovno šolstvo 143 milijonov dinarjev, po novem izračunu (zaradi odcepitve gorenjske regije) pa še 100 milijonov več. Izvršni odbor je ob tem poudaril, da ni mogoče vsak mesec znova osebno prosjačiti po vseh občinah za denar, ki srednjemu šolstvu pripada. Nekatere občine in njihove temeljne izobraževalne skupnosti v ljubljanski regiji se drže določil obveznosti o sofinanciranju srednjega šolstva in redno nakazujejo sredstva, druge pa ne. Odbor meni, da ni mogoče dopuščati tega, da bi zakon o financiranju šolstva veljal le za najbolj vestne, drugi bi pa lahko delali po svoje.

Ob tem, zelo slabem stanju glede sredstev za srednje strokovno šolstvo je izvršni odbor ljubljanske skupnosti ugotavljal, da med poletnimi počitnicami družbeno-politične organizacije niso storile vsega, kar bi v teh okoliščinah pričakovali od njih. Odbor je zato sklenil pozvati te organizacije za večjo pomoč pri izvajanju določil zakona o financiranju šolstva in pri zbiranju sredstev za srednje strokovno šolstvo v občinah in gospodarskih organizacijah. Obenem pa se je tudi odločil, da bo izterjal sredstva po sodni poti, če jih drugače ne bo mogel dobiti.

Sredstva, za katera gre v tem primeru v ljubljanski regiji, so potrebna za osnovno dejavnost srednjega strokovnega šolstva, ki ga sofinancirajo temeljne izobraževalne skupnosti ljubljanske regije, oziroma občine bivšega ljubljanskega okraja. Ob tem pa se je pred ljubljansko-skupnostjo pojavila še nova potreba: šole so z novim šolskim letom odprle več novih oddelkov prvih razredov, kot pa je bilo planirano. Ti stroški bodo znašali več kot 150 milijonov starih dinarjev, kot so ugotavljali danes na seji izvršnega odbora ljubljanske skupnosti (gre za predšolske ustanove ter za osnovne in srednje šole). Ni še jasno, kje bodo zbrali ta denar; vedo le to, da mladine ni mogoče pustiti na cesti, pa četudi so trenutno takšne finančne težave.

J. S.

Obsodba ubijalca z Ločkega vrha

Sodišče mu je prisodilo za naklepen uboj več ljudi 14 let strogega zapora

MARIBOR, 14. sept. — Pred okrožnim sodiščem v Mariboru se je danes končala dvodnevna razprava zoper Ivana Kovačiča, stanujočega Osek št. 42 pri Gradišču v Slovenskih goricah. Predsednik petčlanskega senata Rado Javornik je razglasil sodbo, s katero je bil Kovačič obsojen na 14 let strogega zapora zaradi naklepnega uboja več oseb.

Sodišče je ugotovilo, da je 6 avgusta letos na Ločkem vrhu št. 10 pri Benediktu trikrat streljal z lovsko puško na Franca Divjaka. Ustrelil je tudi Janeza Juršnika in poškodoval Terezijo Juršnik starejšo. Vse to je naredil zato, da bi ga Franc Divjak, Janez Juršnik in Terezija Juršnik ne ovirali več pri ljubezenskem razmerju z mladoletno J. T. Prvotno je nameraval ubiti tudi njo, vendar se je pozneje premislil. Na razpravi je kazniva dejanja priznal ter jih obžaloval. Razprava je pokazala, da je mladoletna J. T. precej prispevala k tej tragediji, saj je obtoženca in Divjaka izigravala.

M.

Naliv nad Reko

REKA, 14. sept. (Tanjug) — Nad Reko in njeno ožjo okolico se je danes zlila takšna ploha, kakršno doslej meteorološka služba ni zabeležila. Od 7. do 15 ure je padlo več kot 150 litrov vode na kvadratni meter površine.

Po času in moči pomeni ta naliv nenavaden pojav. Meteorologi pravijo, da je prišlo do naliva zato, ker je hladno strujanje zraka preprečilo toplim strujam širjenje severno od mesta in se je zato dež izlil nad mestnim območjem.

Promet skozi Reko je bil skoraj nemogoč, ker so se ulice spremenile v potoke. Poplavljene so mnoge kleti in kletna stanovanja.

Čigav je ukradeni fičko

LJUBLJANA, 14. sept. — Organi javne varnosti so našli v Ljubljani ukradenega fička, v katerem je bilo več Gavriloličevih salam, nekaj zavojev keksov, bobi palčke in lešnikova čokolada. Sklepajo, da so bili ti predmeti ukradeni, vendar ne vedo kje. Tatovi avtomobila so brškone vlomili tudi v neko samopostrežno trgovino, ker imajo ukradeni predmeti nalepke s cenami in z napisom »Center«.

B. S.

Stopila pred avto – v smrt

LJUBLJANA, 14. sept. — Danes je nekaj pred 20. uro šla čez Celovško cesto med gostilno Urban in staro cerkvijo izven dovoljenega prehoda za pešce Štefanija Pavlin. Ko je prišla do srede cestišča, je obstala, potem pa je nenadoma stopila naprej. V tem trenutku je iz mesta proti Šiški pripeljal dr. Šukovič Zdenko v osebnem avtomobilu znamke volkswagen in jo zbil po cesti. Pavlinova je bila na mestu mrtva.

»Vozil sem iz Ljubljane proti Šiški,« je povedal voznik osebnega avtomobila. »Ko sem že peljal čez prehod za pešce nekoliko naprej od stare cerkve, sem videl, da stojita sredi ceste moški in ženska. Nenadoma je ženska stopila naprej, naravnost pred moj avtomobil. Čeprav sem vozil iz zmerno hitrostjo, nesreče nisem mogel preprečiti.

N. I.

S kolesom pred avto

Jože Bezjak je umrl na kraju nesreče

LJUBLJANA, 14. sept. Kljub temu, da so bili včeraj na naših cestah nekoliko boljši pogoji za vožnjo kot v prejšnjih dneh, je bilo kar 36 prometnih nesreč. Visoka številke kažejo, da so vozniki in pešci vse premalo pazljivi in večkrat ne upoštevajo prometnih predpisov.

Avtomobilisti in motoristi vozijo prehitro in izsiljujejo prednost, pešci pa ne pazijo, ko gredo čez cesto in zaradi tega pride do hudih nesreč, ki se končajo tudi s smrtjo. Včeraj je pri nesrečah dobilo hude poškodbe 14 ljudi, 16 je bilo laže ranjenih, dva ponesrečenca pa sta umrla.

O hudi nesreči, ki je zahtevala življenje 31-letnega Emila Sedeja, smo že poročali, druga žrtev včerajšnjega prometa pa je bil kolesar Jože Bezjak. Kolesar je nekaj pred 18. uro pripeljal s stranske poti na glavno cesto, ki pelje skozi naselje Goriščico pri Ptuju in zaprl pot vozniku osebnega avtomobila Marjanu Tramšku. Šofer zaradi prekratke razdalje ni mogel pravočasno ustaviti in je Bezjaka tako nesrečno zadel, da ga je močan udarec zbil po tleh. Ponesrečenec je bil tako hudo poškodovan, da je umrl na kraju nesreče.

Včeraj zjutraj je v Poljčanah pri hiši št. 1 tovornjak, ki ga je vozil Stanko Janežič zbil motorista Matijo Juga. Ponesrečenec je obležal na njivi hudo poškodovan in nezavesten in so ga odpeljali v mariborsko bolnišnico. Nesreča se je zgodila v trenutku, ko je motorist prehiteval avtobus in nanj je pripeljal naproti tovornjak. Oba sta takoj zavrla in se skušala izogniti trčenju, vendar je razdalja bila prekratka.

Podobna nesreča se je zgodila včeraj zjutraj v naselju Deskle mopedistu Venceslavu Brezigarju. Ko je pripeljal s stranske poti na glavno cesto, ne da bi se prepričal, če je cesta prosta, ga je zbil s tovornjakom Stanislav Kavčič. Trčenje je bilo tako močno da je mopedista vrglo približno 16 metrov daleč po cesti in je obležal nezavesten. V šempetrski bolnišnici so ugotovili, da ima Brezigar zlomljeno nogo v kolku in druge poškodbe.

Drznemu prehitevanju je botrovala vinjenost

Milanu Plahuti so po sodni obravnavi vzeli vozniško dovoljenje

LJUBLJANA, 14. sept. Milana Plahuto, ki je 25. januarja letos ob prehodu za pešce na križišču Titove in Triglavske ceste silovito trčil v pešca Slavka Mensingerja, (le-ta je po nekaj dneh zaradi hudih poškodb umrl) je ljubljansko okrožno sodišče obsodilo na eno leto in dva meseca strogega zapora. Razen tega tri leta po prestani kazni ne bo smel voziti motornih vozil. Vozniško dovoljenje so mu takoj po obravnavi vzeli.

Na obravnavi je priča Ivan Arnut povedal: »Z Mensingerjem sva šla naglo po prehodu čez Titovo cesto pri križišču s Triglavsko cesto. Videla sva, da se nama po Titovi cesti iz središča mesta približujeta dva avtomobila. Drugi avtomobil je vozil približno 100 m za prvim. Ker sva z Mensingerjem nitela čez prehod, je prvi avtomobil zavrl in naju spustil naprej. Komaj pa sva prišla mimo avtomobila, ki naju je spustil naprej, je pridrvel mimo njega opelrekord. Z vso silo sem planil proti pločniku. Mensingerju to ni uspelo.«

Podobno je povedal priča Ivan Gošte, voznik osebnega avtomobila, ki je videl oba pešca na prehodu in je zato zmanjšal hitrost. Priča Katja Vlah, ki je stala na pločniku, je pritrdila obem pričam: »V grozi sem se obrnila vstran, ko sem videla, kako je osebni avtomobil z veliko hitrostjo zapeljal mimo avtomobila, ki je spustil pešca naprej in treščil v pešca. Kljub temu se mi je zdelo, da je pešec zelo dolgo »letel« po zraku...« Ponesrečenega Mensingerja so hudo ranjenega odpeljali v bolnišnico, vendar je po sedmih dneh umrl. Ker je voznik opelrekorda smrdel po alkoholu, so mu vzeli kri. Na sodnomedicinskem inštitutu so ugotovili, da je imel v krvi 1.63 promila, v urinu pa 2.92 promila reduktivnih snovi oziroma alkohola.

Obtoženi Plahuta se je na obravnavi branil: »Že pred nezgodo sem bil v Vrhpolju in sem z družbo popival v gostilni do dveh zjutraj. Podnevi sem nato delal v Kamniku, popoldne pa sem se odpravil v Ljubljano na Kodeljevo, kjer sem popil en pelinkovec. Vračal sem se v mraku, saj so že bile luči na cestah. Cesta je bila suha, megle ni bilo. Po Titovi cesti je pred menoj vozil fiat 1100. Ko sem se bližal Triglavski cesti, se mi je zdelo da je fiat prec menoj za trenutek zavrl nato pa peljal naprej, zato sem tudi jaz peljal z nezmanjšano hitrostjo kakih 60 km na uro naprej. Ves čas sem bolj po desni strani vozil za fiatom. Nenadoma pa sem pred seboj zagledal pešca in sem mogel nesreče preprečiti.«

F. Š.

„Štafeta" s tujimi avti

Mladoletnika na begu v enem dnevu zamenjala štiri avtomobile

LJUBLJANA, 14. sept. Miličnik s postaje Vič je ob Večnj poti pred dvema dnevoma zvečer zagledal osebni avto znamke VW z zahodnonemško registracijo, ki je stal nekaj vstran od ceste v grmovju. Sumljiv avto si je ogledal od bliže in v njem videl dva mladoletnika.

»Kaj pa vidva?« je vprašal.

»Čakava mamo,« sta se kot iz puške zlagala. Toda miličnik je kaj hitro ugotovil, da lažeta, saj sta na sebi imela obleke gojencev iz vzgojnega doma. Zato ju je takoj nato vprašal:

»Od kod sta pobegnila?«

»Iz Radeč,« nista mogla več lagati 17-letna fanta.

Tako se je končal enodnevni pobeg dveh mladoletnikov iz vzgojnega zavoda v Radečah. Dan prej proti večeru sta namreč B. B. in J. O. pobegnila iz doma, oblečena preplavala Savo in se po gošči napotila proti Zidanemu mostu. Tu sta počakala, da na mostu čez Savinjo ne bo nikogar in tako nemoteno prestopila tudi drugo reko.

Peš sta se napotila proti Rimskim Toplicam, kjer pa sta se hoje naveličala. Vlomila sta v neki avto celjske registracije in se odpeljala v Laško. Toda goriva v rezervoarju je bilo malo, zato sta avto pustila in si »izposodila« drugega. Tudi pri tem ficku sta imela smolo. Volan je bil namreč zaklenjen in tako sta lastnika »olajšala« le za fotoaparat »fleksaret«, potovalno torbo in druge osebne predmete.

Sredi noči sta potem vlomila v tretjega fička z mariborsko registracijo in se odpeljala nazaj mimo Radeč in Šentjerneja v Mokronog, kjer ju je rdeča luč spet opozorila na prazen bencinski tank.

Drzna zaradi smole z gorivom sta se potem odločila in ukradla nemški VW. V tem je bilo dovolj goriva za vožnjo do Ljubljane. Tu pa se je njun »izlet« končal. Miličnikom sta potem povedala, da sta hotela prenočiti in jo potem z ukradenim avtom popihati naprej v Italijo. Ker fanta nista imela dovolj denarja, sta na Livadi vlomila tudi v neki vikend in se založila s cigaretami in hrano.

B. S.

Jugoslovanska loterija

Poročilo o žrebanju 37. kola srečk, ki je bilo 14. 9. 1967.

Srečke s končnicami	so zadele dobitek
790	100
08180	2000
54870	600
98600	400
0568000	8000
0999420	8000
041	40
2341	200
54141	600
89671	1000
0478621	8000
12	8
32	20
62	6
31722	600
58712	608
77862	606
03	6
53	10
63	6
17073	400
0689493	100.000
44	10
94	6
334	80
69114	1000
73624	600
75634	400
0027444	8010
1095894	8006
5	4
04625	604
08225	404
23355	1004
33755	404
43565	604
62995	404
1085345	8004
56	8
76	6
0563036	8000
0664146	10.000
0725086	10.000
27	8
47	8
08327	608
74887	400
0280727	50.008
0855087	30.000
8	4
26438	404
93688	404
0537488	8004
19	6
46639	600
54459	1000
75979	400

Loto

1. **Končno poročilo za 36. kolo lota.**

Žrebanje je bilo 5. 9. 1967.
Končna vrednost dobitkov:
4 + dodatna številka:
Četverke 1.440,79 ND
Trojke 19,28 ND
Rok za izplačevanje dobitkov je do 14. 11. 1967.

2. **Začasno poročilo za 37. kolo lota.**

Žrebanje je bilo 12. 9. 1967.
Izžrebane številke: 2, 11, 18, 27, 28 in dodatna 22.
Začasna vrednost dobitkov:
4 + dodatna štev. 7.134 ND
Četverke 469,34 ND
Trojke 17,07 ND

DOBITKI V SLOVENIJI
Četverke:

Ljubljana (2)
1—283200/2 1-E-341220/4
Brežice (1)
21-E-183323/4
Maribor (4)
56-E-182227/4 56-E-182230/4
56-E-182230/4 57-E-254125/4
Postojna (1)
68-E-247315/4

Vprašanja in odgovori

Varstveni dodatek

L. S. M.: Kot vdova po zavarovancu — odvetniku prejemate nizko družinsko pokojnino. Ali res niste upravičeni do varstvenega dodatka?

ODGOVOR: V smislu določbe 1. odstavka 119. člena temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju, po kateri se za zavarovance samostojne dejavnosti ne more uvajati varstveni dodatek, upokojenci, ki so bili upokojeni kot zavarovanci samostojnih dejavnosti n. pr. odvetniki) in družinski člani teh zavarovancev, ki uživajo družinsko pokojnino, nimajo pravice do varstvenega dodatka. Glede na to po navedeni določbi niste upravičeni do varstvenega dodatka.

Zavarovalna doba

S. K. J.: Radi bi vedeli, ali se šteje v zavarovalno dobo čas, ki ga je prebil delavec na izrednem neplačanem dopustu.

ODGOVOR: V smislu 1. točke 32. člena temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju se všteva zavarovancu čas, ki ga je med trajanjem delovnega razmerja prebil v posameznem koledarskem letu na neplačanem izrednem dopustu, krajšem kot 30 dni.

Odpoved stanovanjske pogodbe

Z. L. Š.: Vaš mož, ki je do bil stanovanje od podjetja, v katerem je bil zaposlen, je umrl. Ali vam lahko podjetje odpove stanovanje?

ODGOVOR: Po 63. členu zakona o stanovanjskih razmerjih stanodajalec ne more odpovedati stanovanjske pogodbe, ki je bila sklenjena glede na delovno razmerje z imetnikom stanovanjske pravice, če ta umre in preneha delovno razmerje z njegovo smrtjo, družinskemu članu gospodinjstva imetnika stanovanjske pravice, na katerega je prešla stanovanjska pravica. Taka odpoved je možna le izjemoma, in sicer le v primeru, če namerava stanovalec oddati to stanovanje komu drugemu, ki je z njim v delovnem razmerju in samo zaradi tega, ker je to stanovanje precej blizu njegovega delovnega mesta. Vendar pa mora preskrbeti družinskim članom umrlega imetnika stanovanjske pravice drugo primerno stanovanje v tistem kraju, in položiti znesek, ki je potreben za selitvene stroške.

Posmrtnina

T. K. T.: Ste upokojenka in prejemate starostno pokojnino v mesečnem znesku 520 N din. Ali ste po smrti moža, ki je bil tudi starostni upokojenec, upravičeni dobiti posmrtnino in koliko znaša ta posmrtnina?

ODGOVOR: Po 86. členu temeljnega zakona o zdravstvenem zavarovanju imajo po smrti starostnega upokojenca njegovi družinski člani pravico do posmrtnine, ki je enaka enomesečni zadnji pokojnini, le, če jih je umrli do svoje smrti preživljal. Ker ta pogoj v vašem pogoju ni izpolnjen, nimate pravice do posmrtnine.

Podpora za rekreacijo upokojencev

L. S. M.: Skupaj z dvema otrokoma prejemate v vašem pokojnem možu družinsko pokojnino. Kolikšna podpora za rekreacijo vam bo izplačana?

ODGOVOR: Po sklepu o uporabi sredstev, ki so namenjena za podpiranje rekreacije upokojencev v letu 1967, ki ga je izdala Skupščina republiške skupnosti socialnega zavarovanja delavcev SR Slovenije, se izplača tudi uživalcem družinskih pokojnin kot podpora za rekreacijo v letu 1967 znesek 85 N din. Navedena podpora se bo izplačala osebam s pokojnino za mesec oktober 1967. Po izrečni določbi 2. odstavka II točke navedenega sklepa pa se več uživalcev družinske pokojnine na podlagi iste odločbe upošteva pri izplačilu podpore po tem sklepu kot en uživalec. Glede na navedene določbe vam bo izplačana podpora v znesku 85 N din.

Zastaranje terjatve iz naslova posojila

M. K. Lj.: Pred sedmimi leti ste svojemu znancu posodili večjo vsoto denarja. Nekaj posojenega denarja vam je vrnil, ostanek pa vam noče dati. Ali je vaša terjatev na vrnitev posojila že zastarela?

ODGOVOR: Po zakonu o zastaranju terjatev zastarajo terjatve v desetih letih, če z zakonom ni določen za zastaranje drugačen rok. Ker za terjatve iz naslova posojila z zakonom ni določen drugačen rok, zastarajo torej te terjatve v desetih letih, in zato tudi vaša terjatev še ni zastarala ter boste lahko plačilo ostanka posojila, ki vam ga je znanec dolžan, iztožili.

Razdedinjenje

F. M. G.: Vaš sin je delomržnež, pijanec in zapravljivec, ki popolnoma zanemarja svoje otroke — vaše vnuke. Ali ga lahko razdedinite in zapustite premoženje svojim vnukom?

ODGOVOR: Po 47. členu zakona o dedovanju lahko oporočitelj razdedini dediča, ki ima pravico do nujnega deleža, med drugim tudi v primeru, če se je vdal brezdelju in nepoštenemu življenju. Oporočitelj, ki namerava dediča razdediti, pa mora to izjaviti v oporoki na nedvomen način, pri čemer je tudi koristno, da navede razlog za razdedinjenje. Glede na podatke vašega dopisa bi torej lahko vašega sina v oporoki razdedinili. Razdedinjenje pa bi veljalo samo zanj in lahko z oporoko zapustite svoje premoženje svojim vnukom.

Kupon za pravno posvetovalnico »DELA«

Pogovor z bralci

Še enkrat: domača, slovenska imena

Ureja: FRANC ŠETINC

Joža Lešnik iz Ljubljane se je ob razpravi o rubriki narodnost v matičnih knjigah vprašal: kako je pa z domačimi, slovenskimi imeni? Kdor je tako zaveden, da ga moti, ker ni več rubrike narodnost, bo najbrž dal svojemu otroku domače ime. Pa ni zmerom tako. Nekateri se razburjajo, ker v matično knjigo ne vpisujejo, da se je otrok rodil slovenskim staršem, očetu doktorju in materi profesorici, obenem mu pa dajo tako zapleteno tuje ime, da se človeku jezik lomi, ko ga poskuša izgovarjati.

Da se razumemo: nisem proti temu, da bi vpisovali v matične knjige tudi narodnost staršev, a rad bi vedel, da bi ljudje izpričevali narodno zavest tudi drugače. Mene, recimo, boli, ko slišim, da se je Slovenec »ponemčil«. Meni nič tebi nič se je odrekel pripadnosti slovenskemu narodu. Pri tem si je pomagal z izkazili, ki mu jih je nekoč izstavil nemški okupator, kar je še večja sramota. To nas mora boleti bolj kot to, da v matično knjigo več ne vpisujejo narodnosti, imamo pa zato register prebivalstva, popis in druge možnosti ne samo opredeljevanja, temveč tudi spremljanja demografskih gibanj, ugotavljanja narodnostne sestave prebivalstva itd.

Ime je za človeka pomembno

»Ime je za človeka pomembno,« je pred dobrim letom zapisal **Vinko Gaberski** iz Pirana, ko je v naši rubriki opozarjal na ta problem. Takrat je predlagal, naj bi matičarji očetu ali materi svetovali, naj se spametuje, če predlaga za vpis le preveč tuje ime, ki ne bo imelo nobene zasluge za otrokov uspeh, utegne pa mu napraviti kako krivico ali povzročiti posmeh.

Ko smo vprašali nekatere matične urade, kako je s tem, so nam rekli, da je zadnja leta dosti bolje, kot je bilo prej. V Trbovljah, na primer, prevladujejo domača, slovenska imena. Enako v Ljubljani. So pa vmes tudi tuja imena, ki jih enkrat pišejo po tujem pravopisu, kakor na primer Claudia, Carmen itd., drugič pa kar Klavdija, Karmen in podobno. Dosti je tudi zmede, ko se Saša pojavi enkrat kot žensko, drugič kot moško ime. Zelo nerodna so ženska imena na soglasnik, ki se še sklanjati ne dajo. Dosti je italijanskih, nemških, skandinavskih, madžarskih, španskih in celo indijskih imen.

Niso pa vsega krivi starši. Ali ne bi mogli matičarjem priskrbeti, kot je pred dobrim letom predlagal Vinko Gaberski, seznama domačih imen. Tak seznam bi jim prav dobro prišel, imeli bi ga pri roki, ko bi bilo treba svetovati staršem.

»Sprožite zanimanje zanj, morda bi pomagal kdo pri nas,« je predlagal prof. Stane Suhadolnik z inštituta za slovenski jezik pri SAZU. Sestaviti tak seznam — to ne bi bila tako velika naloga. Pobrskati bi bilo treba po starih koledarjih in tudi v novejših bi našli kar precej lepih domačih imen.

Stavka ali prekinitev dela

Pepca Udvanc z Dolenjske, kakor se je podpisala, meni, da ni prav, ker zdaj po vsej sili opravičujemo prekinitve dela. Prav je, da smo strgali z njih tančico tabuja in da javno razglabljamo o njihovih vzrokih in posledicah. Ni pa prav, da jih nekateri zagovarjajo, razglašajo za nekaj pozitivnega, za nekakšen upor proti birokratizmu. Takšne razprave včasih izzvenijo kot priznanje, ki pa ga stavke zmerom ne zaslužijo.

Odgovor. — Soglašam z vami, da stvari niso tako enostavne, da bi lahko vsako prekinitev dela opravičevali z bojem proti birokratizmu. Včasih je prekinitev tudi too pogosto je kaj drugega. Vem, da je bila neka stavka orodje demagogije, navidez za samoupravljanje, v resnici pa proti njemu. Do stavke lahko privedeta tudi ozkosrčnost in sebičnost. Lahko je tudi upor primitivizma proti napredku. In bile so prekinitve dela, ki so po nenavadni poti trgale vezi birokratizma in utirale pot samoupravljanju.

Prekinitev dela potemtakem ni mogoče spraviti na skupni imenovalec. Skupno jim je morda le to, da dokazujejo slabo delo ali celo nedejavnost sindikata, zveze komunistov in drugih družbeno-političnih organizacij. Tam, kjer pride do prekinitve dela, samoupravljanje še ni prav zaživelo, zakaj resnično samoupravljanje je vse kaj drugega kot stihija.

Še enkrat o Šutni

Čeprav bi bil res že skrajni čas, da v naši rubriki prenehamo pisati o sporu v Šutni, ker pri najboljši volji ne moremo dognati resnice, objavljamo še nekaj povzetkov pisem. Najprej objavljamo nekoliko skrajšano pismo Stanka Božiča, ki smo ga napovedali že v enem prejšnjih pogovorov. Objavljamo ga kljub temu, čeprav se do zdaj še ni opravičil zaradi žalitev urednika rubrike. Upamo, da bo to še storil, ako sta mu resnica in pravica zares tako pri srcu, kakor piše v pismu.

Kdo je povzročitelj nesocialističnih odnosov v Šutni?

»Glede na hude očitke na moj naslov v »Pogovoru z bralci« v DELU 11. avgusta, kjer mene in druge prizadete prikazujejo v enaki ali še slabši luči kot povzročitelja teh odnosov, moram javnost pravilno obvestiti zlasti o začetku spora in njegovem dosedanjem razpletu,« piše Stanko Božič.

Po mnenju Stanka Božiča je neizpodbitno, da Kodrič ni mogel dokazati lastništva nad vodovodom, saj je dovolj prič in dokazov, da je bil zgrajen za 5 domačij, kajti za manj domačij RK sploh ni gradil vodovodnih objektov. Cevi za vodovod so last RK. Zajetje ni bilo zgrajeno na Kodričevi zemlji, cevovod ne gre prek njegovega sveta, za gradnjo ni imel posebnega pristanka lastnikov, ker so gradili vodovod, kot že rečeno, v okviru malih asanacij z dovoljenjem RK.

Ne glede na tako stanje je Kodrič najprej prepovedal rabo vode iz tega vodovoda, potem pa je Kodričeva podrla izlivko in bila zato kaznovana. Kasneje je Kodrič odmaknil še brv, po kateri so hodili k izviru po vodo. To je samovolja, ki ne čaka na kakršenkoli izid pravde o lastnini in pravicah, temveč raje kali odnose.

Podobno je tudi s potjo. Do hiše ni mogoče drugače, kakor da odstranijo prej skale, vejevje, deske, kole, prekle in podobne ovire, nametane na pot. To je ugotovil tudi cestni inšpektor Anton Rebselj iz Brežic. Pa vendar Kodrič do tega trenutka ni niti pismeno niti ustno prepovedal uporabo poti. A številne izjave vaščanov, med njimi tudi 70-letnih možakov, pričajo, da jim, kar pomnijo, nihče ni branil uporabljati te poti. Potemtakem smo si pridobili vsaj uživalno pravico. Tudi občinsko sodišče v Krškem je v poročilu občinski skupščini po pogledu v mapni vris ugotovilo, da je ta pot javno dobro po vsej dolžini. Netočna je trditev, da gre ta pot po Kodričevem dvorišču. Potemtakem gredo vse vaške poti in ceste v strnjenih naseljih skozi dvorišča, kjer ima večina domačij del poslopij na eni in del na drugi strani poti ali ceste?

Na koncu pravi pismo, da se morajo prizadeti braniti ali kloniti pred samovoljo. Samovolja je res ustvarila v kraju ozračje, kakršnega si prizadeti niso želeli in so jih zapletli v to brez njihove krivde. Prizadeti želijo le to, da zmaga pravica, to je pravica do nemotene rabe javnih dobrin, tistih vsakdanjih dobrin, kot je čista pitna voda.

In druga plat resnice?

Uredništvo je že prej dobilo pismo s podpisi številnih vaščanov Šutne, ki potrjujejo navedbe v pismu Stanka Božiča. A prispela so tudi pisma, ki dokazujejo, da je pravica na strani Kodriča.

Kodričev odvetnik nas je vnovič opozoril na sodbo, s katero je vrhovno sodišče SRS ugodilo Kodričevi tožbi proti sklepu, s katerim je skupščina občine Krško ugotovila, da je bil vodovod zgrajen s sredstvi za male asanacije in s prispevki občanov in da ga je zaradi tega šteti za družbeno lastnino. Po črki in duhu sodbe vodovod ni družbena lastnina.

Opozorili so nas tudi na izjavo Alojza Mlakarja, krojača iz Kostanjevice, ki je bil v letih 1957 in 1958, ko je Kodrič gradil svoj vodovod, predsednik RK v Kostanjevici. Kot predsednik se je trudil, da bi pet občanov v Spodnji Šutni zgradilo svoj vodovod, vendar zaman, ker ni nihče od občanov hotel sodelovati.

Kodrič se sklicuje tudi na podatke katastrskega urada v Krškem, po katerih skozi njegovo dvorišče ne vodi javna pot. Če kdo misli, da ima pravico voziti po dvorišču, si te pravice ne more vzeti sam, temveč jo lahko uveljavlja samo pred sodiščem. V naši deželi sta posest in lastnina določena v okviru ustave in v mejah, ki jih določa zakon, tudi zaščitena. Služnostne vožnje so po državljanskem zakonu zemljiške, ne pa osebne služnosti in pripadajo samo zemljišču, če ni nobene druge poti.

Anton Kodrič je izrazil željo, da o sporu v Šutni ne bi več pisali — ne v prid enemu ne v prid drugemu, ker to ne prispeva k pomiritvi. Tako pisanje v javnosti ustvarja videz, kakor da gre za socialni problem, v resnici pa se za tem skrivajo osebni interesi enega soseda na račun drugega.

Še enkrat: Pozivamo k strpnosti!

Spor, ki se je bil v Šutni razvnel že prej, se je pred dobrim letom preselil tudi v našo rubriko, o njem so pisali članki in posvečena mu je bila celo televizijska oddaja. Ko smo objavili prvo pismo, smo to storili v upanju, da bomo prispevali k pomiritvi in ne da bi slutili kakšen bo nadaljnji razplet spora.

Vnovič pozivamo obe sprti strani k strpnosti. Tudi prebivalci Šutne, njihove organizacije in sploh vsi, ki želijo, da se v vas povrneta mir in sožitje med sosedi, so odgovorni za to, ali se bo spor še naprej razvnemal do neslutenih posledic ali ga bodo rešili po mirni poti, po možnosti brez pravdanja. Ako bi ves denar in čas, ki ga ljudje izgubijo zaradi spora, porabili za kaj bolj koristnega, bi lahko že zgradili nov vodovod, novo pot in še kaj drugega.

Urednik te rubrike ni sodnik, ki naj razsoja o tem, kdo ima bolj in kdo manj prav, na čigavi strani je pravica. Če se prizadeti ne morejo sporazumeti drugače, potem naj branijo, dokazujejo ali uveljavljajo svoje pravice le pred sodiščem.

S tem končujemo polemiko o sporu v Šutni. Če nismo prispevali k pomiritvi, kar jer bil naš namen, ali smo celo poživljali strasti, česar nismo želeli, nam je tega resnično žal. Smo proti temu, da bi kdo motil posest in lastnino, a menimo, da bi kljub lastninskim pravicam morala biti raba vode in poti stvar dobre volje in sporazuma, ne pa predmet pravdanja. So tudi neke človeške norme, ki so močnejše od pravnih.

Odmevi na naše pogovore

J. Š. iz Ljubljane ne soglaša z mnenjem Franca Šmalca v pogovoru 25. avgusta pod naslovom »Storite že kaj«. Njegova kritika, češ da socialno zavarovanje ni nekakšno korito, n kateremu pride vsak ne glede na to, koliko je prispeval, po mnenju J. Š. zaboli vsakogar, ki mora z borno pokojnino preživljati sebe in svojo bolno družico brez pokojnine. Franc Šmalc, pravi J. Š., naj bi udaril raje po tistih, ki neupravičeno dobivajo visoke pokojnine. Videl naj bi objestne, vinjene voznike, ki povzročajo nesreče, potem pa se zdravijo na stroške socialnega zavarovanja. Žalostno je, da tako zapostavljamo starejše upokojence. In kje so slovenski poslanci, da bi se zavzemali za hitrejšo ureditev pokojnin?

Odgovor. — Franc Šmalc je gotovo mislil samo na takšne primere, kakor jih navajate tudi vi. Bil je proti temu, da bi kdo izrabljal sklade socialnega zavarovanja, medtem ko je le malo ali sploh ni prispeval vanje.

Zlato za naša atleta

Tri srebrne in ena bronasta kolajna rokoborcem na sredozemskih igrah

TUNIS, 14. sept. Jugoslavija je sinoči prejela četrto zlato kolajno na sredozemskih igrah, ker so vaterpolisti premagali reprezentanco Italije 8:7 (1:1, 4:1, 1:2, 2:3). Srebrne kolajne so si priborili rokoborci rimsko prostega sloga Dimovski v mušji kategoriji, Marinko v peresni in Čorak v poltežki, bron pa je prejel Nenadić v srednji kategoriji. Danes so se začela tudi atletska tekmovanja.

Jugoslovanski vaterpolisti so danes z letalom odpotovali v Split, kjer se bo 17. sept. začelo tekmovanje »Lovorika Jadrana«.

Naš teniški par Špear — Franulović je v četrtfinalu dosegel lep uspeh, saj je premagal italijansko dvojico Pietrangeli — Di Masso s 6:3, 6:2. V polfinale so se uvrstili še pari Maioli — Crotta (It) ter Gisbert — Orantes in Santana — Arilla (vsi Šp.).

V finale odbojkarskega turnirja sta se uvrstili ekipi Jugoslavije in Francije. Jugoslovani so premagali Libanon s 3:0 (10, 1,4) Francozi pa Turčijo 3:0. Finale bo v soboto.

V finale so se uvrstili tudi rokometaši, ki so premagali ekipo Alžirije 29:10 (11:6).

Na košarkarskem turnirju so veliko presenečenje pripravili Turki z zmago nad Španijo 101:89.

V metanju krogle je osvojil prvo mesto Jugoslovan Šuker z rezultatom 18,01 m in prejel zlato kolajno.

Zlato kolajno je osvojil tudi mladi jugoslovanski atlet Rak, in sicer z zmago v skoku v daljino z rezultatom 7,53 m.

Milija Jocović je bil v metanju krogle tretji s 17.53 m in tako prejel bronasto kolajno. Srebrno kolajno je osvojil Francoz Beer s 17.92 m.

Medtem ko so imeli jugoslovanski metalci krogle tekmeca samo v Beeru, pa je imel mladi beograjski študent Miljenko Rak proti sebi niz izvrstnih skakačev, toda športna sreča je bila na njegovi strani. Glavni favorit, Španec Aretta je bil diskvalificiran zaradi treh zaporednih prestopov. V četrti seriji je Rak s skokom 7,53 prevzel vodstvo. V naslednji seriji je Grk Katseris skočil 7,51 m, v zadnjem poskusu pa Španec Blancer 7,50 m. Rak se je s skokom 7,53 m približal državnemu rekordu za 7 cm (7,60 m — Miler).

Posebno atrakcijo je uprizoril grški skakalec s palico Papanicolau, ko je skušal izboljšati evropski rekord 5,28, ki ga je nedavno dosegel Francoz D'Encause, toda vseh trikrat je zrušil letev na višini 5,30 m.

V teku na 800 m je zmagal Francoz Toussaint 1:54,3. Srebrno kolajno je prejel Narsi (Tunizija) 1:54,7, bron pa je pripadel Špancu Gonzalesu 1:54,7 min.

ZADNJA VEST

BOKSAR Vujin osvojil zlato kolajno v lahki kategoriji, Veselinović pa srebrno (polvelter).

KOŠARKA — Jugoslavija : Turčija 94:59.

TENIS — Santana -Arilla : Franulović-Spear 6:2, 6:1.

Evropski pokal SZ in SZ?

Od danes do nedelje finale v Kijevu

KIJEV — Od danes do nedelje bo drugi finale za evropski pokal v atletiki. Po predtekmovanjih in polfinalih se je za finale pri moških in ženskah kvalificiralo po 6 ekip, pri čemer sta po enkrat zastopana Francija (moški) in Vel. Britanija (ženske), obakrat pa SZ, NDR, ZRN, Poljska in Madžarska. V primerjavi s prvim finalom pred dvema letoma so razlike v sestavi zaključnega boja malenkostne — pri moških je Veliko Britanijo zamenjala Madžarska (porazila jo je na polfinalu v Duisburgu), pri ženskah pa Nizozemsko Velika Britanija. Atletske velesile — SZ, Poljska in obe Nemčiji — pa so se brez težav plasirale tudi letos.

In kako bo torej v Kijevu? Prva favorita v obeh konkurencah sta nedvomno ekipi SZ. Sicer nista toliko boljši od drugih, da bi jima bili prvi mesti stoodstotno zagotovljeni vnaprej (pri moških je realni odstotek nekako 90, pri ženskah pa 60), vendar je pač treba upoštevati, da tekmujeta doma in da je prednost lastnega terena tudi pri atletiki števen element.

Navzlic temu pa finala ne bosta nezanimiva. Formula tekmovanja za pokal Evrope je namreč taka, da pri samo enem tekmovalcu vsake države na disciplino, že en sam spodrsljaj veliko pomeni. Kakor že pred dvema letoma v Stuttgartu, ko je moška ekipa ZRN z eno točko razlike podlegla SZ, tudi tokrat niso izključena presenečenja, čeprav so glede prvega mesta pač manj verjetna.

Pri moških bi torej naj zmagala SZ, za drugo mesto pa bo ogorčen boj med vsemi drugimi finalisti — z izjemo Madžarske. Bolj izenačena bo tekma ženskih ekip. Razen Madžarske imajo vse vrste celo možnosti za prvo mesto, največ možnosti pa je seveda pripisati domači ekipi. Na vsak način pa bo kijevski finale velik atletski dogodek — v letu, ko ni evropskega posamičnega prvenstva — celo največji letos na stari celini. E. B.

NOGOMET

Bečejac: moštvo še neuigrano

LJUBLJANA, 14. sept. — Nogometaš Olimpije Bečejac se je danes vrnil iz Beograda, kjer je sinoči nastopil v reprezentanci A, v srečanju z ekipo B. Dejal je, da reprezentanca A še ni uigrana in da imajo po njegovem mnenju nekateri igralci druge garniture boljše kvalitete kakor sovrstniki v najboljši enajsterici.

Dejal je tudi, da so ga gledalci in igralci lepo sprejeli in mu čestitali za njegove uspešne nastope pri ljubljanskem ligašu. Obenem pa so se tudi živahno interesirali za razmere v vrstah bežigrajske enajsterice nasploh . . .

22 milijonov v blagajno NZJ

BEOGRAD — Nogometna tekma med kandidati za državno reprezentanco in moštvom, ki so ga sestavili bralci »Večernjih novosti«, je privabila na stadion JLA nepričakovano veliko število gledalcev. Ko so organizatorji tekme prodali vseh 38.000 vstopnic, ki so jih bili pripravili, so spustili na stadion zastonj še okrog 10.000 ljudi. Čisti izkupiček, ki je tako ostal nogometni zvezi Jugoslavije, znaša kar 22 milijonov Sdin. Vsak nastopajoči nogometaš je dobil premijo v znesku 100.000 Sdin. Dojčinovski je kot strelec najlepšega gola dobil še poseben srebrn pokal.

Zvezni selektor Rajko Mitić z izbranci ni bil preveč zadovoljen. Prepočasna sta bila Antić in Bečejac, Belin ni zadovoljil, Djajić pa je igral preveč ležerno. Osim je bil najboljši in ga je Mitić uvrstil med kandidate za Hamburg. Povedal je še, da so nekateri stalni reprezentanti — kot kaže — preveč samozavestni, da bodo v ekipi, vendar jih bo zares uvrstil med izbrance le v primeru, če se bodo tudi na tekmah za trening trudili. Reprezentanca SFRJ bo pred poletom v ZRN igrala še tekmi z Vojvodino (1. okt.) in z Osijekom (3. okt.)

K. STAMENKOVIĆ

Pokal evropskih prvakov

BELFAST — V prvem srečanju prvega kola za nogometni pokal evropskih nogometnih prvakov sta domači Glentoran in Benfica (Lisbona) igrala neodločeno 1:1 (1:0).

ISTANBUL — Dunajski Rapid je v prvem srečanju za pokal evropskih prvakov premagal turškega prvaka Beşiktaš z 1:0 (1:0).

Pokal narodov

AMSTERDAM — V nogometnem tekmovanju »Pokal narodov« je reprezentanca Nizozemske premagala ekipo NDR 1:0 (1:0). Tekmi je prisostvovalo 45.000 gledalcev.

Pokal pokalnih prvakov

REYKJAVIK — Škotsko nogometno moštvo Aberdeen se je uvrstilo v drugo kolo tekmovanja evropskih pokalnih prvakov, ker je tudi v povratnem srečanju, in sicer s 4:1, premagalo islandsko moštvo Reykjavik.

Kaznovana nogometaša

BEOGRAD, 14. sept. Na sestanku disciplinskega sodišča združenja I. zvezne lige so kaznovali:

Ž. Jeftića, igralca Crvene zvezde s prepovedjo igranja na dveh prvenstvenih in pokalnih tekmah zaradi prekrška na tekmi z Železničarjem.

Edina Speča, igralca Železničarja (S), ki ne bo smel igrati na treh prvenstvih in pokalnih tekmah zaradi prekrška na tekmi Železničar : Crvena zvezda.

Kazni tečeta od 11. septembra.

Slavija : Kamnik 9:1 (5:1)

LJUBLJANA — Prijateljska nogometna tekma med Slavijo in Kamnikom se je končala z 9:1 (5:1).

Strelci za Slavijo: Pivk 3, Manču, Subic, Klešnik, Nikič (11 m) po 1, Poljanec 2. Pri gostih pa je bil uspešen Slapničar.

T. ŽIDAN

ZAGORJE, 14. sept. — Na igrišču Proletarca v Zagorju je bilo prijateljsko nogometno srečanje med članom SCNL Zagorjem in članom SNL Rudarjem iz Trbovelj. Tekmo je vodil domačin Lipovšek.

STRELCI: Železnik, Petrošić, Zmrzlak.

Za ekipo Rudarja je nastopil tudi Ahlin, ki služi vojaški rok. T

Vadba pri Partizanu Bežigrad

TVD Partizan Bežigrad, Trg 9. maja 1 (šola dr. V. Kraigherja) je 11. t. m. začel z vadbo vseh oddelkov, in sicer ob ponedeljkih in četrtkih ženski oddelki od 19,15 dalje, moški oddelki pa ob sredah in petkih od 18.30 dalje. Vabljeni!

SKL — MOŠKI

Ilirija : Domžale 54:44 (30:23)

LJUBLJANA — Igrišče Ilirije v Zg. Šiški, gledalcev 200, sodnika č. Kavčič iz Ljubljane in P Bruman iz Maribora.

ILIRIJA: Naveršnik 6, Gagel 10, Muhič 13, Brenk 6, Pleško, Bajc 8, Murko, Malavašič, Volovšek 9, Kogovšek 2.

DOMŽALE: Gril 7, Kralj 2, Vrhovec 9, Štiftar, Gostič 12, Samaluk 4, Zakrajšek 6, Kovač 2, Zorman, Savnik 2, Orel, Kremžar.

V derbiju 16. kola sta se pomerili drugo in tretje uvrščeno moštvo, Ilirija in Domžale. Klub temu je igra razočarala kakih dvesto gledalcev, saj so bili priče podpovprečni košarki. Domžalčani so tokrat zaigrali s popolnoma zgrešeno taktiko. Vso igro so usmerili preko Grila, ki pa mu ni uspevalo prav nič. Nekoliko boljši so bili Ilirijani pa tudi ti so imeli pri metanju na koš slab dan.

Vseeno je moštvo Ilirije lahko zadovoljno, saj si je priborilo dve važni točki in poseglo v boj za drugo mesto. Najboljši pri domačih je bil Muhič, pri gostih pa Gostič. Sodnika Kavčič in Bruman sta bila zelo dobra.

B. VUJINA

Jesenice : Lesonit 80:76 (30:30)

JESENICE — Igrišče pod Mežakljo, sodnika Bolka in Lotrič iz Ljubljane, gledalcev 200.

JESENICE: Sodja 6, Jeraj 27, Koren 11, L. Senčar 23, Vaunnik 10, Svetlin 3, Hladnik, Bungerle.

LESONIT: Lenarčič 22, Kandare 13, Rože 4, Jelnikar 16, Šuštar 8, Potočnik 11, Nikoletić, Gregorič.

Domači so takoj na začetku prevzeli igro v svoje roke in že v 8. minuti povedli z 20:8. Po nekaj napakah v obrambi je gostom do odmora uspelo izenačiti. V drugem delu je bila igra raztrgana in nervozna ter ni zadovoljila gledalcev. Gostje so enkrat celo povedli, vendar so bili Jeseničani v finišu uspešnejši. Velja še omeniti, da se je bivši igralec Olimpije Jelnikar vedel sila nešportno in sta mu sodnika prisodila tehnično napako. Res pa je, da sta za marsikatere izpade kriva slaba sodnika. Predstavniki Lesonita so izjavili, da se bodo zaradi slabega sojenja pritožili.

P. KARLIN

Maribor : Kroj 81:53 (41:26)

Elektra : Maribor 66 46:66

SKL — MOŠKI

1. Slovan	16	16	0	1409:1041	32
2. Domžale	16	12	4	1152:1002	24
3. Ilirija	16	11	5	1077:1015	22
4. Lesonit	15	9	6	908:813	18
5. Maribor	16	9	7	1050:1053	18
6. Maribor	16	7	9	1193:1151	14
7. Kroj	16	7	9	1033:1100	14
8. Jesenice	15	5	11	1132:1226	10
9. Elektra	15	2	13	860:1060	4
10. Rudar	16	1	15	916:1179	2

Radijski prenos tekme Beograd - Maribor

Radio Ljubljana bo prenašal II. polčas prvenstvene nogometne tekme Beograd — Maribor v soboto na I. programu od 17.05—17.45.

Atletski veterani!

Atletska zveza Slovenije in Atletsko društvo Kladivar vas vabita na prvo srečanje, ki bo v soboto, 23. septembra popoldne v Celju. Organizatorja srečanja žal nista mogla poslati vabila in razpisa vsem, ker nimata vseh naslovov. Zato prosimo, da se vsi, ki bi želeli nastopiti v Celju, najkasneje v soboto, 16. septembra prijavijo na naslov: atletsko društvo Kladivar, Celje, pošt. predal 147. V prijavi navedite tudi letnico rojstva in discipline, v katerih nameravate nastopiti.

Ker bo organizator srečanja za vse udeležence pripravil tovariški večer in rezerviral prenočišča, je treba ob prijavi nakazati z denarno nakaznico 20 ND — prispevek k stroškom družabnega večera in prenočišča.

Ljubljančani se lahko prijavijo in vplačajo prispevek še v ponedeljek, 18. sept. do 14. ure na atletski zvezi Slovenije — v II. nadstropju dvorane Tivoli.

Utrinki

TUDI TO JE DOŽIVEL — Uredništvo Večernih novosti je vsakemu igralcu četrtkove tekme med reprezentanco in izbranimi bralci tega lista podarilo okusno darilo. Igralec Olimpije, Bečejac je dobil denarnico, in ko jo je spravil v žep, mu je ušlo, da je to njegova prva denarnica, ki jo vidi prazno.

AMERICANA V CRVENI ZVEZDI — Plavalni klub C. Zvezda bosta v kratkem okrepila dva mlada Američana, ki ta čas živita v Beogradu, ker njun oče, prof. Buttler predava na beograjski fakulteti. Dečka, stara 12 in 11 let sta iz šole znamenitega trenerja J. Malcolna, ki je med drugimi odkril tudi Mc Gregorja. Brata sta zelo talentirana in izvrstno plavata vse discipline, posebno dobra pa sta v prostem slogu in delfinu.

CLAY KANDIDAT ZA NOBELOVO NAGRADO — Nemški pisatelj Peter Weiss, ki živi v Stockholmu, je dejal, da je imel telefonski razgovor s prijatelji boksarja Claya v New Yorku glede njihovega predloga, da bi bivšega svetovnega boksarskega prvaka uvrstili med kandidate za Nobelovo nagrado miru. Weiss ima pomisleke zaradi nekaterih Clayevih izjav v javnosti, medtem ko se švedska pisateljica Sara Lidman ogreva za kandidaturo bivšega prvaka.

VIJOLIČASTI V SLADKEM VRHU — Nogometaši mariborskega prvoligaša so v sredo gostovali v Sladkem vrhu, kjer so odigrali tekmo za trening z domačim Severjem. Zmagali so Mariborčani 7:2. V prvem polčasu je branil vrata gostov Šoštarič, ki je v prestopnem roku prišel iz Kidričevega, kjer je nekaj sezon branil vrata Aluminija. Mariborčani niso imeli v borbenih domačinih nevarnega nasprotnika, vendar so vzlic temu pokazali obilo svojega znanja. Enajsterica vijoličastih je pokazala, da je za nedeljski nastop v Beogradu proti ekipi enakega imena dobro pripravljena. Na klopi za rezervne igralce je v civilu gledal tekmo tudi Kranjc, ki jo je na nedeljskem srečanju s Partizanom pošteno skupil. Tehnično vodstvo Maribora pričakuje, da bo mladi nogometaš, ki igra iz tekme v tekmo bolje, nared za spopad z Beogradom. Na sliki: strel Prosena z glavo ni zadel vrat Severja. Foto: S. Busić

Prodor Čehoslovakov?

Alpski tekmovalci upajo, da se jim bodo priprave obrestovale

Češkoslovaški alpski tekmovalci, ki so bili pred dnevi na treningu v Sloveniji, že nekaj let pripravljajo prodor v mednarodno elito. Prav sedaj prehajajo v končno fazo tri leta trajajočih priprav za X. zimske olimpijske igre v Grenoblu. Tehnično vodstvo alpske reprezentance ČSSR je prepričano, da jim bo načrt uspel in da se bodo njihovi tekmovalci v Grenoblu uvrstili mnogo bolje kot na dosedanjih velikih mednarodnih tekmovanjih.

Načrt priprav češkoslovaških reprezentantov je izredno zanimiv; kondicijska vadba bo trajala tako rekoč neprekinjeno do začetka treninga na snegu v sredini novembra, vadba na smučeh pa do začetka olimpijskih iger. Tekmovalci bodo najprej na treningu štirikrat po sedem dni, pri čemer pa se bodo selili vsakokrat v drug kraj, tako da bodo prepotovali skoraj vso Češkoslovaško. S tem hočejo ustvariti podoben položaj kot pozimi, ko morajo tekmovalci potovati vsak teden v drug kraj. Po tem ciklusu bodo imeli reprezentantje še poseben trening s kotalkami in vajami za tekmovanja v smuku.

Nato bodo Čehoslovaki sredi novembra odpotovali v Cervinio, kjer bodo ostali osem dni. Tu se bodo tekmovalci predvsem navajali na hitrost in vadili elemente smuka. Iz Italije bodo odpotovali v Avstrijo v Heiligenblut pod Grossglocknerjem, kjer bodo trenirali veleslalom. Od tu bodo odšli naprej v Badgastein, kjer bo na vrsti pospešena vadba smuka. Po končanem treningu v Badgasteinu bo češkoslovaška olimpijska reprezentanca odšla na prvo tekmovanje v sezoni — kriterij prvega snega v Val d'Isere. To bo hkrati tudi prva pregledna tekma češkoslovaških tekmovalcev, vendar ne izbirna, kajti olimpijska reprezentanca je že določena. ČSSR bodo na zimskih olimpijskih igrah zastopali v alpskih smučanju: Jaroslav Janda, Jan Čermak, Milan Pažout, Anna Mohrova in Miriam Cuninkova.

V okvir priprav za olimpijske igre sodijo tudi vsa velika mednarodna tekmovanja v januarju, ta ko da bodo češkoslovaški tekmovalci vpreženi vse do začetka Grenobla.

Kaj si obetajo od načrtnega treninga, ki traja že skoraj tri leta? Trener Jan Vedral si sicer ne dela nobenih iluzij, toda prepričan je, da se bo vsaj eden od Čehoslovakov vidneje uvrstil.

— Mislim, da bo Janda v smuku lahko med 10. in 15. mestom, je dejal češkoslovaški trener v pogovoru o možnostih njihovih tekmovalcev na olimpijskih igrah

V napovedi trener ni pretiraval, saj je najboljši češkoslovaški tekmovalec Janda v resnici sposoben doseči dobro uvrstitev. Na sicer okrnjenem predolimpijskem smuku v Chamroussu je bil 12., med tem pa je po trditvi trenerja še vidno napredoval.

Čehoslovaki so bili na snegu tudi poleti. Predno so prišli v Sečo, so bili na treningu na Kavkazu, kjer so tudi tekmovali v slalomu in veleslalomu. Na startu so bili številni sovjetski tekmovalci, od svetovne elite pa Avstrijca Schranz in Digruber. Čehoslovaki so se enakopravno kosali z odličnima Avstrijcema: v veleslalomu je bil prvi Schranz pred Jando, Digruberjem in Čermakom, v slalomu pa spet Schranz pred Digruberjem in Čermakom. Janda je bil v slalomu diskvalificiran, v drugem teku pa je imel drugi najboljši čas. Janda je bil Schranzu nasploh tesno za petami, saj je v prvem veleslalomu zaostal za Avstrijcem samo 3 desetinke sekunde.

Med bivanjem na Kavkazu se je mešana družba avstrijskih in češkoslovaških tekmovalcev in sovjetskih alpinistov povzpela na 5633 m visoki Elbrus, kjer jo je v mrazu — 25 stopinj in v težkem pohodu s smučmi na ramah najbolj izkupil Schranz, ki mu je zmrznilo lice.

Samo v Seči so imeli češkoslovaški reprezentantje kratek premor med dolgotrajnimi pripravami, odslej pa ne bodo počivali vse do začetka X. zimskih olimpijskih iger. J. DEKLEVA

Švedski rokometaši na Kodeljevem

Rokometaši Slovana bodo v nedeljo 17. t. m. igrali mednarodno tekmo s švedskim klubom Godtemplarnas Ungodoms iz Eskilstuna — odlično ekipo, ki igra v prvi švedski ligi. Klub, ki bo prišel v goste k Slovanu, je eden najboljših na Švedskem, saj vselej zalaga močno državno reprezentanco z igralci; ta čas nastopajo v švedski reprezentanci trije igralci iz Eskilstuna.

Švedi bodo med gostovanjem v Jugoslaviji igrali na Reki in v Ljubljani, sicer pa bo ekipa nekaj časa trenirala v Opatiji.

Ekipa Slovana bo v nedeljo dopoldne igrala ligaško tekmo z Rudarjem v Velenju, zvečer ob 19.30 pa na svojem igrišču na Kodeljevem s Švedi. Dve težki tekmi v enem dnevu nista malenkost, vendar je ekipa Slovana kondicijsko dobro pripravljena, tako da bo v večerni mednarodni tekmi lahko zanesljivo pokazala dobro igro.

KONJSKI SPORT

Prvenstvo SFRJ v preskakovanju

OSIJEK — Pred dnevi se je končalo državno prvenstvo v preskakovanju zaprek. Mladi slovenski tekmovalci so letos v ekipni konkurenci osvojili prvo mesto. V skupini članov pa je Cimerman ponovno dokazal, da je še vedno najboljši jahač na ovirah v državi. Slovenski predstavniki so se na prvenstvu dokaj dobro uvrstili, kljub temu, da najboljša slovenska tekmovalka Mojca Koren na letošnjem tekmovanju ni imela sreče. Prvenstvo je bilo zaradi dežja za vse nastopajoče zelo naporno.

Rezultati: ekipno — mladinci: 1. Slovenija, 2. Srbija, 3. Hrvatska, 4. Vojvodina, mladinci: Rančigoj (Celje), člani: Cimerman (Trešnjevka).

Prodanih že 12.000 vstopnic

LJUBLJANA — Dobra igra nogometašev Olimpije v zadnjem času, zlasti pa nepričakovana zmaga v Splitu, sta nedvomno zelo prispevali k naraščanju zanimanja v Sloveniji pred nedeljskim srečanjem z Dinamom v Ljubljani. Zato ni nič čudnega, da je telefonska zveza s pisarno Olimpije v teh dneh domala neprestano obremenjena, kajti zvedavost številnih privržencev črno-belih je zares neugnana. Pa ne samo to! Posamezniki, nič manj pa delovni kolektivi, naročajo vstopnice za nedeljsko tekmo. Funkcionarji pravijo, da so jih že do danes prodali okrog 12.000. Da bi te nevšečnosti z kupovanjem vstopnic omilili vsaj delno, jih je vodstvo kluba že dalo v prodajo Kompasu, Putniku, SAP-turistu in železniški postaji (informacije). Razen tega jih bodo interesenti dobili lahko tudi pri blagajnah stadiona v nedeljo od 8. ure dalje po označeni ceni, medtem ko jih Kompas in Putnik prodajata nekoliko dražje. Vodstvo kluba je protestiralo, vendar zaman.

Zanimivo je, da številni ljubitelji nogometa tudi iz najbolj oddaljenih krajev Slovenije izražajo željo, da bi postali člani tega kluba. Pri Olimpiji pravijo, da letna članarina znaša 12 ND. Mnogi s Primorskega pa po pismih že zdaj apelirajo na sogledalce, da bi se na velikih prireditvah odrekli sedežem, da bi tako še drugim omogočili nemoten pregled na igrišče. Skratka, v prostorih bežigrajskega ligaša, je te dni velik živžav in funkcionarji ne vedo, kako bi se čim uspešneje lotili vseh teh drobnih nalog, da bi čimbolj zadovoljili gledalce.

IVER DNEVA

Ena univerza – 76 osmercev

Na letošnjem evropskem prvenstvu v Vichyju je nastopil osmerec ZDA, ki je bil predstavnik univerze Harvard. To je popolnoma nova posadka z 19 do 20 let starimi veslači. Zanimivo je, da je na univerzi Harvard 7000 veslačev in da imajo tam 76 osmercev, ta pa, ki je nastopil v Vichyju pa je seveda najboljši med njimi. Osvojil je srebrno kolajno.

V Jugoslaviji imamo nekaj nad 2000 organiziranih veslačev. Toda to ne more biti opravičilo za neuspeh našega osmerca in drugih jugoslovanskih čolnov v Vichyju.

Težaven izpit prireditelja

Jutri in v nedeljo v Novi Gorici atletsko prvenstvo SFRJ za ml. mladince

Nova Gorica bo v soboto in nedeljo prizorišče letošnjega posamičnega prvenstva SFRJ v atletiki za mlajše mladince. V dvodnevnih borbah, v dvajset disciplin obsegajočem programu, se bo na novogoriških atletskih napravah pomerilo nad 200 atletov iz 35 atletskih organizacij iz domala vseh delov Jugoslavije.

Izredna udeležba postavlja organizatorje pred vrsto problemov, tako da bodo novogoriški športni delavci morali prestati zelo težko preizkušnjo.

Iz startne liste je razbrati, da so največ tekmovalcev prijavili domačini, ljubljanska Olimpija, mariborski Branik in AŠK Šabac. Z močnim zastopstvom bodo nastopili še Mladost (Zg), Dinamo (ZG), Crvena zvezda (Bg), 21. Maj (Bg) in Partizan Cerknica. Na 300 metrov se bodo v predtekmovanjih pomerili tekači v sedmih skupinah. Za tek na 1000 m je prijavljenih kar 31 tekmovalcev, na 2000 m pa 20 tekmovalcev.

Med številnimi tekmovalci je tudi vrsta atletov, ki imajo letos za sabo že številne uspešne nastope. Med te sodijo Pečar (B), rekorder v metu diska in Lah (Lj) v hoji na 5 km.

Program prvenstva: v soboto ob 15.30 bo svečana otvoritev, v nedeljo ob 8.30 pa se bo začelo tekmovanje s predtekom na 3000 m ovire, ob 12.10 pa bo prvenstvo zaključeno.

A. FRANKO

Skromna udeležba starejših mladincev v Celju

CELJE — mesto ob Savinji bo v soboto 16. in v nedeljo 17. t. m. prizorišče državnega atletskega prvenstva posameznikov za starejše mladince. Vodstvo AD Kladivar je že prejelo dokončne prijave. Vsega je prijavljenih le 92 tekmovalcev iz 22 klubov. Naravnost presenetljivo je, da med prijavljenimi ni niti enega atleta Crvene Zvezde in Slavonije. Po prijavah sodeč bo letošnje državno prvenstvo za st. mladince skromno po udeležbi. Na voljo je kar 21 naslovov državnih prvakov. Tokrat imajo zastopniki iz SRS izredno priložnost, da osvojijo večino prvenstev, pa čeprav ne bo na startu naših odličnih mladincev kot Mileka, Meleta, Pečarja in Zornada. Od mladincev iz klubov iz SRS lahko štejemo za kandidate za najvišji naslov — Bizjaka (Br) na 110 m ovire, Felicijana (Kl) in Makarovića (NGo) v skoku v daljino, Šraja (Tr) v teku na 1500 in 1500 m zapreke, Novaka (NGO) v skoku v višino, Bizjaka (Kl) v metu diska, Cigleničkega (Kl) v hoji na 5 km, Žumra (Tr) v teku na 800 m, Kržiča (Ol) v skoku ob palici, Orla (NGo)) v troskoku. V drugih disciplinah ni izrazitih favoritov, saj bo nastopilo več izenačenih tekmecev.

Največ tekmovalcev sta prijavila Kladivar (13) in Olimpija (12), trboveljski Rudar in Šabac po 7, Sarajevo 5, Železničar, Trešnjavka in Mladost po 4, Partizan iz Beograda samo 3, Dinamo in Branik po 2 itd.

Najštevilnejša zasedba bo v teku na 100 m, kjer bo nastopilo 19 tekmovalcev, kandidat za najvišji naslov pa je Baturan iz Sarajeva (letos 10.9!), na 3.000 m — 11, na 2.000 m — 12, v daljino — 9, na 1.500 m in v višino — po 8. V 12 disciplinah je prijavljenih manj kot 6 tekmovalcev ! ! !

Klub vsem tem ugotovitvam pa lahko trdimo, da bo sobotna in nedeljska atletska prireditev v Celju nadvse zanimiva, saj bodo nastopili tisti naši mladi atleti, ki bodo v naslednjih letih zamenjali naše člane v klubskih, republiških in državnih reprezentancah. K. J.

ODBOJKA

Novo mesto : Ljubljana 0:3 (6, 10, 12)

NOVO MESTO — Igrišče na Loki, gledalcev 20, sodnik Romih iz Novega mesta.

NOVO MESTO: Potrč, Primc, Goleš, Lapajne, Berger, Murn, Koprivnik.

LJUBLJANA: Štrucelj, Baggia, Marušič, Amon, Breščak, Obersnel, Jedretič. Novomeščani so izgubili še eno tekmo na domačem terenu, ko se v prvih dveh nizih skoraj niso upirali boljšemu nasprotniku. V tretjem setu so domačini vodili že s 7:0, potem pa so popustili in tako izgubili srečanje. SPLIHAL

STRELJANJE

Visok poraz Ljubljane

LJUBLJANA, 14. sept. — Iz Varšave so se vrnili strelski sodniki, ki so tam sodili na dopisnem dvoboju strelcev Ljubljane in Varšave. Poljaki so dosegli to pot zelo dobre rezultate in se krepko oddolžili za lanski poraz 4:5. Letos so zmagali oni in to kar 8:1. Edina zmaga je Ljubljančanom pripadla v streljanju na glinaste golobe.

Posvet pedagogov

LJUBLJANA — V študijski telovadnici so se sestali slovenski pedagogi — svetovalci za telesno vzgojo in pregledali tekmovalni program v gimnastičnih sestavah za pionirje in mladince v osnovnih in srednjih šolah. Poskušali so odpraviti nekatere slabosti pri predpisanih vajah, tako da bi dosegli potrebno enotnost izvajanja na republiškem tekmovanju. Posvetovanje je organiziral republiški zavod za šolstvo.

JÖNKÖPING — Na svetovnem prvenstvu v modernem peteroboju so v ekipni konkurenci zmagali madžarski tekmovalci pred Švedsko in SZ. Med posamezniki pa je osvojil zlato medaljo Madžar Balezo pred Sparnisom (SZ) in Fremom (Šved.).

TENIS

Dež onemogočil dvoboj

KRANJ, 14. sept. — Na igriščih Triglava bi danes moral biti finalni teniški dvoboj moških ekip Branika in Olimpije za moštveno prvenstvo SRS. Zaradi dežja pa dvoboja niso odigrali. Preložili so ga na jutri, ko se bo v Kranju začel tudi tradicionalni turnir za Tedyjev memorial. Za to tekmovanje je pripravljenih 48 igralcev in 8 igralk iz Maribora, Ljubljane, Kamnika, Trbovelj in Kranja.

Alpinistične novice

»Špik« – prvenstvena smer v Tatrah

S planinskim izletom na Češkoslovaško, sta v visoke Tatre odpotovala tudi ljubljanska alpinista, člana AO Lj. Matica — Peter Gross in Marjan Manfreda. Izbrala ju je komisija za alpinizem PZS, saj sta letos opravila že nekaj izredno težkih vzponov, pa tudi po številu njih sta med prvimi.

Nujno bivanje med češkoslovaškimi alpinisti ni bilo zaman. Spoznala sta njihove navade, navezala stike, ponovila 9 smeri od katerih imajo kar 4 najvišjo oceno in preplezala celo prvenstveno smer. Vsekakor lepa zamena za vsako leto bolj množičen obisk njihovih alpinistov, ki so pri nas tudi že opravili nekaj prvenstvenih vzponov.

Začela sta z jugovzhodnim razom v Valovi veži (III) in nadaljevala z južno grapo v Ošerpancih (III) ter smerjo Stanislavskega v Volovi veži. Višina vseh treh je le okoli 350 m, kar pa je v Tatrah povpreček. Tako sta se »ogrela« in takoj sta posegla po težjih. Puškasova smer v Volovi veži (VI) je bila na vrsti prva. Sledil je dan premora zaradi dežja in nato smer Stanislavskega v Galerijah (VI). Tudi Puškasova smer v isti steni, ki je sledila, je imela najtežjo oceno (VI). Nato pa sta sledili dve lažji (III, IV), s čemer sta steno skoraj dokončno obdelala. Edinole smer Orlovski, v katero sta že vstopila, jima je pokazala zobe.

Prvenstveni vzpon sta pustila za konec. Izvedla sta ga v 250 m visoki steni Vihodnega štita nad Železno krono in mu zapisala najtežjo oceno. Že po prvem poskusu so ju hoteli češkoslovaški alpinisti prepričati, da je nemogoč, saj so ga že večkrat poskusili. Toda nista se dala prepričati in drugega dne jima je s precej sreče res uspel. Ker so jima tamkajšnji alpinisti povedali, da so tudi oni pri nas že preplezali enega v Špiku, sta ga poimenovala kar po tem lepotcu naših Julijskih Alp.

Alpinistična šola APD

Ker se je večina dijakov in študentov že vrnila s počitnic in se je že začel pouk, so se začeli pripravljati tudi alpinisti akademskega alpinističnega odseka, da prično z vsakoletno »alpinistično šolo«, ki je dala že celo vrsto naših najvidnejših plezalcev. Prijave sprejemajo v društveni pisarni vsak torek in četrtek od 19—20. ure in sredo ter petek od 13—15. ure, kjer dobite tudi vsa pojasnila

Otvoritveni sestanek bo v četrtek 28. t. m., vendar naj se kandidati oglasijo že prej, saj vadba na Turncu pod Grmado že teče, in sicer vsak torek in četrtek popoldan. V oktobru se bodo začeli tudi redni četrtkovi večeri s prikazovanjem diapozitivov in predavanj ter izleti v gore. Konec oktobra pa se bo v študijski telovadnici Narodnega doma začela tudi že telovadba za alpiniste, pri kateri bo sodelovala tudi visoka šola za telesno kulturo.

Alpinistična šola APD je brezplačna, udeleženci morajo dodatno plačati le alpinistično članarino, v katero pa je že vključena naročnina na Planinski vestnik in zavarovanje ter poštnina za društvene okrožnice. Na razpolago imajo tudi bogato izposojevalnico opreme, večje akcije v okviru alpinistične šole pa so regresirane.

OBISK V IŽANSKI TOVARNI — Včeraj je obiskal Kovinsko industrijo na Igu pri Ljubljani član sveta federacije Miha Marinko. Zanimal se je za poslovne uspehe ter poudaril potrebo po hitrejši kooperaciji in izdelavi dolgoročnejših razvojnih programov.
Foto: M. Švabić

UMETNOST ZAHODNE NEMČIJE V MODERNI GALERIJI — Sinoči so odprli razstavo povojne umetnosti iz Zvezne republike Nemčije. Bogati in lepo zaokroženi izbor pomeni prvi tehtnejši stik s to ustvarjalnostjo po drugi vojni. Med gosti na otvoritvi so bili mimo številnih drugih gostov tudi predsednik SAZU Josip Vidmar, rektor prof. Albert Struna in konzul ZRN Wilhelm von Kleewitz.
Foto: Švabić

ŽELEZNIŠKA NESREČA V ČSSR — Predsinočnjim se je zgodila huda prometna nesreča, ko je brzovlak, ki vozi med Prago in Brnom, iztiril na postaji Hradec na Svitavi (Moravska). Lokomotiva se je zaletela v poslopje železniške postaje in jo pri tem hudo poškodovala. V nesreči so izgubili življenje štirje ljudje, dvajset pa je bilo ranjenih. Vzroke nesreče še raziskujejo. Na sliki: iztirjeni vlak po nesreči.
Telefoto: UPI

Nadaljevanje s prve strani

Marko Nikezić dopotoval na uradni obisk v Pariz

manjem spremljata francoske uspehe in napredek na vseh področjih, zlasti pa v mednarodni politiki, kjer njena prizadevanja za mir v svetu in za premagovanje nasprotij, ki razdvajajo države, dosegajo pomembne uspehe. Zaradi teh prizadevanj uživa Francija jugoslovansko spoštovanje, simpatije in prijateljska čustva.

»Jugoslavija se — je dejal Nikezić — v svojem interesu, smatramo pa, da tudi v interesu drugih narodov, nenehno prizadeva za tako mednarodno skupnost, v kateri bi bila uporaba sile izključena, v kateri bi vsi narodi v neodvisnosti in miru lahko uživali plodove svojega dela.«

Nikezić je izrazil upanje, da bo že podobnost gledišč omogočila nadaljnje zbližanje, ki naj bi imelo svoj uspeh v večjem medsebojnem spoznavanju in zaupanju.

Ob koncu izjave je Marko Nikezić dejal: »Pozornost, ki jo je za sporočilo predsednika Tita pokazal general de Gaulle in to, da me bo sprejel, nas zlasti osrečujeta kot dokaz pozornosti, ki jo kaže Francija za razvoj francosko-jugoslovanskih odnosov.«

Vsebina in smisel teh Nikezićevih besed so uvod v jutrišnje uradne pogovore o mednarodnih temah. Na listi francoske delegacije so mimo že omenjenega šefa Couve de Murvilla in Hervé Alphanda ter francoskega veleposlanika v Beogradu še direktor politične direkcije ministrstva, njegov pomočnik, direktor oddelka za Afriko in Bližnji vzhod, direktor oddelka za Evropo, namestnik direktorja oddelka za vzhodno Evropo in šef službe za informacije, tisk in dokumentacijo. To označuje področja, o katerih bodo razpravljali z našo delegacijo, ki jo poleg Marka Nikezića sestavljajo še sodelavci, ki ga spremljajo — Mitja Vošnjak, Zvonko Lucić, Stjepan Šoć, Zdenko Svete, naš veleposlanik Vejvoda in nekateri člani predstavništva.

Nikezićeva izjava se tudi dobro ujema s komentarji, uvodniki in članki, ki so se danes pojavili v mnogih francoskih časopisih.

V komentarju veterana francoskega tiska Génévieve Tabouis je v ospedju jugoslovanska pobuda: Titova prizadevanja, da bi mednarodni javnosti predočil morebitne pogoje za ureditev krize na Bližnjem vzhodu, ne da bi pri tem pretendiral, da se vsili kot arbiter ali pa da prezentira dokončno solucijo. Gospa Tabouis sodi, da je Titova pobuda pozitivno vplivala na potek arabskega vrha v Kartumu in na njegovo zmernost.

Neki ekonomski dnevnik piše predvsem o neugodnem položaju jugoslovansko-francoskih ekonomskih odnosov, z vse bolj in bolj negativno plačilno bilanco, s tem, da je francoski izvoz v Jugoslavijo v prvi polovici letošnjega leta skoraj štirikrat večji kot uvoz iz Jugoslavije, ki ostaja na lanskoletni višini. Dnevnik sklepa, da je neogibno potrebno tak položaj popraviti.

Le Monde je z izrazito simpatijo ocenil jugoslovansko politiko in koristnost pogovorov, toliko bolj, ker bi ta politika lahko povrnila mir Bližnjemu vzhodu. Vsekakor smo kot »Le Monde« prepričani, da bodo pogovori potekali v ozračju brez oblakov.

VIDA HREŠČAK

Skromen avgust v industriji

kovinski in tekstilni ter v industriji usnja in obutve in nekovin.

Gibanje industrijske proizvodnje po republikah je različno. Najbolj je narasla letos v prvih osmih mesecih v primerjavi z lanskim letom industrija Slovenije, in sicer za 2,8 odst. Neznatno je narasla proizvodnja na Hrvatskem (0,8 odst), v Srbiji (0-7 odst.) in Makedoniji (0,4 odst.), v tem ko je bila v Črni gori manjša za 0,1 odst., v Bosni in Hercegovini pa za 5,5 odst. Na to znatno nazadovanje proizvodnje v Bosni in Hercegovini je vplivalo zmanjšanje proizvodnje premoga in kovinske industrije.

V avgustu sta se spet nekoliko zmanjšala izvoz in uvoz. Vrednost izvoza je znašala v avgustu po podatkih zveznega zavoda za statistiko 1156 milijonov Ndin ali za 6 odst. manj kakor v juliju, vrednost uvoza v znesku 1682 milijonov Ndin pa je bila za 7,7 odst manjša kakor v juliju. Vrednost blagovne menjave s tujino je bila manjša tudi v primerjavi z avgustom lanskega leta.

Statistični podatki kažejo, da smo v osmih mesecih letošnjega leta izvozili za 9.865 milijonov Ndin blaga približno za 4 odst. več kakor v istem času lanskega leta. Hkrati pa je naraslel tudi uvoz, in sicer za dobrih 7 odst., kljub temu, da smo v minulih dveh mesecih kupili v tujini manj blaga.

Ob koncu avgusta je znašal deficit trgovinske bilance 4076 milijonov Ndin, tako da je bil za 18 odst. večji kakor v istem času lanskega leta. V avgustu se je zmanjšal izvoz mesa, rib in sadja, zlasti pa koruze. Izvoz industrijskih izdelkov je bil v osmih mesecih za 1,4 odst. manjši kakor v istem času lanskega leta. Znatneje se je zmanjšal izvoz ladij, proizvodov barvaste metalurgije ter lesne in tobačne industrije. Hkrati pa je naraslel izvoz črne metalurgije, tekstilne, živilske in industrije usnja in obutve.

Približno 58 odst. vrednosti uvoza v avgustu pride na reprodukcijski material. V osmih mesecih letošnjega leta je bil uvoz tega materiala za 10 odst. večji kakor v istem času lanskega leta. Naraslel je tudi uvoz opreme.

Največji je naraslel uvoz blaga za široko potrošnjo. Če ne računamo vrednosti uvožene hrane, je naraslel uvoz blaga za široko potrošnjo letos v osmih mesecih v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta za 70 odst. Skupna vrednost uvoza tega blaga je letos skoraj enaka lanski, toda uvoz hrane se je zmanjšal za 34 odst.

Za nacionalno politiko tudi nacionalni sklad?

lje proučiti. Uveljavili naj bi takšne oblike upravljanja s temi namenskimi sredstvi, da bi dosegli njihovo čimbolj smotrno kroženje oziroma uporabo ter mobilizacijo še drugih možnih virov (prispevki staršev, skladi delovnih organizacij, sredstva družbenopolitičnih skupnosti itd.).

Izvršni svet se zavzema za uveljavitev 2-% prispevne stopnje za te namene. Toliko znaša že tudi letošnja obremenitev delovnih organizacij (če upoštevamo poleg 1,8-% prispevne stopnje še uveljavljeni posebni prispevek 0,4 odst. od bruto osebnih dohodkov za kritje primanjkljaja). Ta sredstva bi se stekala v namenski sklad in naj bi se delila tako, da bi od njih namenili za otroške dodatke 90% ter 10% za razvoj otroškovarstvenih ustanov, z usmeritvijo na to, da bi večali sredstva za razvoj takšnih ustanov.

Izvršni svet sodi, da je sedanji degresivni sistem otroškega dodatka nevzdržen, zato naj bi ga zamenjal linearni sistem. To pomeni, da bi upravičenci prejemali za vsakega otroka enak znesek, ki naj bi se gibal v višini sedanjega polnega zneska. Hkrati je izvršni svet naročil svojim organom, naj proučijo možnosti za povečanje tega zneska oziroma uvedbo progresije za družine z več otroki. Strinjal se je tudi s predlogom, da se zviša starostna meja za študente, ki so upravičeni do otroškega dodatka, na 25 let.

V razpravi na današnji seji je prevladalo stališče, naj bi sedanji cenzus (50.000 SD dohodka mesečno na družinskega člana, če gospodinjstvo nima dohodkov iz kmetijske ali samostojne dejavnosti in 40.000 SD, če ima gospodinjstvo dohodke iz navedenih dejavnosti) ostal nespremenjen. Proučili pa bodo tudi, ali bi bilo možno uvesti cenzus, po katerem bi bila upravičena do otroškega dodatka tudi določena kategorija kmečkih otrok.

Republiški sekretariat za zdravstvo in socialno politiko bo ta stališča upošteval pri izdelavi tez za republiški zakon, ki jih bo dal v začetku oktobra v javno razpravo.

Izvršni svet je poleg tega sprejel predlog za spremembo zakona o delu in pravicah republiških poslancev in funkcionarjev, ki jim je prenehala funkcija. Te dopolnitve, ki upoštevajo tudi funkcionarje v diplomatsko-konzularni službi, če po prenehanju svoje funkcije čakajo na razporeditev oz. službeno mesto v Sloveniji, bodo omogočile ustreznejši vpliv SR Slovenije na kadrovanje v teh službah.

Izvršni svet je sprejel sklep o ustanovitvi začasne komisije, ki ima nalogo, da preuči možnosti in pogoje za izdajo ustreznega skupščinskega akta, s katerim bi se Visoka šola za politične vede preimenovala v fakulteto za sociologijo, politične vede in novinarstvo ter se vključila v univerzo v Ljubljani. Za predsednika te komisije je izvršni svet imenoval dr. Jožeta Goričarja, rednega profesorja pravne fakultete v Ljubljani.

Izvršni svet je sprejel predlog zakona o pogojih za pridelovanje sadilnega materiala za sadjarsko, vinogradniško, hmeljarsko in gozdno proizvodnjo. Hkrati je sklenil predlagati spremembo temeljnega zakona, ki naj bi omogočil gibčne oblike sodelovanja zasebnih pridelovalcev sadilnega materiala z delovnimi organizacijami, ker je v Sloveniji precej zasebnikov, ki pridelujejo zelo kvaliteten sadilni material.

Izvršni svet je sklenil sofinancirati nabavo elektronskega računalnega stroja. Nabavili ga bodo v sodelovanju z »Iskro« in Univerzo v Ljubljani, ki sta tudi zainteresirani zanj. Računski elektronski center bo služil za potrebe javne uprave in za znanstveno tehnično področje.

Na današnji seji je izvršni svet razrešil dosedanjega predsednika in člane ekonomskega sveta izvršnega sveta ter imenoval novega predsednika in 19 članov sveta. Novi predsednik ekonomskega sveta je dr. Ivan Lavrač, profesor ekonomske fakultete v Ljubljani.

M. ZAKRAJŠEK

Pozitivni odgovori na pobudo Tita

slanca predsednika Tita Petra Stambolića, ki mu je izročil osebno poslanico jugoslovanskega predsednika o krizi na Srednjem vzhodu.

Član sveta federacije in osebni odposlanec predsednika republike Svetozar Vukmanović pa je prispel sinoči iz Caracasa v Mexico, kjer bo seznanil vlado z jugoslovanskim stališčem do krize na Srednjem vzhodu. Danes ga bo sprejel predsednik Mehike Diaz Ordas.

☆

Znova boji na prelazu Natul

Peking odbil predlog Indije

jo pozornostjo spremlja razvoj.

LR Kitajska je sinoči opozorila Indijo, da bo poslala letala nad indijske enote, če Indijci ne bodo takoj prenehali streljati na kitajske vojake. Poudarili so, da bodo poslali letala, če indijske enote »po 13. septembru ne bodo prenehale obstreljevati kitajskih položajev. Pri tem so zagrozili, da »nihče izmed indijskih vojakov ne bo preživel napada.« Kitajci so opozorili Indijce po skoraj nepretrganem streljanju z obeh strani, ki ga je bilo slišati ves včerajšnji dan.

Indijski predlog o ustavitvi ognja na mejnem področju so Kitajci razglasili za veliko prevaro, ki naj bi zavedla svetovno javno mnenje. To stališče vsebuje neka včerajšnja informacija uradne agencije Hsinhue iz glavnega tibetantskega mesta Lase, vendar ga ni v današnjem komentarju časopisa »Žen Min Ži Bao«, ki pa sicer opozarja, da kitajsko ljudstvo »pozorno spremlja razvoj položaja«.

Kitajci so do danes popoldne v zvezi z nadaljevanjem bojev na indijsko-kitajski meji poročali samo o dogodkih, ki so se pripetili do sinoči, tako da si pekinški opazovalci lahko ustvarijo predstavo o položaju na meji samo na podlagi poročil tujih radijskih postaj. Vsem kitajskim poročilom o spopadu je skupno to, da skušajo prikazati Indijo kot tisto, ki je prva začela boje, in da so ti spopadi pravzaprav del dobro premišljenega načrta. V tej zvezi opozarjajo Kitajci na sedanji obisk ministra Desaia v ZDA in na napovedani obisk obrambnega ministra v ZSSR. Kitajci si prizadevajo dokazati, da niso odgovorni za spopade, s čimer naj bi vzeli veljavo ocenam, da takšen razvoj na mejah v tem trenutku ustreza kitajskim notranjim razmeram, saj si prav zdaj prizadevajo doseči zaželeno enotnost.

☆☆

Bombe na progo Hanoi–Kitajska

gonu general Nguen van Thieu in maršal Nguen Cao Ky.

V okviru »čiščenja« vojaškega aparata v Južnem Vietnamu so upokojili štiri generale, enega guvernerja province pa zamenjali. Čiščenje izvaja nova saigonska vlada od volitev naprej.

Rockefeller se je odrekel kandidaturi

WASHINGTON, 14. sept. (Tanjug). Guverner države New York Nelson Rockefeller se je odrekel morebitni kandidaturi za predsednika ZDA in potrdil, da podpira kandidaturo guvernerja države Michigan Georga Romneya, ki se je nedavno izrekel proti vladni vietnamski politiki.

De Gaulle povabljen v Sudan

KARTUM, 14. sept. (AFP). — Sudanski predsednik Ismail el Azhari je poslal francoskemu predsedniku de Gaullu pismo s povabilom, naj obišče Sudan.

OAE bo posredovala v Nigeriji

V Kinshasi končana konferenca članic organizacije afriške enotnosti

KINSHASA, 14. sept. (Reuter, Tass, UPI, AFP). Generalni sekretar OZN U Tant je v govoru na sklepni seji afriške konference na vrhu pozval afriške države, naj uporabljajo organizacijo afriške enotnosti kot orodje za ureditev medsebojnih odnosov. Poudaril je koristnost takšnih regionalnih organizacij in opozoril, da počasen napredek na tem torišču ne sme zbuditi malodušja, saj je treba upoštevati etnično in kulturno raznolikost afriške celine.

Prav zdaj, je dejal, ko pojenjuje, kot se zdi, aktivnost OAE, morajo afriški državniki ukrepati za uresničitev smotrov medafriškega sodelovanja. Pristavil je, da je to pomembno ne le za Afriko.

Udeleženci konference afriških voditeljev v Kinshasi so sprejeli resolucijo in z njo pozvali Kenijo in Somalijo, da mirno uredita mejni spor. Deklaracijo v tem duhu sta podpisala šef kenijske delegacije in podpredsednik Kenije Daniel Moy in šef somalske delegacije premier Ibrahim.

Agencija UPI je zvedela, da so na konferenci sestavili odbor iz uglednih afriških državnikov, ki bo poskušal posredovati v državljanski vojni v Nigeriji.

Na današnji konferenci šefov držav in vlad OAE so sklenili, da bo prihodnji redni sestanek organizacije v začetku septembra leta 1968 v Alžiru.

Jugoslovanski prispevek k simpoziju ob 100-letnici »Kapitala«

BERLIN, 14. sept. (Tanjug). — Na sinočnjem zaključnem delu mednarodnega znanstvenega simpozija v vzhodnem Berlinu, posvečenega 100-letnici izida prvega dela Marxovega »Kapitala«, je sodeloval beograjski profesor Ivan Maksimović s svojim referatom »Vpliv Marxa na jugoslovansko ekonomsko misel«.

K simpoziju so dodali tudi referat zagrebškega profesorja Rudija Supeka (»Kapital Karla Marxa in obdobje avtomatizacije«) ter referat profesorja Andrije Kresića iz Beograda »Pomen teorije Karla Marxa za sistem samoupravljanja v Jugoslaviji«.

Demanti zveze književnikov ČSSR

PRAGA, 14. sept. (Tanjug) Zveza češkoslovaških pisateljev je ponovno zanikala verodostojnost »manifesta češkoslovaških pisateljev in umetnikov«, ki ga je v začetku tega meseca priobčil londonski »Sunday Times«. Medtem ko je v prejšnjem sporočilu zveza samo trdila, da njeni organi niso izdali manifesta in da ji ni znano, ali je to storila katera izmed skupin pisateljev zunaj teh organov, pa je današnji demanti zveze kategoričen. V njem piše, da se predsedstvo zveze sploh noče ukvarjati s takšnim manifestom, ker gre za povsem lažen dokument.

Kot je znano, je »Sundey Times« trdil, da je manifest podpisalo 329 češkoslovaških intelektualcev, med njimi tudi 183 književnikov. Čeprav še ni v celoti znano, kdo so avtorji »dokumenta«, pa v Pragi z gotovostjo trdijo, da je plod nekaterih skupin, ki od zunaj zganjajo protičeško-slovaško propagando.

Kaj je avantgardno in kaj ne?

Romain Weingarten – žrtev beograjskega gledališkega festivala

OD NAŠEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 14. sept. — Premiera »Poletja« R. Weingartna v izvedbi žepnega gledališča iz Pariza (Theatre de Poche-Montparnasse) je beograjsko publiko razočarala. Bila je čisto protislovje predstavi Grotowskega, ki so ga na včerajšnjem pogovoru o avantgardi 67 ocenili takole: »Režija Grotowskega je privlačila prvih deset minut in ‚Poletje' R. Weingartna prav toliko, ker je bilo potem vsega preveč.« Pri Grotowskem je bilo dogajanje prenasičeno, pri Parižanih pa je bilo preveč poezije in konvencionalnosti klasičnega gledališča. Rečeno je bilo tudi, da je nezadovoljstvo s »Poletjem« nemara posledica tega, ker so gledalci pričakovali, da bo za Grotovskim še nekdo podobno ekstremno razbijal dosedanje gledališče, ne pa morda težil za tem, da bi se umikal od gledališča absurda, od tistega, kar je sprva gojil, Weingarten se je upiral tej razvrstitvi, češ da so ga pač uvrstili v gledališče absurda, da pa se sam nikoli ni pristeval med privržence takšnega gledališča.

Kazalo je, kot da je treba braniti Weingartna, in to je storila Mira Trailović, ki je raztegnila pogovor še na druge avtorje in režiserje in končno na splošno temo: ali je leto 1967 leto avantgarde. Ob tem se je vnela polemika, ki odkriva, da je tekst »Poletja« — ki razbija dramaturgijo — močan in da ga je brččas zapravil režiser. Prišlo je celo do tega, da je Grotowski izjavil, da nikakor ne bi režiral Weingartnovega »Poletja«, nakar je Weingarten pribil, da za živo glavo sam ne bi dovolil tega. Izjavi vsekakor ilustrirata različnost tendenc obeh avtorjev oziroma ustvarjalcev.

Nekoliko mučen pa je vtis, ki je ostal udeležencem BITEF oziroma njegove okrogle mize. Nikakor ne morejo doumeti, kaj je potemtakem avantgarda. Morda se zato dogaja, da preostro sodijo o gostih, ki jih seznanijo s svojimi tendencami. Včerajšnja okrogla miza BITEF ni mogla odgovoriti (preroško), ali je letošnje leto leto avantgarde in kaj je sploh avantgardno v sedanjem gledališču.

VIKTOR ŠIREC

Imenovanje ZIS

BEOGRAD, 14. sept. (Tanjug). Zvezni izvršni svet je imenoval pomočnika sekretarja za informacije Dragoljuba Budimovskega za novega generalnega komisarja jugoslovanske sekcije za mednarodno razstavo v Montrealu. Dosedanji generalni komisar Vladimir Sajčić pride na nov položaj.

Cenejši avtomobili

ZAGREB, 14. sep. (Tanjug). Predstavnik zagrebške trgovinske organizacije »Automotor stroj« so na današnji tiskovni konferenci izjavili, da so znižali cene osebnih avtomobilov. Na zagrebškem velesejmu prodaja to podjetje »peugeot 404« približno za 500.000 Sdin ceneje od običajne cene. »Mercedes« je »v povprečno cenejši za 700.000 starih din, avtomobil »volkswagen« pa približno za pol milijona.

Predstavniki »Auto-motostroja« so napovedali, da bodo v kratkem prodajali rabljene osebne avtomobile na desetmesečni kredit in s 30 do 50% gotovinskega plačila kupcev.

Zadnje vesti

Tito priredil poslovilno večerjo v čast Novotnega

BRIONI, 14. sept. (Tanjug) Predsednik ČSSR in prvi sekretar CK KP Češkoslovaške Antonin Novotny in njegova žena sta bila nocoj na poslovilni večerji, katero jima je v Beli vili priredil predsednik republike in predsednik ZKJ Josip Broz Tito z ženo. Na večerji so bili udeleženci pogovorov in drugi funkcionarji.

Med večerjo sta predsednika Tito in Novotny izmenjala prisrčni zdravici.

Tovarišici Jovanka Broz in Božena Novotny sta si ogledali danes popoldne muzej na Brionih in otok Vanga.

Stambolić v Tangerju

TANGER, 14. sept. (Reuter). Osebni odposlanec predsednika republike Petar Stambolić je prispel nocoj v Tanger, kjer bo kralju Hasanu II. izročil osebno sporočilo predsednika Tita o položaju na Srednjem vzhodu.

Petar Stambolić je po prihodu v Maroko izjavil, da so šeli držav Alžirije, Malija, Gvineje, Senegala dobro sprejeli sporočila.

Znamenja normalizacije v ZAR

KAIRO, 14. sept. (Tanjug). — V ZAR so sporočili, da bodo odslej letala britanske civilnega letalstva lahko letela nad egiptovskim zračnim prostorom in pristajala na letališčih v ZAR. Prav tako tudi egiptovska letalska družba nadaljuje z rednimi poleti v London.

Sporočili so tudi, da bodo izdajali vstopne vizume britanskim in ameriškim turistom. Skupina zahodnonemških turistov je že v teh dneh obiskala Egipt.

To so prva znamenja zbližanja odnosov ZAR z Veliko Britanijo, ki so bili prekinjeni pred letom in pol zaradi rodezijske afere. Odnosi so se še poslabšali po izraelski agresiji junija letos zaradi podpore Velike Britanije Izraelu.

Opazovalci v Kairu kedaj menijo, da je ZAR pripravljena normalizirati odnose z Veliko Britanijo in nekaterimi drugimi zahodnimi državami.

Pogovori Sing-Gromiko v Moskvi

MOSKVA, 14. sept. (AP). — Predstavnik indijskega veleposlaništva je nocoj izjavil, da se je indijski obrambni minister Svaran Sing, ki je danes prispel v Moskvo, pogovarjal s sovjetskim zunanjim ministrom Gromikom o Srednjem vzhodu in Vietnamu. Pogovori, ki so trajali dve uri in pol, so bili ocenjeni kot »prijateljski in iskreni«. Prav tako je rečeno, da sta govorila tudi o vseh glavnih mednarodnih vprašanjih.

Končani pogovori s predstavniki nizozemskih sindikatov

BEOGRAD, 14. sept. (Tanjug). V Beogradu so se danes končali pogovori med predstavniki nizozemskih in jugoslovanskih sindikatov. Na teh pogovorih so bili predsedniki treh nacionalnih sindikalnih central na Nizozemskem.

Pogovori so bili v prisrčnem in prijateljskem vzdušju. Izražena je bila želja in pripravljenost sindikatov obeh držav, da bi nadaljevali in okrepili sodelovanje v vprašanjih skupnega interesa.

Telegrami

NE VIN SPREJEL DRNDIĆA — RANGUN. Predsednik revolucionarnega sveta burmanske unije general Ne Vin je na poslovilni obisk sprejel veleposlanika SFRJ Anteja Drndića.

MADŽARSKI MINISTER ODSEL V AVSTRIJO — BUDIMPEŠTA. Madžarski minister za zunanjo trgovino dr. Jože Biro je odpotoval v Avstrijo na povabilo avstrijskega podkanclerja in ministra za trgovino dr. Fritza Bocka. Govorila bosta o možnostih za razširitev trgovine med obema deželama.

NAPOVED OBISKA — MOSKVA. Maršal Matvej Zaharov, prvi namestnik obrambnega ministra in načelnik generalštaba sovjetskih oboroženih sil, bo prihodnji mesec obiskal Francijo, kjer bo gost načelnika generalštaba francoskih oboroženih sil armadnega generala Charlesa Ailereta.

KONFERENCA — VARŠAVA. Tu se je začela konferenca za »okroglo mizo«, ki jo je pripravil oddelek za množično komuniciranje pri OZN. Udeležujejo se je predstavniki 60 agencij, časopisov, radijskih postaj, televizije in založnikov iz 31 držav. Govorili bodo o možnostih za izboljšanje in razširitev obveščanja o ekonomski in socialni dejavnosti OZN.

POTOVANJE TRGOVINSKE DELEGACIJE — KARTUM. Sudanski minister za trgovino in oskrbovanje Ahmed Hamad bo vodil trgovinsko delegacijo, ki bo odpotovala na obisk najprej v ZAR, potem pa v ZSSR, Bolgarijo, Romunijo, DR Nemčijo in Čehoslovaško.

ARETIRALI 275 ŠTUDENTOV — TOKIO. V spopadu med študenti univerze »Hosi« v Tokiu in policijo je bilo ranjenih 62 ljudi, aretirali pa so 275 študentov, ki se niso strinjali z nekaterimi odločitvami univerzitetnih oblasti.

SPREJET VOJAŠKI PRORAČUN — WASHINGTON. Ameriški senat je sprejel vojaški proračun za prihodnje fiskalno leto v višini 69 milijard 636 milijonov dolarjev, kar je za več kot 1,5 milijarde manj kot pa je to zahteval predsednik Johnson.

ODLIV ZLATA IZ ZDA — WASHINGTON. V maju in juniju letos je znašal odliv zlata iz ZDA 64 milijonov dolarjev, od tega 30 milijonov v Švico, ostalo pa v Veliko Britanijo. K temu je največ pripomogla kriza na Srednjem vzhodu.

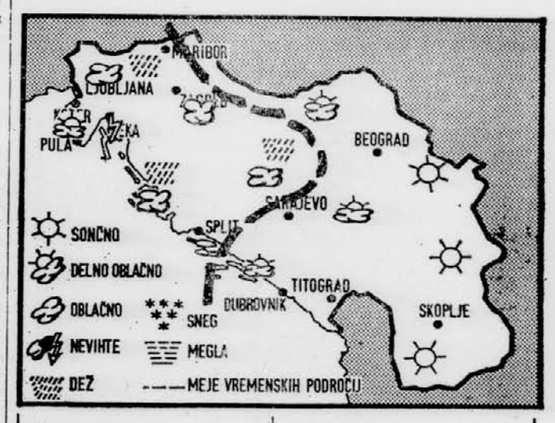
MANJ TURISTOV — RIM. Osrednji inštitut za statistiko v Italiji je ugotovil, da je v prvih šestih mesecih letos obiskalo Italijo za 3.7 odstotka manj turistov kot v istem obdobju lani.

ŽELEZNIŠKA NESREČA — PRAGA. Štirje ljudje so izgubili življenje, 12 pa je bilo ranjenih, ko je brzovlak med Prago in Brnom iztiril in se zaletel v zgradbo neke železniške postaje.

Pa še to

V ZNAMENJU ČASA — Pred uradi ameriških nabornih komisij je skoraj cez noč vzniklo 150 pravnih svetovalnic, ki odpirajo novakom pravne luknje, skozi katere je mogoče po legalni poti uiti vietnamski vojni: od kronične astme do homoseksualnih nagnenj, vse prav pride, da se je le mogoče izogniti novačenju. — »Time« najbrž ni zastonj napisal da psihološko ni nobenega razločka med tistimi, ki bi noteli takoj končati vojno v Vietnamu in oditi domov, in onimi, ki bi radi »takoj zmagali« in takoj pospravili prtljago.

Vreme 14. septembra 1967 ob 13. uri

Temperatura

	Ob 07	13
Ljubljana	11	14
Planica	8	10
Brnik	10	12
Maribor	10	16
Slov. Gradec	8	13
Celje	9	15
Novo mesto	11	14
Koper	18	20
Kredarica	0	2
Reka	13	15
Pulj	—	20
Split	21	23
Dubrovnik	18	24
Zagreb	12	20
Beograd	14	24
Sarajevo	8	21
Titograd	—	24
Skopje	12	25
Celovec	9	—
Gradec	8	14
Dunaj	13	16
Milano	13	15
Genova	14	21
München	10	12
Zürich	10	12
Benetke	18	21

Prognoza

VREMENSKA SLIKA:

Nad srednjo Evropo in nad severnim Sredozemljem se še vedno zadržuje področje hladnega zraka. V njem nastaja območje padavin, ki zadržuje nestalno vreme tudi pri nas.

NAPOVED ZA PETEK:

SLOVENIJA:

Ponoči bo pretežno oblačno, vmes še padavine, zlasti v notranjosti Slovenije. Jutri spremenljivo oblačno, vmes so še možne krajevne padavine. Najnižje nočne temperature okoli 11, v Primorju 15, najvišje dnevne 20, v Primorju 22.

JUGOSLAVIJA:

V južnih krajih precej sončno, drugod spremenljivo oblačno s krajevnimi padavinami.